

کلیات

عبدالروف زاهد

کلیات

عبدالروف زاهد

[illegible]

۱۹۸۰ _____ پر خہ

۱۹۹۲ _____ قیامتونہ دی لمحہ

۱۹۹۰ _____ حادثہ

۲۰۰۴ _____ اعتبار

۲۰۱۵ _____ زہرے

[illegible]

۱۹۸۱__ اباسین ارتس کونسل سپیشل انعام
۱۹۸۱__ رائیتر گلڈ ایوارڈ
۱۹۹۲__ چاچا کریم بخش سوات اول انعام
۲۰۰۴__ چاچا کریم بخش سوات اول انعام
۲۰۰۴__ رائیتر گلڈ ایوارڈ
۱۹۹۹__ امریکا ادبی ایوارڈ

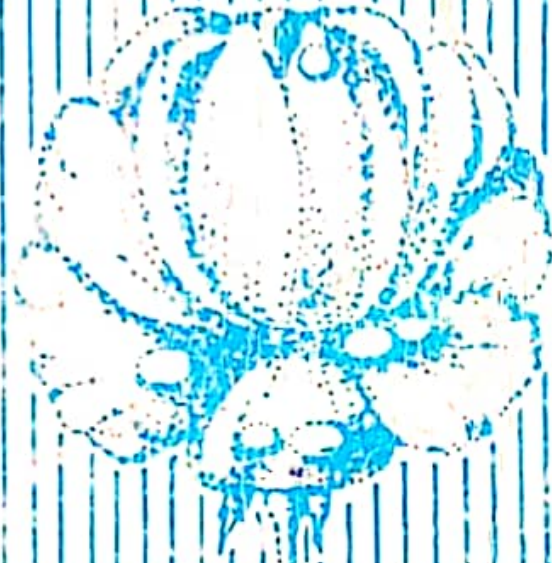
ٲرون

د عبدالروف زاهد صېب

د پلار ارواښاد _____ عبدالحكيم ،
د مور ارواښادې _____ سپد مرجان ،
او مشر ورور _____ عبدالطيف

په نومونو.

امتياز عابد

چرخ

عبداللہ زافی

د بايو اړيکونو او داسې نورو
ادله او خبرو اغاړافه کتاب ۱۱

عبدالرشيد زاهد

نورمن خيل هوتي

مردان

تړون

د پښتو د شهيد شاعر سيدان، ام باچه (مرحوم)

په نوم

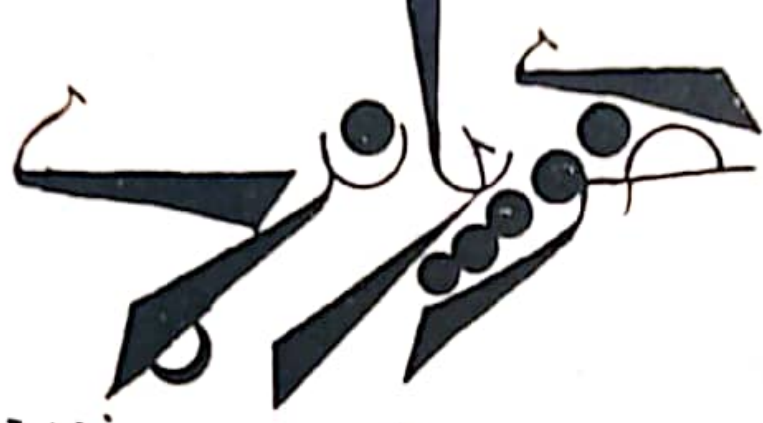
چه د هغه خلوص، مينه، ترقي پستد ذهن
او مگر تيا مال د پير شه راگري دي.

(زراهد)

پیشہ کار

پہ زرپرستو کنبے بہ ستائر اہدۂ شہ قدروی

تہ خوشاعرے او شاعر سرہ پیسہ خوشدوی
نہ رسی

فضل قادر مہمند
بشیر زار

انتخاب

①

یرہ پہ بانگِ حرم کئے اکثر اڈ کھ کھ شہباز اور سالو کئے
دیو شاعر غزلے راوٹی خویرہ بس تھہ بہ ٹے واٹے داسان جذبات
خدا ٹیکو چہ رالہ نروسی۔ تھہ او وایہ کنہ ٹھوک دے؛ پہ عمر د
شلو، یو ویشٹو کالو سادہ پول لھک دے۔ بنہ بنہ تہ دھوتی
عبدالرؤف زاہد یا دے۔ ہخہ خو د حمزہ شنواری صاحب
خبرہ د پینتو جگر مراد آبادی دے۔

سید ن، م باچہ د مرحوم
روزنامہ بانگِ حرم پبلیشر
۲۰۳ - ۱۹۶۳

②

د عبدالرؤف زاہد اڈ د پینتو غزل تعلق داسے دے نکہ د
کھل او د بیل۔ ٹھوک چہ دگل نوم واغلی نو دسری تمخیل د
رنگونو خوشبو یو اڈ نراکتونو پہ احساس رنگین شی اڈ بینی دغہ

شان چه زه د زاهد نوم واؤرم نو وايم جور چاد غزل ساز
او چيرلو. او چه د پښتو د غزل ذکرې تر غوږ و شي نو وايم چه
ثوڪ زما د ملگري او ښكلي غزل كو شاعر زاهد بحث كوي.

د هر چا خپل خپل خيال او خپله خپله خوښه. خو كه دا خبره
ډيره سهي نه وي نو غلطه به هم نه وي چه " زاهد د نوي كول
د غزل كو شاعرانو د قافې سالار دے. "

فيض الله فيض مرحوم
بانگ حرم پيښور
۱۹۶۳. ۲. ۲

(۳)

عبدالرؤف زاهد ډير او چته غزل يكي، دومره او چته چه
د حمزه صاحب غوندې استاد پام ته هم ځانته راگرځولې دے

ايوب صابر
بانگ حرم پيښور
۱۹۶۳. ۵. ۱۱

(۴)

عبدالرؤف زاهد د غزل په مزه پيدايشي باشعوره وه
او ما چه دده د وړو کوالی غزلې واؤريدې نو هم راته يو پخته کار
غزل كو شاعر ښكاريد و. ټكه خو ورته د غزل پلا حمزه سنواري
د پښتو جگر مراد آبادي ادوے. او د حمزه صاحب نه غټ سند
د غزل په دنيا په ننني دور كې هې و ټوك كيدے نه شي. پښتونخوا
او خاصكر مردان كې د زاهد غزل يو اوچت مقام لري.

(۵)

مايو ٺُل چرتي بيڪلي وو چي عبد الرؤف زاهد پڻبتو
غزل جگر مراد آبادي دے. زڙ نڻ هم پي دے وينا قايي يم اؤ د
لوستونکو نه ايله کوم چي دهغه دغزلو هر شحري پي غور اولوي
— نور مادي وينا پي صداقت به ٿي يقين راشي.

مير حمزه شتواري
د زاهد غزل نه اقتباس
۲۱۹۷۱۰۱۰۰۷

(۶)

تري پري مودي عبد الرؤف زاهد د "غم جانان" نه شاعري
خاروله اؤ نه چي د فن لطيف نه بل ٺاڻي نه شوموندي دهغه د
شعر خاصه ده. وٽي نه موده پس چي زاهد بڻڪاره شونو پي نوي
ڊول، نوي رنگ، ڏرونڊ د تقاضو سره ٺڻڪ پي ٺڻڪ اؤ د وخت
آواز ته غور غور. دهغه پي نظريه، دهغه پي فن، دهغه پي مشاهد
دهغه پي احساس اؤ دهغه پي فڪر کي بدلون راڻي. اوس دهغه غزل
دروازه يوازے د خوبانو د پاره ناء بلكه ڊي شميرو خوارانو، غريبانو
مظلومانو، دهقانانو، مزدورانو اؤ زور ڊي پاره هم پرائي ته ده.
اوس دهغه شعر ڏرونڊ ترانه ده. د زندگي آئينه ده، د ظلم داستان
دے. د مظلومانو آواز دے. د ضمير چي ده. د اصيل پي اُفق د

خوشحالو سوکالو درنراکانو داباسین غورزنگ دے.

شمس القرائیش

دزاهد سره مابنام "نه آقباس

۱۹۴۹-۱۱-۳۰

(۷)

دشاعرئي سفر يو جد بياقي عمل دے اوکوم خلق چه جد بيا
قانون پيژني د هغوئي دپاره د عبد الرؤف زاهد په شاعرئي
پوهيدل او دهغه متعلق راځي قابول گوان نه دی. هغه زما
په خيال د پښتو جگړه مواد آبادي ناء بکه د پښتو سردار جعفری،
اوسا حرد هيانوي دے.

سليم راز

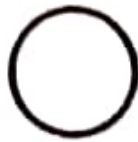
دزاهد سره مابنام "نه آقباس

۱۹۴۹-۱۱-۳۰

○

دزاهد دشاعرئي ابتدا د هرونو خیره شاعر، شان دروايتي غزل نه
شويده. دهغه غزل د زلفا و رخسار کړ او بيل، شباب او شراب په رنگينو غزلو
اگرکه دغه وخت هم دهغه غزل محض د عشق د مضامينو د اظهار د عاشق او محترفي
د خصوصياتو مرتجع نه وو. دهغه تشبها تو او استعارو کچه جدت و دواؤ په روايتي
غزل کچه هم دا واز نه وو. او بيا د پيره موده پس دزاهد غزل د دے جالونونه د
دود پارک لاس پيښه وهل شروع کړل او نن چه زه داکو بڼه ليکم دزاهد دروايتي غزل
طلم مات کړي دے او د ژوند د لوت نه لويه خبره درمزاو اشارو په ژبه په خپل غزل کچه
بيانوي او دهغه غزل په نښه نشاد د مردان د غزل نه نمايندگي کوي.

دزاهد

خه د وييل راته د تلو، غل شوے
رقيب محفل ته چه راتلو غل شوے
ستاد محفل رونق هم پاتے نه شو
چه هنگامه د ليونو غل شوے
دومره خو پوه شوم خفه کيږم په ما
پرون زما په اسويلو غل شوے
خان درته خپله ملامتہ ښکاري
زما په حال که د غلو غل شوے

سيورے د زلفو چه رقيب ونيو
زاهدہ! څنگه په لسبونو غل شوے

دشمنید جنازه

بیا جو پرسپرے شوچه دالے دی جینکونیوے
تھے تماشہ دہ؛ چہ ہرچا کوئے پہ تھلونوے
ورچے تھے کوری چہ بنکتہ د آسمانہ تھوے
وختونہ او دریدل پہ خائے چاہے رسونوے
خداے خبر شوک راحی چہ دومرہ اہتمام شوید
پکے جولے چہ د گلو نو فتر بتونوے
عالم خاموشہ دے فضاہم سارا کینے نیکارے
دھرچا سترکے یو طرفتہ تلوسو نیوے
ہفہ دے غاؤ شہ، بے اختیارہ پتیلو مند کپے
شوک راپریوئی شوک پاسی تھنکے سلکونیوے

”تھہ دہ راغلہ جنازه“ یوہ نعرہ پورتنہ شوہ
بازا ت دگلو را شروع شہ تنکا مہ پورتنہ شوہ

(اباسین کراچی)

ھيڻج نہ وائی کورہ رقیب ماتہ ھئا ھي
 ھروخت ھ خبرے کري اشنا تہ ھئا ھي
 شل ھلہ کہ نہ وی ھئہ بندیرے د دیدن
 چرتہ ھوک کتہ شی نیخ اشنا تہ ھئا ھي
 ھسے نابخبرہ ھئے ذرہ ھئہ راشی پہ ھلہ
 مہ کورہ محفل کئے داسے چاتہ ھئا ھي
 ھنکہ ھ پہ اور کئے سوز وی د عنایت
 خاندی د رقیب سرہ یار ماتہ ھئا ھي
 بیاد جو پ د زلفو سرہ ھئہ کري یشتینی
 شپہ د چہ اشنا کپے صبا تہ ھئا ھي
 ھسے پہ محفل کئے رقیبان شو ملامتہ
 زہ چہ شوم اشنا تہ، اشنا ماتہ ھئا ھي

وروستو د زاھدہ پہ غزل خاندی یاران
 ھسے تعریفو نہ کوی تاتہ ھئا ھي

نه رسي سائي ز ما جا مونو ته لاسو
 ڀيرڪه ۽ اوڀڙ ڪرل ستا لاسو مونو ته لاسو
 داس ۽ خور ۽ تصور شول ستا زلف
 نيسم ۽ خودي ڪي ما بنا مونو ته لاسو
 شو چه لاس ۽ لاس مون ۽ نظر رقيب
 و ۽ نيول د قهره زر رهونو ته لاسو
 نن چه ور ته به هم ڪي نه شويار انا
 او به رسي دغه گريوانو ته لاسو
 هس به خان ستر ۽ رقيب ڪر ۽ خبرو
 نه رسي د مينه محلونو ته لاسو
 رانخله ۽ کو تو چه از غي ۽ ۽ قسمت او
 ڀيرڪه ۽ دروا چول گلونو ته لاسو

مات ۽ ۽ مرون ڪي شي نه هڏي ۽ خوشحال
 سوال نه چه اوڀڙ ديزي محلونو ته لاسو

لاس چہ شوک ستاد زلفوتار تہ نیسی
 تن سرو قدہ! ہفوی دار تہ نیسی
 چہ دگریوان، لمن، تمیزے کر و ورک
 خلق بہ گو تے خود بہارتہ نیسی
 کہ ستانہ ہیر، یم رقیبانو تہ یاد
 یہ لارہ حی، لاس ے مزار تہ نیسی
 "گل" چہ کرپی، "حی" تہ نوز او خاندی یار
 خہ پہ ہترے، "زہ" "انکار" تہ نیسی
 زما د زہ لارہ خونہ شی موند ے
 رقیب د نورے لارے یار تہ نیسی
 اشتاتہ ذکر د وفا سہ نہ دے
 پایہ سی غوب چرتہ دے تارتہ نیسی

عابہ

آہد! چا در تہ وے مینہ کوہ
 خلق خو گو تے کنھکا رتہ نیسی

ٲٲوڪ چٲ ستار ستروكو پٲ بنرو بانديرو وٲي
 زړه به تٲيل زخمي كا پٲ ازغوبانديرو وٲي
 خود به پٲ ازغوباندي سلگي كوي يارانوا
 ٲٲوڪ چٲ دژ وندون پٲ رنكينوبانديرو وٲي
 دابيله دُنيا ده ده د عقل پينجبره!
 دلته هونسياران پٲ ليونوبانديرو وٲي
 چاچٲ ستار ستروكو شراب لږ هم وي ٲٲكل
 بياكله د مٲو پٲ كا سوبانديرو وٲي
 يو ده زموږ سا خورقيبان دي نا خبره
 دو وٲي زموږ پٲ بيلو بيلو تلوبانديرو وٲي
 ٲٲوڪ چٲ وي پٲ نبض د وخت پوهه اشنايو
 بياكله ساده! ٲٲكلو ٲٲهر و بانديرو وٲي

زړه ٲٲ ٲٲول سورٲ سورٲ غمونو كړون را هډ!
 اخلق زما پٲ ٲٲنديد و بانديرو وٲي

وَ خَت ۛ ڀِشَل ۛل ۛ لا سونہ نیسی
 مینہ ۛ یارہ ستا یا دونہ نیسی
 خیر دے رقیب ڀرما بد ۛ وا ئی
 ۛ ڀر خلق نمرتہ چرا غونہ نیسی
 لا سی چہ دَ وخت نہ شی نیو لے یاران
 ۛلہ زما ۛلہ تہ لا سونہ نیسی
 ۛہ! ستا ایمان دے کہ را ۛے او کہ نہ
 ۛہ بہ ۛووک ۛروخت قرآنونہ نیسی
 شو تہ ۛے او چہ کرے دَ ستر گوارمان
 سادہ ساتی! راتہ جامونہ نیسی
 دَ زبہ خبرہ بہ ۛے وی پہ زبہ
 سئوی ڀ ما پورے وختونہ نیسی

شا بہ قیصہ دَ ژوندون زر ختموہ
 اہدہ! بیا ۛ یوے ۛکلو نہ نیسی

محفل کینے دے مود و نه که ساقی، پیڑنی مآ
رَقیب لہ جام پہ جام پسے ورخی پیڑنی مآ
اے حسنه! خا خا که ہے پوشتہ کرے دھینے
تپوس اوکرہ لہ دارہ سرسری پیڑنی مآ
کلو نه دچمن دی تھول بے قدرہ اشنايانو
لمن ہے کلکہ نیسی چہ ازغی پیڑنی مآ
یو تہ تے چہ اشناخان دناشناکہ دزبہ سڑ
کئے ستاد کوٹھے پردی پردی پیڑنی مآ
چمن کئے دے عقل خلق مخلہ کپی پوشتہ
صحرایکے دژوندون تھول لیونی پیڑنی مآ
یاری ستاد کاکل شوہ راتہ تھومرا شناکرانہ
ژوندون ہے تھول تیارہ دے پریشانی پیڑنی مآ

نوبتی بہ دے دژوند خنکہ کلو نه شی خراہد!
سپرلی چہ دژوندون پہ بلہ ٹی پیڑنی مآ

مونڙ ته ڪه تر زلفور سيدة ڪرانه خبره ده
 ستا دستر ڪو تورو ته په ٿه ڪرانه خبره ده
 غڙ ڇه رقيبانو ته ڪوونو ستاله هه
 ڪله! ڇا يول از غي په زپه ڪرانه خبره ده
 مينه ڇه دستر ڪو ڪرم ساقى د ميخانه اشنا
 نه راڻي "توبه" زما په خله ڪرانه خبره ده
 "ڪرانه ده" اشنا وييل ڇه مري د ژوند ڪاشي
 ماوے ته را او ڪوره "په ٿه ڪرانه خبره ده

ٿه ڪه در ته نيسي هرسره لاسي د رواج
 شعر خو تر اهڙه! پيژند ڪرانه خبره ده

وختونه که زریزی نوی کیزی ستایا دونه
 اشتاکله کردش سوره چلیزی ستایا دونه
 سپور مے ته که دیوے دستور وبلے وی په شپه کینه
 تاخو کینه د خیال ماته بلیزی ستایا دونه
 آشنا خا دُرے به ساوا خلم د ژوند په شیش محل کینه
 بے واره لکه کانری چه وریزی ستایا دونه
 آشنا که اوس تمبوته ساتی کته گدی نوکدی د
 نشو کینه د شرابو چه اوسیزی ستایا دونه
 نظر د تصور به ے تر عمره وی پریشان
 آشنا چه که ستا هے شرمیزی ستایا دونه
 منم چه تصور به ے ستا خیال ته غار ے وخی
 په ذهن زما هم کورے بانریزی ستایا دونه

هر خومره که د وخت په ناکړ دو کینه شی پریشان
 زاهد ته به په هر قدم یا دیزی ستایا دونه

کہ ے تارہم پاتے نہ شوپہ کریوان اڈپہ لسن کئے
 چہ کلو نہ زما خوبس دی ورتہ ناست یئمہ چمن کئے
 کچے لڑے کرہ دورہ، تش جامو نہ دردا واخلہ
 ساقی! زار دیشم لہ ستر کولائے وینہ شتہ بد کئے
 ستاد یاد غوتی بیگل شہ پہ شبنم دتر مو او بنکو
 متازی دبھار نشتہ د غریبو پہ چمن کئے!
 دتر و ستور و پہ مینح کئے سپور منے داسکے نسکار
 لکہ زپہ چہ زپہ سزا دیا دونو پہ کفن کئے
 زولنے خٹھ وی، قید خٹھ وی؛ کہ پہ دار شہ سروا
 ستاد زلفو نوم بہ انظم، شوچہ ساء وی تن کئے
 چاتہ خیتہ وی شیرینہ چاتہ حسن وی غرکئی
 فرق نشتہ زر زسره! پہ مرد و راؤ کوہ کن کئے

ہر آشنار اتہ رقیب شو ہریو خیل راتہ پردے شو
 پہ ژوند و ن تنک شوم سرھلہ! زپہ ے نہ لکی دھن کئے

بانک حرم پینبور
 ۶۶ - ۹ - ۱۴

داچه گُل رانه خفه دے دَا ز غوپکے تھے لاس دے
 چاچه مونہ تہ کتے نہ شو د لھوپکے تھے لاس دے
 زہ منم چہ بہ نیہ نہ وی، رما خیل، دَر پُملکری
 داچه ژوندے پہ سٹکودے، دِر د و پکے تھے لاس دے
 بے قصورہ چہ پہ دار شو ستاد زلفومین گله؛
 دَور یخو تھے و رانے دے دے شپوپکے تھے لاس دے
 دیو و نیول گلوته، یار د ورنہ پستنه شو
 رقیبان خو چرتہ نہ وو، د دیو و پکے تھے لاس دے
 چہ لاس رپی کاسے تہ، ژ بہ کوئنگہ، ساہ نیولے
 د محفل سرہ بلدیم، د تو بو پکے تھے لاس دے
 تہ تجوے کرے زہ چپ یئم، موروہ خفہ تہ تھے
 رقیبانے ے شوے اوینکے، د سٹکوپکے تھے لاس دے

چہ د ژوند اذغی اذغی دے، میخانہ کنے ہم تراقلہ
 پہ بنہ و باندے مئینے، د بنہ و پکے تھے لاس دے

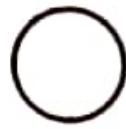

د سپرلی په ورځو شپو کې د ټوبو ذکر چپل کړی
 چه په مړاؤ سترگو کور د کا سو ذکر چپل کړی
 نور به ټخه درته زه وایم خانه ماته ټخه یاد نه دی
 د جونگر وټی نادر، د دیو و ذکر چپل کړی
 چه وعد د کړی وریاد، ملامتنه اشناو د
 "پخوانی خبری پریده، د مود و ذکر چپل کړی"
 عجیبه حق پست دی ده "دیا را نو په فحفل کښه!
 د سحر ذکر لکی، خود شپو ذکر چپل کړی
 اشنا ما سوره چه کښی، د رقیب خبری مه کړه
 ستاد کل ټوانی نه زار شم، د ازغو ذکر چپل کړی
 سوره کلونه زمونږ خوښ دی، ستم دادی اشنا یو
 چا چه وینه ورله ورکړی، د هغو ذکر چپل کړی

عابه

بس د غلې شه تراکله یاد بڼو ځنې ټخه غواړی
 د ما زړه سورې سورې دې، د بڼو ذکر چپل کړی

کوہ چہ اشنا زما پہ زپہ کئے دی
ہم ہفہ خبرے ستا پہ خُلا کئے دی
ہنکئے ستا ہج وی دَر پہ سورہ تل
ہیر کہ تصویر نہ ہے لیما کئے دی
شیخہ! لہ رندا نوکے تھہ معنے ہ
دا خو لیوتی دی دوئی پہ تھہ کئے دی
لرے لیونو تہ کرہ پلو د مخ
ہیرہ مودہ اوشوہ چہ تیارہ کئے دی
پریردہ چہ یاران وی پہ مغرب مٹین
پوہہ اُستادان پہ نمرخاتہ کئے دی
رُسی بہ منزل تہ لیوتی د عشق
دوئی نہ پہ کرمی نہ پہ سارہ کئے دی

نہ معاف کوی بیاہم ز اہل اخلق
نہ کہ دچا بد او نہ پہ نہ کئے دی

دا حقیقت دے حقیقت پسے خبرے کیڑی
 پہ ہریو وخت کئے شخصیت پسے خبرے کیڑی
 ہسے نہ داغِ ریشی محفل کئے مسیدل پہ لمن
 دلتہ دے بنکو عنایت پسے خبرے کیڑی
 رقیبہ! خدائے خبر چہ ستا گریوان ہم پہ پاتے شی
 نن کہ زما پہ محبت پسے خبرے کیڑی
 آئینہ گریبہ مجبوری کا نرو تہ لاس و اچوی
 اوس چہ دے فن پہ نزاکت پسے خبرے کیڑی
 خہ عجیبہ دہ دے جو نکر و خلق ستائی محل
 پہ زردا دانو کئے غربت پسے خبرے کیڑی
 تزلہ جام چہ ورکوی ساقی نو دک و رکویہ
 ستاد شومتیا پہ دے عادت پسے خبرے کیڑی

اُھلے! ہلتے اوسیدل دی ہسے خان سپکول
 چہ پہ کوم چم اڈکوم محلت پسے خبرے کیڑی

پيڻيڙي دوه ٿلور چوٽه زرگونو ڪيٽي هڻونه
 ٽائيڙي ڇه يارائو د چاڙهي ونو ڪيٽي هڻونه
 هر ٿومرهه ڪه ٿي قصده هيريڊا و ڪرم آسٽنا!
 ياريڙي خاڻا راته دڍو ڪيٽي هڻونه
 سڪون په ميخا نه ڪيٽي دڙون دون شوراته ڪرڻ
 ساقي ڇه اوڀي راوڀي په جامونو ڪيٽي هڻونه
 ياري دهغه خلقو به ٽوڪ ٽه ڪانڊ خوشحال
 راسائي چوٽه نه ڇه په عمرونو ڪيٽي هڻونه
 تر عهه به چمن له ورڪوي دڙي ڳي ويٽه
 يارائو ڇه ٽوڪ ويني په ڪلونو ڪيٽي هڻونه
 آسٽنا! يواڻي ستا ستم خونہ دے ڇه شي
 بنڪاريڙي ه ڌڙهه په پرهرو نو ڪيٽي هڻونه

آهڙا! ستا دڙون د هغه زيڙي ڪيٽي نشته
 ستي دا سڄو ڀيريڊي بازارونو ڪيٽي هڻونه

مونڙه ڏٺو ڏند په هره لار ڪڍي سوزو
 ستا په انڪار ستا په اقرار ڪڍي سوزو
 ٿومره رڻڪين د سپرلي ورهه شو
 ڪوڙه ڪڍي سوزو په بازار ڪڍي سوزو
 شپه د هجران په او سڳو نه رنڀريه
 لڪه د شمع په اعتبار ڪڍي سوزو
 خوله پرتي ستا په سورخ د غي
 پر خه ڪڍي سوزو په انڪار ڪڍي سوزو
 ساقي! چه نوي مڙو ڏي ستر ڪي ديار
 شراب د واکه بهار ڪڍي سوزو
 د نچل چمن ڪلونه نه شو ڪٿي
 نظر مو سوزي په انڪار ڪڍي سوزو

راخته آهله! چرته يل پله خو
 د حاسدانو په دے نيار ڪڍي سوزو

هر دخت یتظر نظر کینے خوبو خیرے نه کوو
 خو مره مهربان ساتی لرو خیرے نه کوو
 نه کور خو و حانته د بیل هسه د کگل فکر
 حان لکه پتنگ قریا نه وو خیرے نه کوو
 دا دے نیازئی په کوم مقام کینے آشنایوران
 خنک په خنک یو بل سره که خو خیرے نه کوو
 مخ د سره شراب شی چه ناسا په چوته وکولے
 دواړه عشق په زړه و نو کینے لرو خیرے نه کوو
 خومر خطرناکے د ژوند لارے شولے نن پرون
 مونږ لکه د غلو په پنجو خو، خیرے نه کوو
 هیاچ د محبت په دستور پوه نه توم د ژړه سره
 کله د یو بل سره کوو خیرے نه کوو

لاس به را کوی سره دغه مرور یاران
 دا نظام د ژوند به بدلوو خیرے نه کوو

اشنا د ژوند د شپو ۛ اختتام نشته نشته
 مین له د زلفوڅه پیغام نشته نشته
 واعظ د ساقی زړه جوړ په اوده کړ و اشنايانو
 د یو په میخانه چه د مایام نشته نشته
 یارانو څه بے خونده ورځی شی سو د ژوندن
 د سترگو خوږید و چرته کلفام نشته نشته
 مالاس کړ و صراحی ته چه وانه چوی شراب
 ساقی رانه په شاشو څه چه جام نشته نشته
 اشنا په تود و زلفو د تر داره پورے راغلم
 لمن ۛ تکه سپینه بل الزام نشته نشته
 خمار ستاد نظر که ترے ساقی شی چرته لرے
 شرایو کڼے نشته ۛ یا څه آرام نشته نشته

الهده! چه د قام له غمه ستر که نه کړے پته
 بے شک چه د قدر د کلام نشته نشته

بانگ حرم پيشود
 ۛ - ۛ - ۛ

وطن کئے شہ سپرے پہ قدم کلو نہ زیر دی
 مینولہ دالے کئے دکر م کلو نہ زیر دی
 بنکار یی چہ پلو تہ در قیب وہ ور پینش سو
 محفل تہ چہ را وری تن صم کلو نہ زیر دی
 ہر بیکلے ورتہ گوری لھرہ پیغلہ تر کھاری یی
 یارا نو! پہ دے تھہ کہ دشر پشم کلو نہ زیر دی
 چمن خولے خولے دے چہ بہ بیاراخی بہار
 ورو، ورو غوتھو سر لا غم کلو نہ زیر دی
 منم چہ رنگینی بہ وی پہ ژوند کئے پیداشو
 ہر منج رنگ : ہلے، دھر چم کلو نہ زیر دی
 باران پہ میخانہ کئے نن پہ کار دے دشرایو
 ساقی ستا پہ دک جام دی وی قسم کلو نہ زیر دی

شہادہ! تا پہ ژوند چہ خونبول بہ کلاب فنی
 پہ قبر دپرا تہ تن د ماتم کلو نہ زیر دی

بانگ حرم پینور ۲۴ - ۴ - ۶۷

ٻي تشڪه چه اوسيزي ستا يادونه په لمبو ڪڻي
 آشنا اخو مونڙ لوٽي ڪري دي خيل زړو په لمبو ڪڻي
 ڪله به دژوندونه بيا ونکړي آشنا يا نو!
 خندا ڪڻي که چا وليدل ځلو نه په لمبو ڪڻي
 لمبه دد رخصتار چه څومره تيز شي نو بيه دي
 آشنا! چه غلي کيږي ۽ دږدونه په لمبو ڪڻي
 ګرمي دکائنات به موخه اوسيزي يارانو!
 مونږ ډيره موده ڪري دي خوبونو په لمبو ڪڻي
 نن ست راته دڅښلو چه محفل ڪڻي ڪري په مينه
 ساتي جوړي سره ڪري دي جامونه په لمبو ڪڻي
 کورونه بے گناه به راله خود سيري دژړونو
 يارانو چه لوٽي شوي دي دختونه په لمبو ڪڻي

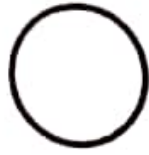
ګرمي دد غزل ټوکه خوبه لکي ترا هده!
 اوسيزي دد مينه چه خيالونه په لمبو ڪڻي

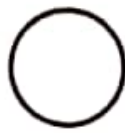
بيا ۛ اشنايان دمڱه تير شو په محفل ڪڻه
 وځي ڪڙي خبر ۛ چي ديار سره غزل ڪڻه
 ڪرځي پيمانہ پس تر عمره په تياره ڪڻه
 خدا ۛ د حصار نه ڪري ٽوڪ ساقى ستا په وږڻ ڪڻه
 مخه د غمونو د خدا ۛ وارو وي په پله
 اوسم، شهزاده ۛ ځم د ياد و نو په محل ڪڻه
 مادر له زړه در ڪړو چي د سوال و ڪړو په ستر ڪڻه
 تار ته درو نه اشنا پرينودل بدل ڪڻه
 وځي خفه ڪيو ۛ چمن ستاسو شو يارانو!
 نه تيريندي عمر ۛ د زړو نو په مقتل ڪڻه
 لاس را ڪړه اشنا يواځي خدا ۛ خبر چي پاسم
 مږ به شمع به مله د ژوندون په دے مزل ڪڻه

خدا ۛ خبر چي راشي تر اهد ياره! تر سحره
 زړه تر نه ورک شو ۛ دے د زلفو په څنگل ڪڻه

هغه اوده اوده کاته کري شرابي شرابي سترکے
اوده وينی کري وينی اوده کري شرابي شرابي سترکے
نه سم ما ته راکته شي نه نظر ايو بل خوا
هغه کري چه خوک نه کري شرابي شرابي سترکے
مړکتل نه که ژوند وده، شوخ نظر نه خوقیامت ده
مړه ژوندی کري ژوندی مړه کري شرابي شرابي سترکے
دادعو به دیا نه وی، که د ولید و اعظمه!
زړه دکانړی هم اوبه کري، شرابي شرابي سترکے

بیا به ټول عمر زاهد! قسمونه خورے په میو
بنځ په زړه د چه باتړه کري شرابي شرابي سترکے

قيصہ کہ ے زہہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 خو نوے ے جذبہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 دا بیا دی لیو فی جوہ را مخلص شوی د زندانہ
 لار نشتہ ہنگامہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 شراب دی د نظر چہ را ورین ی پہ مینو
 بس سمہ میخانہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 دیوے درنہ یارانو چہ زہو نو پاتے نہ شی
 نظر نہ لکی شپہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 تند دی دی چہ بے وارہ بنکتہ کیڑی پہ درشلو
 نسکارین ی چہ کعبہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے
 سپرلی تہ لہیخ حاجت اویس دراتلو نشتہ یارانو
 خوانی زما پرتہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے

زلف دے چہ منت کوی یارے نہ پرین دی منتہ
 رؤف ! تما شہ دہ دگلو نو پہ کوٹھہ کئے

چه د خبره آشنا را غلے د انکار کوڅه له
 را معلومېږي چه به راته د اقرار کوڅه له
 واغظه! ولے شوے خفه د ميځانے په ذکر
 تته هم د يار کوڅه له څه زه هم د يار کوڅه له
 څه چه زړه کيږي! د آشنا د زلفو سوري له څو
 يارانو يو پرلے ځوانی چه د بهار کوڅه له
 دا خوبه ستاده که د زهرشي پير زو که شراب
 ساقی! مقصده رسيدل دی د خمار کوڅه له
 هره خبره د رقيب سره که شک زيگوي
 مينه بيا ئي د زړه سره د اعتبار کوڅه له
 تارانه نشي هيرو لے نور غمونه د وخت
 ستا د پلو په لار د حجه د روزگار کوڅه له

زلف د آشنا چه در نه خلاص نشي
 تته که منصور پس ورځ پورته د دار کوڅه له

کھئے چہ یارا تو میخانے تہ خو دخیو موسم دے
 وریجے راغلی دتو بود ماتید و موسم دے
 اشناشکی شہ زہ ہم شک کوم پہ نیت داسنا
 دا سے نیکار پیچی چہ دتو بیلید و موسم دے
 تن خوش آتی دتو و تندہ پہ تلرماتہ کرہ
 کاسے شوے ماتے ز پونہ مات پہ ماتید و موسم دے
 مکھی دیوتیہ وریجے ز مونہ ساہ د و پہ وی
 فتح را نیکارہ کرہ لب شہاد اسویو موسم دے
 کلمہ! یاد و تود سپرلی دچہ یاد و نہ را و پل
 ز پہ ے را دک شوچہ دسترگو ورید موسم دے
 محفل د خورشہ چہ دیو و لوکی خوارہ کرہ اشنا
 تیارے خوری پیچی جو رد زلفو خورید موسم دے

مٹ خفہ کیے کہ دیر شور قیبات نہ اٹھا!
 داسے نیکار پیڑی چہ داسناد خلید و موسیٰ دے

ديار انو په نظر کيڼه چه بے "لار" يو
 دا په دے چه ستاد زلفو پرستار يو
 هر سحر د شپې د مرگه پيدا کيږي
 شپه موخوښه د سحر په انتظار يو
 ستا په مخ او زلفو ورک يو سر وځد!
 چرته سوز و په لمبو چرته په داريو
 مينه غواړه و اشنايانو په عشق مړيو
 نه د تبکو په آفرار نه په انکار يو
 ستاد مينه نه بلا مينه پيدا شو
 خواشنا ستاد لمنه طبيکار يو
 کفاره ستاد غوښتنه ادا نه ده
 لا د خلقو په نظر کيڼه گنه کار يو

مونږ د ژوند په معني پوهه پورې اړه!
 سکون نه خوښه وو حکم ناقرار يو

ستا په نوم خو پابندی وه ستا په غم چه پابند شو
سأژ وند از غی از غی شو په هر دم چه پابندی شو
ستارا تلہ لھفل ته جرم، ستا پلو ته در تلہ قتل
لیونی به د عشق مرہ شی، په قدم چه پابندی شو
ماڈژ وند لارے کرے د کراہ په نوم یا دیزم
ڈرپہ سرہ! ستا د زلفو په هر خم چه پابند شو

لیونی به د اوس کوری د قدم نخبے سجد ولہ
ستا د رشل چه در قیاب شوہ ستا په چم چه پابند شوہ

غزل مہ بیکہ شاہد! چه یاران د خفہ کیزی
ژ به پرے کرہ کھوئے پرے کرہ په قلم چه پابند شوہ

رقیبان چہ والکدان شمتا مینو تہ غز نہ کپی
 ستادیدن لہ بہ ثقہ درشی ستارنکین محفل بہ ثقہ کپی
 چہ دانیکلی داسے کوری، چہ دانیکلی داسے خاندی
 بلا ز پرو نہ بہ سستی کپی بلا ز پرو نہ بہ وراتہ کپی
 ستائشے لکشے یادو نہ، ستائشے نشہ خبرے
 مادخو بہ کہ ویاسی، ماپہ خوب باند اودہ کپی
 کہ دنواد دھج نہ وے، کہ دشپہ نہ وہ د زلفو
 تورے شپہ بہ خلق و خور، سر لے بہ خلق مڑ کپی
 ترقیامتہ بے قراروی، توژ وندو نہ وی مدھوشہ
 ستانظر چہ شوک وینس کپی، ستانظر چہ شوک اود کپی
 پہ سورج دھوے وینم، ہجور شی تہ حیرانینم
 اشنا گودہ! یوٹھائے ٹھنگہ اور، او بہ ہم اوسید کپی

چہ د ستور کے شوے رقیب تہ، ستار اھد ہم شرابی
 تودہ خیرہ باندے تلہ کپی، تیمہ شپہ باندے راتلہ کپی

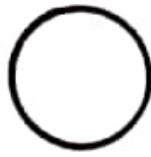

ڏوڪ ڊڄفا دلاسه مري دچاله يار ڪيله ده
 ڏوند سراسر ڪيله ڪيله، په هره لار ڪيله ده
 ستا دجامو نو په احسان به ڊقسم وي ساقی!
 د بے قراره ڏرپه ڏستو ڪول خمار ڪيله ده
 ڪه ڏوند ٿي غوار په نو پو نسته له يواڻي ورهه!
 په رقيبانو باند مري ستا ڏي بهار ڪيله ده
 "ڪل" وينه وينه ڏازغو په ڏوڪو ڏوند تيروي
 شبنم په اوڻو ڪو ڪنه ڊوبيري ڏي بهار ڪيله ده
 هره لمحہ ڏڏرپه سره ڏڏوند لاري ساقی
 د محبت په لار ورهه، د انتظار ڪيله ده
 په رقيبانو چه وري ڏي د ڪرم وريڻي
 ڏما په ڏرپه ڪنه، ستا ڏڏفونہ شم ڏا ڪيله ده

ڏرپه! ڏرپه! ڏرپه! ڏرپه! ڏرپه!
 ڏرپه ڏرپه ڏرپه ڏرپه ڏرپه ڏرپه ڏرپه ڏرپه

زما پہ لمن بدی، ہم د آشنا پہ لمن داغ
 یاران لکوی دلتہ د لھر چا پہ لمن داغ
 ستا تور، د محبت دے دے آشنا دستر کو تور
 دا تور دشی یو شل حلہ زما پہ لمن داغ
 داغونہ پتہ ساتم ستا د جفا او دستم
 ویریزم ہمسے نا، چرتہ شئی ستا پہ لمن داغ
 رقیبہ! دیار زلف او مخ مہ ستا پہ محفل کئے
 ور کیڑی پہ تیرونہ پہ رنیا د لمن داغ
 ژوندون غور زوی اورتہ ہم پہ دارخیڑی آشنا
 ز غیل چہ ٹھوک نشی د وفا پہ لمن داغ
 ستا حسن دے بے کچہ، ستا خوانی کہ دہ بے داغ
 دے عشق آئینہ، نشہ زما پہ لمن داغ

لہذا! ہر وخت مہ نیسہ لمن د "صد اقتا"
 یاران د چرتہ کئے نہ بدی ہم دا پہ لمن داغ

سم چه نن په جام با ندے ویشته کوی
داسے معلومیږی ست د زړه کوی
غواړی هر تهرکې هر پې مخ زړه
خدائے خبر چه دوئی په زړو نوڅه کوی
غل د اوبدو ز لهو غلطیږی نا
هر وخت ا سو یلی اوبد د کوی
چاته چه ورا وگورے نو خاند ه مه
نډ کوی خندا د چه با نړه کوی

غواړی دیارانونه د زړه مینه
خلق دی په څه ا و تر اهد څه کوی

په نظر کيښه چه د سترگو نه نشي تويه وي
 د زاهد ا تو سترگو هم ورته جذبه تويه وي
 نه که په دار شو ستاد زلفو ليونه بے کناه
 بلا خواني دلته صليب د زمانه تويه وي
 ورته لمن چه خپله نيسي د ياد و نو د زار
 غم ۛ له سترگو نه که ا وښک پښتنه تويه وي
 تا چه ساقی وي عادت کړې د نظر په ميړ
 چرته بيا لاس نيسي جامو نو ته کاسه تويه وي

ژړل د ورځ ستا په غم کيښه چه اشنا جرم شه
 اوس به تر هډ لکه شبنم ا وښک د شپې تويه وي

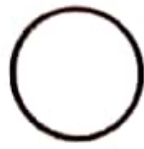

ستا پہ توم ۽ خلق نیسی ستا تکل پہ ما الزام دے
 ستا احساس چہ پکے پائی ہفتہ زہرہ دلتہ بدنام دے
 چہ احساس و رسوخ نہ وی دبل زہرہ اوڈ بل فکر
 تنہائی ۽ آشنا نبہ دہ ستا محفل تہ ۽ سلام دے
 ہر قریب تہ اوچت گورم، کہ لھر کھل تہ کتہ نہ شم
 یوزما د عشق و قار دے، بل د حسن احترام دے
 ستاد مینہ نہ چہ تبتی، د دوران لمن رانیسی
 دغہ زہرہ کینے جذ بہ نشہ، دغہ فکر اشنا خام دے
 دوختونہ آزادیم، پہ گردش ۽ غہ کار نشہ
 ستار خسار زما سحر دے، ستار لہان زما مابنام دے
 ستار نگو نہ یکینے وینم، ستا خبرے تر نہ آورم
 چہ ہر بیکل زما خونیں دے، چہ ہر بیکل ۽ کلفام دے

لہرے زلف و پہ شا کپہ لب و راو گورہ مٹین تہ
 ستا خرا کہ تیارہ کینے اوسی ستا سر الہد دلتہ گنام دے

ساقی! زربہ دوا غظ کی پری سرو جامونو تہ چہ
 ولے تنگہ دی جام وانہلی، کناھونو تہ چہ گوری
 ستاد زلفو پہ لار رسی لاروی دژوند منزلتہ
 دسحر پہ ارمان مرہ شی شوک وختونو تہ چہ گوری
 دژوند شاپے بہ چمن شی پہ شیو ستاد یارونو
 زما ستر کے د پندے شی بہارونو تہ چہ گوری
 تاج محل ورتہ شی فحکے ستاد مینے پہ سلگو کئے
 زربہ دلتہ د زربہ سرہ! محلو نو تہ چہ گوری

ستاد زلفو د دروند والی نن تر اھد تہ احساس و شہ
 اے د زربہ سرہ! پہ پیشو کئے زنجیرونو تہ چہ گوری

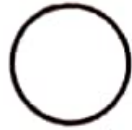
ستارِ خاطرہ ہے پہ خُلقِ باندے کیلئے نہ راہی
کئی آشنا کو مہِ خبرِ دہ چہ نبہ نہ راہی
یوٹل چہ اوٹجی ٹوکُ شناس تاد فخور و ستر کو
بیا پہ قسم ہم ستالہ چہ پست نہ راہی
ثومرہ ہونیاردی د چار پٹہ لہ خانہ تہ بدوی
نبکی وعدہ کوی یارِ نو پہ وعدہ نہ راہی
لمن ہے اوس تھہ لہ رانیسے، ساقی پرین د چہ
تہ پہ سجد و ورکوئے جام، مالہ سجدہ نہ راہی

ستارِ راتلو پہ انتظار و تہ تر سحرہ و لاپ
یارانو دیرا و دے سر اھد تہ چہ راہہ نہ راہی

زما په ژبه نه پوهیږي په گیلو نه رسی
 دیار مزاج کښه پښتونشته په پښتو نه رسی
 تاخو وعده د سپرلی وکړه د وعده نه دزار
 ولې شراب زما د صبر تر سپرلو نه رسی
 نن چه څوک را نغله یارانو! تماشې له زما
 دیار کوڅې ته جوړ شرنکاد زولونو نه رسی
 هره سلکې کښه ستاد زلفوا رمانونه کوی
 ستا په محفل کښه څوک په ژبه د ډیو نه رسی
 تابه واعظه! وو سترې د ژوندون په لمبو
 ښه ده چه لاس خود د عقل ترکمخونه رسی
 ساقی! که خوښه دوی را کړه چه په لپو ورکړو
 د عمر تېزی دی راغلی په کاسو نه رسی

چه د منصور په لاره نه ځي نو پریشانه کړي
 الهده! یار ته څوک په تشوا سویلو نه رسی

هر يو ڪام ۾ ناڪام ۽ هر قدم ۾ زڙ چوڻ ۽
 ۾ بخت ٿو موڙو ۽ آوري ۾ زما ٿو مڙين ۽ ڙوڻ ۽
 ڪه ڪه ڏانهن ڏانهن اوس ٿو ڏي، ڏکيا ۾ وعدا ڪله!
 ماته هر ڪه ڪه ٿي ٿي ٿي، ماته هر يو ٿي ٿي ٿي
 ستا ڏي ڏي ڏي ڏي، ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
 ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي، تصور ۾ جو ٿي ٿي ڏي
 زما ستا نه طمع نه وه، ڇه جو ٿي ٿي ٿي ٿي
 ڏاڍو ٿي ٿي ٿي ڏي، ڏي ڏي ٿي ٿي ڏي
 ڏي ڏي ٿي ٿي ٿي، رات ٿي ٿي ٿي ٿي
 ستا ڏي ڏي ٿي ٿي، ڪي ٿي ٿي ٿي ٿي
 ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي، ڏي ڏي ٿي ٿي ٿي
 ستا ٿي ٿي ٿي ٿي، ڏي ڏي ٿي ٿي ٿي

چاتہ مہ وایہ اہلہ! چہ شاعریم غزل یکم
ارسطو پکنے ثوک نشته دلتہ ہریوا فلاطون دے

قطعات

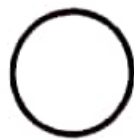
هميشه تورو دى دى يود هخونه
خو رنره دى تل دتير و هخونه
ژوند چه راكاپى دد و زخ په لورى
خدائے بدل كپى دهخو هخونه

(۳)

ستاد ياد ديوے وخت نه پريږدى رنپاته
خدائے دمل شى په تياره دمسافرو
ديار خياله! بوشان لاس راكپه پريوهم
زه عادت نه يم ددے لار وگودرو

(۳)

دوخت بهار ته بد ويټل نه شم
خكه چه دا د ژوند گلو نه سپرى
آشنا! تادے ته چوته سوچ كړيدے؟
چه دا ورغلى پر هرونه سپرى

مړاوه که نه شو د دوران د ستمونو سپرلی
 وی به تر عمره د زړه سره په زخمونو سپرلی
 اوس د سپرلی د خوانی نه راځي د یار په کوڅه
 د زړه په وینو دی راغلی په زرگونو سپرلی
 د مړاؤ سترگو مړو کتو ته د شراب لوکی شه
 چه راوی د ژوند په شاوړ، په روځونو سپرلی
 تا سوته پته د خوانی د زور تړاوسه نشته
 وژنی خانونه په خندا ستا سوکونو سپرلی
 د ژوند میره به ښیرازه ستا دیاد سپرلی کړی
 د ژوی د لته کڼه گلونه د وختونو سپرلی
 د غم گلونه که د خوښی وی نو همدمه! راشه
 د زړه چمن ته دی راغلی د دې دوو سپرلی

باته چه گورم نو د هغه لایرې چنډیزې
 الهه! خومره شوې رنگه د هغونو سپرلی

مَیْ لہ راشی وار خطا وار خطا مَی اَر وی
 دَ خیلو بد و نہ شرمیز ی اشنا مَی اَر وی
 زہ لے ترا وسہ لالمت دیارائے رانیسم
 واسے یاران ے دی یار نولہ ما مَی اَر وی
 ہیٹ پہ دستور اڈ پہ مزاج دینکلو پوہہ نشوم
 تن چہ سلام وکری پہ مینہ صبا مَی اَر وی
 کہ ارادے شی پستے او زہ دَ مینہ نہ دک
 رقیبان تھہ چہ د سالے دنیا مَی اَر وی
 زما پہ ستر کوکتے ہر شکلے جوہ ستامینہ وینی
 گنی نوٹلہ پہ غصہ کتے لہ ما مَی اَر وی
 دا خو وی خیل نو پہ خیل زہ کتے حکمہ خیر ساتی
 د پردو تھہ کار دے آخر چہ دچا مَی اَر وی

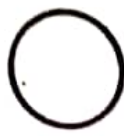
ہمیش یاری کرے بے قسمہ، بے وعدہ و نرا ہڈہ!
 درتہ چہ او خوری قسمونہ نوبیا مَی اَر وی

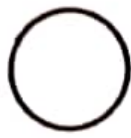
رنگ چہ خلوص کئے جڈے وی نو غزل بہ لیکي
دَحْسَن و عشق چہ لیونے وی نو غزل بہ لیکي
ہر تخیل اوچت پرواز تل د جڈے نہ موہی
د چا چہ زہہ کئے ولولے وی نو غزل بہ لیکي
د "دوران غم" تہ چہ شوک غم شی د آشنا وٹیلے
د عشق چہ لے پرے لے وی نو غزل بہ لیکي
ہو پورق د ژوند حاطیوی د غزل لمن کئے
چہ پہ مزاج د غزل پوئے وی نو غزل بہ لیکي

یاران کہ ہر قومرہ یار نو غزل نہ خونبوی
نہد چہ شوپورے ژوندے وی نو غزل بہ لیکي

عمرکہ ے تیر کر لو جانان ستاپہ کوٹھہ کئے
 خیل ے نہ شویا ہم رقیبان ستاپہ کوٹھہ کئے
 وے لیدل تارونہ دگر یوان ستاپہ کوٹھہ کئے
 خوب شولیونی دبیابان ستاپہ کوٹھہ کئے
 صبر دایوب وی کلہ او بنکے د یحقوق
 عمرے تیویندی تھو مرہ گران ستاپہ کوٹھہ کئے
 نہ روری دیوے د زبونو بیرتہ ستامین
 نہ شی چہ ز غیل شبستان ستاپہ کوٹھہ کئے
 وینہ پستہ بہ ے ستا نوم اخی تر عمرہ
 خیر دے کہ ے او ورنی یاران ستاپہ کوٹھہ کئے
 زلف د خورے کرہ چہ زخمونہ ے شی راغونہ
 اوسی اور زپلی د دوران ستاپہ کوٹھہ کئے

کوم چہ د پئے ہونہ لمن خیلہ را کاتہ
 او ے لیدل ہفہ تر اھلان ستاپہ کوٹھہ کئے

تاتہ کہ زما خبرے گرانے دی
 بیاہم پہ ما ستا خبرے گرانے دی
 نشہ پہ قسمت کئے چہ خندا زما
 تاتہ پہ خندا خبرے گرانے دی
 تاتہ کہ دی گرانے، خوئے ستاندی
 ماہم آشنا خبرے گرانے دی
 ستا پہ مخ خبرے دھو چا اوہم
 خومرہ پہ ما ستا خبرے گرانے دی
 دا کومہ پستورہ، چہ تاہیر کرمہ
 مردیشتم، خودا خبرے گرانے دی
 ماتہ دی اسانے چہ لوستے دی
 تاتہ دوا خبرے گرانے دی

گران چہ دی راہد تہ دغزل بیکل
 تا سرہ آشنا خبرے گرانے دی

تہ نشہ نشہ خُکیرہ، دَ حوانیٰ پہ کُکستان کئے
 زہ پہ کُک، ستا تکل کریم، بے قرارہ، بیابان کئے
 نہ تھہ حُسن پہ مکان کئے، نہ نیکلا وینی زمان کئے
 چہ کے ئے وی دَ حُسن دَ زہ کوئی پہ مکان کئے
 پہ بنگر و دِ چہ مٹین یُم، دَاو دِ دوز لفو میر مئے!
 زہ لنو کئے یُم خوشحالہ، تر ژوند ونہ پہ زندان کئے
 کہ شراب راسرہ نہ وے، ستاد ستر کو دِ یاد ونو
 زہ بہ مَرُوم دَ زہ سُرہ، دَ ژوند و پہ دِ کُکستان کئے
 پہ لاس رانغے ستار لے، مَح دِ سیزی نظرو نہ
 شے اڈ ورخے تیریزی پہ حسرت اڈ پہ ارمان کئے
 انتقام رانہ ژوند اُ خلی شووے دھخہ خوک ملکہ
 چہ ئے خیر دے پہ زہ کئے چہ ئے فرق دے ایمان کئے

تانہ پتہ دَ خان نشہ دَ زاہد نہ خبر نہ ئے
 دَ مردان تغزل ستائی، اشتا خلق پہ ایران کئے

مونہ ہ غمزن بہ کر و محفل کئے ستاد غم خبرے
 پیاد سی خبر دے کہ شوک ناوری داد غم خبرے
 لاخو قیصہ ے مخفہ شوے د غم نہ دہ چہ تھے
 ماتر سحرہ اوریدے ستاد غم خبرے
 دنگلو ستر کو کئے دی اوشکے چمن شین دیرے
 موسم چہ اوکریے پہ راتلو کئے پیاد غم خبرے
 وے خندل و ویل، وے حم لہر رقیب محفل
 ہونیا رہیش کری پہ خندا خندا د غم خبرے

نراہدہ! اوشکے داسنا ستر کو کئے نہ شملیدے
 پام چہ اونہ کرے ورتہ پیاز ماد غم خبرے

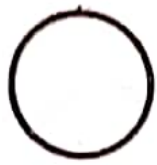
ستاپه خه زړه وي چه په خان مټين دے
زړه زما وایه په انسان مټين دے
د خیال کوڅه جارو کوم په بڼو
چه تصویر په جانان مټين دے
زړه ۛ خان وژني ستاد زلفو په تار
په دار مټين دے په زندان مټين دے
تسکين چه نه موهي په ښار کښه د ژوند
زما زړه په بیابان مټين دے

خلق دا وائی چه اهد ته گوری
لیونه نه دے په ایمان مټين دے

خیر کہ یارانو! دیار درتہ رسیدونکے نہ دی
 خو وے ارسکے لہ ستر کو اودریدونکے نہ دی
 منم چہ ژوند دے بلا ستر کے بہ راخی مخے لہ
 وے ستا مرا وے مرا وے ستر کے ہیویدونکے نہ دی
 ستا دِ قسم وی ماتوہ ہرہ وعدہ دراتلو
 زہ دِ مٹین یُم، حوصلے ماتیدونکے نہ دی
 ہریو محفل، دِ ہریو دور بہ ستا ذکر کو
 ستا دِ خوانی خبرے گلہ زہیدونکے نہ دی
 اشنا کہ شل حُلہ سیلاب دوخت پہ جوشن را
 وے شمل دِ پستنو ہم تپتیدونکے نہ دی
 پہ ہر محفل کئے بہ ستا ذکر سرو قدہ کو
 مٹین دِ زلفور لہ دارہ ویویدونکے نہ دی

شے بہ ترکومہ رونپہ وے نوی آسمان تہ آخر
 اوچے دریغے دی ترا ہڈا! وریدونکے نہ دی

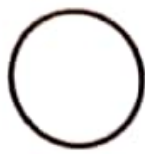
مخ له راتعل وارخطا وارخطا ثه چل اوشو
خیر دے رقیب سره که تله وے ییائنه چل اوشو
تا چه به نه کتل نومابه درته هر وخت کتل
اوس چه ته گورے، درته نه گورم دائنه چل اوشو
او د خندل، خویهارونه دپه شوندر و نه دو
چا د نظره کرے؛ داستاپه خندائنه چل اوشو؛
ته که غره نه کوے، نو خیر دے ستا فطرت داسے دے
زه درنه وے په ترخ حم، داپه مائنه چل اوشو؛

سر د ببر، رنگ د تک ری، شوندر د ا وچه سیکاری
ته خوش اهلک؛ داسه نه وے؛ په تائنه چل اوشو

دَ زِرَہُ سَوَدادَہ پَہ زارونہ کیڑی
 د بَنکَلو مینہ پَہ کتو تہ کیڑی
 مَح دَ "شیرینے" تہ "فرہاد" شی کتہ
 دیدن وا عظمہ! پَہ تسبونہ کیڑی
 ساتی! زارہ میخوار دِ پاتے نہ شی
 دالہ شراب دی دِ پردونہ کیڑی
 دَ لہما سورے، دِ پے فُخو مینہ
 دَ قسمت لیک دے، پَہ غوبتو نہ کیڑی

نَرَقَد بَہ ستا مَح تہ کتلی نہ دو
 استنا پَہ مینہ کتے پینتو نہ کیڑی

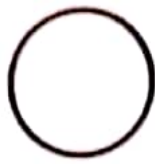

زما زړه په کانډواولي، چه ديار غمونه ژاري
 هراشنا په ځان مټين شو، دروزگار غمونه ژاري
 حسرتونه ۛ لمبه شو، ارمانونه ۛ ستي شو
 نن خوراشته د زړه سړه! په زار زار غمونه ژاري
 اشنايان ۛ وټي نيسي، که ځواني دينکلو ستايم
 چه په گلکو څوک مټين وي، د بهار غمونه ژاري
 ته چه رانه ښه کلفامه! په وعدو، په قسمونو
 شپه په سترگو کښه کړم تيره، انتظار غمونه ژاري

مستي مه غواړي يارانو! د شراب د دے غزله
 د "بيکس" غمونه ژاري، د "پيماز" غمونه ژاري

۶۶۸۰۴۰۳

نه لوتل شاعر عبدالغفران بیکس مرحوم.

نشه نشته، خمار نشته، د وختونو میخانه کښه
هرڅه شته، خو قرار نشته د دورونو میخانه کښه
که یقین د پې مانه وی، راشه او کوره کله رنګه
ستا دسترګو شراب ویشو، مونږ د زرېونو میخانه کښه
چه د زړه شومه ترسترګو زر د شا کله رقیب ته
خې د پټ کړو د زړه سره؛ په لاسونو میخانه کښه
په جام څه کړی په وارڅه کړی؛ د شرابو منت نیګړی
اے ساقی! چه ټوک او سپړی دیادی د وختونو میخانه کښه

که تر آغه! قرار غواړې د بازار په لوری ورشه
د نشو باران ورپښی درنګونو میخانه کښه

شے ورڻ ۽ ٻي رنگه دي ديار خبر ۽ وکره
 موسم ! نن خوراشه ديهار خبر ۽ وکره
 محفل کي کرمي نشته دانگار خبر ۽ وکره
 مطرب ! په هرتار کي د رخصت خبر ۽ وکره
 نسيم ! که نشته په تصوير شي د گلونو
 قفس کي ۽ زړي ته د گلزار خبر ۽ وکره
 پښتو د خوي کي نشته د وفانه خبر نه ۽
 پښتون شه د زړه سره تهنه د لار خبر ۽ وکره
 نشه دسترگو والوتی ساقی ! ستاد شرابو
 د عشق خبر ۽ وکره د خوار خبر ۽ وکره
 واعظه ! هر محفل کي به بيا ستاوی احترام
 مينخوارو ته په ژبه د مينخوار خبر ۽ وکره

مقصد د شاعري چه ده د زړو نو خوشحالی
 يا را نو ته سر ته ! د روزگار خبر ۽ وکره

قطعات

کائنات ورتہ تہول سپورشی
کوم سپے چہ حسن کور" شی
بیاسپرلی تہ خزان وا ٹی
سرٹہ کلو نہ ورتہ اورشی

(۲)

خزان زلفو کئے ایسا رکپہ
لہر شان و خاندہ بہارکپہ
چہ لہ غیر و نثراب غواہی
دائے لارے خدائے پہ لارکپہ

(۳)

ستاد سروسترگو پہ نشونشہ یم
دمیخانے اوبہ رنگینے نہ خنیم
ساقی! انسان یم پہ انسان مینیم
پہ کپڑی کئے دچا وینے نہ خنیم

زہرہ ۛ خفہ دے دکلونو باران اوروہ
 اوخاندہ، اووایہ، پہ زہونو باران اوروہ
 دآشنایو فکر سپوردے ژوند تہ کوتے نیسی
 خدا یہ! دحسں درنگونو باران اوروہ
 ستا شرابی شرابی سترکے دظہرہ مہ شہ
 زما دژوند پہ حسرتونو باران اوروہ
 بے دسیزلونہ کل رنگہ صین نہ پریہ دی
 راشہ د وخت پہ انکا رونو باران اوروہ
 موسم خفہ دے، شونہ دے وچے، دیوے مہ دظہر
 نن خوشا قی! دشرابونو باران اوروہ
 یہ د اوہ دو زلفو میرمنے! دسپری ورٹے دی
 راشہ زما پہ ارمانونو باران اوروہ

ناہل بہ مہ شی کہ دا نیکی ورتہ غزنہ کوی
 خدا یہ! درحم ٹے پہ زہونو باران اوروہ

سپين نيتونه، خيرن زړونه، قيامتونه قيامتونه

داد ژوند امتحانونه، قيامتونه قيامتونه

ستاد مينه شراب نشته، ستاد سترگو نشته نشته

داوريځي، بهارونه، قيامتونه قيامتونه

سرو قد ګه، تله ډڅه دي، ډنډر به ډڅه واييم

محشرونه، محشرونه، قيامتونه قيامتونه

چه ډو خندل رقيب ته، لاس و مال اشارا کړو

زلزلې شوې طوفانونه، قيامتونه قيامتونه

زما هره کيله او بڼه، زما هر يو سوال ګڼه مينه

ستا خبره، جوابونه، قيامتونه قيامتونه

ستا خدا ګڼه بهارونه، ستا خبره خوب ډګلو

ستا وعده او ستا لوظونه قيامتونه قيامتونه

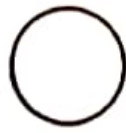
د نراهد په دې غزل ګڼه ستا خواني ده ستا خبره

توبه خدايه! دا شعرونه قيامتونه قيامتونه

خاموشی بنی نہ دہ ریبارہ تھہ خو وایہ کنہ
 جواب دِ تھہ راؤرولہ یارہ تھہ خو وایہ کنہ
 دا غلے ناستہ دِ محفل کیتے اشنا نبہ نہ رکی
 دِ عشق لمن بہ شی دا غدارہ تھہ خو وایہ کنہ
 مونہ بہ ترکومہ یو بے نیازہ دا سے غلی روان
 زار دِ لہ نازہ پہ دے لارہ، تھہ خو وایہ کنہ
 دا سے پہ چپہ خلدہ جامونہ ے غم نہ مکہ وی
 زما ساتی! زما قرارہ! تھہ خو وایہ کنہ
 دِ خاموشی پہ اور کیتے سوزو بہ ترکومہ آخر
 دِ رمی شپہ دہ زما یارہ تھہ خو وایہ کنہ
 ستا دِ خبرو پہ ارمان ییہ تردے دا غلے
 غلے ے مہ تھہ لہ مزارہ تھہ خو وایہ کنہ

نرگد! پریدہ تماشہ دِ سروق دِ زلفو
 پہ کوم قصور دا غلے تردارہ، تھہ خو وایہ کنہ

مينه گرانه شوه گل رنگه: په هر کام باند مرکيزم
 داتپوس نه شم کولې، کوم الزام باند ډ مرکيزم
 په ازغوباند ډ زه لارم "گل" رقيب له اشنا وکړو
 په آ غاز ډ هغه کار نشته په آ نجام باند مرکيزم
 مخ ډ پټ کړو ستا گره! چه ډ مخ درتم راواړ و
 د سحرارمان په يوسم په مانيام باند ډ مرکيزم
 د غه جام د رقيب لاس کښه زما حق د ساق غواړم
 ميخانه کښه د مرسته ټيم که په جام باند ډ مرکيزم
 هغه به اووايم رياره! ته په چاته منت او کړې
 نوم ډ نه راځي چه واخلم په گنام باند ډ مرکيزم
 پښتانه درقيبانو منت نه کړي سر و قداه!
 ستا کوڅه کښه که ډ وژني اختوام باند ډ مرکيزم

عجيبه مسلمانې ده ديارانو په محفل کښه
 چه نراهده "اسلام" ستايم په اسلام باند مرکيزم

پڻ ڏٺو ڪري ٻي ڄاڻ ۾ ڇهه ڀڻ ڇان پوهيڙي
 رما ساق، د زاهدان نو ڀڻ ڀڻان پوهيڙي
 ستا ليون ڀڻ ڪانرو اولي ستا مڻين ڊڊو
 ستا ڊچم خلق ڀڻ ڀڻ قدر دمهان پوهيڙي
 ڀڻ ما به بوڻي وڻي زرغون ڀڻ ما به ڇاڙو ڀڻ اوڀي
 ڇهه ڇوڻي ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ
 ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ
 ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ
 ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ

ستا ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ
 ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ ڀڻ

غمونہ راتہ گوری حسرتونہ راتہ گوری
 تاسترکے چہ نا آشنا کرے نو در دونہ راتہ گوری
 گل رنگہ اتھہ بہ و گورم گلونو تہ پہ مینہ
 سپرے چہ کلہ راشی ستالونونہ راتہ گوری
 خوبونہ ے لہ سترکو تبتولی دی ستارلفو
 تر عمرہ بہ شوگیریم چہ فکرونہ راتہ گوری
 خندا دراتہ اتھہ وہ چرتہ لار کینے آشنا کرے
 عمرونہ پکینے تیر شو بہارونہ راتہ گوری
 چہ دتھرہ رپی ماتوی سر پہ ساحل
 منزل تہ چہ نزدے شوم طوفانونہ راتہ گوری
 ستم تہ ددوران چہ ے سر تہیت نہ کرود عشق
 آشنا پہ خوار و ستر کو اوس وختونہ راتہ گوری

نراہدا! بنا پیرٹی چہ ے حقہ دہ د ژوندون
 پرواہ ے پرے ہیٹج نشستہ دے کہ جونہ راتہ گوری

زما زرهه تپته نشته اسویو نه پته لکی
 نن شوک نه راخی محفل ته دیوونه پته لکی
 شوک چمن ته ووراغلی چا غوتی دی شوکو له
 دامالیار ته پته نشته، دازغونه پته لکی
 نینه زما په زرهه پوهیږی، نینه زما په نظر رسی
 ستا د رنگه معلومی، ستا د تلونه پته لکی
 شوک خوشحال په مانه وی، چه محفل ته دراجه
 حال هغونه راته وائی، د تندو نه پته لکی

نینه د زرهه ورپسې درد کړی نینه په یار پسې خفه نه
 قسم خه له خور نه سرکاهه! ستا بنډو نه پته لکی

۳، اگست ۲۰۶۸

حی چہ دَ زپہ سرہ بہارونہ ژپا راشی
یاد دِ پہ خندا کپی پرہرونہ ژپا راشی
کپی چہ پہ محفل کینے خوک خبرے دَ خیل عشق
بنخ ے شی پہ زپہ کینے تیر وختونہ ژپا راشی
تخہ بہ درتہ او وایمہ، ہتچ نہ شتم ویلے
مانہ چہ خوک ستا کپی تیوسونہ ژپا راشی
ستائی رقیبان چہ دبائپہ او برندے وروزے
ویبسی ے شی زخوتو کینے درہ دونہ ژپا راشی

ہتچ نہ چہ راشی دَ رقیب سرہ سرا آہلہ!
نیخ لے راتہ او دریدی لونٹونہ ژپا راشی

وختو نو هر قومره که مانه ستا کو شے لرے کرے

ستا تصور دومره دمنیکه فاصی لرے کرے

تورے ورئیے دسپری، بادوتہ یخ، حوانی د ه

ساقی! جنت دے که در دمیخانے لرے کرے

ماته محفل کئے شه مسکه خوسترکے ئے وارپوے

شراب ئے راکرل خوطالم ترینه نشے لرے کرے

نردے کیدل دقته گران نه دی که ته لرے اوسے

گران به داشی که ته هات راته نردے لرے کرے

خود به زلمو خیل خادرونه ورکول نراقده!
پیغلو د سره چه پرونی لوپته لرے کرے

۱۴ اگست ۶۶۸

نِشے پکار دی، حمار پکار دے
بے رنگہ ژوندہ بهار پکار دے
وا غظم! خیر دے که وی دوزخ هم
دیدن د نیکو پکار پکار دے
د ژوند سفر چه د شکوتله شو
یو مل پکار دے، یو یار پکار دے
کوچه د خضرت چه خطانه کری
چراغ په سر کښه د لار پکار دے

عمر ته تیر کرو په میخانه کښه
ساقی! نراهد له یو وار پکار دے

وصیت

هغه څه مينځ کي فاصلي پيدا کوي د زړو نو
هغه څه فکر سپوروي، هغه څه زړونه وژني
د شاعري هغه سپرلي څه رنگ و بونه لري
هغه يادونه څه اشنا نازک کلو نه وژني

هغه ورځي توره توره څه شيبه نه لري
هغه شراب د مينځانې څه خه نشي نه لري
هغه نظر څه قيامت نه لري لمبه نه لري
هغه اور بل څه د زړه سره خه ورځي نه لري

هغه څه ژوند ته خوشحالي اشنا بخښلي شي
هغه چم و ښک د سرو ستروکو او چول نه شي
هغه د ژوند د لاسه مړه څه وينښول نه شي
توره ورځي څه په تېرو ورو ل نه شي

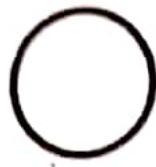

دخندا په کانسرونگم، د نظريه کانسرونگم
خدایه نوموړي گنه کاريم درپه درپه کانسرونگم
چه مټين ديم په زلفو چه په فتح باندر ورک يم
هر شپه څه خلق اولي هر سحر په کانسرونگم
تاء څه کله نوم واخست چه د نيم د کرم خلقو
هم ونيست شتم په کور کي هم بهر په کانسرونگم
چه ستا نوم ا خلی گل رنگه! چه ستا مينه پکي پيښي
پر کوي څه خلق ژبه، په ځيک په کانسرونگم

زما سر به نيکه نشي دوختو نو په در شلو
تو قیامت که سړه! په سر سړ په کانسرونگم

زلفے د ماروہ لہ مہنہ نورے ولے وثرے
کافر خوتہ یتہ اشناپہ اورے ولے وثرے
خیر دے را اوکوره نومہ خاندہ چہ زرہ دتہ د
ستاپہ کو تمہ کینہ بہ شہم مہ پپہ کورے ولے وثرے
واعظہ! زلفے ستاٹیلے وے یوازے دیار
خدائے خوہر وند کرہ دمذہب بہ تورے ولے وثرے
مہ درقیب محفل تہ خیر دے چہ پرتہ رضائے
زہ تخنکہ لارشمہ اشناپہ زورے ولے وثرے

خونبہ مہ نہ دہ چہ مگر مہ د تر اہدشی خبر
نخلے مہ او وثرے اشناپہ شورے ولے وثرے

درنگونو بنار

هغه رنځا ستا د ڪو هغه سُرخي د سترگو
ما ڇه پرے لاسه لیده زه ڇه پرے نشه نشه وم
هغه تیرے د تورو زلفو د وریځو په شان
زما په زړه ڇه وریدلے، ڇه تر داره پر ټلم
دالوئے لارے ڇه کُلو نه پرے دکی پراته دی
په هغه شاپه به ئے ورنه کرم ڇه تریاره پر ټلم

منم ڇه او سمه اشنا زه درنگونو بنار کڼے
په خدا ئی یقین او کړه بے رنگه ورځے شپه دی د ژوند
ڇه هر قدم او چتوم نو حادثه دی د ژوند

تہ خووائے چہ بہ راشم، کہ صبا وریتے راشی
زپہ ے نہ متی کل رنگہ! کہ بلا وریتے راشی
چہ دے فتح پت کہ پہ زلفو، دسوالو تو پیوس مہ کرہ
ہمیشہ ستوری ور کی پری چہ اشنا وریتے راشی
دوا بہ ستر گئے ے ورینری شتی تازہ مرا و زخمیونہ
چہ پہ زپہ دے دیادونو بے وفا، وریتے راشی
د دوران تھر شوراسکتہ، دژوندانولجے ے ستری
لہ ے زلفی دے خورے کرہ چہ شہا وریتے راشی

نرا لہد کہ کرہ ملتہ د ارمان لہ مرا و سگلو!
خو یقین نہ دے منگرو! کہ نن "بیا" وریتے راشی

قسط

ژوند دا زغوپه څو څو خوب نه دے هېر لورما
ژوند ته ور غاړه وځي، ژوند کي رنگيني پيدا کړي
څوک چه د ژوند وړ وړول کوي د ورځ نه گزري
ژبه چه پر يکړي د دے خلقو، ليوني پيدا کړي

شور و شور دے انتشار دے
سکون ژوند لره پکار دے
وينه دواړه څښي د گلو!
يو خزان شته بل بهار دے

۱۳ جنوري ۱۹۹۰ پيښور

ہر خوشی کہ زبہ کیڑی ہو راتلے نہ شی شرمیڑی
 اشنا چہ انتظارتہ ے کتے نہ شی شرمیڑی
 کاتہ راتہ ہر خوشمرہ کہ اشنا کوئی پہ مینہ
 ما وثرنی چہ محفل کینے راتزدے نہ شی شرمیڑی
 احساس چہ شہ پیدادیار پہ زبہ کینے اوس بہ مژم
 کوئے دراتلو چہ اوس وعدے نہ شی شرمیڑی
 ہر خوشمرہ کہ اُسان دے زما توم، دیار پہ شوتلو
 زپیڑی، خطا کیڑی، اُختے نہ شی شرمیڑی

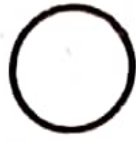
حالونہ بہ دَ زبہ ورتہ ختہ او وایم تراہدہ؟
 شی لار کینے پنبہ نیولے، اوریدے نہ شی شرمیڑی

مودے او شولے چہ اوسم، دزخمونو بناریہ کئے
خپلے دیر دی تپوس نکری، دکلونو بناریہ کئے
د سانی ژوند ته چہ کورم، دخپل ژوند ته ژپښه شها
هلیش اوچے شونډه ګرځی، دجامونو بناریہ کئے
ستاد زلفو بنارتہ راغلو چہ اشنا لمبوسیزلو
ژوندون اوږدے لکولے، د عمرو نو بناریہ کئے
نه نه ژوند ستمو مانی پری نه شرابو ته ترسی پری
څوک چہ اوسی اشنا یا تو دیادونو بناریہ کئے

نور عالم ته کړو خو شحال د شعرونو په شرابو
که نرهد په خپله اوسی د غمونو بناریہ کئے

هر يو ڪام حادثي، هر قدم حادثي
کور پہ کور، انقلاب، چم پہ چم حادثي
هر قدم ناڪردي، هر ڪا ساہ امتحان
هر يو تار کيے دڙو ند، زير و بم حادثي
ستا د زلفوشم زار، ستاله سترگولو ڪي
دام پہ هر يو قدم، دم پہ دم حادثي
ليو توله تردے، مٿه ورخه لرے حه
هر ورقے دڙو ند، غم اؤ غم حادثي

ماتے ڪرے نن، چه پاتے صبا ته نه شي
جو پ وي د نرهد، ڪه قلم حادثي

خير دے کہ ے پتہ اشنا تا تہ عدم پتہ دہ
ما تہ خو معلومہ ستاد هريو قدم پتہ دہ
خدا ے دستاد شوندا و مسکاسپری خفہ نكري
تہ خہ نہ خيرے تا تہ خہ لا د غم پتہ دہ
نہ خي ميخا نے تہ نہ حرم تہ اے ذریہ سرہ
چا تہ چہ معلومہ ستاد کور او د چم پتہ دہ
مہ وار خطا کيرہ کہ ے وليدے رقيب سرہ
ماتہ لہ پخوا نہ اشنا ستاد قسم پتہ دہ

نہ پاسی زلفہ د محفلہ چہ غزل وا
هغه اشنايان چہ ور تہ ستاد قلم پتہ د

۲۱ فروری ۱۹۶۹ پيښور

خبر زما د زړه په غم نه شوے چه نه وچه ده
زه خوشوم ستا ته ۛ همد نه شوے چه نه وچه ده
زما په اوښکو خوشتا زړه رته به وده موند ده
نن ۛ خوشحال په ماتم نه شوے چه نه وچه ده
ته به او محفل ته دراتله به بیا د وعدے نه روستو؟
تینگ نن اشنا په خپل قسم نه شوکچه نه وچه ده
ما اوریدی و وچه زړه و نه عبادت نرموی
ته خو په لاره دکرم نه شوے چه نه وچه ده

د زما تے درشل که خان ته ټیټوی سرو نه
ا ۛ د نر اهد تندیه بهم نه شوے چه نه وچه ده

نه مايوارے، نه اشنا منہ خند و هلہ
لرداغ د ویرے نه هرچا لمنہ خند و هلہ
د آسمان ستوری شواشنا ستاد لید و سوالونه
چه فرستوه د دُعا لمنہ خند و هلہ
سپری د خوبه شو بیدار، کگونه سترگه مری
چه بهار هخی په خندا لمنہ خند و هلہ
پیر زو د نه وه جورے خاوره هم دیارد کوڅه
رقیب! هک د زما لمنہ خند و هلہ
ساقی! داغونه د د میو په خندا لونه هخی
کښی واعظه قومره بیکالمنه خند و هلہ
زما کگونه دارمان د ټول خواره واره کرل
تا چه رقیب سره اشنا لمنه خند و هلہ

لمن د یار نراهده! نیسه که مقصد ته رس
هریو اشنا د په دُنیا لمنه خند و هلہ

مخ لہ رائے، لیدہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ
 نہ پرے پوھیہ، چہ نہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ
 ماوے یوہل تہ، بہ د عمر و تو کیلے کوو کہ، چرتہ یوہاٹے شو
 شو کہ یوہاٹے، خود زہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ
 نور خبر نہ یم، دو مرہ ے یاد دی، ساتی ویشل دی، پہ پو لپو
 دچا او نہ شو، پہ تہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ
 خدائے ے منظور کرو، سوال د لید و ستا، پروں کو تہ کئے، مخ لہ رائے
 زہ او نہ شو، ستر کو کا تہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ

نہ تارا یاد کرل، نہ ما تہ یاد شو، تہ زہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ
 نن چہ محفل تہ، ورتلہ او نہ شو، تہ د خوبہ، تہ زہ د خوبہ

۱۴، مارچ ۲۶۹ پینبور

فکرون

زما خو خیال وو چہ یاران بہ دھفل خفہ وی
ساقی! جامونہ بہ نسکوروی پیمانے بہ نہ وی
زما خو خیال وو چہ د شپہ ہفہ دیوے بہ نہ وی

مانو دے جشن د بہار بہ میخانہ کئے نہ وی
ہفہ شدت د انتظار بہ میخانہ کئے نہ وی
زما خو خیال وو چہ یو یار بہ میخانہ کئے نہ وی

ماوے د زبونو فاصلے پہ قد مونو نہ وی
زما خو خیال وو چہ کرنگا بہ د جامونو نہ وی
ہفہ رونق ہفہ ویشتل بہ پہ گلونو نہ وی

خوناء د ژوند پہ ہنگامو کئے ذہن کار نہ بوی
چہ سترگے تے نہ وینی د زبہ آئینہ ہم رپدہ شی
د وخت پہ لاسو کئے مرے دیارائے خیمہ شی

غواہے کہ زہدہ واغلہ، پہ خندا پہ تھہ خفہ شوے
 یہ! دسترگو تورہ! تہ لہ ما پہ تھہ خفہ شوے
 ما خوہیچہ یوئسبکی تہ خواہ نہ ووکتی
 وایہ پہ محفل کئے تہ بیکاہ پہ تھہ خفہ شوے
 ماتہ خویاد نہ دی، اشنا تھہ وویلی
 لارہ کئے پرون رانہ! رستیا پہ تھہ خفہ شوے
 نہ چہ پہ گیلو د رانہ زہدہ نہ دے بد شوے
 وایہ کنہ بیا رانہ اشنا! پہ تھہ خفہ شوے

مرگ د د خوائے اقلہ! پینعلے کوی بے خانہ
 وائی پہ سنگو کئے، "لہ دنیا پہ تھہ خفہ شوے"

پرون چہ تاؤ تشوے پہ بلہ کوخہ دیرہ سنبہ دہ
مینہ زما بدناموی چہ تا "سنبہ دیرہ سنبہ دہ
مونبہ تھہ وا یوچہ زریہ نہ دے نومہ راکوہ
ساقی! لہ تندے موہر وخت مرہ کوہ دیرہ سنبہ دہ
تہ چہ پرے نہ شرمینے گلہ! زہ پرے فخر کوم
د غریبی قیصہ ے ہر خائے کوہ دیرہ سنبہ دہ
رقیب تہ ہر وخت نزدے کیڑہ مانہ لرے لرے
داسے پہ اور کئے ے اشنا سوزوہ دیرہ سنبہ دہ
زہ ے ہم ویبی دے، ہم احساس ستار اتلوراسہ
دانتظار شپہ دشی دیرہ اوڑدہ، دیرہ سنبہ دہ
رقیبہ! یادو کئے خویم داشنا ہیر ترے نہ یم
چہ سنبہ ے نہ وائی دائیہ ہم خہ دیرہ سنبہ دہ

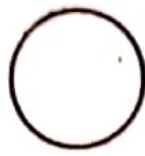
نہ! خیر دے کہ یاران د ختی نمر پسے ٹھا!
تہ د غزل زہ قیصہ یاد وہ دیرہ سنبہ دہ

محفل کئے در قیاب چہ بے آلفتہ راتہ گوری
 چہ دا کو مہ حذبہ دہ، دکوم پتہ راتہ گوری
 زہ کیہ سوال کوہ چہ ے پستونہ شی کیہ
 ساتی چہ جام پہ لاسو کئے بے ستہ راتہ گوری
 پے فنی ہم پو لہیڑی د مینو پہ نبضو، نو
 رقیب سرہ چہ خی لہ شرارتہ راتہ گوری
 ژو ندون ے ودہ موہی پہ نظر چہ دمٹے رنگو
 کری ماتہ دکاتہ، چہ لہ ہرنیتہ راتہ گوری

اُھدہ! کیفیت دھخہ وخت نہ شم و یلے
 مسکا کئے چہ یوازے ہخہ بنکتہ راتہ گوری

زما پە زبە چە تھە تیریزی زما تن خبر دے
زما پە تن خوش و قدە تەول و لهن خبر دے
دومرە بے نیازە دے چە بیاھم خوشوی رقیبان
یار کە هرتخو ھے پە بگریوان او پە لمن خبر دے
تھە او شوککە! کە کاونوتە تھە پتە نشتە
زما پە او تیکو هرا زە دے چەن خبر دے
چە ستاد زلفو پە لارنە حی دسکرناوے لہ
هتھە د زوند نە پە "پرونا" او تە پە "نن" خبر دے

ئە نازک طبعە حکە غب درتە زلھل نە کو
گنی محفل تە د پە تلو د ماسختن خبر دے

خاطرچہ مرثیہ

اے دسحر قاصدہ لاہ شہ د مشرق پہ لہر
د صبا فی ختونکی نمر پہ مخ تھادر واچوہ
چہ پلوٹے نے خورے نشی د تیرو پہ سیمہ
ورثہ قسم د خواتنی مرگ خاطر د سرواچوہ
تورہ تیاریہ بنہ دہ رنراد خوشحالے زیر دے
مونہ د زبونو پہ ماتم کینے رنرانہ خوشبو
ہر لمحہ د اوس تیرین پی د غموتو غیب کینے
اوس د زخموتو سباریہ کینے صبا نہ خوشبو
تورہ ویرمخ دشی خورہ دشین آسمان پہ ٹھہر
مونہ د دید لی یو د ستور ورنرانہ خوشبو
زمونہ د غم پہ سمتدر کینے د باد آونہ دگی
مونہ انتشار پہ خاموشی کینے د چانہ خوشبو

اے دسحر قاصدہ لاہ شہ د مشرق پہ لہر
د صبا فی ختونکی نمر پہ مخ تھادر واچوہ
مونہ د زبونو پہ ماتم کینے رنرانہ خوشبو
اوس د زخموتو سباریہ کینے صبا نہ خوشبو

مردان. ستمبر ۱۹۶۹ء

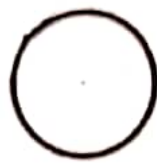
لیے خاطر آفریدے چاچہ د غزل پالانہ د زبیرہ پہ دینو کرے دہ (نراہد)

دَ زِرَہَ مالک بہ تے، دَ زِرَہَ سورہ دازہ منہ
 زہ ہم سینہ کئے زِرَہَ لوم زہ ہم دَ زِرَہَ منہ
 ثوک چہ یاراتو دَ پردی فکر رنہ ایسے حی
 دَ ہغہ خلقو کہ منہ، زہ بہ تے ثغہ منہ
 نوم بہ دَ ناخلمہ پہ خُله ولے تاهیر ثنگہ کرم
 ہرہ خبرہ دَ منم، ولے دانہ منہ
 پے فنی دیر دی خود زِرہ و نوپہ درزانہ رسی
 ثوک چہ دَ زِرَہَ پہ ژبہ رسی دہغہ منہ

نَہْدَہ! زِرَہَ دَ کانہی نہ وی چہ بہ نہ دَ زِرہ
 پہ خیلہ تول عُمَر ژرہ ییم ژرہ یدہ منہ

مردان - اکتوبر ۱۹۶۹ء

چه تیریدے شی پہ خندا، پہ سلکونہ تیروم
 دا د خواتی ورخے اشنا پہ لمبونہ تیروم
 خنکہ بہ تیرے شی بے رنگہ ورخے شپے دژوندون
 پہ قصورے چه دگل "او" سپرلونه تیروم
 وارخطائی کہ ے دمرک راغله دژوند پہ دیوه
 د قیامت ویره د محفل پہ دیوونه تیروم
 دغم پہ ورخو کجے دهم حتمه محفل ته اشنا
 لکه واعظے د خلوت پہ تیرونہ تیروم

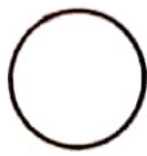
چه باد پرے هم تراهدا! نه لگی دیار د کلی
 د غزل فن پہ هخولارو کوخو نه تیروم

نن ڊ زړه نه ډے ډ راتلو ستا په بيا نو پوهيږم
 زه ډ په مخو په قسم او په وعدو پوهيږم
 ډ رقيب او په غږم شته ، لائے وس نه رسي
 زه هم اشنا کلو کټه لوټه شوم په ازغو پوهيږم
 ته چه ډ نه راتلو خبره کړه انجام به ته شي
 زه هم اشنا قسم خوړه شم په پښتو پوهيږم
 لاس ته له غواړه چه راځي اوس په يوه لحظه کټه
 بيا ډ رقيب سړه وعدا ده ستا په تلو پوهيږم

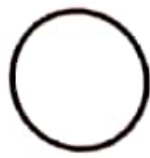
دا ورکونکي به ډ "مينه" اوس پخپله ورک شي
 زه ډ نه ته ډ وخت په تقاضو پوهيږم

مردان - يک دسمبر ۶۹

زړونه د ویرې نه ساتی په هر قدم خورینې
 چه د محفل د رقیبیا تو په کرم خورینې
 ستا هم په زړه کښه مینه شته گنې زما په لیدو
 سړخی د ولې په مخ داسې دم په دم خورینې
 رقیب! خونه د خوره شه د ادتخه چل اوکړو
 زما په ذکر هم چه زړه اوس د همدام خورینې
 د زړه زخمونه د اغوندې شواشنا ستا په وعده
 او ربل به خدا ته خبر چه ستا په کوم یو چم خورینې

ستا تورې زلفې خورې مه شه د رقیب په اوږو
 خیر دے که سړ د زړه لکه قلم خورینې

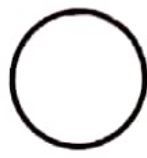

کہ ۛ ہر قومیتو تہ زہڑہ کیڑی خوشت کوؤمہ
ساتی! دخیلو روا یا تو چہ عزت کوؤمہ
پہ ہر نظر کئے تے لمبے، ہرہ مسکا کئے تے اور
بیا ہم اشنا وائی چہ زہڑہ پرے عنایت کوؤمہ
چہ ۛ دمنے قدر نہ کری، چہ ۛ نہ پیڑنی
دھخہ بنکلو سرہ بیا ہم محبت کوؤمہ
تا کہ دتو لارے کرے بیٹے رقیب پہ وینا
زہڑہ کئے یادونہ دساتم در سرہ پت کوؤمہ

نرا کھڈا! دلتہ کئے انصاف نشتہ دھخہ بازی دہ
زہڑہ بہ رقیب سرہ خبرے پہ قیامت کوؤمہ

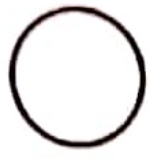
مردان ۛۛ جنوری ۛۛۛۛ

نہ ۛ پۛ میٹو خۛ کار شتہ نہ پۛ خمار پۛ مرم
ساقی! ژوندون ۛ قرار غواری پۛ قرار پۛ مرم
توروتیرو کۛ ۛ اشنا چۛ کرپی منزل تہ نردۛ
ستا پۛ نظر پۛ مرکیریم ستار خسار پۛ مرم
چۛ زما ژوندۛ کر و بۛ رنگہ زما زپۛ ۛ کر و مات
هغه گل رنگی پۛ حۛم، هغه دلدار پۛ مرم
پۛ مرگ بہ دوا رۛ سرۛ مرو، خورمونہ لار جدادۛ
تہ پۛ جنت پۛ مرکیرۛ ۛ زہ پۛ یار پۛ مرم

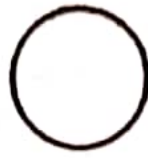
خیر دۛ نراھا ۛ کہ یاران ۛ لیونۛ اوکترۛ
پۛ نبۛ غزل باندۛ مٹین، دفن وقار پۛ مرم

خیر دے آشنا کہ پہ بٹرو باندے خبرے کوی
گل ہم بیل تہ پہ از غو باندے خبرے کوی
دڑ و ند منگری بہ ستا غم ز پکیہ حقہ اوڑا رہی
چالہ چہٹے نو پہ سلگو باندے خبرے کوی
اشنا محفل کئے چہ پہ ناستہ نن خوشحالہ تہ دے
سم دما بنا مہ اسویلو باندے خبرے کوی
دا خونبکارہ دینے نخبہ رکہ سادہ ز پکیہ!
خیر دے آشنا کہ پہ کیلو باندے خبرے کوی

پریندہ چہ مر شمع ترا لہذا اہل واد نہ کوی
ما سرہ یار کہ پہ جر کو باندے خبرے کوی

۱۳ مارچ ۱۹۷۰ مردان

سپرلی نشتہ پہ چمن کئے دکھو نو قحط سالی دہ
شاعری پیکہ پیکہ دہ درنگو نو قحط سالی دہ

زہ یو ستا پہ غم اختہ یم، اے بے نیازہ بنا پیریہ!

پہ خلور گنجہ دنیا کئے، دُغمو نو قحط سالی دہ

دِ دیدن یارانِ داوشہ، چہ دِ زہ بیمہ شہ شہ

ستالہ گور و زلفوزار شہ، لہ عُمر و نو قحط سالی دہ

تھہ بے خونڈہ زندگی دہ، تھہ بے رنگہ ور تھہ شہ دہ

اوبکے نشتہ پہ بنا و کئے، دِ دِ دِ نو قحط سالی دہ

تہ ہم بنہ پورہ سادہ تہ، چہ نرا ہڈہ غزل غورے
دے موسم تہ خو خیال اوکریہ، دِ شعرو نو قحط سالی دہ

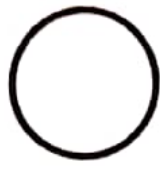

چہ پہ بنکارہ نہ نشی کیدے، یار تہ پہ چل کئے کیڑیا
 ہنہ خبرے ے یار تو! پہ غزل کئے کیڑیا
 تاتہ بہ نوم زمایا دنہ ویا دنگلو لختے !
 پہ ما ظلمونہ ددینا ستا پہ بدل کئے کیڑیا
 زما وقار د محبت د ستور د عشق کر و بدل
 چہ د جو نگرے ذکر ہم اوس پہ محل کئے کیڑیا
 ستا پہ لمن د داغ زما د محبت نہ دنگی
 خیر دے کہ لوے پہ مادلہ پہ مقتل کئے کیڑیا

نراہڑا : خہ بہ خوک اعتبار اوس پہ یا رانو کوی
 د زبہ خبرے ے یو بدل تہ پہ محفل کئے کیڑیا

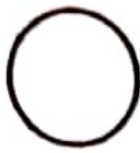
مردان - ۷ اگست ۱۹۷۰

بیا ما بنام شہ سر و قدہ! دہ دونو غم کوومہ
چہ د ستو کو شرابی کرم، دجا مونو غم کوومہ
رقیب ولے مرورشہ، کہے اوختدل لھفل کئے
زہ خو او خوریم غمونو لہ عمرو نو غم کوومہ
ھرہ خنرہ کئے بہ کل وی ھریو لاس کئے بہ وی پانرہ
بیا سپرے رائے چمن تہ دنگلو نو غم کوومہ
تہ بے غمہ او بے دہدہ، دخوانے پہ خوب اودہ لے
زہ چہ ستاخوانی تہ کورم پہ پارو نو غم کوومہ

ھان بہ ستہرے کرے تراھا! زمونہ لارے نہ یو کیزی
تہ د زہہ پہ غم کئے گرجے زہ د زہو نو غم کوومہ

چہ ۛ تھرد بہارو نو سمندر کینے ڊوب شہ
ڌوند ۛ یارا تود ڊڊو نو سمندر کینے ڊوب شہ
اوس ورتہ "حسن" د ساحل نہ آواز ونہ کوی
"عشق" چہ اشناد ارمانو نو سمندر کینے ڊوب شہ
لکہ غریب چہ دخیل عمر پہ خولو کینے وی ڊوب
داسے ۛ زپہ ڌ حسرتو نو سمندر کینے ڊوب شہ
بیا ترقیامتہ پورے نہ نیکاری ڌ ڌوند پہ سطح
دلته چہ یو څل د وختو نو سمندر کینے ڊوب شہ
پہ ڀریو شعر کینے ۛ رنگ، پہ ڀر غزل کینے نیلا
چہ تصورے درنگو نو سمندر کینے ڊوب شہ
اوس ڌ ڌ زلفو پہ تارو نو خیل زخمونہ کنڊہ
زپہ ڌ خوے لا پستا د غمونو نو سمندر کینے ڊوب شہ

نور بہ لا ڌومره خلق ڊوب کرے ڌ خیل لاس پہ ارمان
هوشیار لڙھڊ ڌ ڌ لو ڌونو سمندر کینے ڊوب شہ

تہ ماتہ اووایہ...

تہ ماتہ اووایہ چہ تہول عمر نردگمہ راخہ
 ہنہ مرگی لہ دھوانو چہ تھہ لحاظ نہ کوی
 اے زماژوندہ زہ بہ تہول عمر ژوند او سیلیم
 ستاد وفاد پارہ ستاد محبت د پارہ

تہ ماتہ اووایہ چہ زہہ پے کارٹسوگستا
 زہہ بہ زہکے درلہ خیل درکرمہ پے دیڑمینہ
 ہنہ زہکے چہ د دنیا پے ہنہ بہ ٹے اونہ ویلے
 ہنہ زہکے چہ ستاد مینے سمندر دے پکینے
 ہنہ زہکے چہ ستاد سترگو خوب نظر دے پکینے

تہ ماتہ اووایہ چہ اوژارہ ژرا غوارمہ
 لکہ ژرہی د پشکال بہ درتہ او بیکے توئے کریم
 چہ تے ترخو کئی دسترگو پندے شوئے نہ وی
 خیرک کہ رونہ شمس زما پرتقہ پرواہ نشتہ دے
 بیابہ زہہ ژارہی ترخو چہ تا ویلی نہ وی
 د محبت پے سترگو تا راتہ کتلی نہ وی

تہ راتہ اووایہ چہ مریشہ ستاروندونہ غوارم
زما ایمان دے چہ خندا باندے بہ مرگ لہ ورخ
تہ زما عشق لے، زما روح لے، زما مینہ لے تہ
زما ژوندون لے پەرگو نو کینہ وینہ لے تہ

۲۰ : ۱۵ - ۲۰ : مردان

قطعه

داد صستی نہ دے پیغلے ورخ
منم چہ زبونولہ تیکور ورکوی
خوای د ژرہ سرہ اتاتہ پتہ نشته
زما د ژوند مرئی لہ زور ورکوی

کہ ے پہ زہۂ وریدی ہم کہ پہ ٹیکر وریزی
خوولے تہول عمر د غشی د نظر وریزی
ستابے ننگی د وخت ستم دکوراؤ کلی پیغور
لکہ یتیم ے ہمیشہ کانٹری پہ سر وریزی
دروزگار کانٹری دی اشنا کہ ستا دیا دگلونہ
زما پہ ژوند باندے سکراؤ مازیکر وریزی
حدا یہ د مینے پٹھانٹے پہ دے لار دا ولے
نن ے د حسن بنایری ڈ زہۂ پہ سر وریزی

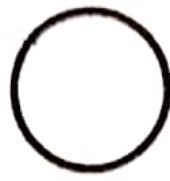
کہ یعقوب ے جوہر اہلہ! پندہ وی خان پسے
کئی شیبے نے دریدن پہ ہریو در وریزی

چہ غمونہ را نہ ہیر کپی یورنکین محفل پکار دے
چہ وجود نشہ نشہ کپی دز اہد غزل پکار دے
دژوندون پہ ریگستان کئے، تلہ پئے ایلے لو بے نہ دی
دروزکار دتیر پہ سترگہ، بسکے گورا وریل پکار دے
زیرہ خواہر شوک پتہوے شی، غلہ دزیرہ و نو خوبلا دی
چہ ژوندان راتہ شوک پتہ کپی، مالہ داسے غل پکار دے
چہ دژوند رگونہ گوری، شوک د عقل پہ رنرا کئے
دے اوزکارلہ دزیرہ سرہ استاد زلفوول پکار دے

د خلوص نہ لرے تبستی، دلتہ ہر سرے سراہد!
چہ ہر چا تہ پرے تزدے شم، اوس تہ یل تہ چل پکار دے

۲۶ اکتوبر ۱۹۷۰ مردان

پہ زپہ ۛ ۛ حسابہ ستا یادو نہ راوریڻی
سپرے شہ معلومیڻی ۛ ۛ گلو نہ راوریڻی
اشنا! جو پے محفل کئے ذرقیب د وہ شپہ روئہ
سحر کئے ۛ ۛ لہ ستر کو د خوبونہ راوریڻی
خبرے ۛ ۛ کوی شوک میخانہ کئے د ۛا موتو
پہ زپہ ۛ ۛ ستاد ستر کو ارمانونہ راوریڻی
دژوند پہ رنگیتو ۛ ۛ وریتے د غم راغے
هر تھا حکی کئے دہ دونہ حسرتونہ راوریڻی

گلو نو ستر کے سکرے پہ ژہ ژہ تراہدہ!
سپرے پہ نظرونہ راغی کردونہ راوریڻی

نه تا بنکته کته شواونه ما بنکته کتل
ا شنا گتی محفل کینه خو هر چا بنکته کتل
استناز مون پ زب و نو کینه جو پ و و یوه خبره؛
تا هم بره کته نه شوکه ما هم بنکته کتل
هر شوکه ے ا شنا کپی تنده ماته دیدن
شی مرک دارمانو نو ے دا "ستا" بنکته کتل
دانبه و ستاد زلفولیونی ورته کرو لاس
گتی رستی د دارته خودینا بنکته کتل

ناله د رنگونو سمندر کینه و وروپ شو
بیکا د چه محفل کینه په خندا بنکته کتل

مردان

اشنا ته مخا ه د ليو نو ژ بے رپيږ ي !
 خبر ے کړي يو بل ته په ليمو ژ بے رپيږ ي
 د ښکلود لوڼو نو به تڅه ذکر کړو يا را نو
 هر وخت په هر قدم ے د وعدو ژ بے رپيږ ي
 نظر د ليو ني چه حيا در کړه د سپر لي
 رخسار ته د محفل کښه د ډيوو ژ بے رپيږ ي
 هر څو ے که په هې باند ے رقيب ته کړ ے خبر ے
 محفل کښه ملا مته د هغو ژ بے رپيږ ي
 شرابو کښه نشه د نظر چه کړ ے شامله
 ساتي ! د واعظانو په توبو ژ بے رپيږ ي
 هر څو که حقيقت وي لکه نهر لږ ے ښکاره
 بيا هم د ژوند په ځنډه حادو ژ بے رپيږ ي

سړا هغه ! چه قوت ور له مونږ ور کړو د خبرو
 نن مونږ ته کو ته نيسي د "هغو" ژ بے رپيږ ي

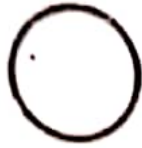
دلت دسپری پہ یو قدم تھہ نخبہ نشہ
ٹھنگ د باورا و کرم پہ قسم تھہ نخبہ نشہ
ولے دلاس او دریدہ قاتلہ! پستہ نشہ
گورہ زما مے کئے خو د غم تھہ نخبہ نشہ
دا د ہم اشنا د غم شدت دے کہ پوھیڑے
نن چہ ے پہ ستر کو کئے د تم تھہ نخبہ نشہ
خدا تے خبر قرارے ذریعہ چرتہ دے ورک شوے
گر حرم کور پہ کور، اوچم پرچم تھہ نخبہ نشہ

دیک کئے د سبکلا وی پہ توپو نو اے نراہدا
ستائے قلم کئے د قلم تھہ نخبہ نشہ

باران ديار د چہ اشناپه ورید و شروع شی
نود یوالونه ۵ ذریعہ په نرید و شروع شی
هوانی ۵ داسے د ژوندون په اور کښه سوزی اشنا
لکه چہ شنه لخته په اور په لوکید و شروع شی
خه به غوتی ۵ د چمن ارمان ذریعہ پوره کړی
چہ کید و ته شی نر دے په شوکید و شروع شی
د شمع ژوند هم وی اشنا ستا تر نظره پورے
ته له محفله چہ اوځے په تنید و شروع شی

ستاد محفل د " سرگلونه " به خاموش پاته شی
غله تراهد که د یو ځل په وید و شروع شی

چہ پے حتی ہرہ لار کئے، د نظر گلو نہ نولی
لیونی پہ لپو لپو، تن پہ سر گلو نہ نولی
ستالہ زلفو کیلہ نہ کرم، ستالہ مخہ زلف بد
ہرہ شپہ گلو نہ تراپی، ہر سر گلو نہ نولی
د مانگینو پہ نظر کئے خلق وائی چہ وی مانگ
زہ خو وائیم ذریعہ سرہ؛ پہ پر ہر گلو نہ نولی
دامن چہ بہ بوئی را وری، لہ اور بہ زندان
خوبادونہ سرو قدہ؛ ہم اکثر گلو نہ نولی

نن د بیا جوہے زاہد تہ پہ کوٹھہ کئے دی خندلی
د سپرلی سندری وائی، پہ ہر در گلو نہ نولی

ٲهٲه سٲا ٲه مٲنہ ، ٲهٲه ٲه مٲٲو د ساقٲ تٲرٲر ٲه
ٲوٲنٲنہ مٲہ کوہ اشٲا فو زٲدگی تٲرٲر ٲه
د شٲسٲان خٲق بہ ہم اوس ٲه رٲر امارہ شٲ
نمرد مشرق را وٲٲ تارٲکی تٲرٲر ٲه
ٲه خٲل وٲن کٲے لے تہ زٲدگی داسے دہ
لکہ محل کٲے ٲه باٲا ٲه غرٲب تٲرٲر ٲه
اوس بہ کہ خٲر وٲ ٲه خوٲہ خٲلہ ٲانہ تٲرو
د زٲدگٲے ٲه داسے لٲکہ ، یوسفر ٲه تٲرٲر ٲه

د قام لہ غمہ د نراہد د زہہ ٲه رٲخ اٲٲہ شہ
جوٲے وہٲ لکہ نشہ کٲے شراب تٲرٲر ٲه

درتے دے نہ شمع کو تھے تہ لاهالات نہ نہ دی
گورمہ کلمہ! زمانے تہ لاهالات نہ نہ دی
مونہ لا اوزکار نہ یوساتی! د خیل وطن لہ غمہ
سمیدے نہ شو میخانے تہ لاهالات نہ نہ دی
ہر وخت قسم د مجبور و د پہ ما نہ نہ لگی
مہ راغہ خیر! چہ د وعدے تہ لاهالات نہ نہ دی
ستا محلونہ جو پیدے ^{سی}تو جو نکرہ نہ شی
ہنغ تہ نہ نہ دی وے دے تہ لاهالات نہ نہ دی

چپ شہ نرا ہڈی د حوائے خوبو نہ ہر وخت نہ دی
د سپری ورے دی، تو ہے تہ لاهالات نہ نہ دی

مردان

چه جوابونه د خبرو په بنډو را کوی
آشنا از غی راله موسم کښه د سپر لوراکوی
ته راله لاس د محبت د ژوند په لارو کښه را
بیا پیڅورونه د دنیا د پریو تو را کوی
ظالم ه خدا یه! مرکوی جوړ په خبرو پس
چه هر جواب د محبت په موسیدو را کوی
خی د رقیب سرخو کوری په خدا کښه ماته
خومره زور ماله شکر د خوښیدو را کوی

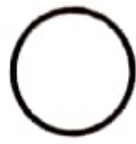
چا چه جنت ته د توبو سر لاندې راوسته
اوس هغه خلق پیڅورونه د توبو را کوی

سر پہ سراو خوری خو قلم ۛ خو بیدونکے نہ دے
آشنا ترا قد دلہ حالاً تو ویریدونکے نہ دے
ستار ظلمو تو کہ حد نشہ، نو غاورہ نہ تھے
نہر د انصاف ہم ستگرہ و بیدونکے نہ دے
غم د روزگار ہم حقیقت دے، چہ لری دلکشی
خو پہ آسانہ غم دیار ہم ہیریدونکے نہ دے
منم دیدن بہ د کوی خلق د سر پہ بیعہ
آخہ و کرم گلہ اسرے چاتہ تیتیدونکے نہ دے

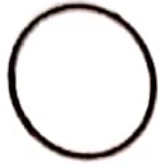
چہ پہ کوم زبہ کئے مینہ نہ وی، او خلوص نہ لے
دے اور کئے ولے سراحدہ پر قیدونکے نہ دے

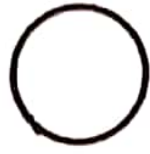
پہ ہخہ لارہ کئے پراتہ تھہ پہ دے لار پراتہ دی
بلا گلو نہ شو کیدی د بہار پراتہ دی
ساتی! دیوے د د محفل ولے بے وختہ مہر کپے
ہیر لیونی ستا د نظر پہ انتظار پراتہ دی
اوس دلتہ کوتہ زمونہ مینے تہ شوک نہ شی نیوے
بلا دا غونہ دے د وینولا پہ دار پراتہ دی
لہر د پلو لہ مخہ لر کرہ چہ رنہ اووینی
گگہ! زندان کئے د زلفو گنہ کار پراتہ دی
ستاد دیدن سپرے یقین نہ دے چہ سنجال راشی
ہیرارمانو نہ کہ پہ زپہ کئے دیہار پراتہ دی
ژوندے چہ خوبن وود خزان موسم کئے ہم تازہ شو
مراوے گگو نہ، نن پہ زلفو کئے انکار پراتہ دی

اوس ے مردان کئے زندگی سرہ بینی نہ لگی
دزپہ یاران چہ ے سہلہ پہ بل بنار پراتہ دی

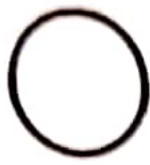
استناد کلو ارمانونہ دپر دو شاتہ شو
لاہل پہ بلہ بہارونہ دپر دو شاتہ شو
ستاد اون دو زلفو سودا د سودائی نہ کچی ٹھوک
د ترھی شیو کئے ے خوبونہ دپر دو شاتہ شو
د چمن خلق ہوسیار شوے دے تا نبہ پیڑنی
گل چینہ حقہ کہ د لاسونہ دپر دو شاتہ شو
ماتہ پنبتوبہ ترقیامتہ وی گل رنگہ یارہ !
خیر دے کہ ستانہ خیل لوٹونہ دپر دو شاتہ شو

ستر کے نئے پتے کرے پرونی کئے چہ زہ نئے اولیدم
نبہ شوہ نہ اھدہ ! قیامتونہ دپر دو شاتہ شو

ستا په قسم او په وعدے باندے ټوک نه پوهیږي
زما د زړه په اند ښه باندے ټوک نه پوهیږي
خان ۛ نا جانړه کړو چه خان د کړو رقیب ته نږدے
ستا به دا خیال وی چه په دے باندے ټوک نه پوهیږي
هغوی شراب د محبت هم په شیشه کې غواړي
چه په قانون د میخانے باندے ټوک نه پوهیږي
هر یو کړیوان رښه رښه هره لمن خیرے ده
دلته اختو، او په روژے باندے ټوک نه پوهیږي

اللهه! بیا به سبا تاسو ته د اشنا کوڅه کې
ستا په قسم او په توبے باندے ټوک نه پوهیږي

پوڻي ته له ۽ راڻ ۽ خور ۽ تلو کوی خبر ۽
بیمار ته مسیحا د ساه ۽ ختو کوی خبر ۽
قانون ۽ ځین ځین هم انقلاب ۽ ښکاری یارا نو!
بیل د ګلومینځ ۽ ځین ځین د ازغو کوی خبر ۽
رقیب ۽ ځه د وطن د ناو ۽ لاس ته کته ښه شی
همیش رات د ګو تو پریکیدو کوی خبر ۽
ښکاری یزی ۽ ځه په نیت د رقیب پوهه شه یارا نو
نن ماته په محفل ۽ ځین ځین د پیر ۽ ورو کوی خبر ۽

ناله د د محفل د رنځر ګانو د ځه ځه ستړی
غزل ۽ ځین همیش ۽ ځه د دیو د کوی خبر ۽

کہ شوک نے نہ تھنی او کہ تھنی، تھ فرق نہ پریوئی
گرچی جامونہ دساقی، تھ فرق نہ پریوئی
داسے نیمکڑے انقلاب د آشنا اور پسے شی
پہ زندگی چہ دسری تھ فرق نہ پریوئی
ماہم لمن د پستو او نیوہ ز رکیہ ژا ر ہ
اوس کہ راخی، کہ نہ راخی تھ فرق نہ پریوئی
سترکے کری پتہ چہ احساس د زندگی لری شوک
وی کہ گلونہ، کہ از غی تھ فرق نہ پریوئی

د پستو ناوے دیر مٹین اوس د غزل پیدا کرل
نراہد کہ پریودی شاعری تھ فرق نہ پریوئی

دچين خلق نن از غوتہ اشناينہ نہ گوری
 نینہ پینانہ دی چه پینتوتہ اشناينہ نہ گوری
 د وخت بادونہ شو بدل خبرے پینے کوہ
 اوس یومین دچا وعدوتہ اشناينہ نہ گوری
 مونہ ہم حقہ کار دھلونو پہ رنیا نہ لرو
 شوک کہ زمونہ تتو دیووتہ اشناينہ نہ گوری
 سرتیتیدل راتہ دیرگران دی قوہ نہ بہ ورہم
 ستا دچم خلق ے راتلوتہ اشناينہ نہ گوری
 خیر دے کہ لاس ے خلی تہ اونیسی تہ غورہ کوہ
 غلہ زمانہ خولیونو تہ اشناينہ نہ گوری
 ہہ چه زریکیہ پینتو او کرو زولنے لڑے کرد
 پینو کینے د مینے زولنوتہ اشناينہ نہ گوری

شاہدہ! ستا کہ وی مقصد، خیلول زریہ دھخہ
 تیبے د لڑے کرہ تسیوتہ اشناينہ نہ گوری

خلق والچہ سپرے دے پہ چمن کئے رنگینی دہ
 ہریوگل پہ وینورنگ دے ہرہ پانچہ الوانی دہ
 مونہہ اوچے شونڈے گر خورقیان پکے لمیری
 میخانہ کئے مساوات دی، دساقی مہربانی دہ
 دسماج نہ بند شونو، بغاوت آشنا پہ کار دے
 کہ ستا پشو کئے زولنے دی، نوپہ دار زما خواتی دہ
 زہ متہ چہ شہزادہ ٹے، ستا ثانی دحسن نشہ
 خود زہ سرہ دا واؤرہ، زما مینہ لاثانی دہ

درنہا پہ ذکر و ثنی، ستا ترلہد تودوتیرو کئے
 دلتہ بنہ انصاف چلیزی، دلتہ بنہ مسلمان فی دہ

مردان . ۱۵ اگست ۱۹۷۵ء

جرم د مرگ که د مټين هرڅو دلبر ته رسي
 هره خبره اشنا دلته مقدر ته رسي
 قتل د ټکلو په چمن باندې سپرله راوړي
 ويته که پته توته شي هم خو راهکذر ته رسي
 غرور د سترگو د پښتو زما د مينې مات کړي
 منم چه غشي د نظريه د ځيگر ته رسي
 که د رنډا ليوڼي مړه شو نو کوم کفر او شو
 دلته کټه ډير او چت سرو نه د دارسوته رسي

د زمانې تودو بادونو په د ساها اوځکې ده
 چه د قيصې د غريبي سره هډه! سرتو رسي

مردان. ۲۵ اګست ۱۹۷۵

ہر حقوئے کہ ستا مینہ کہنے ستا غم نہ غار و رکھ
 اشنا مٹین تہ مہ گورہ تول چم نہ غارہ و رکھ
 پہ ژوند چہ وومٹین نو تینتہ ئے اونہ کر جنت تہ
 دوزخ کہنے د دوران ئے ہرستم نہ غارہ و رکھ
 یوتہ ئے چہ خبر نہ شوے پہ او بنکو د مینو
 ہر گل گئی اشنا گورہ شیم نہ غار و رکھ
 واعظہ! دوارہ تبتی دژ وند و نہ برند و ستر
 شوک لاپل میخانے تہ چا حرم نہ غارہ و رکھ

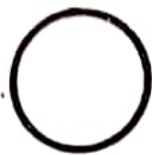
اوس ليکه د ژوندون راته رنډه شوله خراڅه!
اُميد د سکروټو چه تورتتم له غاړه ورکړه

رحمن بابا

د وختو تو په قدم چه ټوک روان شی
جوړیدل چه څنگه غواړی هغه شان شی
کند کچکول به دلته ډیر خلق را واخلی
په زرگو تو کښه یو تن چرته رحمن شی

چه پښه ابله په د نیا پسه روان شو
هیڅ هم نه شو خو تش ورو در غریځان شو
چه د پیا نه کړه په ځان پسه روان نه
دا رحمن غوندې فقیر هم شا جهان شو

تیاره کینے چه اوسیرزی د رتہ د کلی خلق
ساده راتہ بنکاره شو په رستیا د کلی خلق
بنکاریزی محبت هم دلتہ جوم شہ کل رنگہ
ساری د نظر لاندے ے چه ستار کلی خلق
اشنا خود بے کسود بنمان دی خہ بے وائے
خہ ستاد کلی خلق، خہ زما د کلی خلق
پلو د پینتنو پکیتے پینتونه کرہ خورگندہ
هر خو کہ پینتانه دی د اشنا د کلی خلق

قیصے د بے غمی ئے له مودو آ ورم نراہدہ!
خومانہ دی لیدی په خندا د کلی خلق

مردان یکم اکتوبر ۱۹۷۵ء

رہنما

تیرے خورے وے پریشانی وہ، حوصلے ماتے وے
 دَ ظلم زور و وٹھان ٹھانی وہ حوصلے ماتے وے
 بلالان دیر و و خوجرا تدا یمان یو کتے نہ و و
 زندگی نہ وہ تیزندی وہ، حوصلے ماتے وے
 دَ حق خبرہ دکر وی پہ خُله نہ شوه راتلے
 دَ زور آورو بادشاہی وہ حوصلے ماتے وے
 زہونو کتے نوم درحم نہ و و رورولی ختمہ وہ
 پہ ہویو کور کتے خونخواری وہ حوصلے ماتے وے
 نہ پیمانہ دَ سریتوب وہ نہ معیار دَ زُہد
 دَ رنگ او نسل بادشاہی وہ حوصلے ماتے وے
 تش دبتا تو پرستش وہ، تش دَ زور زور و و
 دَ حق پہ ذکر پابندی وہ، حوصلے ماتے وے

بس ناسا پیوہ رنہا شوه تورہ شپہ ختمہ شوه
 دظلم، جبر، دستم ہولہ قیصہ ختمہ شوه

کہ دھالا تو تقاضے بدلے شوے نہ دی

زمونہ خوہم تھے ارادے بدلے شوے نہ دی

چہ مو نصیب دیدن نہ و دواہ تیر و پیر شو

گنی دتلو لارے کوٹھے بدلے شوے نہ دی

دینا تہ گورہ دے الف نہ شوہ ترسی بدلہ

لاذ وطن ے ورٹھے شپے بدلے شوے نہ دی

پہ عمر پس گئے لہ راغ، دواہ چپ پاتے شو

عشق کئے ترا و سہ اند پسینے بدلے شوی نہ دی

ساقی! نہ اُھد بہ د ترہتہ پورے او نہ وینی

خو چہ کا سے د میخانے بدلے شوے نہ دی

استنا ز پڙه د بنکلو محبت غواړي خونشته
 نن د پره موده پس بيا زوړ عادت غواړي خونشته
 کاسه د شرابو رقيبانونه نژدې کره
 ساقی! ز پښه د سترگو هغه ست غواړي خونشته
 ځوانی د ستار مینه په ارمان هسه ز پښه کره
 یاری د لویو خلقو، لوټه قسمت غواړي خونشته
 کوڅه کتنه د په کانپوښ مټین ویشتل کپړی
 استنا ز پښه لیونې زوړ روایت غواړي خونشته

پردن د چه ځوانی خپله د بنکلو زار ول
 نن ژوند درنه تر هغه؛ حرارت غواړي خونشته

فروری ۲۰۱۹

خوبه نغمه دژوند ترخه ده دسماج لاسو کڼه
 دلته کڼه ورځ هم توره شپه ده دسماج لاسو کڼه
 يا به سرلارشي اشنا يا به وکړم ديدن
 چه دمنت قيصه اوږده ده دسماج لاسو کڼه
 چه زنجيرونه درواچ شته مينه نه شي کيد
 د محبت مړي خپه ده دسماج لاسو کڼه
 هرچاته خان چه پکښه بل ښکاري نو غږ نه کوي
 قومره دلکشه آئينه ده دسماج لاسو کڼه

دلته غربت چرته ناله! څوک ديدن ته پرېږدي
 د سړيتوب معيار پيسه ده دسماج لاسو کڼه

اپريل ۲۱۹۷۷

دَ خیلِ بنا سَت دَا مَتَحان ۱۲ مَتَحانِ خَله اَخَله

اَسْتاد زِر و تو د جِهان ا مَتَحان خَله اَخَله

سِر د پِستو ۱ لا ترا و سه چاته نِکته نه دے

د زمانے بادہ ۱ دَ حان ا مَتَحان خَله اَخَله

پہ مِرا و ستر کو راتہ کورے پہ خَله غِر نِکوه

د حسرتو نو د لُهو فان ا مَتَحان خَله اَخَله

د محل بادہ ۱ پہ مونږ زيرے د سپرلی مِه کو

د خوار و زار و د ا ر مان ا مَتَحان خَله اَخَله

نِبه د رت پته ده تر اهل ۱ چه پِستو نه لری
ته د یارا نو د ا یمان ا مَتَحان خَله اَخَله

مردان جنوری ۶۱۹۷۸

خپل گريوان به ژاپ و د لاسونوبه ته نه وايو،
ژوند چه تير و و دستمونوبه ته نه وايو،
ستاد بنر و عمر که اشنا په خاموشي کينه وي
خپود د ترقيا مته د زخمونوبه ته نه وايو
ته راته رقيبم بې له زلفو سورې او بڼا په
مونږه ليونې د زخميرونو به ته نه وايو
زړه ته کارې نه وي چه واعظه ښکلا به غواړي
څنگه ستا په ځيکېنې د گلونو به ته نه وايو
هر تهر د سترگو د ساقې رقيبې او لوتې
ستا د ميخانې د شرابونو ته نه وايو
ته د يوې مينې احترام که زده واعظه کړې
مونږ ستا د شل رڼکې نقابونو به ته نه وايو

ته د فن پالنې د راهبه بې لالچې کره
ولته د دينا د الزامونو به ته نه وايو

نہ دخران پہ پتہ پوٹے نہ د سپرلی پہ پتہ
تورہ تبارہ کئے شوک پوھیرو دتھہ شی پہ پتہ
ستاد خط لمحے اشنا پرہ کئے سپین پیدا کر

دیر کہ خطونہ د خلقوٹی راخی پہ پتہ
هغه پہ عمر کئے ہم نہ شی رسیدے دیدن لہ
چہ د کلاب ناوے لہ نہ ٹی دا زغی پہ پتہ
چالہ د زھر پیمانہ ٹی چالہ گورہ شراب
نہ پہ ایمان د ساتی پوٹے، نہ د ساتی پہ پتہ

کلہ د مینے نہ تو بہ کری کلہ مینہ کوی
نرہڈہ! خدا ئیکو کہ پوھیروم د زبکی پہ پتہ

۴، فوروری ۱۹۷۸ء

اوس گذارہ د زرہ پہ وینہ کوو
 حالات چہ بنہ شی بیا بہ مینہ کوو
 سرکہ موٹھی کہ موپرے کیڑی ژبہ
 ولے آشنا خبرہ سپینہ کوو
 د خیلو وینو تصور اودہ کرہ
 چہ د سپرلی قیصہ رنگینہ کوو
 وختونہ وینہ دسری اوچہ کری
 ہرہ خبرہ چہ سنگینہ کوو

نالہ! خیر دے دشمنی دے کوئی
 مونہ بہ ہر چا سرہ مینہ کوو

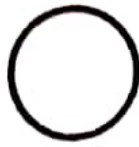

درنہا ذکرے کو وٹھکے پہ اور کینے سوزم
نورے کوم جوم دے یار انوپہ کاتور کینے سوزم
تاخو رشتہ د مینے پر یکرہ بے غمہ شو لے
زہ د تراوسہ لاد مینے پہ پیغور کینے سوزم
آشنا د ژوند امتحان ونہ دی شوک خہ اووائی
چہ کوم یو اورے مر کو وھم ہنہ اور کینے سوزم

تراھدہ! ژوند پورے حیران شو چہ اوس چرتہ لاپشور
بھرہم کورہ اور دریندی ہم پہ کور کینے سوزم

مردان مارچ ۲۸ ۶۱۹

زندگی تھہ دہ پہ لمبو باندے بس وخت تیرہ وو
لکہ دشمن پہ سلگو باندے بس وخت تیرہ وو
نبہ راتہ پتہ دہ چہ را بہ ترقیامتہ نہ شی
ہسے دسکلو پہ وعدو باندے بس وخت تیرہ وو
ماتیری کلہ دژ وند تندہ پہ شرابو ساقی!
ستامیخانہ کنے پہ پیالو باندے بس وخت تیرہ وو
دھینے ذکر چہ محفل کنے درقیب جرم مٹہ
پہ اشارو، پہ کنایو باندے بس وخت تیرہ وو

دیدن دنگلو بہ کور نہا ہلا! ہر شہ چہ وی
مونہ چہی کنے پہ از غو باندے بس وخت تیرہ وو

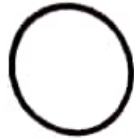
پريڊ ده چه شومره دمرك قيصه وايو
 مونږ لکه حسين چه شپه ته شپه وايو
 ستا به هم خندا ګڼه اشنا زهرود
 ستا خوږه قيصه که نن ترخه وايو
 حکه موپريکړي نن په دار ژبه
 مونږ زهره خبره چه ښکاره وايو
 نور د احترام د قدم څه اوکړو؟
 څه ځان ته حرم څه ته کډه وايو

بيا مو هم تر لاسه؛ خلق نه پريږدي
 نه که د چا سپکه نه درنه وايو

شپے تہ شپہ نہ شو ویلے، شاعری پہ کوم طرفی
 مونہ کوم پلہ روان یو، زندگی پہ کوم طرفی
 نہ غرور کوئے پہ حسن، زہ پستوتہ کورم کملہ؛
 دواہ لڑے لڑے گرھو، اشنائی پہ کوم طرفی
 یو طرف تہ زنجیرونہ، بل طرفتہ دی ستارلف
 تماشہ کوہ اوس گورہ، لیونی پہ کوم طرفی
 پاندہ نہ یوچہ پہ وایو، رساقی کورکئے انصاف شتہ
 تنکی کوم طرف تہ ناست دی، صراحی پہ کوم طرفی

لیونی تور وی کہ سپین وی، ستاپہ شان وی نہ آہدہ؛
 تہ پہ کوم طرف روان ٹے، داخلٹی پہ کوم طرفی

حالات کہ ہر شے وی آشنا خوشاعری بہ کوؤ
خیر دے کہ لرے لرے گر خوشا شنائی بہ کوؤ
د زہہ پہ وینوگل کول عواری زیر نی غوبہی
خومرہ منبتے، انتظار، مونہ د سپرلی بہ کوؤ
حی چہ د لاسہ لے جام واخلو تورا و سپین ختم کرو
خہ منتونہ ترقیامتہ د ساقی بہ کوؤ
اشنا خود اسے پہ اسانہ چاتہ نہ شو پرینوے
رقیب تہ وایہ چہ پینتو، او دشمنی بہ کوؤ

د وطن لارے بہ رقیب تہ نہ سپارو نرا لہدہ!
کہ خانی نہ وی نوخہ خیر دے غریبی بہ کوؤ

مڱرو ته پڪ ده چه تلمونه په دے ښار کښه کيږي
 وے د حق خبرے هم په لويه لار کښه کيږي
 مښين غريب به چاته څنگه درپه حال او وائي
 درپه خبرے دلته کله په اختيار کښه کيږي
 خزان بد نام دے چه نمود او نمائش نري
 گني تو لوبے په گلو نو خو بهار کښه کيږي
 دانه چه ر وند و م نواز غي غي اخستل په گلو
 هر څه چه کيږي نو مڱرو! په اعتبار کښه کيږي

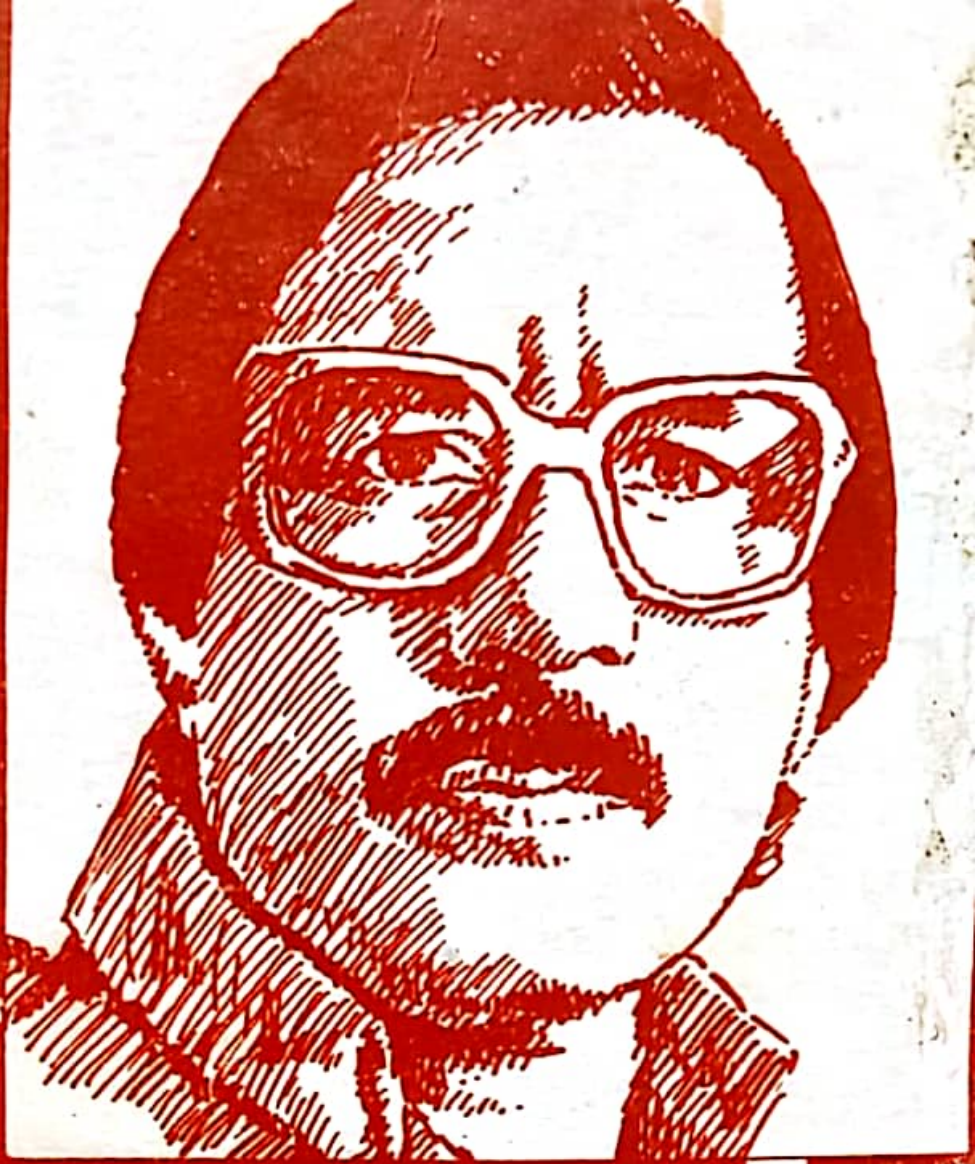
صحرا کښه څوک وي چه لهد پيسه به کانري راغلي
 اشنا د کانرو گدار وښه خو په ښار کښه کيږي

نہ کیڑی استنا پہ دید نو نو گذارہ
چا وے چہ کیدے شی پہ یاد نو گذارہ
سرکہ پہ رشتیا ڈھی نولار دشی ملکرو
نہ ے تکی دا پہ منتو نو گذارہ
نورخو پہ ژوند کتے ے ہتم نشند دیکشی
دہ پہ تصور د جلتو نو گذارہ
نورہ خوختہ نخبہ نہ لرم د اشدایانو
لہزہ دیرہ کیڑی پہ زخمو نو گذارہ

نہ راخی جواب چہ ے د مینے د یو لوری
دہ زما نراہد! پہ شعرو نو گذارہ

بیامشوندی

عبدالرؤف زاقدرمدان

ذکال ۱۹۸۲ء نہ تر کال ۱۹۸۲ء پورے کلام

قیامتوند دیگر مکمل

عبدالرؤف "راہد"
محلہ صائب زادگانے
شمسی روہ، مردانے۔

تسین

خیر دے نہا ہدہ ا دشمنی د کوی
مونہ بہ ہر چاسہ عینہ کوٹو

"نہا ہد"

تول حقوق د نراهد دی

د کتاب نوم — قیامتونه دی لځه
مصنف — عبدالرؤف نراهد
د چاپ کال — ۱۹۹۲ء
د چاپ ځای —
سراپنږه — لطیف آرټسټ (مرحوم)
کتابت — حاجی نظام الدین
بعیه — ۳۰ روپے

د موندلو در کونه

مکتبه سرحد پک ایجنسی خیبر پختونخوا پکستان
یونیورسټی پک ایجنسی خیبر پختونخوا پکستان
شعب پک ایجنسی سعیده مارکیټ پک ټرډ مډران

د تلونک کتاب "تلو سے"

چیلے خبرے

نہ ڈگر نو لوستونکو او د پستو ادب سرہ د
 مینے لرونکو ملگرو منہ کوؤم چہ هغوی نر ما د
 ویا بنی کتاب پرخہ " دیرہ پزیرائی او کمرہ - او
 ما د ا محسوسہ نکرہ چہ کنی پستو ادب کینے د
 لوستونکو کے دے - نہ ڈگر اباسین آرہ کوئسل
 پلینبور او پاکستان ریٹرن کالڈ (WRITER
 GHALIB) ہم منہ کوؤم - چہ دے دواہ ادا مرہ
 " پرخہ " تہ د کال ۱۹۸۱ء بیل بیل خصوصی او امریکہ
 و مارکمل او داسے نر ما حوصلہ نونر ہم نریاتہ شوہ -
 (حادثے) نر ما دوئیہ شعری مجموعہ مادہ . چہ
 پہ کال ۱۹۹۰ء کینے د چاپ د مرحلو نہ و تے دہ ولے
 خشکے تے چہ نوم دے داسے د کتاب د حادثو
 بنکار شوہ او مارکیت تہ مانہ غے او دغہ شان
 گران لوستونکی او پستو سرہ مینہ لرونکی نر ما
 د دے شعری مجموعے نہ محروم پاتے شوہ . کہ لوئے
 اللہ تہ منظومہ وکھ نو دیر نر بہ د کتاب د عدلی
 فیصلہ نہ و مرد ستو د لوستونکو پہ لاسو کینے وی .
 نہ ڈگر نو لوستونکو نہ بینہ غوامم چہ

هغوی ما دانتظار په توده نړمکه ایساړ کړل -
 په قیامتونه دی لمخه "کښه د پرخه" نه ورسو
 شاعري شامله ده کومه چه تقریباً د مارشل لاء
 په دوو خواو ده - د لې غږ لې او یو دوه نظرونه
 پکښه د کال ۶۸ - ۱۹۶۷ء سره لعلو لري - کوم
 چه د پرخه "نه د چاپ په وخت پاتې شو و و - ما
 قصداً په دې کتاب کښه شامل کړل چه دغه
 شان د تاریخ د ترخیر کړیې برابر شي - او
 لوستونکو ته نړا ناپ ټول آسان شي هېر په دې
 غزلو کښه یو غزل چه مطلع داسه ده -

ه یوڅو نظم ویونکی غزل خوان ته لارې نیسي
 خنډ و ته خیال او کړه چه طوفان ته لارې نیسي
 چه د کال ۱۹۶۶ء سره لعلو لري او د هغه وخت
 د خصوصي حالاتو واقعاتو په نتیجه کښه پکې شوه
 د دواو ضاحت ضرورت ځکه د دې چه داسه به
 نړه د یو ادبي خیانت مرتکب شم او لوستونکو ته به د دې
 غزل د بیک گراؤنډ (BACK GROUND) هیڅ
 پته اونه لکې او قسم قسم مسله به تره پیدا
 کړه شي - په دغه کال کښه یوڅو لیکونکو ملگرو
 د غزل خلاف جهاد شروع کړه دواو نفسیاتی او فطری

طور د هغه په مخ نیونکو کښه نرۍ د ټولونو لږ مخکې
 وم. ځکه چې نرۍ غزل سره بې کچه مینه وه.
 هم دا وجه ده چې دغه کال نرۍ په ټوله شاعرۍ
 کښه داسه خبره برلینې. اوس دغه Chapter
 Closed دے. خدایه کوا دے چې نرۍ خو
 نه مخکې د نظم خلاف وم او نه اوس. ځکه چې
 دواړو د ادب مضبوط او فعال صنفونه وای. او
 ددے خبره ثبوت دا دے چې پرخه " او
 " قیامتونه دی له " کښه ما نظمو ته هم شامل
 کړے دی. سره دے اعتراف چې نرۍ د غزل
 شاعریم په نظم ۷ دوسره عبور نیشته بحر حال
 نرۍ هیله لرم چې ملگری به دا مسئله بیا سر
 رو باره کوی نا. دابه ۷ په پښتو ادب او په ما
 پیر احسان وی. ځکه چې دا مسئله اوس یعنی
 ختمه ده. او دهغه یو خو " ملگرو سره نرۍ اوس
 پیر مینه او تعلق دے.

هن — که د کتاب د املا متعلقه اونه
 لیکم نو داسه به دیو بل غټ جرم مرتکب شم. او د
 " پښتو اکیډمی خلق " به ۷ هیر ۷ معاف نکړی
 اصل کښه نرۍ د (ی) په مشکلاتو " کښه لیکم او

ددے (ی) دگرداب نہ نشم و تے۔ اگر کہ پسنتو
 اکیدمی ترخیله و سہ پہ (ی) لکھونہ ریپے خرچ
 کرے او دیر و لیکونکو تہے (ی) مشکلات
 آسان کمرل۔ و تے خہ او کم چہ تراوسہ سے
 ما نرغو کینے د (ی) (" بلا رنکی ") نہ کیسی۔
 کوشش کووم کہ د (ی) او د (ی) پہ لاندے باندے
 نقطو پوہہ شوم نو راتلونکے کتاب بہ سے ہم پہ
 جدیدہ املا کینے وی۔ فی الحال معذرت غوامم
 دیرہ منہ۔

(ستاسو خیل زاہد)

○
نه راتلے اشنا چه د شونديو په لار
لا ږ مځه تراهد آخر د مړو په لار

○
يا، چه له محفله لاسي رقيب سره !!
زړه مې وټه تر کورۍ په سلکو په لار

○
زلفه ږ مخ خنکه لوعنډې نه کېم!
توبه نه دى تله چه د ليو په لار

○
خیر دے چه ږ زړه نه دے نومۀ تراخه
ماله چه راځي ته د سپردو په لار

○
بيا چرته تراهد حې په بل طرف!
يوحل چه وى تله د پښتو په لار

○
د پښتو مړي په لار

(۸۱ - ۱۲ - ۱۸)

کله په تا ، کله په ما ، دے امتحان امتحان
بس خود ا شروند هم قول اشنا دے امتحان امتحان

خه م د تور و شپو سبا ، خه ستا سبا د وعدو !
زما د شروند هر يو " سبا " دے امتحان امتحان

" حسن " رقيب ته غاړه وځي " عشق " ولها د په دار
نن د وفا " او د جفا دے امتحان امتحان

ته يې مین په نور خلقو ، زه يې تا مین يم
دا يو زما دے ، دا يو ستا دے امتحان امتحان

زما د کومه حادثه به د شروند بياره لرې !!
هر يو قدم او هره ساه دے امتحان امتحان

(۸۳ - ۱۲ - ۲۷)

مردانه

تا غور زول ، ماٹا یول پہ نہڑ کینے
گہنی انزعی چا ، ٹا یول پہ نہڑ کینے

ستا بے سُرخی ، دَکور او کالی پیغور
گل نہ دہ بیا ، بیاٹا یول پہ نہڑ کینے

لکہ سپوز می حُکھ یواڑے اوسم !!
ستو عاچہ تل ، ماٹا یول پہ نہڑ کینے

زنک دَکھل خوئی دِ انزعی انزعی دے
دے رهاضت سَتا "ٹا یول پہ نہڑ کینے

ٹا ہڈہ ! حُکھ خویا رانو پر سینوے
تا بہ پہ بیا ، بیا ، ٹا یول پہ نہڑ کینے

(۸۲ - ۳ - ۱۰)
جلی گھر مردان
سحر نہہ بے

پہ صلیب باندے تیرویپی، کہ پہ داسر باندے تیرویپی
اشنایانو زندگئی دہ، ہرق لاسر باندے تیرویپی

دکل چاودے نرہ بنکار دے، جکے ہر سہے زامی
دلہ چاتہ پتہ نیشہ خہ پہ خار باندے تیرویپی

نہ تہ مل غلے لاتا وسہ، نہ سخی شہ پہ ظلمت کبے
بول شروندون رم د نرہ سرہ! انتظار باندے تیرویپی

ورتہ نہ گورم نرہ کیہ! داسنا طبیعت نازک دے
ہنے لاسر تہ بہ واومی، کہ دے لاسر باندے تیرویپی

دابہ وائی چہ صندی وہ، سرے چاتہ بنکۂ نہ کمر
مقیبان چہ مے راہیدہ! پہ ملر باندے تیرویپی

(۸۳ - ۳ - ۶)

پیشور بناسر
ماسختن نہہ بے

دا چا وے چہ رقیبہ دھرجا نہ ، ہرچہ ہیردی
نرمون نہ خو ہیرندی ، کہ لتا نہ ہرچہ ہیردی

پر دن مخے لہ راغے ، خواشنا نہاے پرے نہ وت
دا ولے دکل مخو دھندا نہ ہرچہ ہیردی

پینتو نرمون پیکہ شوہ کہ جذبہ نرمون سمر شوہ
داخہ چل دے ؛ یا رانو دھرجا نہ ہرچہ ہیردی

نرکیہ ! اوس بہ خہ وایو اشنا تہ چہ رالنہ شو
ہم ستا نہ ہرچہ ہیردی ، ہم زمانہ ہرچہ ہیردی

نراہدہ ! سبہ وراو کوڑ یقین نہ دے چہ پوھے شی
عمرونہ پکینے تیر شو دشنا نہ ، ہرچہ ہیردی

(۸۲ - ۳ - ۱۸)

مردانے

که د نژاهد پکښه ساتی، یوه نړۍ نه رسی
بیابه دچا " شونډو ته دلته پیمانه نه رسی

بیاهم هم نړۍ کښه اندیښنه دی چه به ترشی اشنا
ښه راته پته وی چه سر ته د وعدې نه رسی

یا سره پښتون د خا مخا به وه تر ما راغلی !!
ښکاری قاصده! چه زما ورته کله نه رسی

ستاد او بزور زلفو سودا ترانه خوبونه یو مهل !!
ساترکې ښه سپینه شو سحر ته جوړه شپه نه رسی

په زړه پوستو کښه به ستا نژاهد څه وی قدر !!
ته خوشاعر ۷ او شاعر سره پیسه نه رسی

(۸۲ - ۲ - ۲۵)

مردانه

وَعَادُ دَرْتَلو مہ کوہ راتلہ، بہ درتہ کران شی
بے لوظہ یے د ستر کو ٹکیہ بہ درتہ کران شی

یا رانو مونہ عادت یو سپہ لبو باندے دتلو!!
راخی! ولے سوچ او کمری سوزیدہ بہ درتہ کران شی

لاس اونیسہ کنے ورخ د حساب د رانزہ دہ!!
کل چینہ ادا د کلو شو کیدہ بہ درتہ کران شی

زہکیہ! چہ خفہ یے نو ورا او کوٹ بے شکہ!!
دا ورا چہ بے ورا د رانزہ بہ درتہ کران شی

زہادہ! ہر یو شکلی تہ پہ دوب نظر چہ کورے
دا زہد بہ چرتہ بایٹلے اوسیدہ بہ درتہ کران شی

(۸۲ - ۳ - ۲۹)

مردانے

○
هرخومره بے کمرے کہ پہ وینو مو دیوے دی
منمیزی ناء ملکرد چه داخه زنکه تیاری دی

○
واعظه اغور زول غواری که زلفه که تسبه دی
یوتاته زولنه دی او یوما ته زولنه دی

○
دا سترکه ورته نیسمه چه توے نشی په مزکه
د بنکو د نظره تو یسدونکه چه لسته دی

○
اشنا! حمونزه زودنه خوبیدار ساقی تر عمره!
که سترکه د د عمرنه یعنی اودے اودے دی

○
یوانی خوبه تا باندے ستم نه دے ترا هده!
یا ترا نوته د اوکوره همه نزد نزدیک دی

○
(۸۲ - ۸۱ - ۸۰)

مردانے

يارا نوتہ مقام چہ بنکا ريده پيہ نرولنو کيے
بے خوفہ بے خطرہ کرحيده پيہ نرولنو کيے

آوانرے دَبنکرو چہ اور يده پيہ نرولنو کيے
داحکہ ليوف دِ گاہ يده پيہ نرولنو کيے

اشنا! دَليو نو بے خہ پيستنہ کمرے دَ وخت
هم تلہ پيہ نرولنو کيے هم راتلہ پيہ نرولنو کيے

ميئن ته دِ پيہ خلہ باندے عز و نکم چہ پروے
اشنا دَبنزو لاندے دِ سار پيہ نرولنو کيے

تيارے دَستمونو پيہ دَمو نو باندے نہ حي
واعظہ! قول عمری دِ اوسيده پيہ نرولنو کيے

حيوان يمه سياٹ دَ رقيباً نو چرتہ لایمہ!
ميئن دِ چہ دَزلغو اودريده پيہ نرولنو کيے

ميچا ورتہ دَيرے نہ عز اونکما پيہ مينہ
نر هدا کہ دَير و خلغو پيژينه پيہ نرولنو کيے

(۸۲-۲-۱۵)

دَپاينوس پيہ لاس

ام دانے

داس، چاٽه مه ڪورڙ دا خلق نظر پيڙي
دلته نر ڪرڻ اوسي د منڙ سره اڌر پيڙي

ستر ڪي د غاور، خونرها منڙ هم سوال ڪر نه د
عشق ڪي پڻ پيڙي، ڪان پيڙي، د ر پيڙي

هر سڀ يا رادو ڪوڪ په ڪانڙ باند نه وڻي
خلق هم پوهي بي، مجنون پيڙي، سر پيڙي

اوس د وعدو سره اشنا منڙ هارت شوي
مه خوره قسمونه چه يقين او باور پيڙي

دا رهم ا عجان د، هم جواني ده، هم اشنا حسن
نن د چه نل هدا خلق په نوم د ڪيڪر پيڙي

(۸۲ - ۴ - ۱۶)
سر داس

د پڻو عظيم غزلگو شاعر حمزه شينواري مائه په يوه موقع د
پڻو ڪيڪر مراد آبادي او پيل وځي ته اشتهاره ده -
(نراهه)

دیدن دِ پہ نیکار اوندہ پہ غلامونہ کوئے شو
اظہار دِ محبت دِ بس اشنا مونہ کوئے شو

دلچہ رنگہ بادونہ دی چمن تہ مل الوقا!!
نہ کلو تہ کتے شو نہ خندا مونہ کوئے شو

یا نہ نہ صبر ول دی یا سجدے دِ پہ درشل دی
نہ ہفہ مونہ کوئے شو، اوندہ دِ مونہ کوئے شو

پہ نہ کبے دیزید چرتہ خہ ٹانہ شی ملکروا
نہ ہم لو بے پہ خان دِ کربلا مونہ کوئے شو

سیرین و ناء نہ ہدہ اکہ مقتل وی اوکہ داس
دحق خبہ مخکے دھرچا "مونہ کوئے شو"

(۸۲ - ۹ - ۲۲)

مردانے

○
تا کہ پہ نیمو او پہ بنو خبرے نزدہ کہے
نزدہ سے ہم آشنا! پہ درزید و خبرے نزدہ کہے

○
اوس بہ درتہ پتہ و سوی او کی نزدہ کیہ!
یا راجہ لکہ کل پہ مسید و خبرے نزدہ کہے

○
ٹکاء مے پہ ستر کو باندے بنہ ٹکے رقیبہ!
تاجہ محبت کینے پہ پینتر و خبرے نزدہ کہے

○
تا لکہ و کل ہسے خدا نزدہ کہے کل مرنگہ!!
ما لکہ و شمع پہ سلکو خبرے نزدہ کہے

○
لاس لہ چہ کاسہ محفل کینے نہ دتیلہ ترا ہدہ!
تا دے و سئی نہ و تو بو خبرے نزدہ کہے

○
(۸۲ - ۵ - ۱)

مردان

○
حم ته رسیدل که بت خانے ته رسیدل
د مینے لیونی وو ستا کو شے ته رسیدل

○
ما او بنکے کمرے نزد او چے پتہ تار تو دکن
سرونه د خبرو ستا نامے ته رسیدل

○
میں د۔ د دیدن وو، که صلیب و که مقلل!
خوک دے ته رسیدل او خوک هغه ته رسیدل

○
کے هر خه نه مشک دے دچا نزد خوشحالول!!
نزدکیه! لوبے نه دی خه کعبه ته رسیدل

○
نرا هده! استاد هغه دے او بزده نه کرل د قصده!
هر خوک دے لاسونه پیچانے ته رسیدل

○
(۸۲ - ۵ - ۱۰)

مردارے

○
لارے دَر وند و دی خوش و ندی پہ دے لار نہ مراچی
بنکلی هر لار باندے حی پہ دے لار نہ مراچی

○
خه به غوتی کل شی خه به نر و نه وده اوموی
لرے لرے کر حی چه سپری پہ دے لار نہ مراچی

○
لرے در و نرے و وای سترے د نر و کی د کور
خه اوکم اشناے د نر و کی پہ دے لار نہ مراچی

○
چا سر چه فکر د منزل دی نو اودیدی ناء !!
یون به کمر و یوانرے که خدای پہ دے لار نہ مراچی

○
هے بنکلی غاوت ته په عشق کبے غرور نه مے
کس نه ده ترا هیده اشناقی پہ دے لار نہ مراچی

○
(۸۲ - ۵ - ۱۱)

پیسبور

تا آشنا پوئے کمال پہ خدا، خلق پہ خدہ پوهیدل
گنی محفل کبے و و بلا خاق، پہ خدہ پوهیدل

د بند و لاندے غلہ کانه، بیا زما نوم ا غستل
پہ هر خه پوئے د کمال آشنا، خلق پہ خدہ پوهیدل

د یزدی ظلم کمال را یو خائے د حسین، ملکری!
گنی نا پوهه د محفل خلق پہ خدہ پوهیدل

ستا نزدیک سره د زړه سره! په هر خه پوئے شو
گنی رشتیا وایه چه دا، خلق پہ خدہ پوهیدل

موند و بندو، خیرے کریوان، د راز د زړه ښکاره کړو
وايه ترا هده! د دنیا خلق په خدہ پوهیدل

(۸۲ - ۵ - ۱۶)

مردانه

○
نن د نه په سترگونه په خله خبره شته دے
راښه معلومیږي څه نه څه خبره شته دے

○
ته د بزې سترگې راڼه وایه وچه او کیم !
ستا د دیدن وخت کښه هم په زړه خبره شته دے

○
وخته ! دا څه لوبې په زړه نو باندے او کیم
نه په پریواته نه په خاته خبره شته دے

○
پرے د کیم رسته د تعلق په مخه لایم !
رستو د بیا خله را کاته ، خبره شته دے

○
خدای خبرچه کومو تیارو او خوږه را هده !
نه په راتله او نه په تله ، خبره شته دے

○
(۸۲ - ۵ - ۲۵)
بجلی کمر مردان

من مے راتہ او کاتہ اودہ ، اودہ
نراہ کینے مے راتہ خہ کاتہ اودہ ، اودہ

ستا چینہ چینہ نظر رقیب تہ شہ !!
ما وراتہ وراتہ کاتہ اودہ ، اودہ

ماکہ کتے نشو، نو د خوبہ دوم !
تاراتہ یہ خہ کاتہ اودہ ، اودہ

ما وراتہ وے اوکورہ یہ وینن نظر!
لا مے راتہ بنہ کاتہ اودہ اودہ!

بیائے زندگی زاہدہ راکمہ زن
بیائے راتہ مہ کاتہ اودہ اودہ

(۸۲-۵-۲۶)

مردانہ بجلی گھر

۳۰ د ۱۱ بجے

مگر

مقتل پلہ ورتل دی کہ ختل دی پہ صلیب
داهرخہ بہ کھوچہ خہ وٹل " دی پہ صلیب

نرکیہ! پستوا وکرہ امتحان دے د وختونو!
دیار داپہ "خلفو" لہ خندل دی پہ صلیب

ملگرو! عی چہ ورشو تقاضادہ د شروندون
تیار د ستونو رنمزل دی پہ صلیب

پہ شروندچہ وی میئن د نرندگی سندرے والی
یارانو! هر ساه کہ اعستل دی پہ صلیب

دیدن دھغہ نیکی خہ آسان نہ دے نراہدہ!
ورتل دی پہ صلیب اوهم راتل دی پہ صلیب

(۱-۶-۸۲)

مردانے

چرتہ مے ہیر پیدی ستا کو کینے مسیدل
یاد مے دی شرب چہ پہ کا سو کینے مسیدل

خنگہ بہ صلیب او یا مقل پاتے کوٹو!
مونہ تہ سحر ونہ چہ پہ شپو کینے مسیدل

اوس خور تہ سیورے دجنت ہم دوزخی دے
یاد دے دی اشنا ہفہ لمبو کینے مسیدل

دلہ کینے کفن لہ چرتہ پانڑہ قدر نیشہ!
ہلتہ کینے کلونہ پہ کھو کینے مسیدل

شوند باندے مین وو لکھ ستا ہسے نر ہدہ!
ٹکھ خوکلو نہ پہ انرغو کینے مسیدل

(۸۲ - ۶ - ۳)
مردان بجلی کھر

خوک راتہ دخیلو، خوک پردو، قیصہ کوی
هر سه د نرہ د سونریدو قیصہ کوی

داسے معلومی، ی شہ سودائے دہ پہ نرہ کینے
فن راتہ پہ شریک کینے د بتاکرو، قیصہ کوی

خومرہ چہ محفل کینے ورتہ وایرہ د ناستے!
رومرہ د اظام د پاسیدو قیصہ کوی

بیا راتہ مانگری مخی او نرلفی یادوی!
د راتہ د کومو ورتھوشپو قیصہ کوی؟

نرہ ورتہ قیصہ د نرولنو کوؤم تراہدہ!
مانہ چہ ہنرولی د کتھو قیصہ کوی

۸۲۵ - ۶ - ۲۵

مردارہ

○
خه چه تری نرو نه خیل نشه کړ په نظر کښه
جوړه به یو بل ته میخانه کړ په نظر کښه

○
خه اوشو مخمل کښه که په شربه پابندی شوه
نرو نه ښه پوهیدي چه قیصه کړ په نظر کښه

○
کوی رقیبان که راته ږیر خو پوهه نه شی
موندنه چه یو بل سره وعده کړ په نظر کښه

○
دومره خوشوم پوهه چه یار نه راځي نړۍ
خه چه اوس تصویر شې وظیفه کړ په نظر کښه

○
نه ورځو دیدن له که ږ خوښه وی نراهدا
خه له یې د خلقو بیا کوڅه کړ په نظر کښه

○
(۸۲ - ۴ - ۱۲)
مردان

○
تاتہ ہفہ خالق چہ پا خلہ بنہ دی
ماتہ ہفہ بنہ دی چہ پہ نرہ بنہ دی

○
وی چہ ہر ارمان اوہر خواست پہ وار
ستاد دے محفلہ خوائہ بنہ دی

○
تاتہ تکہ کل "ہے خندا بنہ دہ !!
ماتہ تکہ شمع "شریدہ بنہ دی

○
ہر لحظہ مرگ دے ٹھونڈ، دلہہ کینے
دے نہ خونریزیہ! مری کیدہ بنہ دی

○
پاتے بہ تراہندہ! پہ پرودہ کینے شے !
یا مرلہ دے پہ تورہ شپہ ورتلہ بنہ دی

○
(۸۲ - ۶ - ۲۲)

سردار بجلی گھر

نہ مے غم مے ، نہ شہیدہ مے
ستا بہ طبیعت پوئے نشوم چہ خہ مے

کلہ کلہ خلوت د بل ہم منی !!
تہ ہر خبرہ د خیل نہ مے

نہ ہم سرکوزی د پستونہ منم
تہ کہ منتونہ د چا نہ مے

تا خوبہ نہ کیہ د چا نہ منل !!
خنک ہر خبرہ د ہفہ مے

ہلہ بہ د وخت نہ ہلہ ابنہ شتی تیر
دلہ بہ ہم بد مے ہم بنہ مے

(۸۲ - ۴ - ۲۳)

مردان بکلی گھر

یو تارے ہم یا رنو پہ کریوان چہ پاتے نشو
کے پہ محبت کبے د جانان چہ پاتے نشو

بیا ولے ودہ نہ مومی موسم کبے کلونو ؟
اوس زہد د ہفہ زلفو بندیان چہ پاتے نشو

پسنتو ترے لامہ اوتلہ، برند کتلے و رک شو
ارمان د ہفہ سترگو، اوس ارمان چہ پاتے نشو

زہد کیہ! د بے ننگہ یا ر پہ کالی، بہ خہ ورشو
د ستو کو نکید، اوس ہلتہ شان چہ پاتے نشو

یکلے بہ د کافر نہ شوک خہ اوکری اوس وایہ
نل ہلا! مسلمان ہم مسلمان چہ پاتے نشو

(۵ - ۷ - ۸۲)

مردان، ۳ بجے صبح

ٲا راتہ خہ او خندل پہ تلو کینے ، خوشبوئی شوہ
کلاہ ! و خان پہ ورجو شیو کینے خوشبوئی شوہ

لامہ د خندا نہ پستا او د وے " راحہ !
نرو تہ مے بے شانہ پہ وعدو کینے خوشبوئی شوہ

بنکاری چہ سپرے د زندگی لرانز د شوہ
گورہ ! د خیبر پہ سر درو کینے خوشبوئی شوہ !

وے وٹیل خندا کینے " ژوند د مرکہ پیدا کیوی !!
ٹائے شوکل د پیلو پہ کچو کینے خوشبوئی شوہ !

بنکاری " چا " تہ لے کچئی پرلستے تراہدہ !!
ماتہ د زندان پہ نرو لئو کینے خوشبوئی شوہ

(۸۲۱ - ۷ - ۸)

مردانے

اوسو کہ اشتاہ پہ یو کو خہ کینے دشمنی دہ
ماسرہ د خومرہ پہ پر دہ کینے دشمنی دہ

جام چہ د ساقی نہ واعظ واعستونوا دت
وے ویٹل زما پہ میخانہ کینے دشمنی دہ

ورقے د ملا ترے د بنروشی چہ غصہ شے
خہ د خیبر و کہ پہ درہ کینے دشمنی دہ

غن کوے پہ خلہ خوبا رتہ بدہ زما وائے !!
خٹکہ د رقیب پہ خوبرہ کینے دشمنی دہ

خٹکہ بہ زاهدہ احن سائے کہ شرہ وایہ !
دلتہ ہم پہ بدہ ، ہم پہ بٹہ کینے دشمنی دہ

(۸۲ - ۷۰ - ۹)

مردان - ۳ بجے سحر

نن مے پہ دے نرہ بانڈے رخونو تہ نرہ کیبری
بیامے ستاد سترگو کڈا رو نو تہ نرہ کیبری

چتہ چہ تاتہ دی پہ خیل عم کبے منلی !!
یار ! زما هغه منقونو تہ نرہ کیبری

بیاد د راتلو وعدہ د تلویہ دخت کبے اوکھا !
بیاد جوم کل رنگہ ! قسمونو تہ نرہ کیبری

زبہ چہ وہی پہ شونہ و ذکر د کوثر کمری !
گور ! دوا غط خومرہ جامونو تہ نرہ کیبری

بیامہ خبرہ کبے چہ ستا مے د یار زلفے !!
بیاد جومی ترا هدرہ انرخیرو نو تہ زما کیبری

(۸۲ - ۷ - ۱۳)

مردان

ستامینه هندکی ده دپسنتو په لاره نه ورځي
نړۍ زما پسنتون د دې د پردو په لاره نه ورځي

نه ورځي په کوټو د مقصد د چنارونو ګل
نړۍ چه پکښه نه وي د لمبو په لاره نه ورځي

څنگه به د ژوند په کربلا کېنې شي ميوند ته ښغ
څوک چه د حسين د حوصلو په لاره نه ورځي

خدا ته خبر چه کوم اثارو ستا په مړو سترگو کېنې
نړۍ د عمر او شوق د کاسو په لاره نه ورځي

چا سر ته چه يو ځل هم خالګی شي د نړۍ سره!
ټول عمر تر همد بيا د هغو په لاره نه ورځي

(۸۲ - ۸ - ۱۴)

مردانه

○
تاخود پستوله رسمہ ماتہ کتے نشو
ماد کوے وجے آخر تاتہ کتے نشو

○
ماد کوے رخصتہ ولے اندازین بدل وہ
مادر پیسے حکہ اشنا سناہ کتے نشو

○
ورغلہ پہ شمع مرکبے خوبس لہ انتظار کہ
کومو پیٹکا فوجہ سباتہ کتے نشو

○
لامہ ستاد زلفویٰ مقتل پلہ کینہ کمرہ
چاچہ محبت پورے خندا تہ کتے نشو

○
ستر کے لے مر پتے کمرے چہ داب پلہ و تلم
بنکاریا مل ہدانوے سزل تہ کتے نشو

(۱۸ - ۸۰ - ۶۱۲)

مردان

خبرے دیوے دی، منم! خوشو جانانہ، خفہ
تہ کہ لمانہ شوے خفہ، نر کہ لمانہ، خفہ

پہ یو خدائی کینے ہم تہ فرق پہ دینہ پریوئی
شو کہ لہ منر کے نہ خفہ، کہ لہ آسمانہ خفہ

داہم ملکرو! یو احساس دھرو می دے زمونہ
کلہ دچانہ شو خفہ، کلہ دچانہ، خفہ

تاہم خو پونہ جوس نر کیہ! دپے مخو نرہ کمرل
تہ چہ پہ کمرل نہ خوشی لیر، اپہ آسانہ، خفہ

گنارے و مرکہ کہ رقیب لہ خوبیا ہم نر ہلا!
نرے بے شانہ کمر دھیر نرے بے شانہ خفہ

(۸۲ - ۸ - ۲۵)

مردان

دَ مَرَقِيبَ پَہ طرف لَامِہ ، دَ اَسْتَا پَہ طرف لَامِہ
دَہ دِے کَم نہ شہُ نَزْدِکِیہ ! دَ چَا پَہ طرف لَامِہ

سَتَا دَ بِنَا رَہ ہَنکَا مَوکِبَہ ، مَوکِبَہ چَہ دَ مَزِیہُ سَرَا !
قَا فِلَہ دَ اِہْمَانُونُو ، دَ صَحْرَا پَہ طرف لَامِہ

نُورِہ اَو بِنکَہ مَہ مَزِوَلُو ! وَا یَے سَتَر کَوکِبِہ اَو سَکُوم دِی !
خُخُہ دَ چَا پَہ طرف لَامِہ ، خُخُہ دَ چَا پَہ طرف لَامِہ

بِنکِی دِی رُو سَر وِ قَلَا ! تَلہُ دَہ رَ بِنکِی قِیَامَتِ وِہ
دَ بَا نَزَام دَ خَلْقِو سَتَر کَہ بَسِہم سَتَا پَہ طرف لَامِہ

مَرَسْرَا یَ دِ دُصِیبِ نَشْوِہ یُو لِحْظَہ دَ سَحْرُو نو
تَلہُ کَہ دِی رَعْمَر نَزَاہْدَہ ! دَ رَنَا پَہ طرف لَامِہ

(۸۳ - ۸ - ۲۶)
مردانے

تار نہ غواہی آشنا! زبانی لاریتہ نشی کہ
ستاد قامت پہ طمع نور چنار تہ نشی کہ

کہ و ساقی لاسو کینے مرکب د، نوبے وار بہ وہ
حہ خیر دے مہ و رکوہ جام چہ وار تہ نشی کہ

ملکرو! تنگ بہ فلسطین د محبت کمری آزاد
چہ پہ یہود و کینے اوسیری وار تہ نشی کہ

چہ پہ حرکت ٹے مونز آباد کمری "تاج محل" پہ وینو
رقیبان محک اوس د مینے بنار تہ نشی کہ

زاهدہ! محک پہ بنکلا د غزل پوہہ نہ نشی
پہ خونبوی تشہ معنی، اظہار تہ نشی کہ

(۸۲ - ۹ - ۱۲)

مراد، ماسخت

ماتہ حُما، اومانہ، ستا خبرے نشی کیدے
نہرو نہ بہ صبر کرو آشنا، خبرے نشی کیدے

خُہ چہ دِ مینے روایت کرو دِ نہرو سِرہ بدلے
نورے نہ مانہ اوس پہ غلا خبرے نشی کیدے

نن یٹے پچیلہ تپوس اوکرو چہ "پہ نہرو دِ خُہ دی؟"
تر بہ مے او دریدہ ریشیا خبرے نشی کیدے

مانہ دِ طول عمر دِ مینے، ستمو نہ مہ خورہ !!
چترہ چہ نہروی ہلتہ دا خبرے نشی کیدے

یابہ نقتل پہ ورتے یابہ دِ مار پہ لوری !
نہرکیہ ! خُہ دِ نہرما خبرے نشی کیدے

کہ بیزید شتہ دے صیہنی جذبہ ہم و رکہ نہ
چاو چہ بیا دِ کربلا خبرے نشی کیدے

نرا ہمد لہ بس دے دغہ ستا مسکے نظر ہم آشنا
خیر دے کہ ستانہ پہ غدا خبرے نشی کیدے

○
دیر کہ ہے نہ تاپلہ غوشتل، کتے سے نشو
تا ملکہ پہ داسے مرگ کتل، کتے سے نشو

○
پاچہ کمرے رہی تیار دُشوند نہ پلہ وینو
ہفتہ خلق داس باندے ختل، کتے سے نشو

○
ماوے تیزندی سے جو مرگ تہ و مر پوچی
لاس دِ در قیب تا وھل، کتے سے نشو

○
جام دِ ساقی لاسو کینے شہ پاتے وام نہ عنیت
میٹے یے دِ نظرہ تویدل، کتے سے نشو

○
گور کمر عمونو دُشوندون خورہ پریشانہ
تا کہ ملکہ ہر خورہ خندل، کتے سے نشو

○
نور بد حیا ستالہ نظر سے وہ خد کرے؟
تا سے ارمانو نہ قتاو ول کتے سے نشو

○
مخے لہ کہ دیر پے مخی راغلہ خور اھدہ!
یار ملکہ دِ لرے نہ کتل، کتے سے نشو

اوسى مے ارمان "دَ نردارانو پہ قلعہ کئے
شک بہ دیدن او کرمہ یارانو پہ قلعہ کئے

دل تہ دیوالونہ دیرا وچت دی دَ رسمونو
بند دے محبت دَ یزید یانو پہ قلعہ کئے

"چا" چہ دَ سہی دَ پیرا توئے کپے نچلے وینے
جوہے دی قبرونہ اشنا یانو پہ قلعہ کئے

بیاجلہ پہ سوہی دَ دیوال و تہ پرتہ یئے
نیشہ چہ جواب موفیرانو پہ قلعہ کئے

نیشہ چہ تہ جرم دَ تراہد پہ یو کتاب کئے
وئے بندہ دیئے ظالمانو پہ قلعہ کئے

(۸۲-۱۰-۲۱)

شاہی قلعہ لاہور

په سمه اوسو اشنايانو، که په دزنګ کېښه اوسو
هرچاپته پته ده چه مونږه په خپل دزنګ کېښه اوسو

همونډه تير شو خواشنا مينه موکه نه شوه
د سمندر هسه لاهغه شان غور دزنګ کېښه اوسو

ته به مونږ چرته لټو، ته به مونږ چرته موري
اوس خواشنا چرته په شينګ چرته په کړنګ کېښه اوسو

تېرې به کړځو چه انصاف په مېخانه کېښه نېشته
خه که نړۍ کېښه اوسو ساقې سره په څنگ کېښه اوسو

مراغه څنگه به څوک ساه دسکون دلته واغلي
هره لحظه چه د ضمير سره په جنګ کېښه اوسو

(۸۲ - ۱۱ - ۲)

دکوهاډ په لاس

هر شو که ستم کرد و عدو لاری او بناد که می
یا ملو! و تره مون هم د پینتو لاری او بناد که می

دا جام به د پخوا و نه نصیب شو چه اوس غوا می
به نهاییه د واعظه! به تو بولاری او بناد که می

هر خومره که معرجه و نه په یو کام کبته د شروندون
خودلته فتوه کړه په فتوؤ لاری او بناد که می

هر خومره فاصله که موړ لنډې د منزل که می
ملکرو کبته چه نه مل تله هغو لاری او بناد که می

والله چه د دیدن خو د آشنا تکه اوبه و نه!!
داو له د نرا هکله! به تسبیو لاری او بناد که می

(۸۲ - ۱۱ - ۹)

مردان

کوٹ بہ بے حایہ شو اعتبار کینے دکلونو پہ لاس
نرہ کیہ ! نہ راجی شوک داوڑ دلوٹونو پہ لاس

مانہ درتلہ پہ اتر غوہیت دی کلاب مچی شنا !!
تاتہ چہ کران سشی راتلہ بیا د خوبونو پہ لاس

نرہ کیہ ! واوڑی دپے مچی نروڑا دس قاتلہ !
هغه تہ لو بے دی ورتلہ دھتمونو پہ لاس

میں بے نرہ کریمہ ملکر کہ خاوند ووم د نرہ !
چرتہ ورتلے سشی شوک نرہ دس دالزامونو پہ لاس

ملا د تہلہ پہ یا رانو چہ پہ ہرہ موقع !
نرہ ہرہ ! دس مہ اوس یوانے د غمونو پہ لاس

(۸۲ - ۱۱ - ۱۱)

مردان ، مسخترے

نورِ هر خه وَرته یادی، نور به خه تر خطا کیزی
ملکرو! بس وعده باندے مژ تله تر خطا کیزی

نر کیه اهر یوتن مژ ناخوان دے دسرو ستوگو
والله که د نظر عنشی و لیشتنه تر خطا کیزی

منزل ته تر قیامتہ رسیدے لشی ملکرو!
له واره چه پریوخی پاسیده تر خطا کیزی

دانه چه کنی پوهه د قاصد به بیان نه و دم!
هاوے که ته و مرکورے نو هر خه تر خطا کیزی

کشش د محبت د به نظر کینه شته نراهه!
چه کله هم وراو کورے نو تله تر خطا کیزی

(۸۲-۱۱-۱۸)

مردانه

خیر دے کہ جمع مے شی زریٰ کینے پہ سو و نو کیلے
یار تہ بہ اوندہ کرم د شونډو پہ سرو نو کیلے

چرتہ خوا سمرے پرے اشنا چہ رقیبان اوز کمری!
کمر بہ پہ سترگو کینے یوبل تہ اوس د زریٰ نو کیلے

والله چہ مرے بہ شوبے عایدہ کہ شہ بند اوشو
کو و ملکرو بہ ترخولہ ستمونو کیلے

اوس کہ خان مرمهم کرم هغه وختونه نشی اریکے
هغه یکے بہ چہ مونډ پہ کتا بونو کیلے!

معنی هم بنه ده، خیال هم بنه دے، خونا هده کوره
پیلا چہ نشی پہ غزل کینے دلفظونو کیلے

(۸۲ - ۱۱ - ۳۰)

مردان

ستامانہ کتل مرگ دے، زما تانہ کتل مرگ دے
مونہ داسے چیم کبے اوسوچہ ہر خوانہ کتل مرگ دے

ہر خو کہ مرہ کاتہ دِ شرو ندون را کری سرو قدہ !
مرقیب پلہ، زما، دغہ ستا شانہ کتل مرگ دے

داخہ دے ضمیرہ تورہ شیو حکمرانی شوہ !!
سفیر د سحر نولہ زما تہ کتل مرگ دے

اشنا زہونہ بہ صبر کمرہ پنبتور اغلہ ترمینجہ
ہم تانہ کتل مرگ دے او ہم مانہ کتل مرگ دے

زراہدہ ! جوہر د شرو ندہ دِ زہرہ موہر شو معلومیری
درگورے خامخا کہ دِ اشنا تہ کتل مرگ دے

(۸۲ - ۱۲ - ۹)

پیشینور (ماسختن)

○
ناخبرہ کہ ہر خوسرہ، پہ تعزیر نہا قاتل دے
خامخا راندہ ساہ اخلی، بے ضمیر نہا قاتل دے
○

منت خلہ دچا او کرم، شہ ند بہ خہ زنکہ شوک ٹا کری
پہ خندا و سرخمہ خوالہ، چہ تقدیر نہا قاتل دے
○

لاس بہ خنکہ پہ چا "کیبند نام نوم بہ خنکہ دچا و اخلم
چہ ہر لحظہ و شرف خیلے ضمیر نہا قاتل دے
○

چہ میٹن پٹہ رنہا کرم، دشمنی ٹے دشیو سٹا کرمہ
دمقتل پہ دروازہ کبے، آسفیور نہا قاتل دے
○

دشوند سوال سے ترے اونکمر چہ دمرک پہ وخت تراہدہ!
دمنار خوا کبے تراوسہ، لاپہ ویر نہا قاتل دے
○

(۸۲ - ۱۲ - ۱۰)

مردانے

بیل دیو به حادثو کینه به تر عمره نه یو
اشنا گردش و خوشبو کینه به تر عمره نه یو

و نصیب ستوری به زموښ هم چرته او پیر قیری
ورک و ختو نو په تیارو کینه به تر عمره نه یو

شی به مرقوم او به و هم ستا په کانی زړگی
ستا و عدو په زړونو کینه به تر عمره نه یو

وامر به زموښ هم چرته راشی رفیعی و ختو نو
شمار و صهل په ټیونو کینه به تر عمره نه یو

زاهد! چرته به د کل هسه موښ هم او خاند
لکه د شمع په سڼکو کینه به تر عمره نه یو

(۸۲ - ۱۲ - ۱۳)

مردان

دَتلوے درتہ وے خود راتلوے درتہ نہ وے
اشناپہ هر قدم دَخوئیڈ وے درتہ نہ وے

واعظہ! سیپا رہ دِ سپرد لے دَ وعظونو!
محفل کینے دَ ساقی ٹکے دَ شکوے درتہ نہ وے

سرقیبکہ! چہ لمنہ دِ پینتوے وہ پہ لاس کینے!!
فتیصہ کہ دَ سلکو وہ پہ سلکوے درتہ نہ وے

ماوے چہ بے موقعے بہ رخصت غوامی لہ محفلہ
داخکہ دَ فوظونو، دَ وعد وے درتہ نہ وے

ستامینہ دَ منزل نہ وے، پہ نرمی کینے پوہیدمہ!!
نلہا! قافلے سرہ دَ تلوے درتہ نہ وے

(۸۲ - ۱۲ - ۲۰)

مردانے

مرا تلونکی دی وختونه اوکھ تلونکی دی وختونه
ماکرو اپہ ہر حال کینے شریونکی دی وختونه

بے عاید بہ نامے در قیابو اخلاص قبلہ !!
یا رانو! یقین اوکری بیوونکی دی وختونه

نرنگیہ اساءہ مرا خکے کائنات چہ معلومیہ
لحظہ ینہ کینے کورہ "خہ" کوونکی دی وختونه

اشنا! ہسے شکونہ دی د مینے پہ فطرت کینے
دیوبلہ دَا واورہ، مہرونکی دی وختونه

مرا ہکدہ! د حساب کتاب خبرہ بہ وی لکھ
پہ شروند باندے واللہ چہ سمونکی دی وختونه

۸۲ - ۱۲ - ۲۵

مردان

(ما سمن لسا بے)

دستِ گوئی و خوبہٗ خہٗ شان پاتے شی بنہٗ دے
پہ کور کینے مے نہ کیہ ! کہ مہمان پاتے شی بنہٗ دے

مکھر پہ خوبہٗ کینے خوبہٗ بد ماسر نہ کمری
دشمن کہ نہا ہر خومرہٗ آسمان پاتے شی بنہٗ دے

آشنا! شی حوصلہ بہ مے دثوند د مہکزار نو
ارمان مے ستا دستِ گو کہ ارمان پاتے شی بنہٗ دے

نرموین د سیاہ بختوبہٗ لاقہٗ تور کمری یا رانوا
مخور مے کہ د نہ فوشبستان پاتے شی بنہٗ دے

مراہدہٗ ! کوم یوکل مے د آشنا د خنہٗ کل شہٗ
ویژن د ہزار خلہٗ کلستان پاتے شی بنہٗ دے

۲۶ - ۱۲ - ۸۲

مردان

ما سجن اتہ جے

لاہے دستر کو خو گیا وہ فہہ ٹھہرے چرتہ دی
نرہ کیہ! اوس د نظر نو حارٹے چرتہ دی

ہر یو ہمزو لے راتہ ذکر کری دجام اوسا قی!
شونہ پے ے اوچے شوے یا رانو میکرے چرتہ دی

چہ ہرہ شپہ بہ د اختر وہ، ہر ما بنام د رورے
اوس انتظا سا کیے آشنا! ستا ہفہ فرے چرتہ دی

دھفہ کل مخی شو کما ران لامل دوتے کالی نہ!
وراپے پیرا کہ اوس نرہ کیہ! ٹھے راتے چرتہ دی

اوس کہ راکوری شوک بنکے نرہ ے نہ پریوٹی
لاہے حوافی پشانا ہدہ! اوس جذبے چرتہ دی

مردان ۸۲ - ۱۲ - ۲۷

(ما سقن نہہ بچے)

○
ہم راتہ خہ وائی ہم خہ نہ وائی، داخہ چل دے؟
تھکے پہ درتا، درتا مے نہ وائی "داخہ چل دے"

○
ہر یو خیرے تے ترا وسہ پہ خہ کرے دے !!
ن چہ راتہ بیا بیا پہ لیمہ وائی، داخہ چل دے؟

○
ہر پاتہ چہ کورمہ، محفل کینے چپ وھیلے دے
خاے خبر چہ وے شوک خہ نہ وائی، داخہ چل دے؟

○
بنوتہ مے ملکر وہم رقیب چرے بنہ نہ وئیل
خہ رنگہ مے بدوتہ ن بنہ وائی، داخہ چل دے؟

○
خدا یسکو بنہ خبر دے دھر خہ ورتہ بنہ پتہ دے !
تاتہ تراہد ہسے بس پہ خہ وائی، داخہ چل دے؟

○
مردان ۸۲ - ۱۲ - ۲۸
(ما سختن لس ہجے)

کوم یو بیان د چه خاموشه د لیمه نه اوچی
اشنا یقین اوکړه چه پورے مے د زړه نه اوچی

دا چه د شک په نظر کور اشنا! مینه موده
کتنی نو او دایه شکونه نور د "خه" نه اوچی

په تماسه چه د رقیب داسه را ټیټه اشنا!
سآه په لحظه نیمه کبې چرته دهغه نه اوچی

د مرک په بیر به رقیب! هغوی خه وروستو شی
خوک چه تر ندی د حارثوله تناره نه اوچی

کانډی په لاس که ورتله او دریدل خواږه ماڅی
نر لهنده اغیر د رلته بد همیش دیند نه اوچی

مردان ۸۳ - ۱ - ۲

یولس بج د شپه

ستا و لو نه د کم خو مے نو لنو کینے نه هیریزی
لذت د خویند چرے په ترخو کینے نه هیریزی

هرخو مړه که وس او کړی نه جوختیزی زما شو نه
ملکرو! چه "استنا" مے په سلکو کینے نه هیریزی

هرخو که مړه ذکر په بیا بیا دهغه "او کړی" نه
ستا بد خو مے رقیبه! په دے بنو کینے نه هیریزی

هرخو مړه که تیاره مړه زما ن شی یم خوشاله!
زما د سبا ون په تور و شیو کینے نه هیریزی

یو تاته به یا ونه وی چه میمنه په وعدی ولا
زاهد که هرخو مړه په تر ندو کینے نه هیریزی

(مردان ۸۳ - ۱ - ۸)

ماختن یو لسا بے

○
ٹنگ پہ ٹنگ ماسر کہ خئی، رٹالہ دھوکے رٹکوی
ملکرو اخیل دی کہ پردی، رٹالہ دھوکے رٹکوی

○
بے حایہ وینے تھوٹیری، دنگونو پہ نوم
دشوند پہ لارو کبے سپرلی، رٹالہ دھوکے رٹکوی

○
ھرے بنکالو راتہ ستا او بنکائی خورائے شے تہ !
دا دزیدہ دخیل زہکی رٹالہ دھوکے رٹکوی

○
زہو ہم زمانہ شے کہ ستر کے زما خیل نہ وے
پہ هر قدم خیلہ تحوانی رٹالہ دھوکے رٹکوی

○
یوانرے ستا نامہ خونده چہ ترا هده ! واخلم !!
دلته خذاد هر سري رٹالہ دھوکے رٹکوی

○
(۸۳ - ۱ - ۱۰)

مردانے ماختن

درجتم خو خلق غفہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی
رنگ و محفل و پیکہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی

لب خور و او کو تیار مے بیا خور سینی پہ نہ پہ
دیوہ مے لاسو کینے مہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی

محبوبی ہر سہ منی و لے ترکومہ پورے!
درغ دھرق وعدہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی

واللہ سجدہ دیہ درشل راتہ آسانہ بنکاری
درفیبا نو کعبہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی

پہ بنکاری مخ خابرة او کمرہ چہ تراحد پوہہ شی
ورجھ ہم پہ نرلو کینے شبہ کیوں؟ آشنا کرانہ بہ شی

(۸۳ - ۱ - ۲۶)

مردان نہ بے ہمتی

تاته که دی لوی د وعد ونه جبارو تل
ماته کفر بنکاري د پښتو نه جبارو تل

خټک به هم نظر شي ستاله مخه اشنا منع!!
نه ورځي پټنگ له د لمبو نه جبارو تل

خوک چه شرف ندي ويني ستا په شرمک کښه د تېکو
بنکاري ورته مرک د نروغونو نه جبارو تل

مرک هم ستنه نه کړي اشنا نور امتحان څه وي؟
څه رنگه د خلق د کوڅو نه جبارو تل

چاله هم چه لاسي يوځل ورکړي د ياري
کسان وي بيا نراهد ته د هغو نه جبارو تل

(۸۳ - ۱ - ۱۳)

مردان، ماسحق

○
مانہ کہ کوی پہ شا، شا، خومانہ نہ اودریزی
خوانی ہم خونی لری دینکو چانہ نہ اودریزی

○
نہ تے خہ نینہ د قدم، نہ تے خہ نوم پاتے شی !
پہ پہ اوچیتو ستر کو شوک ستر تہ نہ اودریزی

○
هره لحظه وعدہ کوی، خو حے پہ بلہ، بلہ
بنسکاری پینتوھے ہم پینتون ایشانہ نہ اودریزی

○
نرنگیہ ! خان بہ کھے لاهو پہ ناپا یا وہ دریاب
پری وطن کینے شوک پری خندا تہ نہ اودریزی

○
یا خون لہدہ ! کورلہ و رشہ، یا ترے زبڑ صبر کرہ !
وختونہ خئی پہ خیلہ لامر تاتہ نہ اودریزی

○
(۸۳ - ۳ - ۱۵)

کراچی

کومرہ، بے وفائے و شرل، خنکہ شے؟
ستا قاتل نظر تہ کتل، خنکہ شے؟

خنکہ مارتہ ولیئے چہ نریک صبر کرہ !!
لاس رخیل ترو ندون و نیٹل خنکہ شے؟

من چہ شے مرقیب تہ مسکے پوٹے شو مہ
ما وے چاہے اورتہ سیرل خنکہ شے؟

او کورہ ابنو تہ مے د تلویہ وخت
اوسیکے پہ تارونو سیٹل خنکہ شے؟

تاتہ بہ مزاحد کوم یوستم کچی یاد
اواپہ ! دستور و شمیرل خنکہ شے؟

(پلیسنور ۸۳ - ۸۴ - ۸۵)
شور بجے ما نریک

لکه آسانہ چہ لمن دامن غولشی و تے
دا سے نظرہ کالہ استالہ بنو نشی و تے

خود سری غواری ہم نری غواری، ہم یقین و اعطہ
ستا پہ و عطلو نو مروئے خولہ خپو نشی و تے

رومہ یقین خوبہ پسبتون استنا لرم ملکر و!!
کہ ہرہ لامرہ باندے حی لہ پسبتونشی و تے

ویرہ ہوا ہے سپری و رکہ خوشحالہ نہ شو
خانہ خراب نری ہے جو ستالہ کو خوشی و تے

نری کہنے مہیج ہم پاتے نشو خوبیا ہم نراہدہ
مانہ کل محو تہ عارت دکتو نشی و تے

(۸۳ - ۲ - ۱۳)
مرادے

تو سَ تيارے دی پہ ہر خوا، دچا نظر نہ لگی
دیوے پہ وینو کھیٹا رہا، دچا نظر نہ لگی

ما ارمہانو نہ سپیلی کرل ستاد سرتو لگی !!
مقیبان دیر دی چہ پہ تا، دچا نظر نہ لگی

ستاد نظر اترے ہفتہ شان جو رہا ستر کو کہنے شتہ
پے مٹی دیر دی غویہ ما دچا نظر نہ لگی

دظلمتو نو پہ لامر مار غلو ستا دیدن لہ ستری
ستر کے مارا واما آشنا، دچا نظر نہ لگی

خدا پہ! دا کوم وطن تہ مار غلو، تختکے شے ورا شے
شی کہ ظلمت او کہ صبا، دچا نظر نہ لگی

انصاف پہ کومہ نامہ غواہے اسے سادہ زریکہ!
نہا چہ قمرینچہ شی نو بیا دچا نظر نہ لگی

اشنا کہ وائیے نو تر ہر تہ پہ پت مخ اوایہ
کہ دیولر کر نو بیا، دچا نظر نہ لگی

مه سراحه اشنا ، لامه انزعنه ده
هیره دَ و فَا ، لامه انزعنه ده

نراقچه پیریم ، تله یوانزعنی نیشته!
چاوعی دَ صحرالامه انزعنه ده

تارانه هم تیغ کمرل بانیه مینه کینه
هسه خوهم دَا لامه انزعنه ده

گورمه اوارقیب ، الزام ، جفا ، کانی
خومره اشناستا ، لامه انزعنه ده

ته خو پیریم نراقچه! سوچا و کره
هیره دَ "سربنتیا" لامه انزعنه ده

(۸۳ - ۵ - ۹)

مردان

سزا تہ چہ خوک کوری اور تعزیر تہ چہ خوک کوری
پہ نیمہ لاس کینے پاتے شی تعزیر تہ چہ خوک کوری

د شروندہ چہ فرار خونہوی اوسی خوبستان کینے
خوبوندہ هغوی نہ وینی تعزیر تہ چہ خوک کوری

هر خوکہ د خوک عذبہ خونہری نظر اوندہ کری
قاتل بہ ورنیکارہ شے ستا تصویر تہ چہ خوک کوری

ملکرو چہ تخریب نہ وی تعزیر بہ خنکے و شی !
تخریب تہ بہ بد نہ کوری تعزیر تہ چہ خوک کوری

یوانہ خونل هدد دلتہ پہ داس نہ شویار نو !
مقتل پہ ورنغلے دے ضمیر تہ چہ خوک کوری

(۸۳ - ۵ - ۲۵)
مرآت

داغہ رنگہ ماتلہ دی دا ماتلہ بہ د ما مہ کری
اشنا پک انتظا رکبے سونریدہ بہ د ما مہ کری

اشنا سونہرے د وافی زندگی بہ خوب رکلو !!
اوہے پے مہرے نہ ٹھکی نیغ بانہ بہ د ما مہ کری

ترخے ترخے خبرے د اوہے شم سرور قدہ !!
مہربانہ خواگہ خواگہ کاتہ بہ د ما مہ کری

خبرہ یوہ اوکری چہ مے مہرے مہی پہ قلندر !!
اشنا اتلہ پہ تیلہ او نم خانہ بہ د ما مہ کری

منہ چہ پہ لہنہ بہ مے مونہ کیوی کل رنگہ !
بیام دغہ نہ حد تہ موسیدہ بہ د ما مہ کری

(۱۵-۶-۸۳)

مردان

(CONFUSION) ○

”کنفیوژن“

○

نرڙ ڇه ملڪرو ڇرڻه اوڀرڻه
نيم ڄاڻي ٻنهي يا سڄي ڇرڻه ڪيڻه
يوشيبه هلڻه ڪيڻه اوڀرڻه
نرڙ ڀه فڪرو ڦوڪيڻه غرق
نرڙ ڀه سوچوڻو ڪيڻه غرق

○

ڊاسما نونو ڄاوند
ڊعزقونو ڄاوند
ڊڙلتونو ڄاوند
ڊڄنتونو ڄاوند

نرمانه ٿيل رواجستو
نرمانه مور رواجستو

بيخبي ٻه وقتو غوند

خوپه بدل ڪيڻه ڊڄه ؟

بس خوجنت ٻه ڙا ڪري ڊمور ڀمت ٻه ڙا ڪري

○

نرڙ ڀه جنت ڄڻه ڪوڙم ؟
نرڙ ڀه قيمت ڄڻه ڪوڙم ؟

○

○
منہ دے دے یو بنکائی یو نظر تہ حوالہ کمرہ
نہ دے ناپا یا وہ سمندر تہ حوالہ کمرہ

○
پوہہ شہ اعتبار کبے و منزل لایہ لاهوشہ
خان کہ د پہ لایہ کبے رہبر تہ حوالہ کمرہ

○
پوہہ پہ معنی د لذتو نو شوم ککے منکے !
تا چہ خیل نظر نہا نظر تہ حوالہ کمرہ

○
اوس پہ کومہ خلہ باندے کیلے کوئے تراہنگ
نہ دے دے چہ پہ نہورہ ستم کرتہ حوالہ کمرہ

○
(۸۳ - ۸ - ۸)

مردانے

○
تا تہ رچا مکنے خہ وٹیل ہم تماشہ شی
غلے د محفل کینے اوسیدل ہم تماشہ شی

○
زہد ر قریب لوئے شوچہ د غب درتہ اونکرو
دلہ کینے خاموش پاتے کیدل ہم تماشہ شی

○
هر قدم کناہ، هر خبر دے پیغور وی !!
شرد پہ غریبی کینے تیروں ہم تماشہ شی

○
یا بہ خلہ کندے یا بہ پہ لامرہ د حسین خے !!
نن صبا خوشیے تہ شپہ وٹیل ہم تماشہ شی

○
هر یو نظر مایہ لڑا وڈی کسر و قدہ !!
تاسرہ پہ لاسر کینے اوڑیدل ہم تماشہ شی

○
زہد پہ انکار و نو تیروم کل ! د جبر !!
ماتہ د واللہ چہ ہیرول ہم تماشہ شی

○
هر سرے لڑا ہد تہ کوتہ نیسی چہ کراہ دیے
دلہ کینے پہ نیغہ لڑا تلل ہم تماشہ شی

○
هر خوکہ مے هیچا تہ تہیدے نشی نظر
راخہ چل دچہ تانہ اودرید نشی نظر

○
میں چہ درنرووی ترمنزلہ شی، بے یوے
دلچاوتے چہ تیار کئے نکیدے نشی نظر

○
اشنا پپہ عمر پس چہ مے تپوس اوکر د حال
واللہ چہ مے ککو کئے تینکیدے نشی نظر

○
اشنا جور حوائی د پپہ شامی را معلومید
بے وارہ د محفل کئے موسیدے نشی نظر

○
تراہدہ اما خونہ منہ کشش د نظرونو !
اوس دے دلہ ٹایہ غوزیدے نشی نظر

○
(مران ۸۳ - ۹ - ۲۰)

د لوٹے اختر ورٹم

سرف کہ دشمنی کہ اشنائی، خبرے خله کری
ستا او برما مینج کبے دا پردی خبرے خله کری

ھیج رشتہ ہونیشہ ڈامنم، خوچہ ماہوینے
وایہ! انکو کبے دسرخ، خبرے خله کری

ترغ کہ پسننے لہ رقیب خوستا خوانی ستائی!
ما تکی پہ پھرے دوبری، خبرے خله کری

وایہ رقیبانو تہ چہ ہرغہ راجی مینہ کبے
لاس یے آزاد اوسہ خہ چہ کری، خبرے خله کری

لامی دشی نرا ہرچہ خیلہ اوینی دکل حشر
ماتہ پہ خزان کبے دسپری، خبرے خله کری

۸۲ - ۹ - ۲۵

مردان

○
مینہ کوئے، میئن دَ نرہو نو قتل چرتہ وینے
بے ستا لہ مخہ دَ خوبو نو قتل چرتہ وینے

○
ستالاس تہ کوکچہ دَ کیسٹو، نرما پہ اوکے
یا ران نرما دَ حسرتو نو قتل چرتہ وینے

○
یوے پیے دَ سپرلی یومل دَ عمر نو پہ خوب
دَ چمن خلق دَ کلو نو قتل چرتہ وینے

○
سترکے ناپوہہ بیا ہم ستا پہ لورکزی شی چہ تے
ستا پہ نظر دَ نظرو نو قتل چرتہ وینے

○
حکے خوہر رخت دَ راتلو ورتہ نراہلا! وائی
بے نوظہ یاس دَ کلو نوظو نو قتل چرتہ وینے

○
(۸۳ - ۹ - ۲۸)

مردان - مانریگر

○
زما او د جانان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده
د زړې او د ارمان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده

○
مړيې! بې موقعې د امر خطا شه په محفل كېنې
د لاس او د كړيو ان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده

○
يو زير د ژوندون د ډېرې بل د مرگ د اشنا يالو
د خړ او شېستان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده

○
زړه كېه! بېنام كېنې او سې ليونټو د لا كچه د ډېرې
د بېنام او بېابان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده

○
زاهد! تايي حسن د ليدلې، غصه نه ده
د كور او د زندان په مينځ كېنې ډيرې فاصله ده

○
(۸۳-۱۰-۶)

مردان

خپلو پيرے ايسې وه پير دو مے هم لمن پريښوده
د ککو خپرو دے خوا نرغو مے هم لمن پريښوده

ستانه به خه شه خفه ستانه به خه گيله کيام!
چه مے پيرے ناز کو وهغو مے هم لمن پريښوده

شنگ کيښه ولاړي و مے د رقيب خواله نر د مے در غم
دا خه چل او شو چه پښتو مے هم لمن پريښوده

دا د ککش وه د نظر، که مے شدت د سده
خالي کاسه ته چه ټوبو مے هم لمن پريښوده

خومره سنگينه شان سزا، نراهده! وخت مراکوي
چه يې د ليدلو تلوسو مے هم لمن پريښوده

(۸۳ - ۱۰ - ۱۵)

مردانه

وے ویلؔ تراہدہ! وایہ خہؔ پس خفہ یےؔ
بیوتہ د نرہؔ واخلہؔ کہ پہ نرہؔ پس خفہ یےؔ

یاد بہ د نرہؔ یہ! یواشنا نہ کھی دا واوڑہ!
تہؔ کلہ ہفہؔ کلہ پہ دہؔ پس خفہ یےؔ

اوے وے مرینتیا درتہؔ اشنا ترخے داوے!
بنکاری د رقیب پہ خوبہؔ خہؔ پس خفہ یےؔ

ستا پہ یو خواشؔ ہم پوہہ نشو مہ نرہؔ یہ!
چاچہ د ثروتہ خاوریؔ کہ ہفہؔ پس خفہ یےؔ

بنکاری چہ پہ عشق کینے تاوان نہ مے تراہدہ!
کلہ چہ پہ نرہؔ کلہ نیمہؔ پس خفہ یےؔ

(۸۳ - ۱۱ - ۱)

مردان

دیر کہ شوک سینہ کہنے نہی اودہ پریدی
چراغہ یے فتر سترہ ستا بانہ پریدی

تاہے کہ نہی مات کمر خوبیا ہم ترا علم
خپلہ کوخہ چرہ کہنے واسمہ پریدی

نہی! دلو یو خلقو درلہ مہ و مرخہ!
یا بہ شوک پریدی او یا بہ نہ پریدی

لایے مہ خوفے شوکتل نیخ کوئے
چرہ یار خوینہ پینتانه پریدی

تندہ د شونہو میں ہاوند کمری سم
مندے وہی اور پلہ اوبہ پریدی

ستایے کہ قدم پہ مزرکہ اولید و!
نرکہ بہ آشنا ورتہ خپل تلہ پریدی

ہرچاہہ خبرہ چہ پہ مخ کوئے
خوا کہنے بہ ترا ہدہ! تا شوک شہ پریدی

تاکہ ہر خونِ رُسنیکہ، تاکہ ہر خونِ نفرت اوکسہ
خوشتناسا دمیتو، ہر نظرِ محبت اوکسہ

چہ پنبہ تو راغلا، ترینجہ، شوہ دِ عمر تندہ پاتے!
لاں لہ لہ لہ کا سے لہ ساقی دیر ہم کہ ست اوکسہ

اشنا لہ لہ لہ کہ دیر، ما لہ سند و ہلہ!!
ستائہ ستاد چم کرد و نہ بنہ دی ماسرہ یے پت اوکسہ

اورید لے دو خلق، پہ صفت دیر خوش حالیدی
سہ لہ شوہ دِ غنہ، نن لے ماچہ صفت اوکسہ

چہ غزل لے نہ ما و امید، مانہ لے اوکتل مکے شہ
دانے ہم ترا ہدہ مینہ، دانے ہم عنایت اوکسہ

(۸۳ - ۱۲ - ۳۱)

مردان بجلو گھر

اشتنا که دیوعدا چرے وعدا نه پاتے کیبری
بیا هم د مین نزدیکیه نه پاتے کیبری

مقرب سره چه لامه له محضله به سلا مه
اشنا! نزدیکی به له لوايه خفه نه پاتے کیبری؟

په نزدیکی به به شمیره وی خوته چه تنوس اوکری
په شونډو ښه خبره بیا یوه نه پاتے کیبری

له وړه چه اوسه لویه شنه اوکوره محفل ته
اشنا وړپه مری کورنه دیوه نه پاتے کیبری

آخه به په وطن کېنه "سحر" اوینو زراهدا!!
داسپه خوبه تر عمره پورې شپه نه پاتے کیبری

(۶-۱-۸۴)

په پلنور د شپه نه به

استناچه مے زخونه ستا بنو ته په خدا شو
کلونه بے اختیاره نن زغوته په خدا شو

په مخي که چمن کښې سپرلو ته په خدا شو
ضل کښې لیونی هم پرېو کوته په خدا شو

زره د تصور مے په توپونو دی کله رنګه
داغونه د خيکر مے ستا راټو ته په خدا شو

استنا که د خان پټ که په جلو کښې د خپل حسن
خاپونه د قدم په لیونو ته په خدا شو

استنا چرته کته ستر مرقیبان اوچته ستر
مټن چه د دملغو زونو ته په خدا شو

ناسایه د چه ستر که کي مړ پورته نشه وره
محل کښې پټکان تټو دیو ته په خدا شو

تیار مے خوږ شویدی د ژوند په روڼي سحر
نا هده اشوک چه دلته زنگینو ته په خدا شو

ستا یادونه په ذهن راځواړه شو
چه منگري د محفل نه په واته شو

ستا د راځونو نه چه او تل جنت ته
گمراهان شو کافران شو هم سپیوڅه شو

بیا د ژوند په ارمان نه پاسی یارانو
د آشنا په دغه همد ستړکو چه مړه شو

جسم ته شونډو ته نږدې لاس کښه شو پاته
د هودو تیزی ساتی ته په کاته شو

سیمه دا دې چه د لاس راځونو له نه خه
په تنور کښه د حال توکه ورا ته شو

خوب چه نه را تلو د غمه ستوری تنگ شو
مړه یو بل ته ویل خه چه وده شو

دلته ژوند تیږول کرانه ده را هډه
هره لاس کښه چه یاران سړی خواړه شو

“بانگ حرم پښور”

(۶-۸-۹۶)

یو خو نظم و یونکی "غزل خوان" ته لارے نیسی
خسرو ته خیال و کھ چہ طوفان ته لارے نیسی

دیت نام ، الجزائر او کہ کشمیر دے اشنا یانو
وختونه پہ ہر موم کبے بن انسان ته لارے نیسی

ترخو چہ ملکرتیا و سرے او نشی د عشق
بے حایہ د داحسن ہسے خان ته لارے نیسی

اشنا پہ عمر پس درتہ ہم نیغ نشم کتلے
حیا - او بنکے - پنبو زما ارمان ته لارے نیسی

سپرے - کا سے - بے مخی - او وریٹھے ہم خوانی
واعظہ ابرہہ د تینگ کرے ستا ایمان ته لارے نیسی

اشنا استا مٹاہے تر عمر وی پہ زریٹھے کبے
هر خرمہ کہ یادونه د ہجران ته لارے نیسی

تندی چہ د یاران ورتہ بنہ ندی زرا ہدہ
موقوف د بنارے نہ بیا بان ته لارے نیسی
(۶-۱۰-۶۶) "بانگ حرم پلینور"

۸۲
وضاحت یہ صرف ہے

وہیٹ نام - کشمیر کہنے الامان قتل
پہ ہریو کام شہ د انسان قتل

خوٹے مے پیتے کمرے پہ زلفو د مخ
کوی ور یخ د کھکشان قتل

خڈائے دزنک روک کمری د سپر د چش
وی ہر قدم د ککستان قتل

کلے کمر و کو تو کہنے ریچے وے ویل
دومرہ دے ستارائہ اشان قتل

سحر خبر ہدولہ اوشکو نہ شے
د شپہ چہ کیبی د ارمان قتل

پریشتا نے زلفے، نیغ بانہ، برند کتل
درتہ دی توبے پہ ایمان قتل

نڑھدہ ! غلے شہ نہا کہ منے
کمرے پہ خبرو چہ یارن قتل

یا نک حرم بیسنور

یا مانو د محفل ہر شرای زخمی زخمی دے
بستہ زخمی زخمی دی چہ ساقی زخمی زخمی دے

یا دونه دچین تے وی لا ہنسی پہ نہی کینے
گلبیل چہ ویرانے لہ تھی راتھی زخمی زخمی دے

مہنا انوجہ واعظ تہ خہ اونہ وایے نشہ کینے
دے ذکر لہ دناہ ٹھکوکوی زخمی زخمی دے

نظر کینے دے انرخی دی لہ کاتہ کوہ پہ فکر!
ہر شوک چہ پہ کوخہ باند ستا تھی زخمی زخمی دے

ملکرو! چہ تراہد تہ دسپری ذکر اونہ کھ بھٹے
پرکالہ چہ وی بنہ دی تھول زخمی زخمی زخمی دے

(۶۷ - ۲ - ۲۳)

پہ بے خود کئے چہ تر نالو د نہ کار تلے ہم
کہ پہ دار شوئے نہ ہم خوا لہ خود دار تلے ہم

ما پہ کئے مرنگ چہ ستا دشونو د مسکا و نہ لید
ہم د کلونو تہ کنار ہم د بہار تلے ہم

د از غو خوب دے د کل محو پہ وعد و بھر سد
اشنا پہ عشق کئے پہ کوشہ د انتظار تلے ہم

چہ ستا دستر کو ارمانونہ ہے پہ نہیہ و مریدل
میخوار خونہ دم - میخانے تہ یو بیمار تلے ہم

ملا سر شہ یو شو کلونہ د جفا او سیم
ستا محبت کئے نہ دھینے پہ کلزار تلے ہم

نرنگ ہے دھینے لا تر اوسہ ہفہ خاور کئے شہ
ستا پہ لہوون کئے چہ اشنا پہ کومہ لار تلے ہم

چہ ہے پہ نہیہ کئے وہ ستا ستاد ہے نرگوستر کو
د نراہد انولہ محفلہ کنہکار تلے ہم

(۱۲-۸-۶۴)

مزا ج چہ دَ کلِ رنکو ستونہ بد لوی
پنچیلہ بہ رنخونہ نچیل دہا ونہ بد لوی

محل کینے دِ اشنا چہ مخ رنکونہ بد لوی
خبر ولہ ملگری خود سرو نہ بد لوی

داختکے زما مینے تہ اشنا شوئے محتاجہ
جونکری سرہ ہم شوک محلو نہ بد لوی

قیصہ ہفہ دَ کلِ او دَ بیل دہ چہ ویری
عالم ورلہ دوا رنکے تش نومونہ بد لوی

اشنا کہ دِ غن ونہ کمر وکیلہ دِ درنہ نشی
سیلاب ددے وختونو فطرتونہ بد لوی

ستا مینہ پہ نری کینے رنیدے نشی ہرمہ
عالم دِ زما ستر گولہ سیخونہ بد لوی

نرا ہد دَ چہ بے وارہ جام پہ جام پسے رانیسی
ساقی دے چہ بس وار پہ وار جامونہ بد لوی

(رسوات)

(۶۶-۳-۱۶)

انتظار

نظم

پہ آسمان وریج خورده غلے غلے باد چلیزی
اورک خیلہ ہمن ولو کینے پاتیزی را پتیزی
ککے ککے یونیم شا شا شکے خکته ماشی تماشے لہ
د آسمان چہ ورتہ یام شی لہ ویر فہرہ او کپیزی

ککے ککے وایٹ ستورے د وریجوندہ بندکارہ شی
اورک کوچہ ورتہ خیال شی نوخان پت کری شرمندہ شی
سپوین مے داسے برا بندکارہ شی لکے ناوے لوپتہ کینے
بیرتہ مخ پت کری وریج کینے جو مے خان سرہ کچہ شی

چرتہ عنز د عالم نیستہ خاموشی دہ پہ فضا کینے
ککیدہ ان چغے شروع کری ناسا پی د سپو عیا کینے
داسے خوبز او از پیداشی چہ دزیتا تار پہ لغوشی
عنز وی لکے شپیلے شوک چرتہ لرے د غرے خوا کینے

دگودر د عامہ وے شرابیانو شان خنکیزی

دوحدت په میو مسته بس غوریزیزی را غوریزیزی
 کنا روله چیه راستی ورنه غله بوسه واغلی
 بیوته او تختی په یسه، د دیام کمره نه یریزی

د ابو د تلو آواز نه داسه بنکله سانه پیداشی
 چه فضا له دیره جوشنا دره سر په کلا شی
 کنا د سترگو ککې نکری، په هر لور تیاره خوړده
 خوشرگند شی هرته خپله، په اسمان کینه چه برینناشی

د یو بنک و نه خوا کینه خوک ولامه د ناقراره
 لکه ستره وی را غله د اشنا له انتظار

اباسین کراچیه
 "شرونه او فن"
 مرتبه اجیل خپک

(۶۲-۴-۸)

نصورتہ چہ ہے راغلہ دغمونو کاروانونہ!
شورتہ یاد راتہ بے دہدہ! دہدہ ونو کاروانونہ

ما دخیال لارے منہا کہے یہ منہا ستا دیا دونو!!
اوس بے فکرہ دپرسے یون کہی، دفرہ ونو کاروانونہ

وارخطا دخیال شو چہ عادت دسیار نہ وہ
کہ دزلفو پہ لارہ درومی پہ نہر کو نو کاروانونہ

ستا عنونہ دخیال تے بچ کہی، دو مان لہ شکما مانو
پہ دے لارہ کس شو کیوی لہ عمر ونو کاروانونہ

بنارے ستا دخیالونو بہ خود شامی شی تراہدہ
تلہ چہ کہی پہ بلہ بلہ دیا دونو کاروانونہ

(۱۸ - ۱ - ۶۸)

توے رنزا

پہ ناپایا وہ سمندر کہنے د فکر و نوہ و بہ
د وطن ناوے مے حیرانہ آیتے تہ گوری
پہ اینتو شونہ و کہنے نے ناسا پہ حرکت پیدا ستہ
ستر کے نے پورقہ کہے لاسونہ نے کمرل آسمان تہ و جت
سرے سر توں کر و پہ ارمان ارمان تے و شبکے توئے کرے
داسے د خان سرہ کو یا شوہ زمانے تہ گوری

د خیل وطن پہ دنداسہ کہنے مے سمت نیشہ دے
پر دی رانجہ رالہ پہ ستر کو کہنے پہ زور اچوی
پر دے شانہ و چہ مے رانجہ پہ حسرت خوروی
پہ حائے د کلو پہ اور بل کہنے رالہ اور اچوی

د بل نکریزو رالہ و سیزل تلی د لاسو
پر دے چہ رانجہ لوپتہ مے پہ اور بل پرتہ دہ
کہ تر بہ تے خیلہ دہ حائے پرے ماستائیلے لشی
ھرہ خبرہ تے پہ مزہ کہنے چہ د بل پرتہ دہ

پر دی ترہیز و رلہ د عقل چا غونہ کل کمرہ !

دیردو ستورو پہ رہنما پسے حُنا نونہ و شرف
 دخیل تہذیب او ثقافت لہ رہنما ہم اہموی
 پہ "مادیت" باند میں شو، چہ بروحونہ و شرف

مردار د وخت مے د غریب پہ نوم جہان ٹوٹ گوی
 د شیش محل نہ ہمیشہ گوری د جھونکرو پہ نور
 چنے دھی چہ د مزدور د پارسہ حق غولہ و مونہ
 کہ رس لے مری سونری و رلہ کور نہ پہ اور

مہ زلیخا و رپسے و بنیکے د ارمان تو یوم
 مہا یوسف میلہ کہنے کرجے نہ ماتن خرخوی
 خدایا مہندے مے کہے داستر کے چہ پرکھیم نہ ویم
 شو سوداگر مے ادیبان کور و وطن خرخوی
 خولے خولے د وطن ناوے مہا بیدارہ شولہ

کرمی لاس مے پہ فخر اخل کی عصمت غولہ مہ
 سر بلندی د وطن غولہ مہ عظمت غولہ مہ
 نیل نظر غولہ مہ، تہذیب غولہ مہ ثقافت غولہ مہ
 لہ ہیتم ہم نہ مہ کوئے خدایہ نو قیامت غولہ مہ

(۱۰-۲-۶۸)

○
کہ درندہ کی بڑی خوفہ نہرو نو تہ دیوے بلے کمرہ
دسپری ورتے دی کاونو تہ دیوے بلے کمرہ

○
چہ دوا میں پکینے دیو بلے رو کی بڑی ہمیش
دشروندون دغو کبر لیچونو تہ دیوے بلے کمرہ

○
ستا مینہ یخہ، نہرو بن نہرو نہ ہم کرمی نہ لری
پہ نہرو سترگو مزارو نو تہ دیوے بلے کمرہ

○
چہ ستاد نہرو پہ لام نہ حی دشروندون ناوے لہ
دغو فکرو نو، نظر و نو تہ دیوے بلے کمرہ

○
مون بنے دسپوری لاندے یو بل تہ کیلے کمریدی
نار بادے پریو تو دیوالو نو تہ دیوے بلے کمرہ

○
تورے تیارے دی ستا کوختہ چرتہ غلطہ نہ کمری
پہ ہر قدم کسے قدمو نو تہ دیوے بلے کمرہ

○
خیر کہ عقل تہ نہا ہدہ یا مان کو تے نیسی
تہ د وختونو طوفانو نو تہ دیوے بلے کمرہ
(۶۸ - ۳ - ۲۴)

چہ نزد شہستی لڑے دَ تکل پہ اور کبے سونم
فاصلے دَ شاردند او بَ دیبزی دَ منزل پہ اور کبے سونم

خدا یہ اہر وخت مے نزد مَچا ہر قدم مے امتحان دے
خہ دَ شک دنیا کبے اوسم خہ دَ چل پہ اور کبے سونم

خہ بے مالکے خلق اوسی ستا پہ چم کبے سرودہ!
ستا دَ درہ مے مٹا کاہنی دَ منزل پہ اور کبے سونم

سٹرکے امدی بے لور تہ جام چہ نہ مٹا رسی مالہ
دَ ساقیا نو قصور نہ دے دَ منزل پہ اور کبے سونم

شر بہ پیر مے بہنہ دہ تراہدہ اچہ دَ نزد خبے نکری
نرہ خو تنک شومہ تر خوبہ دَ غزل پہ اور کبے سونم

(۶ - ۷ - ۶۸)

دَہرِ خواتہ شوے تراو پختہ پہ قبلہ کبرے شوے
زما وریکھے دَ تقدیر خفہ خفہ کبرے شوے

شائتہ دِ اداکتل چہ زبہ کبے دِ سودا وہ زما
منکی پہ سرچہ دِ همزو لے پہ کوٹھ کبرے شوے

اوس بہ دَچا لمن رانیسے اوس بہ چائے تراویسے
دَیا ر خیرے چہ نہ کیہ ہم پورہ کبرے شوے

دَ میخانہ دَہ احترام کوڑے کوہ دَ میو
دلہ کبے دیرے خلع و اعطہ اپہ توبہ کرے شوے

پہ ہعہ خلفو بہ زاہدہ اشوک خہ فخر اوکری
چہ قافلے یے دَ فکر و نو پہ قبلہ کبرے شوے

(پیشہور)

۶۹-۱۶۴

په نړۍ نو پابندی ده، په خیالونو پابندی ده
وخت ایښه د هر چا په ارمانونو پابندی ده

تخنونه د خیالونو په ترغون نشي یارانو!
چمن کښه د پخوانه په کلونه پابندی ده

په چپه خله به خود تکه د بونی هسکویا یو"
یا لږ نو چه په ذکر د زخمنو پابندی ده

گریوان نما د مینه تر ټکي پورې لاره!
محفل کښه د یارانو په لاسونو پابندی ده

شیشه د شکر ته چه خطره د خریدو ده
ساقی ستا میخانه کښه پوهونو پابندی ده

میں له به خه بونی د نلفو اوسې نرندان ته"
په لارو کښه د شرونه چه په بادونو پابندی ده

نر هده اغزل وای وای بڼه به درله نشي
محفل کښه په خبرو چه د نړۍ نو پابندی ده

(مردان)

داخہ ظالمے ستر کے دی ستائشہ ظالم نظر دے
دنیا کہنے دے نہرو نو چہ جوہ کہے یو محشر دے

ارضاف د نہانے یہ والکار نو کہنے اوس کوم دے؟
خوک لامبی یہ شرابو کہنے اوچاہے پورے ور دے

لن موخیوے خیرے پہ کریوان کہنے مو تارنیشہ
دایو نمونز سبقت دے دابل نمونز اختر دے

مونز ہیٹھ ہم بہ خوبز و دثر و دیوے نشو اشنا یا نوا
ھر کام باندے قیامت دے پہ ھر کام باندے محشر دے

چا ترید چہ یہ خلع کہنے مونز لہرا کما نرہ سیدہ کہنے
ہم صفہ نمونز مشردے ہم صفہ مور ہر دے

داخہ یہ کھری خیالہ نہمانہ کہنے مونز اوسیدو
وہ دلتہ ابرہیم چہ پروں، فن کوہ انز دے

نراہدہ خوک چہ غم کہنے دقام کرچی نو سپیرہ شہ
خوک دینے چہ پہ لپو لپو شکلی نو بختور دے

دینه د نرپ شکر د مینو را توچم کبته خه کوو
مونږ غریبانان یو د خانانوچم کبته خه کوو

مکاوئیل سپرلی ته چه بے کورم خلقو غوښته یی
وے ویل "وے خه ! د درخیا نوچم کبته خه کوو"

مونږ د سحر و نو قافله را نژدے کمریدۍ !!
اوس د تور و شیو د مجنونانوچم کبته خه کوو

خه چه خو نرپکيه ستاد مینه جوتاب نیشته دے
نور د دے پے مخو قاتلانوچم کبته خه کوو

داخو ے روف ته د نرهد د مرک خبره کړه
مونږ نه کنه کاس د نرهدانوچم کبته خه کوو

(۱۱-۱۲-۷۸)

دلتہ دھر چا مجبوری دہ سرے خہ او ائی
کئی دا شروند خوتیزندی دہ سرے خہ او ائی

واعظ ہم هغه راتہ نہ وائی چہ خیلہ تے کوی
هر خہ کینے دلتہ بے ایمانی دہ سرے خہ او ائی

حیل د خیر و موثر دنیا تہ دے آشنا خود تے
ستا پہ کو خہ کینے پابندی دہ سرے خہ او ائی

خیر دے کہ تار تہ محفل کینے ن خیر او کیرے
دلتہ غبت جرم غریبی دہ سرے خہ او ائی

نرا ہدہ نرا یوانے نہ یم چہ بہ غز نہ کو م
ستا نہ کیلہ دھر سری دہ سرے خہ او ائی

مردانے

(دفعہ ۷۹)

وَأَسْخَطَا وَأَسْخَطَا وَلَيْسَ دَمَقَتْلُ خَوَاكِنِ قَتِيبَا دَسْ
چہ پروں نے خُتہ کر لی، ہم ہفتہ نے ننا نصیب دے

سَتَا مَحَقْل تہ بہ خُتہ دَسْتَم سَتَا بہ خُتہ پُونِسْتَنہ اَوَکَرَم
سَرِ قَدَا سَتَا دَلَا سہ ہر خَوَا شُس مے پہ صلیب دے

مَقِیْبَانِ نے کمرل مَاجَمع، و چہ اوس دعا پکار دے
دَا مَیوَنَز بِنہ مَیجَاد دَا مَیوَنَز بِنہ طَیْب دے

دَتِیَار و حَکَمَانِے کِنے دَا مَیوَنَز خَبَرہ مَرک دے
ہم ہفتہ دَلتہ پہ دَا مَد دَا مَیوَنَز چہ شُوک لَقِیْب دے

(۸۱-۸-۱۲)

د شرج ند په اور کښه که يا نارو سونږيدم خو تلنه
شوق د منزل چه ښه شاورند و غور زړيدم خو تلنه

چه د وطن مينه ښه نږدې کښه وه نو باپته نه شوم
کښي د زلفو په تيار وکښه وړکيدم خو تلنه

په ناسته چراته نروغنه د غلامۍ لړ کيږي
نږه هم په اور کښه لکه ستاسو سونږيدم خو تلنه

چه د منزل په مينه هست وي نو لوديږي کله
لکه ما شوم که غور زړيدم، که پاسيدم، خو تلنه

ناروده ماسره چه غم د خپل زړې قام وڅ
لکه د غلو به د ښکالو نه ږيږم، خو تلنه

(۶۳ - ۹ - ۷۳)

دَشپو مین کسه ماتم دے دَسحر دَلاسه
دَرقیب نہیڈ قلم قلم دے دَسحر دَلاسه

دَعمر تیزی ہم اشنا شو والدا مان دَمیڈو
رینا رینا نن ہر یوچم دَسحر دَلاسه

اشنا محفل تہ بے بیلے ، بے استاذی راغے
پہ ہر یو لو بر کرم کرم دے دَسحر دَلاسه

پیتے تو پیتو شوے ویئے ہم دَلاہے سحر تہ راغے
نن ہر یو در حرم حرم دے دَسحر دَلاسه

نرا ہدہ خدائیکو کہ یقین ہے شی پہ دَحبرہ
چہ عالمگیر ہے خواہ قلم دے دَسحر دَلاسه

کراچی

دیکم جنوری ۸۱ء

چہ لوئے خلق ہمیش ستائے، ہر محفل کہنے غزل خان یے
یو پتوس کیوسم تراہدہ اہدہ د کوم یو کلی خان یے !

سنا یاری د صراط پل د، چرتہ دار چرتہ کہنے ترہر
یو هغو ته ده اسانه، چہ پہ کومو خلقو کرن یے

نہ د دیر کرم ناقرا، نہ د دیر ترخی ترخی کرم
کہ حیا د نہی قلم یے، کہ حیا د نہی درخان یے

ما پہ تا پیترخی خلق، ته په ما یادیر نه کله !
نہ په تا باندے آبادیم، ته په ما باند و دن یے

خود کافر به درته وایی، د چین خلق تراہدہ
چہ بنہ نه لکی په خلقو، د هغه سپری خواہان یے

پلینورا

(۸۱-۲-۱)

○
نفرت اوکړو. شنا که محبت اوکړو. شنا
حيوان يمه چه تاسره کوم پت اوکړو. شنا

○
مړينتيا که موکړيو ان ته لاس مرسيدن ي د مړيتوب
بيا خپره انتظار به تر قيامت اوکړو. شنا

○
ترخو به سمونه په مونږ کيږي د سماج
مراغه چه دواړه پاسو بغاوت اوکړو. شنا

○
ستازنه په خواړو، نارو، پيښه نه دے چه شي مړم
کڼي مونږ به ټول عمر عبادت اوکړو. شنا

○
مراغه هم د پير هوبنيار دے په آسانه به ئې وانه خلی
محفل کيږي که د شکو ورته د پير ست اوکړو. شنا

○
(۸۱-۵-۲۷)

قطعات

خوک پہ یو کوٹ، خوک پہ کاسہ، رُخا کرے
 خوک پہ سائلہ میخانہ رُخا کرے
 ساقی! ضدی نہ پڑے یوہ نہ منی
 دے بہ پہ کومہ ظریفہ رُخا کرے

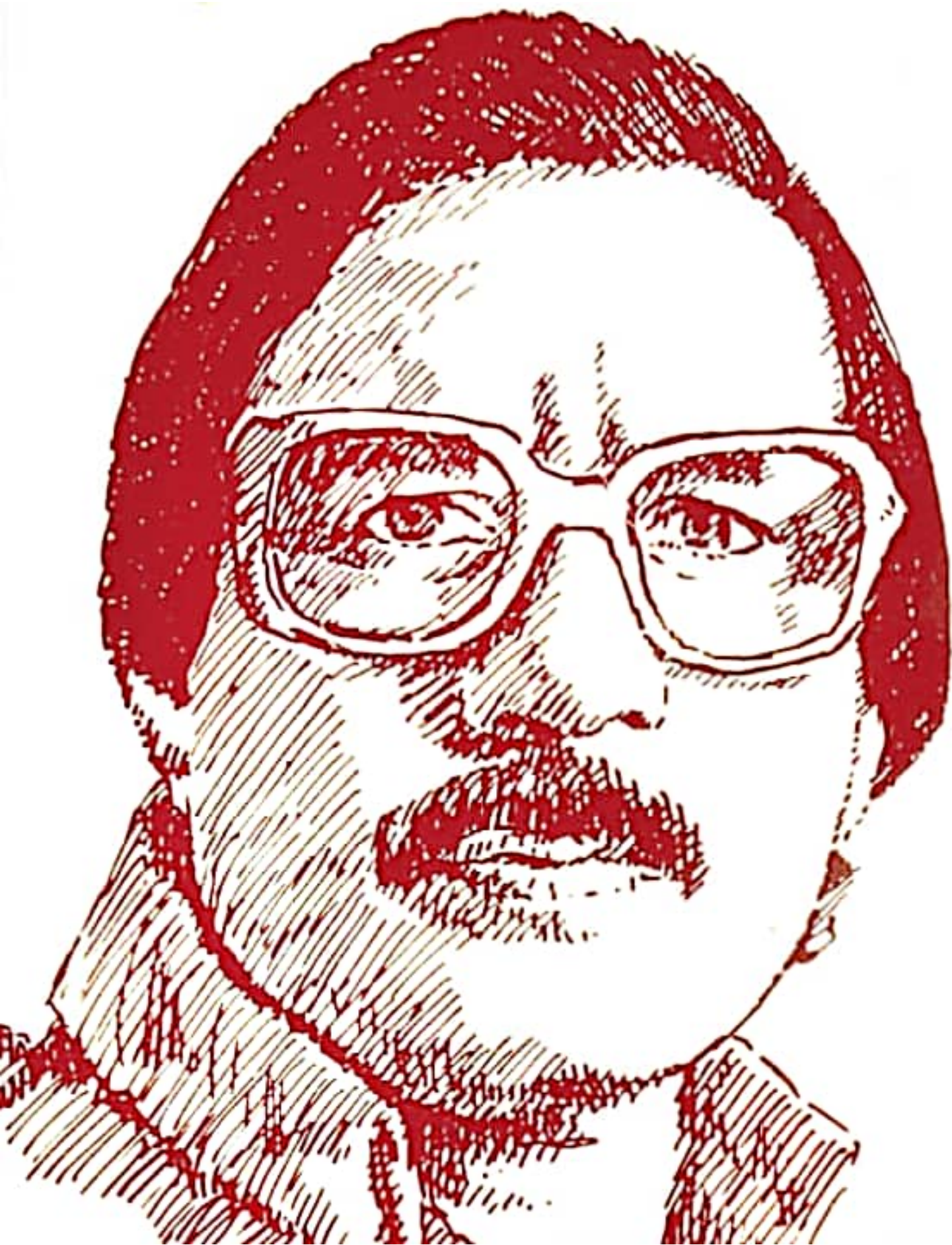
(۸۲ - ۱۲ - ۱۸)

چاکہ لاهو کرے پہ اوبو - پسنتو
 مونبزہ خوٹھائے کرے پہ لیمو پسنتو
 چا چہ کرے ماتے پہ پسنتو کبے پسنتو
 هغوی ژونڈی کرے پہ صدو پسنتو

(۱۵ - ۱۱ - ۸۹)

دکال ۱۹۴۵ء نہ تر کال ۱۹۴۲ء

پورے

د مانتخبو غزلو مجموعہ

○ عبدالرؤف تراہد

○ علیہ صاحبہ فادکان

شمسی روپ

مردان

ن

زنگنه

زنگنه دگرانو لوستونکو مننه کوم۔ چه هغوی زما د رومبني کتاب "پرخه"
قدر او کړو۔ پکار وو۔ چه ما مخکې د حادثې "چهاپ کړې وې۔ ولې د خڼې
خوا خوب وغوښته وه چه مخکې پرخه "چهاپ کړم۔

زنگنه دگرانو مشر او لوی لیکوال راهي صاحب د وينا مطابق لکه دگران
سائل د "تقديم او تاخير" ښکار شوې نه یم۔ دا زما هجوري وه۔ نو دگرانو
لوستونکو ته بخښنه غواړم چه هغوی به زما د کتاب د حادثې "رومبني
او کفری او "پرخه" دویم۔۔۔۔۔ دین مننه

هنس که درست شاه صيب او دلطف (مرحوم) صيب شکريه ادا نه کړې
نو دا به زیاتې وی تلکچه هغوی د دې کتاب د رونق سبب دی۔

زاهد

د خیلے مرحومے مور

پہ نوم

چہ ماتہ ئے پنباتو

پہ ہرہ معنے کینے

بنود لے وکے

(زائد)

د دے کتاب دهرے پانرے اختیار دلاهد

د موندو درکونه

یونیورسټی بک ایجنسی پېښور

مکتبه سرحد پېښور

شمع بک ایجنسی بک روډ مردان

د چاپ کال: ۱۹۹۰

قیمت: ۲۵ روپۍ

د چاپ، حلے: انعام پریس مردان

کتابت: ماسټر دسټم شاه

دیرے پینیری دَ نظر حاد تے
چرتہ ہیری دَ نظر حاد تے

کَل پہ یہ ز لڑے سینہ کینے
راتہ یادیری دَ نظر حاد تے

مخ ہیری دَ حاد تے دَ ڈوندو
کلہ ہیری دَ نظر حاد تے

راتہ مٹی مخکینے کلہ کلہ اشنا
کلہ زہیری دَ نظر حاد تے

نا اھدہ! ستر کے دِ یہ وا کینے ساٹھ
دلہ پینیری دَ نظر حاد تے

مسکای پتہ کہہ دنا پدے نالحوافہ مٹولینو ہ
بیام یہ خیال کہنے دماضی خیال ونہ مٹولینو ہ

پریدہ میر زلفِ دیدہ مخبانو، خورِ کوی داسے
دیکھ حویدہ ہم آشنا خوبو نہ مر و یسبو

دَحْدُائے دِیَارِ دِ مَطَرِہِ اِدَا تَغْنِ غَلِے کِرہ
ہسے زحُو نو کِسے م بِیادِ پَدہ نہ مہ و لِسِنوہ

ستاد قسم دے دے بنو ولا ندیچہ اونہ کوئے
بیام پہ خوب باندے اودہ غم نہ مہ و لیسوہ

خدا پہ ستمہ شدہ میاں لوچہ جی داسے بندہ
سپر لید! مولد لہم تنکی کلو نہ مہ وینوہ

استنا تارونه د زړه چپے و لے مړا و ښه شے
که د ښه کپړ کا د کړیو ساز و نه مړ و ښو ه

ماہدہ امہ کو پوچھتے دھتہ بنہ بہ و ی د ا
د خیال د نیا کہنے م اودہ یاد و نہ مہ و ی نہ و

سار دے چرتہ سترگو کینے نختہ نہ شئی
سترگے دعالمو در کبڑے نہ شئی

سار دَامید و نوبہ م او خیرتی
ھیرے د آشنا چرتہ وعدے نہ شئی

چیر د خیال مہ خاندہ آشنا کوہے
داماشوے شومندے د لبے نہ شئی

چیر م پہ دے سترگو آشنا بند لڑے
سترگے د دنیا د در پس نہ شئی

کلہ کلہ پینہ پرے کوہ آشنا
دا خواہدہ غمونہ بے اسرے نہ شئی

سترگو کینے ستونہ د شکو مہ کوہ
ماتے م ساقی چرتہ توبے نہ شئی

کلہ چہ نرا ہدہ د محفل نہ ہے
خیال سار چہ پاتے د لبے نہ شئی

هوڊ به ڊ صير ڪر مه يادونه چه مخ نه ساروي
هي ڊ په مخه تير وختو ته چه مخ نه ساروي

مونڊه هه داسه تيزي ته يو چه عزت هڙو
سافي ڊ واپروي جامونه چه مخ نه ساروي

زما په زهره ڪي هڻ عورت ڊ ليدونه غريزي
ستا تصور ته چل لوظونه چه مخ نه ساروي

ورپس وانه غل قدم ڊ مينه هٽڪ به وي
داسه بيلى ڊ هي محبونه چه مخ نه ساروي

ڊڙوند عوتي ڊ تازو نه هڻي دمنت په شبنم
هي ڊ په مخه بهارونه چه مخ نه ساروي

★

په ۲ ٽنڪو ڪي ڊ ڊ پوس پل شوس
زهره ڪي ڊ ڊ مڪله! تلو سے پل شوس

مڪا په شونڊو ستوماني و فڪله
ڪڏ په مڪو نوسرے پل شوس

★

اوکړه یو خو خبره بیا سترگو کښه
د مېمو خبره بیا سترگو کښه

نما په ترڅ ژوندون د جسم راغی
کړه چه د شکو خبره بیا سترگو کښه

حیا په حج ترڅه مسکا په شونډو
وکړه د قلو خبره بیا سترگو کښه

دا ساقیان پرې چرته پوه نشی
کړه د ساقو خبره بیا سترگو کښه

خبرته زاهدو د جوړا شناییدل
کړی د لیدو خبره بیا سترگو کښه

اشنا دَ سَ پَہ دُنیا کَیے سَ لَی مَہ سَ اولہ
پہ تَح باندے سَری سَری خولے مَہ سَ اولہ

بیدا دَ مَکدے چہ تَمَاح کَیے پَہ زہا کَیے
خالقہ! بیا مَ یادو کَیے نو بے مَہ سَ اولہ

اشنا پَہ تَور و لار دَ سَ قَیب سَ سَ حَہ خیر دے
خودوم قَدِ سَ او کَہ دَ پَہ دے مَہ سَ اولہ

تَہذیب اِخیلے نو بے دَ سَ ما پَہ زہا کَیے او کَیے
نَظَر کَیے خَوم اوس دَ زمانے مَہ سَ اولہ

نَظَر دَ مَینے پَریدہ دا سَ نَیمہ کَیے مَطرِبہ!
پَہ یادو کَیے مَ بیا تیرے لَی مَہ سَ اولہ

اثر دا سَ پَیدا کَہ کَما رے چہ خیل دَ سَ شَی
ما نَہ کَیہ! کَما رولہ سَ فِی مَہ سَ اولہ

سَ
سَ اَہدہ اَما حو و حَکَل پَہ مَحل کَیے دَ سَ قَیب
خبرے دَ زہا کَیے پَہ خَی مَہ سَ اولہ

داسے دسادو ته ۾ زھونو ڪٽي ٿو پونه وهي
لڪر وڌي ڇهه ڀه لکونو ڪٽي ٿو پونه وهي

نٿي ڊ داسي دسرو سترڪو ڪنارو له ساڻي
لڪر مستي ڇهه ڀه ڄامونو ڪٽي ٿو پونه وهي

رنگ به بدل ڪري دڙو ڪري داسو ٿو پونه وهي
هينر دس مستي ڪر محالو ڪٽي ٿو پونه وهي

داسي حليدي تصور ڪٽي ستارنگين يادونه
لڪر دس ڇهه ڀه ڪردونو ڪٽي ٿو پونه وهي

دڙو تارونو ڪٽي ستا نوم يوه نغمه شي ڪلڙا
قيصو د عشق ڇهه ڀه تارونو ڪٽي ٿو پونه وهي

بيا جوهر ميله شو د ژوندون ڀه ڪو ته ڪٽي ٿو پونه وهي
ڇهه رنگيني زير و محزونو ڪٽي ٿو پونه وهي

دعو دس ڇهه ڀه دچن کوي زاهد! غلن
ويت زبونزه ڀه لکونو ڪٽي ٿو پونه وهي

بنکلی کا تہ کھی د بنرو لاندے
 زہونہ درنریزی د سینو لاندے

تہ یم وے زہو کینے مادُ نیا کتلہ
 کورہ تیارہ وہ د چو و لاندے

اشنا رہا کینے ور لہ نورخی ہو ب
 ژوندیم اودہ کپہ د کسو لاندے

کورہ اشناد فقیرانو زہونہ
 خورہ ہو بنین کی ستاد بنینو لاندے

خدائے ینازک کھونہ سانہ ولی
 د شین اسمان د چور لیدو لاندے

خورہ خوانی بہ وی بے خود پرے
 ستاد زلفانو د تیارو لاندے

مراہدہ! خاویے شوے د ژوند پہ طمع
 تیرے خوانی د میخانو لاندے

دا چہ پہ فکر ھو وینتہ کورے
بنکاری جو پرے کینے د چا زپہ کورے

لا بنہ اشنا زہ دساتہ چیر او کورم
تہ چہ پینو کرے ساتہ تہ کورے

پہ چلو کرو جو پرے پینما تہ شولے
نن چہ محفل کینے ساتہ مہرہ کورے

راقب کاتہ کرکا دھت پہ نظر
زما پہ ستر کو کینے چہ تہ کورے

دساتہ چہ او کورم ناجا نزد کرے مَن
کئے قسم دے ساتہ تہ کورے

د محفل ستر کے اشنا ما یلہ شی،
د بانرو لاندے چہ کا بڑہ کورے

ساتہ چہ او کرو تما مشد فطرت
نما حدد اکھت کینے اخر مشد کورے؟

زہرہ کینے ۾ تو سقہ دی بس عمو نہ دی
ستا یو دے قلو س زہرہ یاد ونہ دی

عم سقہ تو دے کار دے چہ مفعہ شمر!
زہرہ چہ ، فلک دے ، کورد شو نہ دی

تندر دے ، تیار دہ او سیلی باسان
بیا دیا جو تکرے تہ چلو نہ دی

نہ نیم حسرتو نہ ، ناکردے د وخت
تہ ئے او رقیب دے ، محفلو نہ دی

اوغانده اشنا چہ عوٹی اوغاندی
ستا پہ سرد ستونہو بہار ونہ دی

کومر حادثہ بہ دژوند او ایتم ؟
هرہ پانہ تندر طوفانو نہ دی

غم او درد یہ زہرہ کینے دچانہ پرورد
بشر خواہے زاهدہ ! سرا بو نہ دی

شی یہ ہوا یوہ لحظہ کہنے زہ و نہ
ستا د نظر پہ اشارہ کہنے نہ و نہ

اشنا یہ خیال حہ! چہ تیلند او نہ غور سے
پراتہ دی ستا سو پہ کوخہ کہنے زہ و نہ

ساقی سوچ و کرہ د یو زہ پہ خاطر
ہو مرہ نچورہ شی مایخانہ کہنے زہ و نہ

دا زمانہ بہ پر خہ لو بے او گری
د چا چہ نہ و کی پہ سینہ کہنے زہ و نہ

گلہ عو قی د سا پر لی او غور پیزی
ستا د مسکا یوہ چہ کہنے زہ و نہ

حیرتہ کہنے پر نہ و حی پہ خیال پیغلہ
السنی دی ستا پہ لو پتہ کہنے نہ و نہ

د حسرتو نو یہ دنیا نہ اہدہ
ہوٹ بلوی پہ نوٹہ شہ کہنے زہ و نہ

نن خود محض هرو مژده نه وه
يار چه د وفا جفا قيصه نه وه

ما ته خه كناه وه سافي او وايه
خك به م په لپوچه كاسه نه وه

خه وائے چه خنكه م ليد لے وے
تله چه د رقيب سره خه شپه نه وه

غږ به د وو كړے نو راتله به نه
خان چه د ناچاره كړو دا بڼه نه وه

نوسا كله د كله خيال سا تله وو
خه كړ د ساتلو د نن وعده نه وه

ښكاري چه سافي ژوندون تريخ شوي دي
نوسا كله خو چه كه ميچا نه نه وه

نن زاهدده! هر شعر په خيال ليكه
مخكېنه خو هو بڼيا سره زمانه نه وه

تر چوندو د شها چہ م شلفان اور سیدہ
پرہ تہ د زہکی م بناماران اور سیدہ

لواندہ م وی پہ او بنکو کنبے بانرہ مکرہلیتی
پہ بر خہ چہ د مینے م حیران اور سیدہ

افسوس چہ ورنہ پاتے شوم پہ نیمہ کنبے ملکرو
مزل تہ د الفت کنبے کاروان اور سیدہ

کلو تو د ادب نہ کپل سرونہ خیلہ بنکرتہ
ناساپہ تر ککشتہ چہ جانان اور سیدہ

عوتی م پہ زہکی کنبے، شو کلو تہ د بہا سر
چہ خا خلی م لہ سترگو تر گویان اور سیدہ

ناصح کو تہ پہ خله لارہ کنبے او در یدہ حیران
مزل تہ د ژوندونی چہ مکران اور سیدہ

د حسد پہ خامو بانرہ تندہ شہ ککرتہ
ناحد چہ د غزو تر اسمانی اور سیدہ

دا چہ پہ زلفانو کنبے تیکونہ زو پند شوے دی
 شکہ توروشو کنبے سحر ونہ زو پند شوے دی

بیاماته مکر و! بس دے تیرے قیصے مہ کوئی
 قیسے ہم زحمو نو کنبے در دونہ زو پند شوے دی

ساتورکا دکا چہ برینپی پہ تیار و دکائنا نو کنبے
 زلفو کنبے د پیغل و دغہ زہ ونہ زو پند شوے دی

ہاشہ! بے حجابہ د سپری جامہ کنبے او خاندہ
 ستانری مسکا پسے نکاونہ زو پند شوے دی

بیاد چاد شوخو اہ مانو نو حنا زے او حلی
 دا چہ پہ محفل کنبے نن سرو نہ زو پند شوے دی

اے د سپری ہوئے! خدائے د غم تہ زما حذ کرہ
 تا پسے د غم د غموتہ زو پند شوے دی

اوشکے م ایلر غوند بانر غوارپی نراہدہ بس
 سو کو د بنرو کنبے سیلابونہ زو پند شوے دی

خه داتا نه هيره خه زمانه هيره شوے ده
خپله ائينه دهر النانه هيره شوے ده

هیر دے کړ وفا نن د اشنا نه هيره شوے ده
دا گرانه قيصه ده دهر چانه هيره شوے ده

بسی دے د ژوندون په طمع مده کور محفلته اوس
ستا قيصه خو شمع د بیکانه هيره شوے ده

گلر! چه از غو ته یم قيصه د وینو یا ده، ده
هیر دے کړ قيصه یم د دنیا نه هيره شوے ده

ما خو وے زاهد! چه به مړه وی د تقدیر مړه
خزانے مړه چه څنگه د طوفانه هيره شوے ده

مطرب ہو پہ تار و نو کیبے ساز و نہ جو پوی
ہنر نہ دے چہ زہ و نو کیبے زخم و نہ جو پوی

نامحہ! اسویلو باز دے م حلقہ خفہ کیبے
د حسن پہ ملتہ کیبے کھاو نہ جو پوی

د وخت پہ حلقہ قدرت وی پہ رپ اووھی
پہ حیلہ چہ خوگ حائلہ حیل وخت نہ جو پوی

اشنا کہ خان تہ کورے نو پہ ستر کو کیبے
پے مخی ائینو کیبے حیل حائل نہ جو پوی

داعظ ساندہ خفہ شی چہ د بشکو کرد ستائے
پہ حیلہ تصور کیبے حیل و نہ جو پوی

کور و نہ کہ د زہ و نو ورلہ تل سیزی کل مخی
زیر مخی ورلہ بیا ہم محلو نہ جو پوی

"غزل" ہو د حمزہ وایہ! چہ فکر لہ زوی
نرا صد ہسے وز کاسا دے عز و نہ جو پوی

خیر دے کہ ستر کے م انجی وروی
کلہ نا کلہ خو مستی وروی

هوک چہ ور یخو ته سجد نہ کوی
سره شربو نه پر ساقی وروی

خنگه م بائله اشنا یا لو هوانی،
د اشنا ستر کے خو هوانی وروی

توڑے وریکے ستاد توڑ و زلفو!
د ژوند تر خو کبے رنگینی وروی

مستی، ژوندون، هوانی، خوابد خو بونه
پیخه په محه باندے حی وروی

راسی منزل ته به د ژوند لیونی
د وخت اسمانی که پر انجی وروی

ما اهدده! زه و نه چہ پر وده موئی
دایه غزلے یوسف ناکا وروی

گورے چہ آشنا ماته پشنا خاندے
بنکاری پہ ژوندون جوہر تما خاندے

خلہ د بنکاری اچول لیچو کینے ،
اوس د نرولو چہ پہ شہنگا خاندے

تا سرچ آشنا دے ، زو یوازے یم
نن عز بہ رقیہ بخا مخا خاندے

شیخ ! ستا جنت پورے بہ و خاندی
خلہ د سندانو پہ دنیا خاندے

ماتہ : آشنا خان خدر کرے وی
داسے بہ ضرور تہ پہ خدا خاندے

خلہ ورتہ حال د ژوندون اوو یم
پوئے یم چہ محفل کینے بہ صبا خاندے

دلہ کینے تراہدہ ! سامان شہ د ژوند
خلہ پہ ژوندون یم د صبرا خاندے

یہ اُنکو کہتے چلوے مہ بلوہ
دا اسویلی م د خُلی مہ بلوہ

بیا بہ تیندل خورے دلحد تیار کینے
دلہ کینے داغ د سینے مہ بلوہ

راتہ کوے چہ د رقیب پینستہ
حصے پہ تہہ م لمبے مہ بلوہ

اشنا پہ ژوند دے زما قدر نکرہ
اوس م پہ قبر چلوے مہ بلوہ

کرے چہ نہ اُحدہ! بیا د عشق خبرے
ہر شوے اوس م پہ دے مہ بلوہ

قطعہ

خیر دے کہ ژوند م پہ سلکو تیریزی
دلہ کینے صرغوت پہ اراغو تیریزی
صلہ کینے حسن او حواتی! خو بو نہ
دلہ کینے حقہ پہ لیو نو تیریزی

دُنیا دِ کوی سل مُلہ دِ یار پہ سَر خیرے
خزان کوی عو پوتہ دِ بهار پہ سَر خیرے

ناسا پہ یو لحظہ کیسے ہوں محفل سَو ڈھرتو نے
نموجہ پہ سلکو اوکھے دتار پہ سَر خیرے

اشنادر نہ ہم نستی آپولے دِ وقت ویرہ
دک کرے پستے مینے دِ دار پہ سَر خیرے

بیا خیر دے دِ رقیب شر کیلہ من پہ دِرنہ نہ یم
ہو یادے کرہ اشنا ہند دلاں پہ سَر خیرے

شکست کورے دِ وقت دلا سر او تہ خورے زاہرہ
خیلِ شکر کو لے دِ انگار پہ سَر خیرے

نن د چہ محفل کبے آشنا پاتے شوم
سترگو کبے ازغے د دنیا پاتے شوم

شوم چہ ترسترگو آئینہ د ژوند
زہ لکه ماشوم واسر فطا پاتے شوم

خارم کره موانی که د پے پخو نه
بیائے هم محفل کبے ناشنا پاتے شوم

مخکبے م د پیغلو قافلے لاسرے
زہ ترے لکه د وړه پشا پاتے شوم

لاسره دے ژوند چہ سانه بیله کره
زہ یوه سودا ووم سودا پاتے شوم

اوس هو د غزل غوښتنه مه کوه
بسی دے د غزل نه آشنا پاتے شوم

ما ته م زاهدو ا حوصله نه شوه
خبر که د کاروان خښه بیا پاتے شوم

ہوئی چہ و ستر کے او نظر یاد وی
ما در دہ وی ما تہ ہیکر یاد وی

بنکی ہغوی تہ ہد و غب نہ کو ی
چہ نے سکر او مازگیر یاد وی

بے شانہ تہ دے دے بے وسہ واعظا
سافی، شراب او جام اکثر یاد وی

مونہ ہو واعظہ! چا تر لے نہ یو!!
بے وسہ خلق بہ کوثر یاد وی

ہرہ ہیرہ کہنے کلو نہ ستائی!!
ناہد کل معنی پہ ہنر یاد وی

دہک شومہ و سہل کہنے پہ اور بل پسے
حل یم شہ تر لاسہ تلمہ حل پسے

ہکورہ وو پت شومے دزپہ نہ ختم کہنے
چانریم د دنیا خاورے کرے غل پسے

اوس را پسے کرخی منزل لے پہ لے
وہ اندے کرخی دمہ کہ منزل پسے

خداے ذرہ چہ ہم چرتہ ہرخت نہ یم
الغمر بسی کی د آشنا کی پسے

کلہ بے وفا ، و فاموند لے شی
کچ یم کہ خدائی کرہ د ژوندمل پسے

مینے د خالق نہ د غزلو عہم
وہ اندے کہ یہ قلم د بل غزل پسے

نہ وی چہ احساس پکے د بل فکر
نہ کرخی تراصد د غہ محفل پسے

یہ ما ہونے کوہ دَ نظر لہنے
غواہی تیار ہے م دَ سحر لہنے

تھکے غم نہ دِ خوشحالہ ساتھ
بنکے پرے بنکاری دَ نظر لہنے

پیشانہ بنکاری دا از غی دَ چہن
دَ میلان فیسی اکثر لہنے

جائے ورکوی دَ زمانے غشو تہ
دی کڈ نا کے دَ پرہر لہنے

کڈ دِ منزل تہ رسیدہ وی مراد
نماہدہ! پریدہ دَ رحبر لہنے

نن چہ داسے در قیب خلد کینے خدا دہ
 بنکاری ستا ورسہ ہم نیمہ صلا دہ

بنہ خبریم چہ ستا زبلی نیول کران دی
 ولے بیا ہم زما زہا کینے یو سودا دہ

زہا کد حیر خہ زما غواپکا خہ یہ وکریم
 وزہا سرہ غریبی بدہ بلا دہ

در قیب محفل تہ ٹنکہ "غر لاهی شہ
 خہ! ریا رہ دا غوما پورے خدا دہ

ستا محفل خویہ رو بنانہ کپی کل رنگہ
 زما ژوند کد دہ یوے تہ رنہ دہ

کلہ! سم پہ چہ کہ خلد او خاندہ! شاہ
 میلنہ دے دیو خور خور خند دہ

وا خلد هن ورسہ خہ کوے زاہدہ!
 زما زلیف ستاد عمر نہ سودا دہ

اُوں کے دینروں و سیدو تہ نزدے شوے دی
بیام پرھرو تہ غورید و تہ نزدے شوے دی

شل ملہ دیماتہ زولنے ماماتہ و اچوی
اوس غورم فالونہ بدلید و تہ نزدے شوے دی

سوستوپہ قسم بانہ بیاتہ ساحتی دا یاد لہ
یوخل چہ واعظہ امیکد و تہ نزدے شوے دی

لورہ آفانہ ساتہ محفل کینے دمن مہ وایہ
لہی دے چراغونہ کل کید و تہ نزدے شوے دی

شاہہ کرہ نراہدہ! جولی او نیسہ چہ چکر شی
ستوری داسمانہ غورزیر و تہ نزدے شوے دی

واہ! دُنیا د پاسہ خہ نہ شوم
بیام و چانیر کو کینے زہ بنہ نہ شوم
اوس مو خہ رشتہ پہ مانہ کینے پاتے دہ
ککہ! چہ تہ "زہ نہ شوے زہ" تہ نہ شوم

زما پہ حال بانڈے سپرو وڈہ ل
شہنم پہ غیکہ د غوتو وڈہ ل

اشنا چہ لارہ کپہ بد لہ د تلو!!
ورپے حوا و شا کوخو وڈہ ل

ساقی چہ نن دہم محرومہ کپہ
د زہکی و ہانڈم تو بو اوڈہ ل

اشنا چہ برا لخل محفل تہ بیکہ
تار کینے بے حودہ شان نغو وڈہ ل

تہ ابدہ! یار چہ کپہ و خان پت پہ نقاب
زہک چاودے مینے پہ سلکو وڈہ ل

دَ بِنکلو پہ دُنیا کہنے عقیدت تری مسکا
 دَ تپو تپو مو او بِنکو وی قیمت تری مسکا
 تہ نہ عوارپے چہ ستر کے دے شی ستر کو تہ
 حوثہ او کرے ستا شوے دے عادت تری مسکا

ماہم چہ زلزلے پہ ساوی دزہ نو کرے
 خو کلہ کلہ ساوی قیامت تری مسکا

گودش دَ زمانے ہو بد نکرے شو تقدیر
 مسکے شہ چہ بدلیم کرے قیمت تری مسکا

اشنا ہسے خو ہم دراتہ سجد کرے نزاکت
 خولا درالہ سیوا کرے نزاکت تری مسکا

نا اہدہ! ستر کے ستر کو تہ خو کو را شی
 ژوندون کہنے را پیدا کرے مصیبت تری مسکا

خو د ساہبر نہ چہ اوتر کار نہ دہ
ملکرو! دغہ د تلہ لاسہ نہ دہ

ستورایم تہ شود بنہو سو کو کینے
ہخہ خبر دانتظا رہ نہ دہ

خج د شفق کینے چہ زیہ والے بنکاری
سمہ سر شوعے جوہر دقا رہ نہ دہ

سپر لے شوہیر مودہ پی و اعظرا
بی دے تو بہ لوسرہ حصار نہ دہ

کد غواہی اوس بہ یو پوتے اوخانہ
خہ د سپری نہ خونہ چارسہ نہ دہ

درائی خو زلفو کینے کلوتہ ہومی
نراہدہ! وارس اوکپہ اونہ کار نہ دہ

ښکاري ٺکړ مخ تے د دے عمر په مخ
خیري چه دا عمر دهغه عمر په مخ

څنگر به د خيال ځم آشنا او ځه
برليني د يادونه د ځير په مخ

توله ودر ځم سترگو سره تير شوه
خوب نه چه بيدار شوم د نظر په مخ

عکس تے د شفق په مخ کښه او ځلید
ما غلږ چه حيا ځم د لبر په مخ

نږه ځم د نظر نه اهدا ښه او چوکا
ناله چه خور يښکا د سکا په مخ

عرب او ستایم مکرر! د عجم خبرے وکړم
چپه پر تا سو خو شحالیزئی د کوم جیم خبرے وکړم

لپوټه به یم اوس بولی چپه د غم دی عجمه!
د چین خلکو ته څنگه د ماتم خبرے وکړم

اوس به ټول خولې خولې شي د ازغوپرېخو سو
کړه کلو نو ته په غوږ کېښه د شېم خبرے وکړم

مستاد حسن په توهین کېښه چېرې دی کفر ته وتلی
اشنا ما پله چپه ګورے څنگ د جیم خبرے وکړم

د وغم زه نشم و بیه رېښتیا تاته کفر ښکاری
د مړه سره! ستا په مخکېښه د کوم جیم خبرے وکړم

زړه د نېشته په سینه کېښه چپه خفه به شېمونه
ستمکړه! تاته څنگه د کرم خبرے وکړم

چپه اشنا را باندې خوږ شي د رقیب لمنه پرېږی
په کوم رنگ ورته زاهد! د خپل جیم خبرے وکړم

دِ راتہ قیصے دِ بہارِ ثنکے ۲ اوکریم
پہ نیمہ ڈبہ کلفتارِ ثنکے اوکریم

ڈوندیم بول تیر کرو دیو جا پہ خاطر
ساقی داتھہ وائے وارِ ثنکے اوکریم

دِ حذائے پہ کور کینے چہ قاتل او سووم
دِ دے کناہ نہ انکارِ ثنکے ۲ اوکریم

زما پہ مخکینے شو پہ دیر و غار مہ
دِ ڈوند پہ سیوری اعتبارِ ثنکے اوکریم

نہا مسلمانِ نیم ستا کو قہ یم کعبہ
یک د کا فرو پہ لا سا ثنکے اوکریم

را نہ د زلفو سیورے ہم پور تہ شو
ظالمہ! خوب پہ انکارِ ثنکے اوکریم

نہا ہدہ! مہ پہ کو تہ نہ پتیب ی
زہ د ہزہ نہ انکارِ ثنکے اوکریم

بے دم دیوے کرے کراہا نو تہ
 لائے سکوم اوس رہبرا نو تہ
 راشی پہ دے چیلہ سادائی ڈہرا
 کورم چہ درغلو اشناپا نو تہ
 بند دیو دیور د مینانے پکینے ،
 سکل ورو نہ لورے فقیرا نو تہ
 چیل زہا تہ چہ کورم پارلو نہ
 کورم نہ شم و نیلے رقیبا نو تہ
 دوسرہ ہواشنا ما تہ سپک مرگورہ
 پلینی بہ د حاجت شی فقیرا نو تہ
 ماسٹ خلوص دے چہ قبلیری نہ
 بیاقلہ ورغم دوخت خدایا نو تہ
 ”گلہ! شہ لوکے مسلمانا نہ
 ستاد غہ کافرو ادا کا نو تہ
 نہا پے دم د سیلے نہ دیوے بے کری
 کورم چہ محفل کینے سنا کا نو تہ
 غہ غم ہو بہ وی ناہدہ تا سرہ
 او بنکے ہیسے نہ سراجی چشما نو تہ

ٹھان چہ کرم لوکے د اشنا سترکو تہ
بیا بہ شم کتے د اشنا سترکو تہ

ہنر دے کدھوئی م شہ پہ دار لوکے
شم چہ ورنر دے د اشنا سترکو تہ

کورہ دا بانہہ لہ چیر ادی تھنے
لشی پا سیدے د اشنا سترکو تہ

ٹھان نے کپ و پہ او بنکو بانہ پاک اول
سترکے چہ ورنر تے د اشنا سترکو تہ

پام نے دے نظرہ ! د بنرو بل ہوا
ہلہ کہہ ورے د اشنا سترکو تہ

چیر مجبوروی کدھ پہ کتو م نہرہ
لشم نیغ کتے د اشنا سترکو تہ

سترکے م نہرہ ! چیرے ولیدے
لوٹے شہ لوکے د اشنا سترکو تہ

خبر دے یوکل خو پہ خو بد سترگو
اوگورہ! ماته پہ زب و سترگو

ستاد محفل نہ پہ زبہ ماتی لاسم
چا راتہ نہ کتل پہ بنو سترگو

دخیل د سترگو تہ اشتامہ جاسو حہ
در تہ کہ او ژاپم پہ سرو سترگو

دخیلو سترگو خو م قدم نہ کہد
اوس ارزو مند شوم د پردو سترگو

ساقی منتحم دجام پاتے نہ شو
راتہ چا او کتل پہ مہ و سترگو

چیریم اولیدے تراحدہ! سترگو
نیشته مثال د لیو تو سترگو

دَعْمِ سَوْدَادِ سِتْرِ كَيْ سَرِ سَوَادِ وَ
نَمَا بِيْدَارِ سِتْرِ كَوْتِ نَشْتِ سَوَادِ وَ

ہمراہ اور ہنکے قلہ کو کا دستر کو نہ پہنچا
آشنا! ہلہ دو ہنکو قافلہ سا واپس وہ

چند سوے ساتھ مسکے کرہ توجہ زما حافہ
تو مباشر اوس م شوخے تلو سے راواہ

کعبے پلہ مسجدے کول رخوار تند و ستروے
السا فہ اخیل تند کی لہ د کعبے سرا و اسروہ

اشعار پکے زہ کو رام خیل فیکری ارمانوں نہ
دامت رہے دے زما ستر کوتاہ ہے ساوا ہوا وہ

آشنا چہ پہ لاسو نو کینے کلو نہ لو بوے
پہ وینو کینے لہلے دیا زہونہ لو بوے

ما قیب سرہ چہ کھٹے نو سمانہ مہ کوڑا آشنا
دا اخلہ م زخونہ کینے دہ دونه لو بوے

آشنا پہ خور و زلفو کینے دیر لینی غلے ستر
کہ دانور و تیر و کینے چراغونہ لو بوے

مجال د ستر کو مہر چہ برنرو ستر کو
آشنا چہ پہ چہائے ہمالونہ لو بوے

بیا ولے وارمظا شوے د طوفان سپکو چپوتہ
نما اہلہ! چہ پہ زہ کینے طوفان نہ لو بوے

تہ بہ م پرے شوہ د رنہ پہ ذکر
غوشیل تیار و کینے د سحر ظلم دے
ہر وقت کیلویا باندھوٹ بند نہ بنکاری
کینے دا ژوند غوسا سر ظلم دے

ستاد زلفو حسرتو نہ ار مالونہ
راتہ پیغلے اشو پہ ہنپو کئے زنجیرونہ

دَ زہی وینے م ساقی و آغلہ چہ کُ شتی
میخانہ کئے بد بنکارین کی تستی جامونہ

ماوے دغہ دے آسمان بنکے مالوین
ستو مانی لہ چہ دے پور تہ کپل لاسونہ

تا بیا زیرے د سپری نسیم! ساؤ رو!
لاور غلے خو م نہ دی پرھرونہ

دیر مقرر شدہ زما و پرو کی غونڈ زڑو کئے
ستایادونہ ، ار مالونہ ، حسرتونہ

چہ کسو تہ د خیال پہ نظر گورم
تصویر شتی نہ تحیرونہ ، زنجیرونہ

کہ پیدا کرے خود داری ممان کئے تراہدہ
دا وختونہ بہ دینپو کئے بد کی سرو تہ

ژواندیم خزان شو د بهار په طمع
سانمه هڅه ورته لار په طمع

ستوری شرمېدې په ورېخ د ننه
سپوږمې ولاړې د سنگار په طمع

قفسی کېنې گرانه ده لطفه د ژوندون
وخت یم تېرېدې د کلزاس په طمع

د زړه تارونو کېنې! حزن غځې شوې
و یېنې نغمه د موسیقا په صمغ

د سترگو رڼا کېنې شوی اونه کنکال
ناست لوی دی لاد و آس په طمع

کوم دے؟ ملگرو! چه زیارت ې ادا کړو
نزه جوړه شو د بهار په طمع

شاره مړه کېنې د سپوږمې په رنډ
نراهد ولاړ دے د نیکو په طمع

غم چہ ہم غمونو تہ ہمد اووے
اوس ہم بس ایلہ چہ غم تہ غم اووے

ہلتہ کینے والہ دلہ کینے کرجی بت،
خدا کہ بت خانے تہ ہم مرم اووے

تاویل آشنا چہ مطلب او ا یہ،
ولے شوے خضر چہ نی ہم سم اووے

مخکینے خویو تاوے ہر دستلم بہ ذہ
مہ راہہ خونن سائہ ہول ہم اووے

نہ ہم سناہدہ! چاہ تہ حال د سارہ
خدا اوکرہم چہ سر کو کینیم ہم اووے

قد ائگو آشنا ز پدہم خود یزی چه ہے
کله په زهه زما خائیدی چه ہے

د زپو و نو حال خود و نیو نه دی
زما مکه اسمان آشنا ز پیزی چه ہے

ستاد خفکان په خاطر غوږ و نکړم
کتنه قیامت په ما تیر یزی چه ہے

کښینه آشنا په تا د مته تا دی ده؟
در سر جوړ محفل خوړ یزی چه ہے

که زه چیر وایم چه به نه کورمه
سترکے ز تا پله کښ یزی چه ہے

د چیر ادب نه په چمن کښه آشنا
سر د کلونو ښکته کیږی چه ہے

زاهد؟ خدا ئے خبر چه مته وجه ده؟
په محی خان سر کور یزی چه ہے

اشنا بیا م په زږې باند وراړیږی ستا خبره
د وخت سره کړدش کښه نو د کښک ستا خبره

چو کښه د نسیم چه ټنګه راپی د کڅل پانړه
اشنا دا س په شونډ و کښه جوړیږی ستا خبره

دانه چه کښه کورې مخا مخ راته اشنا
بسی هسه م په شونډ و کښه رپړی ستا خبره

هر غوکړه پریشانه کړی عنونه د روکار
بیا هم د تمورانه م تاوړیږی ستا خبره

اشنا خبر غوډه! بیا د کوم سیم کښک اواز
په شونډ و کښه له ورا په چه مسپړی ستا خبره

کدش ځله نه قصد د هیریدو وکړی اشنا
نهاد ته په سجد و کښه بسی یاد یږی ستا خبره

دَ ستر کو آو سیکے چہ م نہ پر یوئے
دَ دیر و ستر کو نہ پرے تہ پر یوئے

دَ زلف و خیال م سر قہ او نہ رسو و
چہ تو رے لہے م پہ زہر پر یوئے

ستر کے را و اہولے ما تہ آشنا
ستا نہ ساقی پیالے پہ خٹ پر یوئے

عشقہ! سجدہ د پہ قسمت کیتے نہ وہ
چہ پر یوئے پہ نمر خاتہ پر یوئے

مرکب باندے ستار اہدہ خلق و نیل
د خوب اس مانت دیکر اودہ پر یوئے

ہو مرہ خطرنا کے ہم آشنا د منزل لارے دی
کورہ : وار خطا تہ پہ خدا د منزل لارے دی

شیخہ ! چہ دھیر ورتہ ہم نیمہ کینے ملا ماتے شی
دایہ پہ ایمان چہ کجا د منزل لارے دی

میر دے کہ از غی دی ورتہ مہ کینندہ پہ مخہ !
ہر خہ یہ ساری مخہ لہ دا د منزل لارے دی

ستا د منزل لارے ہم آشنا خنک وھلے وے
شاہہ کرہ ما چاق شہ اوسی زما د منزل لارے دی

چیر کہ ورتہ تہنمہ وھی منہ مانتہ پریری
ہو مرہ وفادار ہم اللہ د منزل لارے دی

واہ ! بیا ساہ نیولے شوے پہ نیمہ دیوے لارے
داھو لا آشنا موندتہ بلا د منزل لارے دی

خپلہ پہ قدم پسے قدم زرا اوچا پیری بلخ
کورہ چہ زاھدہ ! پہ رشتیا د منزل لارے دی

اشنا چه دم زخونه ستا بنه و ته په خدا شو
کلونه په اختیاره نن ازخونه په خدا شو

په حق کړچن کښه لږو ته په خدا شو
صبرا کښه لوی هم برلو کوته په خدا شو

ذره د تصورم په ټوپو نو دی کلا، رانکه!
دامونه د حکیم ستا راتو ته په خدا شو

اشنا که دے ځان پت کړو په جلودښه وځل من
ځاپونه د قدم د لږو ته په خدا شو

اشنا چو ته کته شی رقیبان او چته سترکه
مینه چه د د زلفو زو لوته په خدا شو

ناسایه چه د سترکې کره را پورته نشه ورکې
مخمل کښه پتنکان توجو ووته په خدا شو

تیرے دے موزکے شویدی د ژوند په روڼر سمر
ناصده! څوک چه د لته رانکونه په خدا شو

ٻيو - هيا د شوه ساعونچو د بنڍو غنڊه ڪئي
 بيا د "چا" ٿوڻو ساعونچو ٽن ڏاڙو غنڊه ڪئي

دکنارے پہ تکل نہ تھی داؤد غارے لے لے
 عثور چہ بلد وی دمو جو نو دپیو غیرہ کہنے

میں نے زلف بدھ کو سیوری وار خطا شواشنا
لو بولے خدا رونہ سکر کتور و شیو غیرہ کہے

بیاد روندون ددے عرموند بہ گیلہ شرمیری
نکہ خلیل آید چہ وی پریوتے دم غیریہ کنے

ستاد حقانہ یہ ہے خایہ کھیلے غصہ کو م،
وسے کو نہ زما خاہ د عز غیرہ کہے

بیاد حنت پہ تصور واعضہ نہ وینید
خوسر خوانی چہ وی پر یوتے دکا سو غیرہ کہے

دالتور چو د گور سیوری واخدا خان سره که
مزه خو خورده نه ایم دلبو غیره

پیشو چہ نہ لری جانانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی
بنکلی کہ ماشی دکنعانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

نما د زہدہ ور یگے لاپہ پہ رقیب ور پر یوئی
ستا د مسم بہ ہم اسمانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

از غنی بازہ د لغتور کبری محکبے دینے دینے
د سترگو خیال د پہ اسمانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

واحدہ ساتی، بیر تہ پہ خیالو لاسو سا کبرہ شراب
جام چہ ہم واغلو د تانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

خوچہ د سترگو فرمیتے پر اسینی اونہ والی
صغہ بنکلا اے زما خانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

تورے ور یگے د بہار پہ موسم جام اوہوالی
داعہ وختونہ ہم بے ستانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

نما دہ داد شاعری کوم یو مقام تہ مرا علم
عزل ہم یو بے دھیل خانہ زہدہ تہ نہ پر یوئی

جو رہیم پہ ستر کو کیجے کر لاس دالینو
 ہر وقت چہ خبرے کوئی یاس دالینو

بیا دی اُنی مئی ناوڑکارہ دے ویوے نہ
 بیا دے لکید لے لوئے بازاس دالینو

ہسے نا اشنا پکے ہیل مچ اوو مئی خبر
 کرد نہ شمع زنجیل پہ رہنا سدا دالینو

مان لے کر و غروں دی دے پے محو د بنالست
 ٹھان اوٹوالی دوا رہیم شہ زاس دالینو

خلقو چہ شروع کرے سجدے د توں وکانرو
 مہ کوہ زاہرہ کارو باس دالینو

دوخت بھارتہ بد و جیل نہ شمع
 ٹکے چہ داد ژونڈ مگو نہ سپری
 اشنا تادے تہ چرتہ سوچ کرے دے
 چہ دا ورغنی پر ہر و نہ سپری

ستا جوا بدنه د قیامت چک دی
 زما سوالونه د الفت چک دی

و کوری او د اندی ور مخ کښه شخړه
 داسنوه هم د شرافت چک دی

لمن تر نیسې چه ور پښې شې میلمه
 ازغی بارانود غیر د چک دی

د فساد د وخت لیونی بڼه پېژنی
 نه کوی غږ د شرافت چک دی

اوس لوته چکورم زه را بکون وی کښه
 په مخی ټول د نزاکت چک دی

هم چه آشنا ستم دی روان
 د چم کړدونه د د پت چک دی

نارده نور کله د وختی جا مونه
 داسن زموږ د قسمت چک دی

تورے تیارے تہ دَ مِبا . مخہ کبرہ
زما ژوندون تہ لږ اشنا مخہ کبرہ

اودہ زهنونه شو د خویبه بید ۲۰
تیر و یاد و لږ راتہ بیا مخہ کبرہ

ناست ووه کت کتے د محض په غلے
خانه یم خپله د دُنیا مخہ کبرہ

تا ما کتل کتلے ما مخہ پیر ندے
خانه پخپله د زما مخہ کبرہ

ژوند په یم بار وو په دُنیا ناهده!
په مجبورۍ یم د ممر ۲ مخہ کبرہ

کوس دے رقیبِ خویم و دان پاتے شو
 حیر دے کہ زہرہ زما و بران پاتے شو

یہ ایتنے کہنے دتر ستر کو شو
 حان تہ چہ حان دھم حیران پاتے شو

دوخت سپرو رہا بہ صرقت کپل ہیر
 گردشیم یاد کہنے د سمان پاتے شو

یہ ٹنکدن کہنے چہ مسکے نہ شو لے
 دایم یہ زہرہ کہنے یو ارمان پاتے شو

ستری اشنا چہ ستو مانی و بینکار
 یہ تما شرے تیت ا سمان پاتے شو

ففس کہنے طمع د سپرلی مڑ کوہ
 اوس ہوزہ کیہ کلستان پاتے شو

دے
 ناہدہ! دے کہنے وخت تہ خہ قصو
 دہ نہ یہ خیلہ چہ خیل حان پاتے شو

ہر یو قدم پہ امتحان تیریری
د پہ کوم دور کبے انسان تیریری

نہ ہم استاد محفل زینت و دم ،
تھنکہ زر عمر د دوران تیریری

ستا پہ پریشانہ زلفو لاس مے لبرہ
خیر دے کہ ژوند نما پریشان تیریری

ستا تصور د ہم انسان ہونہ دے
د سحر خیال پہ شبستان تیریری

مے دزرہ سرہ ! بے د مینے نہ ژوند
تیریری ولے نہ ! ہو کر ان تیریری

د دار پہ سرچہ زما مینہ وینی ،
تل پہ کونہ ستر کے رقیبان تیریری

نماہدہ ! ہے کبر د منزل پہ لوری
شا بہ سامندہ کہ کاروان تیریری

پہ اودو ستر کو کینے نشتے دھوبہ پاسیدلے
بیا م پہ زہہ کینے تاو سے دھوبہ پاسیدلے

نسیم پہ غلا غلا د چا زلفوسرہ لوبے وکھے
کر مابنا مے شو ترے شپے دھوبہ پاسیدلے

د محفل ستر کو کینے مے کپے د او ستر کو چوبے
چہ پہ تارو نو کینے نغمے دھوبہ پاسیدلے

ٹھا "دکسو غوتے سا پرا نشتے فضا پیغلر شوہ
کر پہ مکلونو کینے وکھے دھوبہ پاسیدلے

ساقی چہ سا کرل پہ سرو لاسو را سرہ جاموہ
د میناں پہ گھٹ کینے م تو بے دھوبہ پاسیدلے

اسمان چہ بل کرل د مینے دا غونہ شپہ آشنا
پہ لقاو کینے م وعدے دھوبہ پاسیدلے

بیا د زاہد نہ خہ خطا خبرہ او شوہ آشنا
پہ انکو چہ د مے دھوبہ پاسیدلے

دینرو او بکے چہ کر پادانہ دینر غابہ وے
مژ سر غریبہ بیا بانی تہ دینر غابہ وے

د وقت مکاری چہ شو بیل رانہ پہ بندہ وے
بے اسرے او بکے ستار مان تہ دینر غابہ وے

د مخ خیالونہ چہ د زلفو پہ زنجیر کئے شو کبر
ورے د ژوندیم شبتان تہ ورتر غابہ وے

رانہ محفل کئے نن پہ مینہ چہ "اشنا و کئل
نارے د زمکے کفشان تہ ورتر غابہ وے

ستاد وعدو ماخیگریم خیال ازغی ازغی کس د
سرے لو پتہ چہ شین اسمان تہ ورتر غابہ وے

د ژوندیرہ کئے خاپروم د خیال و نه موند
پہ بے هودی کئے "اشنا خان تہ ورتر غابہ وے

د وقت خامن تہ و زاهدہ ا بیا هم نه کبری خد
دو پے و فنی کدو "اممان تہ ورتر غابہ وے

د سترگود ریا سرہ د زہونہ خوری جوتے
اشنا چہ میخانے رپی و ختو نہ خوری جوتے

خیالو نہ ارمانو نہ ہر تو نہ خوری جوتے
ستایاد کہنے لاتر اوسہ جوتہ کونہ خوری جوتے

د تلو بہ د قہ وایم چہ تہ ٹنکہ تے اشنا !
قدم سرہ د یوتان اسمانو نہ خوری جوتے

ستالاسی لہ زما ٹنکے چہ تالیے ورکری رقیب
زہونو کہنے بے وارہ م دہر دو نو خوری جوتے

قیصر چہ م ٹوک اوری د ژوند د ہاد نو
د غم نہ بہ محفل کہنے چراغونہ خوری جوتے

تالیے د چہ د زلفو مابنا ہی کہنے شی ر یادے
پریشانہ تصور کہنے زخیر و نہ خوری جوتے

تراحدہ ! جوہ غزل د حمزہ پہ رنگ کہنے اوئے
محفل کہنے چہ بے وارہ ہول سرونہ خوری جوتے

گوری اچہ ٹوک بل تہ دھیلِ حان پہ ائینہ کئے
 "حان" ورتہ بنکاری دی دکان پہ ائینہ کئے

ہر سحر پہ گوری سپین بتان پہ ائینہ کئے
 حُسن دے یارِ نوا بندیلوان پہ ائینہ کئے

شیخِ اکبر دا عونہ د الفت بنکاری بیکارہ
 شپہ کئے ورتہ گورہ ادا سمان پہ ائینہ کئے

خدا بگوچہ اشنا را پسے وکرے ا مالونہ
 حان تکرہ دے پام شود دوران پہ ائینہ کئے

سبزی سالہ زہرہ د عنہ لمبے د سروکلو نو
 چرتہ شم کتے د گلستان پہ ائینہ کئے

ستاد تور و زلفو داستالونہ پکینے را غری
 گورم چہ اشنا د شہستان پہ ائینہ کئے

حانہ چرتہ گوری خوک اشنا پہ لویہ ور
 بد ورتہ بنکاری دی زاهدان پہ ائینہ کئے

ستا چہ پہ شونڊو بهارونو ستومانی و بنڪله
زهه ڪين ڏهڙهه ارمالونو ستومانی و بنڪله

اشنا چہ پام یم شوناساپه و پرائي ماته ڏنارہ!
ستاد هوانی رنگین یادونو ستومانی و بنڪله

ڊگھو لختہ را ڪڙے شولے دھیال چن ڪينے
کہ بنا پیر و پہ سرو لاسونو ستومانی و بنڪله

هڏائے یم ڊمل شے ڏتوے، ھوتہ ڪينے ماته نه شے
ڏسائی لاسو ڪينے پامونو ستومانی و بنڪله

یادونہ تیر شو ما بنڪارہ ڏتوور ابن ڪينے
ڏزهه پرڪاله پرھرونو ستومانی و بنڪله

ناھڙہ! ھڏبه ڏے غزل، ڏی ڏرونڊو! یتہ
چہ پہ هوانی ڏحسرونو ستومانی و بنڪله

شوگرے مے رالہ ساکھہ پر لٹائی مے رالہ ساکھہ
دے محومینہ بنہ ۱۵ شاعر کے مے رالہ ساکھہ

خہ سزا بہ نور ساکھہ دکا سے پہ سر و عطفہ
زندگی مے ارمان نہ وہ زندگی مے رالہ ساکھہ

پنوں زور نہ مئی کھلا پہ رضا اپ وی عزوہ
کہ مے حوی کبے خاکساری دے سرکشی مے رالہ ساکھہ

داغہ وہ او کہ مینہ د ساقی د محفل ستورو
لاس مے اوینو کا سے تہ صراحی مے رالہ ساکھہ

کہ مے ژوند خولے خولے دے خیر و عیش خبر نہ
چہ ستامینہ مے کرے خیر باد شاہی مے رالہ ساکھہ

ژوند تسکین نہ دے نہ کیہ! اضطراب د ژوند و نوم
بیابہ ہم خفہ عطفہ مے کہ خدائی مے رالہ ساکھہ

وے چہ ستائجہ زائدہ! حور قیب مے ہم اشنادے
تقدیر کہ مے چن شو ویرانی مے رالہ ساکھہ

پہ چہ د'اشنا زلفی دی پرتے ہورے ورے
اکثر د'صبا مخکنے وی تیارے ہورے ورے

بنکار بڑی چہ کسے د'جوہر پرالنتے تر لے
فضا کبے چہ ناسا پہ شوک و کیمے ہورے ورے

د'ستر کو چہ چہ زہرہ پہ چا اوندے فتویار تو
کنڈر کبے د'زہرہ پاتے شوے کیلے ہورے ورے

خبرہ چہ د'ژوند د'پریشانی نہ وہ را غلے
چہ زلفی د'پہ لاسو مرا تہ کپے ہورے ورے

ملکرو! جوہر ساقی د'مخہ لرے کپ و نقاب
پرتے چہ میخانے کبے دی کا سے ہورے ورے

اشنا چہ د'حیا شولہ مسکئی پہ ۲ ننکو
فضا کبے شوے رکینے لوپتے ہورے ورے

محل تہ "چا" را ورے وے د'یوے د'انکرو
پرتے چہ دی زاہدہ! د'یوے د'یوے ہورے ورے

چہ یاد و تہم را شیستا یاد و نہ ستری ستری
د مہ نہ مہ بیدار پندی مہ نونہ ستری ستری

بیکار پندی چوب سپر لے در سہ ذرا کینے پیر تو
بے د مہ شان پراتہ چہ ری گادہ ستری ستری

داعونہ ورتہ والی تھر کل پہ تہ تہ ز پہ
کنار تہ چہ د ز پہ راشی غمونہ ستری ستری

فیصہ دیونی پکنے چا تیرہ کمر مکار دا
محفل کینے چہ بلبندی چراغونہ ستری ستری

شی غلے پہ کاسو کینے ہم غمزن تصویر کلو!
ز غمونہ کینے انہی چہ شی دہ دو ستری ستری

دافہ بنہ عکاسی ہم کپے د ستری ژوند آشنا!
پہ مخ دے نورے ز یخ خوری ہالو نہ ستری ستری

قلم او تصویر ہم دواپہ ستری دی ز اہدہ
دا فکر ہو لیکمہ! غز لونہ ستری ستری

چېر د خپاله مټه فاندو سحر نه شی
بیا م په خندا چېر ته پرهر نه شی

ناله د غوړه کپه چه لاس نه موږ
مخ له د اهو نه اشنا د نه شی

لپه کړی چه وینې درته واچوم
شابه کړی کلو نو څوک خبر نه شی

خیال ته د اشنا وایه چه نه راهی
شپو کې د ژوندون په بله ورته شی

ورک د په لټون کې اشنا بڼه یمه
خمر د زما صدور د هر نه شی

چېر د که کچه ورته څوک مخکې کړی
تپت د پښتو به ورته سر نه شی

هس نه زاده! څوک پوهېږي
زه نه د بڅرې چه بهر نه شی

ہلے یہ شفق کینے شوے دے یوے د ماہنامی
بیا ونیشی سائی جوہے کا سے د ماہنامی

زہرہ کینے ار ماہنامہ کپی پورہ لکڑ وندہ
ہوڑہ ہنکے وخت وی دا پوتے د ماہنامی

غارے چہ شی نورے د سمان پہ سیاہی
ماہ د مرا محکینے شی وعدے د ماہنامی

ستاد تور و زلفو عنازی کوی آشنا
لکھ م تدرے کوی سحرے د ماہنامی

نار بہ د ژوندون تر سمرودہ کپی پہ مینہ
چاہہ وی اغستے ہوڑے د ماہنامی

تول عمرے لاس وی د سینے د پارسہ ۲ لینے
بنج چہ د چا زہرہ کینے شی ازغے د ماہنامی

یو اللہ خبر وی د زہرکی نہ د سنا
کلہ چہ آشنا ورنہ تہے د ماہنامی

هله چن کبے په کلو نو بانده اور اوکلی
دلته زهه کبے ارمالو نو بانده اور اوکلی

تاته به هېڅ وی نزدیکت زما زهه کلي ته اشنا !
ته هه خبره اسمالو نو بانده اور اوکلی

زموږ پر هه چه وچه شونډه لا تر اوسه کړو
که مينجانه کبے په جامو نو بانده اور اوکلی

هه به غوټی د ژوند کلونډی په تشه پر هه
چه دهوانی په بهارو نو بانده اور اوکلی

پام کوه پام چه په محفل کبے د چا واخله نوم
نرا دهه بیا به د چا زړو نو بانده اور اوکلی

واخله ورنه دغه تیاره را کړه
ماله د زلفو نورے شپه را کړه
چه د منصوره ورسره پاته نه شم
شابه په زلفو کبے جوته را کړه

یار پہ ۲ فنکو د ہیا بل کرہ چراغونہ
تھکد خو مادیف م دغزل کرہ چراغونہ

نیمہ کینے د لارے چہ شو بیل راتہ ملکری
تھکد م ملکری د منزل کرہ چراغونہ

ساہ د ساقی چو بہ کرہ جو پھیال د تور زلفو
بل د چہ بے وختہ د محفل کہ ۲ چراغونہ

لارے د ژوندون م کرے نکا زہرہ د اعرافو
مہرہ چہ پہ تیارہ کینے راتہ غل کرہ چراغونہ

هغه چاتہ ناوے د ژوندون ورغا ہر وحی
چا چہ د حیکر پہ وینو بل کرہ چراغونہ

بیلاہم پہ زہرہ کینے تلوسہ دہ ستاد سترکو
بل کد م پہ شپہ کینے پل پہ پل کرہ چراغونہ

او وئیل راتہ تہ مارو پہ غور کینے آشنا یا لویا
بچ د د طوفانہ پہ کوم چل کرہ چراغونہ

قفی کتے م زہ کے دگلستان ہو نہ وینی
رے د نہ کے م د گلستان ہو نہ وینی

تنوہ کیے د وختو نو د سارن دان ہو نہ وینی
د عقل بنا پیری م ہو مرہ گران ہو نہ وینی

صحرے کتے د ژوندون چرتہ کتے نشہ د مکرے
ناپوہہ لقور م د کاروان ہو نہ وینی

شب رکتے زلف ستا چہ لقور تہ دی راغے
شبگیرے تلوسے د شبستان ہو نہ وینی

اشنا چہ ائینے تہ م لیدے ئے میرا ن
تراوسہ لقور م لا میرا ن ہو نہ وینی

گستاخہ نسیم بیا جوہ . دچا زلف کرے پریشانے
مکر و! لقور چہ م پریشان ہو نہ وینی

د ژوند پہ گلستان کتے جوہ لا نوے د مزاحد
موسم کتے د سپری چہ د گریوان ہو نہ وینی

نن لے چہ مخ تہ لو پتہ نزد سے شو ۵
تا بہ وے زہر تہ م لمبہ نزد سے شو ۵

واعظہ! تندہ بہ دے ماتہ شی اوس
شا بہ را چاق شدہ میخانہ نزد سے شو ۵

ساہ م شوہ لہرہ زہرہ ہو پونہ وھی
را معلومی بی ستا کوٹہ نزد سے شو ۵

چہ دے کا سے کرے سار تہ ستر کے سانی
بیا ماتید و تہ م تو بہ نزد سے شو ۵

سلواری بنکارہ شود بنو سو کو کبے
ملکرو! بیا د ہجر شپہ نزد سے شو ۵

دوہے بنکارہ شوے بدشان صبر اوکرہ
دادے زہر کیہ! قافلہ نزد سے شو ۵

شمع سلکی شوہ د محفل من اصرہ
جوہر غمید و تہ د قیصر نزد سے شو ۵

مَہ تہ مونہ تیریں اشنا تاتہ مَہ معلومہ دہ
سترگو نہ م او پُستہ دنیا تہ مَہ معلومہ دہ

"گر بے دسہ" دتورے شے پہ زہا کئے اوکو
داد رنہالی قصہ صبا تہ مَہ معلومہ دہ

"یرہ" پہ ماشوم وار مفاسترگو کئے بنائی خان
یہ ! د عقل نا وے دا بلا تہ مَہ معلومہ دہ

ہعہ دی وردی پشا بیا د زکفو لاہ لے
چرتہ بہ وریڈی تا او ما تہ مَہ معلومہ دہ

مختبہ د منزل د تلو وینو کئے حلا کوی
راو کہ مسافرہ ! لار صحر ا تہ مَہ معلومہ دہ

ورشہ چہ ساقی د تہ واعظہ کناہ و بنائی
ہیرہ کئے د شکو کناہ ما تہ مَہ معلومہ دہ

وائی بہ ضرور چہ دا سنا صد راہہ مذکوی
ہومرہ مجبوریں م دی اشنا تہ مَہ معلومہ دہ

شوے پھ بنہ د کبے خپہ نیوے او شکے
نم چہ دسترگو تہ شہ لے او شکے

کچول د ادنیوہ مروان ولے شوے؟
ما کدا کرہ! در کو لے او شکے

چہ لے اسرے بہ شوے دھرہ درہ!
پیشون مریوان بہ خاچو لے او شکے

سترگو د خا نہ کپل چا پیرہ از غی
چہ اشکو تیر پتو لے او شکے

تکد مریوان تہ پھ استو کتہ را غلے
بنہ و! چہ تا سو خوگو لے او شکے

دغه ځوټ پيغله ده چې سرخوړاوي
کته تياره شپه په نهي خوړاوي

څو دے کړه راشي په دے لاسه اشنا
هر وخت م سترگه خپل نظر خوړاوي

ما خو اسمان ته هايڅ ويلي نه دي
ولې م وينه په ځيگر خوړاوي

گل چې خوړي په سپرلي کيسه اشنا
داسې ظلمونه پرهر خوړاوي

په گټه دنده کړه ساه لاله
تراخده اڅوټ به خبر خوړاوي

ہسے پہ دُنیا کینے ہو بلا د قدم نیسے دی
 ہخہ زما نیسے دی چہ ستاد قدم نیسے دی

تا تہ ہو رقیبہ ! د اشتاد قدم نیسے دی
 پام کوہ چہ ورنہ شے زما د قدم نیسے دی

ہسے ہو تندرے زما پہ خاور چرے نہ لکی
 بنہ ما تہ معلومہ دہ چہ ستاد قدم نیسے دی

خیر د بیا بہ نہ ما حم چہ تاتہ پر صد رسی
 خہ و کرم کوخہ کینے د زما د قدم نیسے دی

پام کوہ نظر د پرے گمان د کینے او نکری
 دا گومے واعظہ ! د اشتاد قدم نیسے دی

ورستو بہ زما نہ ستاپہ نوم بانہ رو سناہ شی
 خیر د کرم تے پہ دُنیا د قدم نیسے دی

نہ گوری زاهدہ ! ورتہ دلہ شوک پہ بنہ نظر
 خدائے خیر چہ زہہ کینے د دچا د قدم نیسے دی

دا ژوند ما باندې هڅه کوي چه شي يار کله نا کله
عنونه ما په زړه چه شي د يار کله نا کله

نامحده! دا ته څه کړې هڅې د دوزخ،
مظلوم ته جنت کيږي سومر الکا کله نا کله

يا دونه راته کورې په دېوال د تصو،
تيريدم چه اشنا ستاسو په لار کله نا کله

ما يار! هڅه دارې هڅې ديدن نشم با نيلې
جوړيدې بې دار و نه هم بيمار کله نا کله

دوه رنگه زمانه د کړې سجده د نوي مېر،
ما هڅې په غور زېدو خلقو وياړ کله نا کله

د يوې لاسه ستا د هڅې بې کړې دې په دې
تېوس د ليوې هڅو کوه "يار" کله نا کله

نراصد! ليوينه! د سپرې مېر کوه غم
خزان شي سرو کلونو له بيمار کله نا کله

تا کہ واعظہ ! پہ تو ہواوینحل
ما لغز شونہ پہ کا سو ۲ اوینحل

د زہرہ غباریم حی د ستر کو پہ لاس
ناہونہ د "سنگو" ناکہ دو اوینحل

وے خندل وے ویل "تانه" پیر نم
ہو مرہ حوا بڑے پہ ترخو اوینحل

پیخو پہ خوبن کپل د ورل پہ خاطر
شیم مکلونہ پہ سلگو ۲ اوینحل

ناہدہ ! خان تہ خوش قسمۃ وایہ
ستا کناہونہ ہول پر د و اوینحل

ما ته دی وئیل ورتہ قہ کران د چا د مہ
دلہ کینے ساجی دا رقیبان د چا د مہ

تا وے ساقی کپے سائتہ سترکے پہ تندی کینے
مونہ دلہ ساجی یو قربان د چا د مہ

خیر کھ قاتلان د امر ما نو نو پکینے اوسی
نابہ تہ ہم نزد دے د گلستان د چا د مہ

مینہ کینے رقیبہ ا قربانی دہ د سرکرانہ
خہ کھ د ناما کپے دینی ایمان د چا د مہ

خہ سائتہ لری پہ منج کینے اوایہ ازادہ
کلی کپے لہی سرہ کریوان د چا د مہ

پہ وپرہ خلد بہ قہ لوے لوے وایم
ستہ زلخو او بد والے چہ پر ستایم

لیونوی بہیم د مینے، کو تے زلیسی
خاوند الوتہ د حق پہ خندا ایم

پہ چنی کینے بیا سپرے دے پہ چنی کینے بیا بہار دے
دکھو لو وار خطا دے اہ قدم قدم ا لکا دے

کھد من د چا نہ نہ گیم ، کہ ملکرے م شوک نہ شو
زہ پہ خیلہ پہ ژوند تکیم ژوند پہ خیلہ پچا بار دے

داپے مچی خود وخت دی اوس زما دی اوس پہ ستا شی
پہ دے غلوقہ باوردے پہ دے غلوقہ اعتبار دے

بیا دتیر بادونہ راغہ ، بیا زھونہ خندنی شو
بیا م ستر کو کینے دی او بیکے بیا م زہا بانڈ غبار دے

کہ شراب خلیمہ لو خلیم بہ میخانے تہ کہ خُم ، خُم بہ
تہ م خہ کوے واعظہ ! ستا زما سرہ خہ کار دے

زہ دھسے کرم پریشا نہ تان دھسے مروس کپرو
بیا دھاسو یامری دہ بیا دے ماسو روزگار دے

پہ ہر در نہ بھکتہ کیڑی خود شامندہ دچا نہ کپری
زاہد قومہ غنہ کا فردے ، زاہد قومہ کنہکار دے

د خُلتِ نچہ یم اوختے خطا یو دوہ خبرے
پہ مخ دا شنا وکھ لے ہیا یو دوہ خبرے

یا دوتہ چہ بیا تیرا دے وقا یا دوتہ ماغلہ
پہ غلہ کبے د پرہرا وکھ لے خندا یو دوہ خبرے

کاتہ کپڑی ہو چہ وکھورم کپڑی سترکے بہ زربل غوا
پہ بنکو کبے یم ہو بنے دی بس دا یو دوہ خبرے

اسمانہ! کہ وچتے د نظرہ یم ئے بنکے
نن کپڑی دی اشنا راسہ بیا یو دوہ خبرے

ناہدہ! کہ خبرے کوی نیخے رقیب خبر دے
وی کپڑی بہ اشنا وراسہ بیا یو دوہ خبرے

تل چہ ماوریدی اشنا کانری د یادونو
 خداے شہزادہ پریدی روغ ما کانری د یادونو

پاتے م بنینہ لستوہ ، د خیال د شیش محل
 خہ پہ زور وریدی اللہ کانری د یادونو

شالہ پے محو یونے او لئی پہ کھتو
 بنہ پہ لیونو لگی د | کانری د یادونو

سترکے کہ شی ور چرتہ ایلہ د لستوہ
 نیخ مرا تہ نیولی دی چا کانری د یادونو

ما چہ د زہکی غو بستہ او کپ لہ ملارو
 ماٹے کپ ل بدل کجے بلا کانری د یادونو

نہ عت کنہکاریم باران بنہ دچہ اوشی
 ونجی کتا ہونہ اشنا کانری د یادونو

خداے مہ کپہ کہ مہشی اہد دبل وٹن
 اونو لئی پہ قبرے بیا کانری د یادونو

یو تو کسولہ جنت دے یو تو کسولہ سر دے
عبرے مہ کوئی ملکہ ادا دنیا خوشی ملے دے

ستاد زلفویہ حقہ وایم دامنیتے آشنا پر دے
داچہ ژوندیم تور ما بنام دے داچہ درجیم تور شپہ دے

یہ سیری کینے چہ رنگ نیشہ دچن مخ چہ سپر دے
نن جو پیا دے سرور، نن جو پیا خفہ خفہ دے

تول دا عونہ دی دا عونہ دچن حسے کلونہ
زہادیم حقہ پو بنی یار الوالی دپیغے لو پتہ دے
نہیم

پسنتو کینے دامنیت دے چہ آشنا باذہان ورنی
هیرولے دنہ دنہ شم زمانینہ پسنتہ دے

یہ سادہ بشکی مین شوم دمکار قالہ زیانی شو
دازماد ژوند داستان دے دازماد ژوند قیصر دے

تولہ شپہ د ستوری شمار دا خوک نہ منی زاهد
دا هر خوک منی زاهد اچہ آشنا کرے وعدہ دے

اؤنیکے دِ ستر کو کینے ککل رنکھ ! چہ بنرو اونیوے
بیانینہ نیوے شوم جو لئے راتہ ازغو اونیوے

دا چہ حیران ئے یوہ برے اوشنا بلہ ۲۲ فیکے
بے کچہ هُن کینے خامئے دِ ائینو ۲۰ و نیوے

مغل دِ حید و وڈ ہو بنی کرے مونز تہ تہ کناہ دہ
ستاد پلو لاسے کوٹے کڈنی پر دو اونیوے

داقہ د وخت زولنے نہ دی چہ لریکیری پہ زور
پہ هائے بہ اودر یڈے واعظہ اکڑ مسو اونیوے

مٹکرو ! بیا د چا یا دو نویم دہ دونہ وینی کرل
دا پہ محفل کینے چہ خبرے ۲۰ سٹکو اونیوے

شراب ۲۰ واپول پہ زمکہ هرو پوهہ نہ شوم
"عجزے" ستر کے راتہ جام کینے چہ تو بو اونیوے

نرا هده ! اوس حق د اعتبار منے پاتے نہ دی
صفہ چہ مونج بہ پر کیدہ نو ادیرو اونیوے

جے لاسے ملہ ! تہ پہ لاس نہ شوے
ذخیرہ پہ وینویم ہم یاس نہ شوے

یہ نیمہ لاس کہتے کرویوان او ٹھیکے
اوٹیکے م ستاد غاپے ہار نہ شوے

خوسر زہاکی دِ دِ قدم لاندے کپل
ہنج تہ دُٹانہ خبر داس نہ شوے

دِ ژوند منزل تہ رسیدل نہ دی کران
کہ دِ وخت لاسو کہتے ایسا نہ شوے

اس دے ازاد دے زمانے خاے کوئے؟
دھ پہ چل قدم و مدائ نہ شوے

خوسر دختہ نہ شو بدل سا بدل
دِ ژوند خزانہ ! تہ بہار نہ شوے

ناہدہ ! داسے بیر سزے بینا ہے !
تہ دِ پر دی غمہ ! اوز کار نہ شوے

د باغ گلونو ۾ ڇهري ته په هرت وکتل
سروالگارونو ۱۱ ټپي ته په هرت وکتل

شوم ستومانه په توبه هر ۱۱ ځي او ټپو
سافي چه ماته پيچانه ته په هرت وکتل

بيکا محفل کي چه خبره ستاد مينه کيدے
سترگو ۱۱ رو غونډ سينه ته په هرت وکتل

سافي ور مخکي کړه پيالو هو واعظ واند خسته
کي نو ځيرے بيا کي ته په هرت وکتل

پښتو را مخکي شوه غومينه ور ورنگر ولاس
په شام بيرته ستا کوڅي ته په هرت وکتل

زړه ټپک نشو رنځرے و ټپکي ځي د سترگو لارے
ورځ چه ستاد زلفو شي ته په هرت وکتل

د سمندر چوپړ کړو د ځا ته سره
نماصده ۱۱ چا چه کړا ته په هرت وکتل

جولئی کیسے دژ و ندون پوہ ذرہ نہ پیدا کیری
تسکین چہ فہ تہ والی زہرہ راحہ انہ پیدا کیری

واعظہ اخوند بہ محمد استانی تہ د پے فہو
سجد و لہ د تذکا چہ ہم کعبہ نہ پیدا کیری

ساقی مینہ د خمد شوہ کو کیسے جوڑ ستر کو
سیر کی کیسے چہ پہ خاکو ہم نشہ نہ پیدا کیری

ہئی ! او کورہ کو کیسے ہے د ستر کو خیلے ستر کے
اشناد لہ سنکار لہ الینہ نہ پیدا کیری

ہئی د اخلہ شرم مہ کوہ زاہدہ اہام د مہر
دارو لہ بہ بیا ہم کورے زرہ نہ پیدا کیری

د قامت مہرے پریدہ، پہ زلفاؤں لیے مہ مہ
د منصور سے آزاد شہ پہ قیدیوں لیے مہ مہ

پہ زہرہ ہول سوری سوری کا خود ژوند مندہ نیسی
اے دژوند پہ رنگ مینہ سرو کلاؤں لیے مہ مہ
عبادت بہ د لاہو کپی د عمرو نو پہ یو جا
پہ جنت ورک لیو نیہ ا دے رتداؤں لیے مہ مہ

د ژوند زہرہ بہ د سورے کپی ساہ بہ تے اٹھتے
پہ بنرو باہر مینہ ا سرو چشماؤں لیے مہ مہ

ستاد مینے خربیا رچم، پہ خاصے اٹھتے شم
اے پے مئی سو آکرہ ا باد شاہاؤں لیے مہ مہ

رنپائی بہ د ژوند بیلے د محل پہ رنپ و رکہ
ہیل داغونہ خان تہ بل کرہ رنپا کلاؤں لیے مہ مہ

ترے ورے کہ زاہدہ ا ہزبول د ژوند و غواہ
میخانے تہ مہ بے فکرہ ، وا عطاؤں لیے مہ مہ

لاسونه چه یم بنکته د دُعانه پاتے کبری
سپے ورستو په ژوند باذستومانه پاتے کبری

بنکارینې ستا په سترگو کېښه قيصه دچاد ژوند
اشنا چه اینه درته حیرانه پاتے کبری

هېن کېښه که ازغی دی د سپرې نه ما په دینخوا
تیاره هیش په وروستو د زړه نه پاتے کبری

دانه چه یم اشنا گڼه څه نېشته د په زړه کېښه
خبره یم په غله کېښه د حیرانه پاتے کبری

سوالونه خلق غله د بهار کوی له خدایه !
کلو نه چه پر وروستو د غل غانه پاتے کبری

کناه شمع ته نشته که سلگي کوی خاموشه
قيصه د لته نيمگره د هر چانه پاتے کبری

ناآهده ! که ژوندون د هلمېتوب کېښه شته لمنه
کلو نه په سپرې کېښه د خدا نه پاتے کبری

خه از غنی از غنی ژوندون دغه ناتر سه زمانه ده
 په خوبد کبے تراخه پت د کا دغه جام او میخانه ده

خلق هر خه، هر خه والی، چیرے خله، چیرے خبرے
 د ازما بتان یم خون دی از پو یم نویه بتخانه ده

ژوندیم خه دے تپوس مکره د خواتے خبر کپر پید
 د درد و نوحه و نوحه یوه چکه پیما نه ده

ساقی د بڼے زبون تو دے شی نوم پر ستاوشی محل کبے
 د عاکا ککوه سوز ته چه د چکه میخانه ده

رانه مه کوئے پښته اک یم رنل زب دے مکره
 دایو ترین شان حقیقت د یوه ستغه افسانه ده

یو هو او بنک هو عمونه، اسویلی یو هو شعرونه
 ستاد مینه برکت دے، ستا د هسن نذرانه ده

بڼه پتا بانده زه پوه یم، چه دیدن له د یار خه ته
 دا کارونه خور دے هسے اے زاعده بها نه ده

محلونہ پہ چنی کیتے چا تہ جوہ شی
د چا "وینہ" د گل حُسن لہ پنجوہ شی

کر پہ زارہ کیتے د دیوے ہسے بلیب ی
اور تہ ملینے ہغہ نہ د گچہ بہ سوہ شی

د کوثر ارمان بیا نہ کوی واعظہ
د غمخونو پہ شرابو چہ خوک موہ شی

ستا د یاد کاری م خدا ئے خیر چہ پریر ی
محلونہ د شیشو کر سالہ جوہ شی

د ژوند چل ورتہ تہ مہ بنایہ زاهدہ
د وختونو پہ تنور کیتے چہ خوک زوہ شی

○

شی چہ سرا والو زنی ز ما پہ قس
لستے نیتے د میخانے کسر دوندہ

شونڊ ڇه ڊماته شونڊ ڪفتا ڪڍڻ ڀه خندا
مٿڪه دڙي سڙهي شونڊي سهار ڪڍڻ ڀه خندا

زڙه ڪڍڻ ڊم از ڇي شي تير وختونه ستلڊ مڙي
ڇرته ڇه ڇوڪ اوڀر ڪلڙا ڪڍڻ ڀه خندا

ڀوڙي شم مڱرو ڇه اقرار ڪوي ڀه پتو
ڇيه سارڙو دڙي ڇه شي انگار ڪڍڻ ڀه خندا

ڙاڙي عوٽي ڙاڙي دڙو دڙو ڀه ناڪردو
هڏي ناڪامه سڙي بهار ڪڍڻ ڀه خندا

زڙه ڊم بد ڪمانه شي سينه ڪڍڻ ستاڀه ذات
سڙي ڇه سارڙو ساري انتظار ڪڍڻ ڀه خندا

بيا ڊم زڙه ٽنگ نه شونڊ رات اڌرا ڀاڱا
مڙي نه ڇه سارڙي پرون لار ڪڍڻ ڀه خندا

ڇڙو دڙي ڪه ڊم ستر ڪي وي سارڙه اڻوڻڪو
نه تير پڙي ورهه دڙي سارڙي ڪڍڻ ڀه خندا

اور بہ سائی پہ میخانہ پورے شی
نی کہ ورونہ د تو بو پورے شی

د محل حوا کینے خے د پنجو پہ سر
بادہ! خدا د پہ دیو پورے شی

ورستی سلکی م دہ لبہ اخوا کورہ
ہسے نہ تو د پہ باہو پورے شی

یوہل بہ واپوی دنیا د عقل ،
ستا سو خدا پہ لپو پورے شی

چہ ماشوم زہد وی پکینے وینے وینے
اور دے د ژوند پہ رکیو پورے شی

تور لکوی ہول پہ بے ژ بے خزان
گوتے بہار کینے پہ عوہو پورے شی

ماہدہ! مہ خاندہ سندا لو پورے
ہسے نہ ، اور دے پہ سجدو پورے شی

اشنه رختو چه د کوته سانه معلومه نه وه
دوم مسلمان و لے کعبه سانه معلومه نه وه

د ژوند متوا بده یم شو ټول زهر د اعتبار لاسو کښه
اشنه در غله زمانه سانه معلومه نه وه

ساتوری یم او پیل بنډو کښه ټوله شپه دارمان
د ځولا تار د وه وعده سانه معلومه نه وه

بنه ده چه سترکې د قاتله شوې سهره اشنه
کښه د عمر پیمانه سانه معلومه نه وه

زه نه خبر ووم چه لمبه به وی غوټی د چن
د سرو کلونو ائینت سانه معلومه نه وه

خدای د ستا زلفو سره بنه وکړی چه غله شو
کښه بد مرغه د شپې نسته سانه معلومه نه وه

ننه به ښت ته ووم د غله لاسه نرا هده ضرور
د عاشقانو مقبره سانه معلومه نه وه

چه ستاد سترگو په بنډو پوهه شوم
اشنا په بنفص د ازغو پوهه شوم

چه په سرفخۍ د اننگو پوهه شو م
اشنا په ژبه د ديوو پوهه شو م

چه د ساواپول د سترگو په جام
ايله سافي په خوندد ثكو پوهه شوم

زړه م ساوینې شه ناخاپي په هيبت
مخکې د غله ! په بنکالو پوهه شوم

زه شه خبرووم چه سجدے دی کيښه
نی په قانون د ميخانو پوهه شوم

خان چه ساده کړی ورته کورای ښکلی
نی زه په چل د ایدو پوهه شوم

نراهدده ! هر شه داو کوے په عین
نرا دے محفل کښه په کتو پوهه شوم

سوراد ژوندون په نیلی یم، د پرېو نو یره ده
ما سره خدا نیگو د زهکي د خوږیدو یره ده

ته را روانه یم بدریې د تصور لاسه کښه
خوک به را ویني شی د بازیو شپږیدو یره ده

ز لږ د مخه شوې چا پرېه ساه یم خو به شوله
بیا په ورېځ کښه د سپوږمۍ د ورکیدو یره ده

د وخت عمونه یم را پند شو په معصوم تمبو
ما سره ستاد ما شوم خیا د یریدو یره ده

مخه له راغې آشنا ډیره موده پسې لاسه کښه
د پښتو او ښکو د ستر ما تیدو یره ده

ستا تصور سره ناڅاپه یم ازغی شو را پا د
زه یم د زبزی تکرار ستاد خوکیدو یره ده

نهاد د پنجو په سر حی - پچانو لوسای له
ورسره هوس د سافۍ د وینیدو یره ده

ستر کے دے آشنا زہے بد لے کرے
لاہے، تا پہ ما وعدے بد لے کرے

سو لے چہ مسکے د رقیب ستر کو تہ
ٹھنکے دے پہ لعل ایرے بد لے کرے

نور بہ لبونقوب د دے نہ خہ وی بل؟
نن ہم پہ یو جام خوجے بد لے کرے

تہ او سے خوشحالہ زہ غمزن بنہ یم
تا سرہ ہم ور خے شے بد لے کرے

را غلے چہ مز آرتہ پہ لحد و ستر کو
ماتہ دے زہے چہ یوے بد لے کرے

ونکرے سجدہ زائدہ ! پام کو ہ
بنکھو دَ نظر کیجے بد لے کرے

خیال تہ کچھ سا غلے ، دیا دو نو ہا پیرے
وینے ہم شوے زہ کبے دہ دو نو بنا پیرے

ما چہ د چن ان عو تہ او کتل پہ مینہ !
شوے مروے د کلو نو بنا پیرے

شارے جزیرے د تصورم شوے آبادے
حوالہ سا نزدے شوے د خیا لو نو بنا پیرے

تا چہ دھمخو لو سرہ او ویم بدسے
ما تہ شی سا یادے دھو نو بنا پیرے

بلے چہ چوے ہم وی داو بنکو پہ بنو !
زہ کبے ہم او سیدی د غو نو بنا پیرے

لا رو کبے پراتہ بہ وی ملکر وچا وک زہو تہ
پیخے شوے بیا د بہار و نو بنا پیرے

عنم ہو سا الہ کم کپی حہ نہ حہ افرنا ہد
عدائے دینے لری د سرو جامو نو بنا پیرے

یاں کہ ہمیشہ پہ وعدہ پاتے دے
بیاہے ہم اعتبار دے سالتو پاتے دے

حال بہ دہاتہ وائیم دہرہ وائے اوکرہ
لاخو دے اثر دے سالتو پاتے دے

نارہ ہم دے موہ شوے دے پیچو نہ
ہمے ہم عادت دے کتو پاتے دے

عشق ہم دے پستو پہ وقار ورنی خان
مانہ دے محفل پہ سجدہ پاتے دے

ژوند چہ شوک ما کا بڑی دے زورخ پہ لور
ستا بندی نہا ہد لہ ہغو پاتے دے

★

ساقی لنتے ، خوبونہ خان سرہ کرہ
دوینو چک جامونہ خان سرہ کرہ

کہ دے پیر نروشی لب پہ ستر کو کینے را
داد بنیے جامونہ خان سرہ کرہ

چا وئیل چہ نشہ ککستان زما پہ زہ کبے
شہ دے پرہرونہ دوران زما پہ زہ کبے

ہر وقت مرا سرہ کوی خبرے دے پے ہو
ہذا ئے خبر چہ تہہ کوی یاران زما پہ زہ کبے

عمہ داشنا ساشہ، رہبر شہ دے عمو نو
ہے نا، بکراہ شی کاروان زما پہ زہ کبے

مہ نو یوئے او بنکے پہ خوانی م اشنا یا نو
تیشہ دژوندون پوتے ارمان زما پہ زہ کبے

ستوری د شی بل پہ تورہ شپہ کبے دیادو نو
ساشہ لب شان وگورہ اسمان زما پہ زہ کبے

خبر دے کہ مخفہ ئے نو بیا لاسہ شہ بیشکہ
مخکبے لب شان وگورہ خیل خان زما پہ زہ کبے

ہے دنا کامہ دراتہ او خا قدم تراہدہ!
لا سہ جو پے کرے دی خفکان زما پہ زہ کبے

را کرہ زما نہ صبر تو پر نہ کیری
ساقی پہ تندہ باند زور نہ کیری

عقلہ ! تہ ماتہ لارے مہ سمہ وہ
دھنون عقل سرہ کور نہ کیری

تہ چہ ہم نہ پیر نے چیرہ بندہ
خانیہ ! کلی خو پہ زور نہ کیری

شمع تہ گورہ ، شنگہ غلے سوزی
راقیہ ! مینہ خو پہ شور نہ کیری

وی پاکہ مینہ تر قیامتہ پاکہ
زاهدہ ! داد چا پہ تو پر نہ کیری

تہ زما د ترخ ژوندون ملگرے نہ شوے
که یم واندے د زړه ناپسے اوبه شوے

ستا ارمان و وچیرا رقیب په کفن شوم
تاسی له خو لږ سراسه کنه څه شوے

د ځوانی شیشم ماته شوه سپر لیه
د ژوندون کلی یم هغسے وانه شوے

لقوړته پیه د ممر د حسن را ځی
نوریکې دے د زلفو سراپه زړه شوے

داشنا ځوابده یادونه مرا نه هیر شو
بختور سپر لیه! ماله څو سپیره شوے

د صبا ستوریه! ستا په اسرو ناست وم
زه د دغه شانه پر لښودم اوده شوے

څه زارین د دے ښکلو نه زاهد
ولے خدا ښکړ کړ د چا نظر کښه ښه شوے

اشنا چہ خان نا جانرہ کپی تیری پدی غلے غلے
سینہ کینے م پخپلہ ناپہ دور پدی غلے غلے

اشنا! جو پے خفہ شو مراقبان م پہ سالتو
جنرے اشارو باندے چہ کیدی غلے غلے

وعدے دے تیر ندی شئی دراتو م تمورا لہ
محفل د سانرو ستور و چہ حور پدی غلے غلے

اشنا! چہ م یاد ونہ ہم اوس نہ مائی شری
محل "دے راشہ اوکورا نری پدی غلے غلے

داتہ چہ پہ حقا م کئے اور مہ شہ د مینے
خود مر قدرے دہ چہ اوس بلیدی غلے غلے

"یاد ونہ" دینرو سو کو لہ مائی ستا د مینے
چوے د چا پہ قبر چہ بلیدی غلے غلے

نیکار پدی جو پعمونو پر نور کپے دے مکر و
خوانی کینے چہ تراہد عزیز دور پدی غلے غلے

ما تاج چه په زهه کښه شوا زغی ستا د بند
پوه شومه چه کړا نه ده یاری ستا د بند

یاد م دی چیرے و لے هه و کرم اشنا
هیرے کړی خبرے سرکشی ستا د بند

هه نن هو ما او کوره چه مړه شی رقیبان
هه به یاد لرو مونږه ساقی ستا د بند

هان له په خندا شی ټول وراغی پر هرونه
ما ته چه خبرے څوک کوی ستا د بند

هر وخت تصور زحی کول دی په ازغوا
کړا نه ده زاهد ته شاعری ستا د بند

★

څوک عبادت کړی د جنت په طمع
څوک د اشنا په مړوند خوب غواړی

زاهد د عقل په زور هیڅ و نکړل
اوس په "حز" کښه لیونو ب غواړی

ملڪروا وينے ڪر اودے تيرے شي
دڙو ڏوڏ ڏوڏ ورتي دڪان ڇه ڀيڻ تيرے شي

هرقه نه وحم اشنا ستا ڀه تڪل ، ،
حرم شي پاتے ميڃانے تيرے شي

ديدن ڊڪم هه دقيامت نه وي
ڀه زهه ڀم حومره زلزله تيرے شي

گورمه شانه "د حرت ڀه نظر"
همه ڀه محه "ستا کوڙ تيرے شي

ڀيڻي ڀا هم ڀيڻي وي ا حرا
ڀيڻ ڀه مح او ڀيڻڪ و ل تيرے شي

ستا دديع ارمان ڀه زهه ڪيڻي ماوڀم
ڀه دے لاڙ ڇيرے قافلے تيرے شي

نهاده ! ستايم لکڪه مخ او زلف !
ڀيڻ ڪر ڀه دے ڀم وره شيپ تيرے شي

هميشه بند کړی په هغه لارے
کله ساته اشنا په دے لارے

کله نا کله په په پښه و سر شم
"خه" یادوی ساته زه لارے

خو تر ناته دے دی مو بند تیر و پر کړی
ستا سود چم کړے وکے لارے

د زړه یم مخ سره خیال او نکړو
عبث یم رو ستوبیا کته لارے

ستا سود چم خلق ټے مړ کوکښه خوړی
د زاډه خوښه دی تیارے لارے

ستہ چہ منکے د بیکرو د کے شی
 بنیے م د خیال د زولو د کے شی

تہ چہ کاسہ پہ لاس ساقی اودینے
 سترکے د ماتہ د تو جو د کے شی

زہ بہ ن درشم خواشنا یرین م
 چہ ستہ کوخے بہ د پردو د کے شی

ماتہ کاسے د اوجو ہم کھرانے دی
 خوچہ ساقی پہ لاسوسر د کے شی

مانہ پینتو اوقسم ہیرکری آشنا
 سترکے چہ ستاد او بنکوسر د کے شی

تہ ماتہ لاس د میخانے سمرکہ
 بنیے م د خیر دے د ازغو د کے شی
 ن اھدہ ! خندا نیو چہ دنیا واسہ و
 کد اسادے موت پینتو د کے شی

نن م دی زہرہ کینے میلانہ یادو نہ
خو پستانہ درانہ درانہ یادو نہ

شوے زہرہ غونے اسویلے د وکڑ
تا پہ ککو کینے م لیدہ یادو نہ

د اشنا خیالہ! تھوڑا تہ سا شہ
ولیتی وختو نہ چیر تراخہ یادو نہ

سیک بہ او نہ کورم سا خیال تہ اشنا
دی کڈ بلا زما پہ زہرہ یادو نہ

ملکریانہ پریزدی پہ نیم لار کینے
د پستانو وی پستانہ یادو نہ

شم خید نیولے پہ پہ پسنہ و ستم
ستا پہ کوخو کینے دی پراتہ یادو نہ

نرا صدہ! خان م کرو نا جانرہ پہ قصد
اشنا م ستر کو کینے کاتہ یادو نہ

عبدالرؤف زاهد

لح
۱۹۸۶
۱۹۸۸

احسان

عبد الرؤف زاهد
ثمينه لاج T.84
شيخ ملتون تاون مردان

خوړونکې: پښتونخوا کتاب خائے شمسی روډ مردان.

اعتراف

دوارہ راتہ گران دی ، قلندر دے ، کھ حمزہ دے
یو مہ قافیہ دہ د غزل ، بل مہ ، ردیف دے

اعتبار

د کتاب نوم:

اعتبار

مصنف:

عبدالرؤف زاهد

د چاپ کال:

جولای ۲۰۰۴ء

تعداد:

۵۰۰

کمپوزنگ:

گرافکس ورلډ ايم سي پلازه

بعیه:

۱۵۰

د چاپ ځای:

پښتو نخوا چاپ ځای شمسي روډ مردان

"عبدالرؤف زاهد" د پښتو د جديد غزل يو معتبر نوم دے. د منفردې لهجې او د ځانگړي اسلوب خاوند زاهد د پښتو غزل ته يو مخصوص نوې رنگ بخښلې دے. لب و لهجه ئې د انفرادي خصوصياتو حامله ده. ځکه نو د جديد پښتو غزل په استاذانو صنعتکارو فنکارانو شاعرانو کښې ئې هم ځان ته شناخت پېدا کړې دے. د پېښې په لحاظ وکيل دے. خو د شهرت سبب ئې وکالت نه دے. په ټوله پښتونخواه کښې د دانشور او شاعر په حيث پېژندگلي لري. کمال ئې دا دے چې د هېڅ قسم ادبي پروجنيو قائل نه دے. که هر څو يوه نظريه لري. نظرياتې ترون ئې کلک دے. خو په ادب کښې ډله بازی قائل نه ښکاري گني سخن فهم هم دے او دغالب (ستر حمزه شينواري) طرفدار هم دے. دا ئې د فني فکر د عظمت نخښه ده. او په خپل ځان د اعتماد مظهر هم.

زاهد د شاعرۍ په هر صنف قدرت لري. ولې غزل سره عشق لري. ځکه نو د غزل په باره کښې ډېر سنجيده دے. د غزل د صنف په خلاف وره خبره هم نه زغمي. ددې سبب شايد دا وي چې زاهد پخپله پخپل غزل کښې ډېرې نوې تجربې کړي دي. هغه د نظم په مقابل کښې غزل زيات مؤثر او د ابلاغ د کمال وسيله گڼي. او رشتيا هم دا دي چې غزل ډېر "ظالم" صنف دے. د گلونو د خوشبو نه د سپوږمۍ د رڼا نه. د نغمې د سرود نه د مازيگر د ارمان نه، د غم لذت نه. د وصال د سرور نه او د ميو د خمار نه رنگونه اخلي. د فطرت د جمال نه ښکلا کشيد کړي. د زلفو په تيارو کښې د رخسارونو په لمبو د شونډو په انگارونو د نظر په غشو د بنو په نهزو کښې د زيبست لارې گوري. دلبري او دلربايي د غزل صفت دے. ولې د ژوند تراخه هم چې کوم تاثير لري. نه د زهرو نه کم دے او نه د ترياق نه کم. د زاهد د غزل کمال دا دے چې پخپله لعنه کښې د ژوند د ترخو، د طبقاتي کشمکش. د جبر و استحصال د انسان د لاجاريو او درد د احساس نه اخستې تاثر د ښائست د جمال او د رومان د جذباتيت سره داسې ملگرې کړي چې هم د محب د درد درمان شي او هم د محبوب د ميني خيال شي. دا د زاهد انفراديت دے.

غزل د زاهد خيال هم دے تخيل او تصور هم، تورې زلفې شنه خالونه او د گلو رخسارونه د بلبلو نغمې. د هجر وصال کيفيتونه او بيا په تېره تېره د عشق آداب چې کومه لهجه غواړي. هغه د غزل د تغزل لاره ډېره باريکه او نفسيه ساتي. ولې زاهد چې د جديد غزل د استاذ درجه لري. هغه درد ته، احتجاج ته، اسوېلي ته تردې چې بغاوت ته هم په دغه لاره د قدم کېښودو چل ښلې دے. او شائد چې د غزل د جديديت دا يوه اهمه تقاضا هم وه چې مقصد دې په غزل کښې ځان پېدا کړي. گني ځان به د چا تر احساس ونه رسولې شي او زاهد مقصد ته په فن کښې د ځانېدو هغه هنر ورکړو.

وښلې شي چې دا هنر د اردو غزل ته يو څو شاعرانو بخښلې شوم وو. پښتو غزل کښې هم داسې تجربې اکثر شوي دي. ولې زاهد په دغه تجربه کښې په فني توگه کامياب ترين غزل خوان شاعر ښکاري. دا به مبالغه نه وي. "اعتبار" به د پښتو د سخن فهمو اعتبار ته دا گواهي پخپله پېدا کړي. خو شرط د رشتياؤ د گواهي هم دے او د فن د اگاهي هم.

پروفېسر ډاکټر راج ولي شاه خټک
ډائيریکټر پښتو اکېډمي پېښور يونيورسټي

اوس ستا د درد دا رو، زرگيه، چرته پاتې نه شو
گوت چې کاسه کبني له ساقيه، چرته پاتې نه شو

د کلي خلق يو، د بنار لارې، موندل عذاب شي
په نيمه لار کبني، له بناريه، چرته پاتې نه شو

په خلقو پانې د گلاب نولي، چې خوښ ئې نه دے
مونږ له ازغی هم له "گل خويه" چرته پاتې نه شو

مونږ به دې خه رنگه خوشاله شو راتلو ته اخر
ستانه دوه گله هم سپرليہ چرته پاتې نه شو

تاسره غم دے چې به خه وایم زاهدہ، یار ته
ماسره غم دے چې سړیه، چرته پاتې نه شو

انتخاب ۲۰۰۱-۱۱-۱۰

ماښام - کور (شېخ ملتون تاون مردان)

لاس چي له روزگارہ سرے وباسی
ژوند کښې به څه لاره سرے وباسی

ستا د محفل خلق ریښتیا نه زغمی
هېڅ بې هېڅه یاره سرے وباسی

ستا زړه کښې اشنا لاره موندې نه شی
غر کښې خو به لاره سرے وباسی

ستا د زلفو سپورم که ورځی په لاس
لاره به تر داره سرے وباسی

ظلم ته زاهدۀ! ظلم نه وائی
تا خو چي له ښاره سرے وباسی

۸۴/۷ مردان

په تلو کښې سړې وژنی ، په راتلو کښې سړې وژنی
بېړۍ د انتظار مې دی په پښو کښې ، سړې وژنی

دا څنگه خواږه زهر لری شونډو کښې گل مخی
پوهېږی پرې څوک ناء ، خو په وعدو کښې سړې وژنی

دا چاوې چې ساقی ، تلے ځوانی راوی ، بیرته
ارمان د یو نظر ئې مېځانو کښې سړې وژنی

مُسېږی که هر چاته ، خو خاموش اوسې پئی مخی
دا څه رنگه هښیار دی په خوږو کښې سړې وژنی

ارمان مې د پښتون نظر کوو ، سره د ژونده!
اوس یو دوه کښې حېران یم ، په کتو کښې سړې وژنی

هر څو ئې که زه مړ کړمه زاهدۀ! خو مړ نه یم
د یار د کلی خلق په پښتو کښې سړې وژنی

۱۹-۱-۸۴

پښتور ۸ بجے د شپې

نہ پرپوخی زمکی تہ ، اشنا ، ورتہ لاس نیسی
اوبنکی ملغلرې شوې زما ، ورتہ لاس نیسی

هر بنکلی تہ گورئ چې شپوه لری د ظلم!
هر مټن ملگرو! په دُعا ورتہ. لاس نیسی

شور ورسره مۀ کره شکست وُمنۀ واعظ!
خبر دے ساقی ورکره ، په رضا ، ورتہ لاس نیسی

دواره خُبنو ملگرو! که "واعظ" دے او که "زه"
"یو" ورتہ بنکاره او "بل" په غلا ورتہ لاس نیسی

تانه به رقیبه زاهد خۀ رنگه سوال وُکری
دے داسې "سائل" دے چې "باچا" ورتہ لاس نیسی

زما په خُله کۀ ستا ، او ستا په خُله زما نامه ده
بيا هم زما او ستا په مېنځ کښې لويه فاصله ده

مونږ څله ويروى خلق ، د مرگ د دېدې نه
د ژوند د لاسه مرو له خو مرگ ، هم يوه بانه ده

د زمکې آسمان فرق دى زما او ستا په مېنځ کښې
ستا سل کعبې واعظه، خو زما يوه کعبه ده

اشنا! ته مې پښتو ، زۀ دې غرور ماتول غواړم
ستا دغه فېصله ده ، زما دغه فېصله ده

سوونه لېونى دى خو دود سترگې د يار نشته
کوڅه کښې بلا خلق دى، زاهدۀ ، خو سره ده

۱۸۰۲۰۸۴

غرمه په لاره مردان

چې دیدن دې کور له راوړو، د وعدو عمر دې کم کړو
شاعری مې شوه نیمگړې، د خوړو عمر دې کم کړو

خدائے خبر چې به ترکومه، اشنا ما دې انتظار کړو
چې د نه راتلو دې ووی، د سلگو عمر دې کم کړو

دا ته چا کړې له نظره، مسېدل چې درته گران شو
د خزان عمر دې ډېر کړو، د سپرلو عمر دې کم کړو

هریو تن دې په دیدن شه، چې دې وکتل محفل ته
شرابی نظر دې څه وو، د کاسو عمر دې کم کړو

لکه شمع چې بلیږې، د زاهد روبښانه فکره
کور د زړونو به رڼا وی د تیاریو عمر دې کم کړو

۹۰۳-۷۴ مردان

ستانه چي د سترگو په انکار کښې ډيوې مړې شوې
مانه د ژوندون په هره لار کښې ډيوې مړې شوې

بنکاري چي پيرزو دې په ما گوته نه شي د مټيو
څه رنگه ساقی! زما په وار کښې ډيوې مړې شوې

ما ورته د اوبڼکو چراغان وکړو راځی - دې
خبر د مې کټ زړگيه! په ټول ښار کښې ډيوې مړې شوې

نور کله خو بلې وې ملگرو ! په خزان کښې
دا کوم یو ستم دے چې بهار کښې ډیوې مړې شوې

ډېرې مې بنو په اهتمام وې بلې کړې
رانغلې اشنا، په انتظار کښې ډیوې مړې شوې

نه قبلیرې سوال دې د دیدن ښکاری ، زرګیه!
نن چې بې بادونو په مزار کښې ډیوې مړې شوې

خلکو ته زاهدۀ ! استاذ ښکارم د " بیان "
ولې دې اشنا ته په اظهار کښې ډیوې مړې شوې

۱۹۰۴-۸۴ د پندۍ په لار

گورو کٺ یو بل ته خو نیتونه مرور دی
خنګه به خټه وایو چې مو زړونه مرور دی

بنکاری ستا یادونه مې د زړه نه پورې وځی
نن چې مې د سترگو نه خوبونه مرور دی

سوال دې د دیدن په یو زیارت هم پوره نه شه
ته یوازې نه ئې ، جهانونه مرور دی

ژوند به مې ژوند پاتې ، ګله ! نه شی چې خفه ئې
نن خو لږ مسکې شه بهارونه مرور دی

ته مرور نه شی ګنی ساه به ترنه وځی
خبر دے ! له زاهد کٺ علمونه مرور دی

۲۳-۷-۸۴

د پېښور په لار

هغه خلق هم زما په زړه کښې وسېده کړي
زه چې په قبله حُمه ، دوی تلۀ په نمرخاته کړي

خدائے خبر ، د کوم ستم آغاز دے ستا د نوری
نن چې مې سينه کښې زړه بې واره درزېده کړي

خکار د زړونو څنگه په هنر کوی گل مخی!
گوری مُسېدو کښې ، خو په خلۀ خبرې نه کړي

هرڅو که اشنا گرمی مې نیشته په نظر کښې
بیا هم چې در وگورم ، ستا زیر انتگی سرۀ کړي

دا خو يو زاهد دے چې بې غمه دے ، له هر څۀ
چاته چې مزل پروت. وی هغوی خوبونه څۀ کړي

۸۴ - ۸ - ۵ سحر بجلی گهر مردان

یو زما کیله ده ، پوره کیږی نا
بله ستا وعده ده ، پوره کیږی نا

ډېر څه دې راوبخښل ، د زړه سره!
بیا هم تلوسه ده ، پوره کیږی نا

عمر وشو ستا د زلفو ذکر د
دا څنگه قیصه ده ، پوره کیږی نا

سترګې که مې ستا انتظار سپینې کړې
بیا هم نیمه شپه ده ، پوره کیږی نا

عشق کښې که زاهدانه لرې لارمه
لاره یو په دوه ده ، پوره کیږی نا

۸۴ - ۱۰ - ۲۷ غرمه مردان

(نښه)

مقتل کڻي ڪه مڻ شپه راشي ، په گور کڻي ڪه مڻ شپه شي
منزل به مڻ سحر وي په هر گور کڻي ڪه مڻ شپه شي

ستا زلفي سڀني مه شء ، په پڦور د رقيبانو
هر خو ڪه د زړه سره! په هر تور کڻي ڪه مڻ شپه شي

رقيب ته به مڻ سر خڪته ونه ويني په ژوند کڻي
اشنا! لکه "خوشال" په رنتمبور کڻي ڪه مڻ شپه شي

خهره دې شفق خېزه ، هېردي نه شي له مانه
د وخت د سمتونو په سور اور کڻي ڪه مڻ شپه شي

ستم د اشنايانو ، به مڻ هېر نه شي تر عمره!
زاهده! د ژوندون به هريو لور کڻي ڪه مڻ شپه شي

۸۴ - ۱۱ - ۱۷ مردان

ل. حان خټک

ستا د خوانی په رنگینو کښې رانه ځان ورک شۀ
 چېرې اغستې آښنو کښې رانه ځان ورک شۀ

ماخو وې زړۀ کښې ، چې آسان به وی ستا نڅښې موندل
 ستا په تکل خو ویرانو کښې رانه ځان ورک شۀ

عقل مې ګله ! وار خطا شۀ ، یوه لار نۀ وینی
 ستا د پلؤ په لېونو کښې رانه ځان ورک شۀ

نۀ مې طبیعت کښې سجده شته د مې ، نۀ مې زړۀ کښې صبر
 خدایه! دا کومو استانو کښې رانه ځان ورک شۀ

یقین مې نۀ راځی زاهدۀ! چې څۀ راشی په لاس
 ستا د جنت په افسانو کښې رانه ځان ورک شۀ

۲۳ - ۱۱ - ۸۴

ماسخوتن مردان

هېڅ خبره نه ده ، که تراخه راته تراخه شو
مړ به شم ياران که مې خواږه راته تراخه شو

دا پوښتنه وکړه اے بې لوظه! د خپل خوئی نه
ستا خواږه يادونه ، چې په څه ، راته تراخه شو

زړه مې ټکور وموند ، په لمبو کښې د حالاتو
ستا د زلفو خوا کښې وسېده راته تراخه شو

بنکاري ، چې تلخی ماحول خوره کړه په هر څه کښې
نن دې چې خواږه خواږه کاته راته تراخه شو

دُمره تراخه راکړل ، د اشنا خندا، زاهد!
نن د هريو بنکلی مُسېده راته تراخه شو

۱۲-۱۲-۸۴

درې بجې مازیگر (مردان)

هر ڄائڻ چي ڦيڻه د خپل پردي ده ، په دے وجه
تاسره مي ځله! اشنائي ده ، په دے وجه

يو غوتي مي گل ، د ارمانونو چرې نه شوه
هېره مي نامه د پسرلي ده په دے وجه

تل چي د نفرت په لارو کر کوو د مينې
مونږ سره د "خلقو" دشمني ده په دے وجه

تا خپله خدا د رقيبانو په نصيب کره
خواره د ميئنو زندگي ده ، په دے وجه

ستا هسي زاهدۀ! غربت هر څوک دے وژلي
ستا قيصه، قيصه، د هر سړي ده په دے وجه

۲۹-۱۲-۸۴

سحر د بجلي گهر په لار مردان

تسلی زړه له ورکام ، خو تسلی نه منی
مینه کښې هېڅ څوک هم خبره ، د پردی نه منی

بې خوږولو که په پانیو ئې د چا لاس نه پرېږدی
خومره بې قدره د مے گل ، بیا هم د ازغی نه منی

ستا په دیدن کښې مې ژوندون د مے ، خومنت هم گران د مے
هر څه منی ، خو ولې عشق مې سرکوزی نه منی

په هر قدم مې مړ کوی، که په هر دم مې وژنی
بس خو طبیعت مې د پټی مخو دشمنی نه منی

ته ورته هر څو که قیصې ، د عذابونو کوې
زړه مې خود سره د مے ، زاهدانه پابندی نه منی

۲۷-۱-۸۵

غرمه د بجلی گهر په لار مردان

خندا کښې رانه بيل نه شوې ، سلگو کښې رانه بيل شوې
خفه نه يم د زړه سره ! پښتو کښې رانه بيل شوې

راتله دې بيا تر عمره پورې نشته دے ، پوهېږم
هر څو که په لوظونو ، په وعدو کښې رانه بيل شوې

هر شے به شي بدل ، ولې ستا خوښي به بدل نه شي
دا څه د کور او کلي ، په قيصو کښې رانه بيل شوې

دا ښه وه ، چې رڼا دې د دوؤ سترگو راسره وه
اشنا گڼي د ژوند په تورو شپو کښې رانه بيل شوې

د گلو په موسم کښې ، زما ساه وې ، راسره وې
زاهدانه د دوؤ ورځو په ازغو کښې رانه بيل شوې

۲۰۲۰۸۵

د بجلي گهر په لار سحر مردان

٠
ما په ژړا، تا په خندا فاصله کمه نه کړه
دُمره تراخه وو چې هېچا فاصله کمه نه کړه

ما خو د سترگو تور اُبه کړل ، چې مې زړه سپینوه
لرې شو پاتې ، چې اشنا فاصله کمه نه کړه

خدایه! د کوم کافر په مینه کبښې ، مې ورک شو قرار
د شپې او ورځې چې ، دعا ، فاصله کمه نه کړه

زړه مې نرم شو چې دې وخنډل ، خو غلې شومه
د پښتو کلی کبښې خندا، فاصله کمه نه کړه

منم زاهدۀ! تشه مینه، د. خلوص پېکړئې
چا زړه کبښې ځانته نه کړې ته، چا فاصله کمه نه کړه

۱۷۰۳ - ۸۵

ماسخوتن ۱۰ بجی مردان

اشنا! سترگو دې ډېر څه وي ، خو گران وو، پوهه نه شوم
وختونه که هر څومره مهربان وو، پوهه نه شوم

بې ځايه مې ځان مرکړو په قيصو د سحررونو
ملگري مې مټين ، په شبستان وو پوهه نه شوم

ماوې چې څه يوازې يمه، حال مې د زړه ووې
ډېر خلق دې د سترگو په ارمان وو ، پوهه نه شوم

منم دستور به نه وي ، بې پوښتنې پاسېدل
محفل کښې دې راتول چې رقيبانه وو ، پوهه نه شوم

ما وي انصاف به وکړي ، خو دوی زه کړمه مجرم
ملگري د يو جرم ، زاهدان وو پوهه نه شوم

۲۶.۷.۸۵

مردان په لاره لاره

اشنا ستا انتظار کښې مې کلونه دی لمحې
تېرېږي نا يوازې قيامتونه دی لمحې

ما تاؤ په محبت کښې د هجران نه وو ليدلې
ورتېرمه د زړه سره ! اورونه دی لمحې

بې ستا نه رنگينې ، پيکه پيکه دی د ژوندون
د گلو په موسم کښې انکارونه دی لمحې

بې ستانه په گلونو کښې نه رنگ شته د مې نه بوټين
ستا خوا کښې د زړه سره ! بهارونه دی لمحې

هر څه چې دی محفل کښې د پټې مخو موندې کيږي
زاهده! تنهائی کښې خو دردونه دی لمحې

۸۵ - ۹ - ۲۹ مردان

(آواز خيل محمد)

تہ رانہ لرې، ستا یادونه دی ، یوازې یمه
د انتظار لوښې مابنامونه دی ، یوازې یمه

ستا د راتلو په طمع طمع ، ستوری هم پرېوتل
مره په هر لوری چراغونه دی ، یوازې یمه

لارې ته گورمه ، وعده ستا د راتلو ده ، اشنا!
سترگو نه تلې مې خوبونه دی ، یوازې یمه

هره ښکالو راته ستا وښکاری ، خو رانه شي ته
د انتظار لمحې کلونه دی ، یوازې یمه

زاهده! نور راسره څه دی ، په دے توره شپه کښې
بلې ډیوې د یار لوظونه دی یوازې یمه

۸۵-۹-۲۹ مردان

(وی)

سأه چي مي بي واره نن ډوبيري تنهائي ده

ډېر چي مي په زړه باندې ، وريري تنهائي ده

ستا په بنار کښې وسم ، خو څوک غږ زاسره نه کړي

ستا خوږې خبرې مي ياديري تنهائي ده

هېڅ مي هم د زړه ، په هديره کښې پاتې نه شو

شمعې د يادونو دې بليري تنهائي ده

ستا د انتظار لمحي له مرگه نه دي کمي

وار چي مي بي واره خطا کيږي تنهائي ده

بڼه ده ، چي زاهد سره دې شته يو څو يادونه

هر څوک ترينه لرې لرې کيږي تنهائي ده

۳۰ - ۹ - ۸۵

(وي)

ساقی! څه راکوې که مې شرې په نیمه شپه کښې
ډیوې چې بلوې او مړې کوې په نیمه شپه کښې

واعظه! شک د خلقو دې بدل کړو په یقین کښې
چې څې په نیمه شپه کښې، هم راځې په نیمه شپه کښې

اے شمعی! ته جوړ هم لکه رقیب، له مرګه رپي
دا ولې د سحر له ویرې مړې، په نیمه شپه کښې

اشنا! زړه راکښې نشته چې بېرې کړو له پښو لرې
بیا څله کړو یو بل سره، وعدې، په نیمه شپه کښې

باران کښې درته چا وې، چې ساته د ښکلو لارې
څادر دې چې زاهدۀ! وچوې په نیمه شپه کښې

۱۴-۱-۸۶

غرمه او ماسخوتن مردان

تکے مې زده نه کړو چې د زړونو له کتابه
خکه مې زړه تور شو د مخونو ، له کتابه

خو چې دا "الف ، الف" ازغی ، زړه کښې "ب" نه کړې
خنګه به خه زده کړې ، د گلونو له کتابه

غواړو چې په ژوند کښې دې ، نه جبر نه ستم وی
پانې شلؤل غواړی د وختونو له کتابه

تا خو وې اشنا چې تر سحره به دې اوږه
ولې دې زړه تور شو د درېونو له کتابه

هسې به لمن خپله داغونه کړې زاهدۀ
خه به په لاس درشی د خالونو له کتابه

غواړی له قاتله زندگی ، په زولنو کښې
روغ راته ښکاره شو لېونی ، په زولنو کښې

هسې خو تیارې ملگرو ! نه دی رڼې شوې
زړونه ځنې خلق بلوی ، په زولنو کښې

دلته کښې مجرم د محبت هم قاتل ښکاری
اړوی ترې سترگې ، خپل پردی ، په زولنو کښې

څه رنگه به کل ، هر د کدڅی کښې خلق وینی
دلته بندیوان چې دی سپرنی ، په زولنو کښې

"چا" دې د ارمان پوښتنه ونه کړه زاهد!
تېره دې بې ځایه کړه ځوانی ، په زولنو کښې

غوارې لنډول که مزل ، مه کښه

اخله دې بس پل پسې پل ، مه کښه

خلق دې گل چينه ! سره لاس پېژنې

خوا کښې د گلونو ، په چل ، مه کښه

پاخه ! که پښتو رقيبہ ! پېژنې

ستا دے په ما پورې بدل ، مه کښه

ژوند ئې دے په سترگو کښې ، ستا ، پوهه يم

غېږه کښې خو زړه ! د اجل مه کښه

خائے مي نن زاهدہ ! په زړه نشته دے

نه شم اورولې ، غزل ، مه کښه

زړه ته دې په لنډه لاره تله غواړو
مونږ چې دې اوږده اوږده بانه غواړو

ستا د مخ ، ميري ميري خط گران نه دے
مونږه له هر داغه ، لرې تله غواړو

مېنه او نفرت د ژوند دوه لارې دي
تله په يوه غواړو، بله نه غواړو

نه راته مقتل بنکاري نه دار وينو
مونږه خپل منزل ته رسېده غواړو

هسې د دې خلقو اشنا بدې شو
مونږه زاهدان ، د چانه " خه " غواړو

دا موسم په تلو دے ، ماته پته ده
وخت په بدلېدو دے ، ماته پته ده

نه راځي زرگيه ! تر قيامته يار
ژوند دې په وعدو دے ، ماته پته ده

نوره باچائي د تيارو ختمه ده
نمر په راخو دے ، ماته پته ده

نبض مې ډوب شوې په "تپوس د يار"
بیرته په راتلو دے ، ماته پته ده

اور کبني زاهد لاس ته ، د چا نه گوري
ژوند په حوصلو دے ، ماته پته ده

۲۰۰۸-۸۶

سحر کچري مردان

زره مې غوښتې ، ښه ده چې زره له راغلي
مینه کومه شوه ، پخپله راغلي

زمونږ پلؤ کښې بې تیارو نه څه دی
لار دې غلطه کړه ، په بله راغلي

ماسره کښاستې ، رقیب ته گورې
ته ماله راغلي ، کنه ده له راغلي

ستا بې رځې خو یم ، تردې راوستې
اوس مې د قبر خواله ، څله راغلي؟

سترگې دې سرې رنگ دې تک زیر زامده!
دا ته له کوم رنگین محفله راغلي؟

۱۵-۹-۸۶

سحر ۱۰ بجی کچری-مردان

په ژمی کښې مې ولیدل مخونه ، په څادر کښې
خزان کښې دی راغلی بهارونه په څادر کښې

بې ستانه زندگی مې د ازغو په څوکو خوب د مې
کوې شی څوک په ژمی کښې ، خوبونه په څادر کښې؟

شمه مې د پښتو رقیبه! ښکته نه کړه وخت
منم چې مې ښکاریږی ، پېوندونه په څادر کښې

ستا "خال" چې چا لیدلې د مې ، د سرې لویټې میرې!
ټول عمر گرځوی بیا ، کتابونه په څادر کښې

د مینې مېکده کښې وېش ، په یو پېمانه کیږی
تا یوړل لویټه کښې ، ماغموڼه ، په څادر کښې

ښکاریږی جوړ زاهد! ازغی ځویه له روان ئې
نن بیا چې دې پند کړې دی گلونه په څادر کښې

په خُله باندې خاموشه په نظر کښې داستانونه
دا ښکلی زمونږ اخلي په خه رنگ امتحانونه

د ژوند په مېخانه کښې ویش ، په یو پېمانه نه د م
چا پند د ازغو یوره چا دلی دلی کلونه

ما وې چې بې غمی کښې به مې خوب د اوردو پښو وی
ستا خټک کښې مې له سترگو تختېدلی دی خوبونه

ښکارېږي په ټول عمر کښې دې نن ، جوړ رښتیا ووې
د زړه سره ! په مخ دې ، چې ښکاره نه شو رنگونه

رنگونه د ژوندون دې خدایه ! خه رنگه پیکه کړل
هر لوری ته چې کورمه ، نو الوزی کړدونه

ښکارېږي ازغی خویه له ، جوړ بیا ورځې زاهدۍ
په سر دې چې پند کړیدې نن بیا بلا کلونه

۱۴-۲-۸۷

۳ بجی د پېښور په لار

په خله باندې خاموشه په نظر کښې داستانونه
ساتلی دی مټینو په ځیگر کښې داستانونه

هر کانیې ئې مهین شو ، هره تیگه ئې هواره
اوس گوری به څوک څنگه ، په خبر کښې داستانونه

مېله د پېغلو غواړم د منگو په قطارونو
ورکړې مې نن خدایه! په گودر کښې داستانونه

لوستې دې خط د مخ نه شم ، حېران یم په یو دوه کښې
تیاره دی پراته څنگه؟ په سور نمر کښې داستانونه

زاهده! په اسانه دې څوک نه شی هېرولې
پراته دی ستا د فن په هر یو در کښې داستانونه

۹۰۳-۷۸ کجری

وخورو ، تيارو ، د دې تيارو ، خه بند پکار دے
 "ناوې د رڼا" له د ورتلو، خه بند پکار دے

دواړه ماتول کوو ، وعده ، او که توبه ده
 کله ! د وعدو او د توبو خه بند پکار دے

ماته آئینه د پښتو کرښې کرښې ښکاری
 اوس د یو کېدلو پښتنو، خه بند پکار دے

مخکښې مې یو زړه وو ، اوس د زړونو شوې قاتلې
 ستا د دې دوو سترگو لږونو، خه بند پکار دے

ستا د اداگانو په پایو باندې پوښې نه شوم
 اوس په دې گودر د ډوبېدو خه بند پکار دے

لاس دې چې وزگار شو، اوس زمونږ لمن رانیسې
 تاله خو زاهدۀ! د تسبو خه بند پکار دے

۱۱-۳-۷۸ مردان

O

هريو زړه ټکور دے، د ژوند لارو کښې
رنگ دې د مخ خور دے، د ژوند لارو کښې

هر قدم پېغور دے د ژوند لارو کښې
دا خه رنگه اور دے د ژوند لارو کښې

مانه پکښې ورک شو د خپل زړه آواز
خدايه! خومره شور دے د ژوند لارو کښې

وائی ، چپی دے مر ، خو یذید مر نه دے
جام خکھ نسکور دے د ژوند لارو کبني

پوئي شه خاوندان ، دسپينو زړونو دی
رنگ چپی د چا تور دے د ژوند لارو کبني

مرگ ترې گورې هم زړکيه! بډه کری
ناست چپی په خپل زور دے د ژوند لارو کبني

هر قدم په پام شو هر نظر په خیال
دام د بنکاری خور دے د ژوند لارو کبني

ورکړلي زاهد پگړی ، ملگرو له
خپله که سر تور دے د ژوند لارو کبني

۴-۸-۷۸ مردان

(آواز- زرشاد)

عُمرُونه وشو ناست دی لېونی د ژوندانه
یقین نه دې چې راشی اوس سپرلی د ژوندانه

شدت زمونږ د تندې د پښتو په وړاندې هېڅ د م
جام څله کړنگوې راته ساقی د ژوندانه

بې شمېره دی ، غمونه ، حسرتونه ، اندېښنې
لمحه ده د زړه سره ! خوشالی د ژوندانه

ازغی درنه چاپېره دی ، خندا دې د څو ورځو؟
کوې به ګله ! څه رنگه سیالی د ژوندانه

ته اوس هم ځان حلیمه ګڼې زاهده! خطا کېږې
پخوا درنه الوتې ده ځوانی د ژوندانه

۲۴۱۱-۷۸ کچری مردان

نشته مې باور په قسمونو ، په رشتو
خو به څوک تېروځي ، په خوبونو، په رشتو

تاته خو زرگيه ! هريو کار د لحظو ښکاري
لږې زمانې گورې د زړونو په رشتو

عمر وشو گېر يو په دلدل کښې د گمان
بيا مو هم يقين دے د دردونو په رشتو

وينه کښې اور پاتې شو ، نه مينه کښې څه تاؤ
څه رنگ لوبې وکړلې وختونو په رشتو

اوس به درته خاندې ، اوس به ورېږي زاهدۍ!
څه اتبار پکار دے ، په کلونو ، په رشتو

۱۶-۱۲-۷۸ کچري مردان

(ج)

خلقو له اشنا ستا انتظار ، سرونه سپين کرل
مونږ له خو غمونو د روزگار سرونه سپين کرل

څوک دې دی مټين د سترگو، څوک د لويو زلفو
چاپه مېخانه کښې ، چا په دار ، سرونه سپين کرل

نوره په معنی د وفا نه رسو ملگرو؟
مونږ ئې د وعدې په هره لار سرونه سپين کرل

گرانه شوه ملگرو! اندازه ئې اوس د عمر
چاله چې وختونو په ناتار سرونه سپين کرل

کوم دے چې راحی زاهدۀ ، هسې دروغ وائی
مونږ له خو خوبونو د بهار سرونه سپين کرل

۲۳-۶-۸۸

کچری مردان

سوال که می کوو نو قبلهده ، ولی ما نه غوبنتل
یار راته په لار کبني ودرېده ، ولی ما نه غوبنتل

خه رنگه به وایم ، چې ساقی سره انصاف سده دے
جام ئې چې رقیب ته کرنکېده ، ولی ما نه غوبنتل؟

ماسره دې غم د بدنای و و خکه غلې شوم
نوم دې ټولو خلقو پېژنده ، ولی ما نه غوبنتل

خومره دې مئین په ځان د جبر عادت کری دی
ډېر که می زړه تا پله کېده ، ولی ما نه غوبنتل

مرگ می د پښتو وو ، پاتې جکه په مقتل کبني شوم
وخت د سترگو رپ کبني بلبده ، ولی ما نه غوبنتل

ماکرو د لمنې نه راتینگ ، خبره پاتې شوه
تاسره زاهد هم پاسېده ، ولی ما نه غوبنتل

۲۹-۶-۸۸ کور مردان

وښكه چې ښو ته شوه ، نو پاتې شوه
شپه چې رڼېدو ته شوه نو پاتې شوه

مه راوړله مئېنځ ته د پښتو تکه
مینه که پښتو ته شوه ، نو پاتې شوه

تا پسې مې ساه خته په هر قدم
څنگه چې ختوته شوه ، نو پاتې شوه

دا هم غنیمت ده ، چې وعدې کوی
خدایېگو که راتلو ته شوه ، نو پاتې شوه

غر خو کوی ، خبر ده ، که ، پوهېږی نا
دا که پوهېدو ته شوه ، نو پاتې شوه

مینه ئې په سمه کره زاهد سره
غر ته چې ختوته شوه ، نو پاتې شوه

۲۷ / اگست ۸۸ء

کچری مردان

ستا د پلؤ لار مې په وینو باندې سره شوه کنه؟

ستا اړ زما د محبت قیصه پوره شوه کنه؟

اوس به قاتل د محبت رقیبه چرته اوسی!

دستور کبني څنگه د پښتو ختمه دره شوه کنه؟

کلاب ته پته ستا د زلفو د مزل نشته د م

گومنځ ته وکوره اشنا، اړه اړه شوه کنه؟

ما درته نه وې ، خوشبوئی د مینې نه ټینگېږي

د زړه خبره په قدم قدم ښکاره شوه کنه؟

تا خو د فن کرامت نه مننه زاهدۀ ! په ژوند

د مرگ خبره دې په ټول وطن خوره شوه کنه؟

۸۰۹-۸۸

مازيگر څلور بجے کور

ما وې يوازې جوړ د زړه وينې لمانه غواړي
خو ناخوانی دې خراجونه له هر چانه غواړي

نه مې د سر سپورم شو پاتې، نه د پښو لاندې ځائ
اشنايان څنگه امتحان اخر زمانه غواړي

نه د مقتل په لاره تلې شي ، نه د دار په لوري
بې صبره زړه مې ستا دیدن څه په آسانه غواړي

قاتل نه سوال د زندگۍ دم ، له تا مېنه غوښتل
ډېر لېونی زړونه همېش ، ژوند د قضا نه غواړي

زمونږ د دور ده دا لویه حادثه زاهد!
ورک په رڼا پسې ارمان اوس د رڼا نه غواړي

۱۰-۱۰-۸۸

غرمه کور

ماله د زړه له غمه خوب نه راته

تاله د خه له غمه خوب نه راته

وعدۀ ئې خه وه ، وړه له تلمه راتلم

زړه درزېده ، له غمه خوب نه راته

نمر ئې تر پېنو راغې ، خو پا نه خېدو

ماله د دده له غمه خوب نه راته

خلق وده شو ، په صحرا، بې غمه

ژوم په کاله ، له غمه خوب نه راته

لا وې زاهده! نظر وانه روى

ه راکاته ، له غمه خوب نه راته

۱۰۰-۸۸

ماسپخېن کور

ما ئې ديدن وکړو، ما په زړه غمونه راوړل
راغې ، خو له ځان سره ئې څه غمونه راوړل

هر نظر کښې غم د مې ، هره سترکه کښې دې اُښکې
باد له کوم طرفه داسې سره ، غمونه راوړل

ډېر ئې که درد راکړو، خو لذت هم ورسره وو
ياد دې د زړه سره ! څه خواږه غمونه راوړل

ډېر که وو نژدې ، ولې تا بيل کړو له يو بله
وخته په لمن کښې دې دا څه ، غمونه راوړل

نه تېرېږي ژوند جوړ د زاهد بې له غمونو
ډېر ئې د خاتې ، د پريوانې ، غمونه راوړل

۳۱-۱۰-۸۸

سحر کچري مردان

٥

ټول عمر مې درکړل د ځيگر ، خواږه
شومه ! تا رانه کړل د نظر ، خواږه

ما له کړې دشمن ، زما د زړه مينې
عمر له بيل شوې دى ، اکثر ، خواږه

ماته ئې قسم ، د ترخو کړې د
پېشى گنى ، هر وخت ، دز په در ، خواږه

چاله دشمنى ، چاله يارى بڼه شى
څنگه خورى رقيب ، زما په سر ، خواږه

سترگې دې کړې بړندې ، د مسکا په وخت
هر دې زاهد ته کړل په شر - خواږه

۱۰-۱۱-۸۸

ماسخوتن کور

(۱)

تاماته کره خبره ، که ، ما تاته کره خبره
دا خوک موشو تر مئېدخه ، دواړو شاته کره خبره

اشنا وئېل ، چې وایه ! هیڅ مې ونه وې ، زرگیه!
بې وخته درزیدلو دې ، میراته کره خبره

انکار دے که اقرار دے ، زما دواړه په سر سترگو
زه مرم که پاتې کېږم خو یو خواته کره خبره

بنکارېږي چې دې زړه د راتلونکې دے ، رابه نه شي
اشنا چې دې نن بیا ماته ، راماته ، کره خبره

تر عمره اذیت د تنهائی کېږي به اوسن کرخه
زاهدۀ! چې په مخ به دې هر چاته کره خبره

۱۸۰۱۱-۸۸ په لاره مردان

O

دے شاپي ته له کوم لوري راغلي مسافر دی
اوتر اوتر چې گوري د کوم کلي مسافر دی

ملگرو! هسي نا چې قات سالي د محبت شي
نه تلي مسافر دی ، نه راغلي مسافر دی

نن بيا به ټوله شپه له غمه زړه خورمه يارانو!
نن بيا راته خواږه خواږه کتلي مسافر دی

زړګۍه! ټوله شپه وهی ټوپونه له درېدونو
دا ستوری جوړې ستا هسې داغلی مسافر دی

بیا هم د کور په لار پسې خفه لکه ماشوم وی
هر څومره که درانه درانه ښاغلی مسافر دی

وریځې میاشتي وشوې چې دېره دی په آسمان کښې
ښکارېږي په وطن پسې ژړلی مسافر دی

تر عمره بیا له ځایه خوزېدې نه شی زاهد!
یو ځل چې د نظر په تار تړلی مسافر دی

۹-۱۲-۸۸

په لاره لاره ماښام

چاله محفل ، چاله کوڅې وُخکلم
ستا محبت خو زه له بني وُخکلم

پرون مې وُخکې وه له څښلو توبه
نن خو د څښلو نه توبې وُخکلم

ما چې د زړه نه ته ایستلې نه شوې
خلکو د کلی نه په دې وُخکلم

د ورځې هم چرته له کوره نه حُم
لوظ ، پښتو ، د نیمې شپې وُخکلم

ادم زاهدۀ! په غنم وُتې وو
زما قصور څه وو ، په څه ئې وُخکلم

۱۶-۱۲-۸۸

په لاره لاره ماښام

تې وی (آواز انتظار علی)

خومره د قاتل نظر کښې زور دے ، ورکتې نه شم
مرگ ئې جوړ د سترگو په ما پور دے ، ورکتې نه شم

ډېر که مې زړه کېږي د کتو لمن مې سپېنه ده
دلته خو په هر يو قدم تور دے ، ورکتې نه شم

سېږي مې اشنا ستا د نظر پښتو مې ياده ده
ماته د هر ښکلي نظر اور دے ورکتې نه شم

اوسې پکښې هغه، چې پرې سپورم زما ، بد لږي
هر څو که زړگيه! زما کور دے ، ورکتې نه شم

ماته ئې کړو په گوته زاهد وې وڼل ، دے پېژنې
ا ورته وې دا سره ډېر سپور دے ورکتې نه شم

۸۸-۱۲-۳۰ ماسخوتن په لاره مردان

ستا په رقيب ده ، خو د ده د کور په ما لار ده
چرته نا چرته خو اشنا د چا په چا لار ده

ستا د قدم په نخبو تلم همېش ، نن څه چل وشو
ته راسره ئې خو بيا هم له ما خطا لار ده

ته بيا شلوې ورپسې پرې ، په توپونو سر ئې
د يار کوڅې ته خو زړگيه ! لا بلا لار ده

تا پرې له مانه جوړ اول اشنا قدم اېښې دے
نن چې له ورايه راته داسې په خندا لار ده

اوس به دې څوک ازغی زاهدۀ ! له تلو وباسی
منم شيشه هسې پرته نن د صحرا لار ده

۲۰۱۰۸۹ په لاره لاره ماښام مردان

رنگ د محبت اشنا بدل شی ، چي ته راشي
وی که یو مصرع ، پوره غزل شی ، چي ته راشي

وار به مې خطا نه کړی د مرګ ویره ، گلرنگه
هسې بس غلطۍ مې پل په پل شی ، چي ته راشي

ماله دې دیدن آب حیات د مې ، بې رقیبه
ده سره اشنا راله اجل شی ، چي ته راشي

ماته سپوږمۍ بنکارې د رڼو ستورو په مېنځ کښې
زړه کښې مې داغونه اشنا بل شی ، چي ته راشي

بې له تانه خدائېگو یو قدم اخستې نه شم
اوږد وی خو لنډ راته مزل شی چي ته راشي

ستا په لمن مونځ منم چي کيږي به زاهدۀ!
هر کار کښې زما هسې خلل شی چي ته راشي

تاڤسې له سترگو خڅېدې ، زړه ته مې پرېوتې
 اُنکې ، چې ته راغلي مسېدې ، زړه ته مې پرېوتې

ستا به دا گيله وه چې له زړه نه مې وځکلي ئې
 مانه هنگامو کښې ورکېدې ، زړه ته مې پرېوتې

ډېر وو که پټه مخې ، خو اشنا د زړه خبره وه
 ټولو کښې ته ښکله ښکارېدې زړه ته مې پرېوتې

عشق عجيبه شے دے ، خپل اصول او خپل قانون مني
 څومره چې له مانه تختېدې ، زړه ته مې پرېوتې

دا دې هم زاهدۀ! جوړ اثر د نصيحت ښکاری
 مانه ستا خبرې هېرېدې زړه ته مې پرېوتې

۲۰۱۰-۸۹ په لاره لاره مابښام

موج د حوانی ئی نن په سر اوری
لکه په بله سمندر اوری

کورتہ راغلی سپرلے بیا واپس شو
خه غریو نیولې په خېبر اوری

وائی مئین وُسہ ، خو مہ راگوره
د زورور اُبہ په غر اوری

مسلمان کله بدلوي شی کعبه
خنګ به مې بل پسې نظر اوری

اخر به وکړې خوشحالی زاهدہ!
اخر به خاورې مې په سر اوری

۲ / فروری ۸۹ء کچری مردان

گهري نيمه کښې خو د مرگ په لوري ، زمانې
دمې ته مو لږ پرېږده په يخ سپوري ، زمانې

په کړينو د لاسونو کښې خه گوري د نجو
ډوب شوي دي زمونږ د قسمت ستوري زمانې

شاهان ئې چې سجدې کوي عظمت ته لراؤ پر
ياديرې مې د ژوند هغه سرتوري زمانې

وفا، مينې ، پښتو ، پسې مې سترگې شوې رنډې
کتاب نه د ژوندون خه شو ، دا توري زمانې

ښکاريږي نا خوتاؤ ئې کړو، ژوندون پورې حېراز
دا خه رنگه اورونه په مونږ اوزي زمانې

۸۹-۳-۱۲ د پېښور په لاره ماښام

هغه نور خلق دی، تر عمره چې پالی ، اشنائی
زما او ستا خو ده بس ګله تر سپرلي اشنائی

زه هم ولاړ په خپله لار ، ته هم خو ئې نه بدلوي
اشنا سوچ وکړه چې به څه شی ، اشنائی، اشنائی

زړونه له یو بله ماره شو؟ که د زرو زور دے؟
څنگه شوه ختمه! د دے دور ، ورورولی ، اشنائی؟

څنگ د رقیب کښې ماته ګوری د خندا په نظر
څنگه یئړ مخی په هنر ګری ، د شمنی ، اشنائی

یا به یاری کوې بنکاره او یا به زړه صبروي
په یوه لار نه حی زاهد! ، مجبوری ، اشنائی

۲۰۳-۸۹ پښور کښې

چې بي له تا زاهد له كوره وځي
والله چې ټوله ورځ پرې سپوره وځي

د زلفو سپوري ته بيا كله كېښي
وخت چې د چا د ژوند له اوره وځي

زمونږه زور به كړي اېه ، ملگرو!
درېغه ! چې دا ښكلي د زوره وځي

تاته كتل زما په لوري گران دي
زما خو ساه درېسې گوره ، وځي

خو چې تور زړه رقيب شته زاهد!
مينه به څه رنگه له توره وځي

۲۰۴۰۸۹ مردان كچري

خپل لرې ، پردو ته دې نزدې کړمه
وخته ! څه ازغو ته دې نزدې کړمه

را دې کړل گلونه د رقيب په لاس
رگله ! سرو لمبو ته دې نزدې کړمه

وخته رڼا مانه هېرېدې نه شي
هر څو که تيارو ته دې نزدې کړمه

نشته مې نصيب کښې ، ديدن پوهه يم
ډېر که ځان کوڅو ته دې نزدې کړمه

دومره شومه لرې ، له پردو ، خپلو
څومره چي لېمو ته دې نزدې کړمه

اوس راته . زاهدۀ! مرگ څه نه ښکاري
داسې حوصلو ته دې نزدې کړمه

٦/اکست ٨٩ کورمردان

(آواز - شبنم)

څوک چې نه ما ، نه مې نامه غواري
خانه خراب زړه مې هغه غواري

دار او مقتل کړي گواهي د څه شي؟
مټين په مرگ هم ستا کوڅه غواري

ځان مو لاهو کړو ، څوک مو خپل نه شو
ژوند تېرول هم تجربه غواري

خلق د عمر سوال کوی له خدایه
زړه مې اشنا سره لحظه غواری

رقيب پوهيری ناء، زما په ژبه
گنی سرے خو اشاره غواری

بي کسه خلق سوال د مرگ چي کوی
ژوند ستري کړی دی دمه غواری

نن ورته بيا وائی زاهد د راتلو
بيا تېروتل ئي په وعده غواری

۹-۱۱-۸۹

۱۱ بجی د شپې

ستا د سترگو اور ته چې تاوده شو اوس
 ډېر وو دردېدلې ولې ښه شو اوس

خلق د قاتل د زور خبرې کړې
 مونږ کله ژوندی وو ، چې به مړه شو اوس

هېڅ هم نه وو، ته چې ورسره نه وې
 لارل ستا په سر ، رقيبان شته شو اوس

ژوند چې د چا هم په مونږ پېرزونه وو
 وايه هغه خلق اشنا څه شو اوس؟

ولې مې کوز سترگې ولار کت ته ئې
 تا چې څه غوښتل هم هغه وه شو اوس

ځکه د زاهد روژې ته سترگې وې
 کال کښې چې دې يوځلې راتله شو اوس

۲۵ دسېبر ۸۹ مردان

راځي ڪه په ڪلويو هم خبر د مينې نا
زړه مې پرېښودل غواړي دا در د مينې نا

اشنا سره مې هېڅ هم پاتې نه شو نوم ټي اخلم
زړگيه ! ښکته غواړمه چې سر د مينې نا

سپرله شته د مې خو بوټېن د گلو نشته د مې ملگرو!
لري چې دا گل مخي خوږ نظر د مينې نا

ساقی! پوښېدل نه غواړم ، بس شونډې لمدومه
څو څاڅکي مې پکار دي، سمندر د مينې نا

هنر د شعر زده مې کړو ، زاهدۀ! بې اُستازه
منم به اخر څه ټرنکه اثر د مينې نا

۱۲.۱.۹۰ مازېگر په لاره مردان

دوروی مالګې په زخمونو، چرته روغه نشوه
اشنا! زما او د وختونو، چرته روغه نشوه

هر څوکه لاس ئې، پرې پردې چرته پرې اېښې نه دے
د دے ازغو او د کلونو چرته روغه نشوه

هر وخت له یو بله خفه، په هر موسم کښې بیل یو
زما او ستا، د موسمونو، چرته روغه نشوه

هر ځل نیمګړې صراحی، هر وخت نیمګړې کاسه
برخه زمونږه، په عمرونو، چرته روغه نشوه

یا به زاهد د ژوند په کومه پوله، درشې اشنا!
که په جرګو او منتونو چرته روغه نشوه

۱۸-۲-۹۰ په لاره مابنام

اشنا د زړه خبره - نه تا وکړې شوه نه ما
وه خومره زوروره - نه تا وکړې شوه نه ما

هر څوکه وه غوښتنه د وختونو - د ملګرو
اشنا د ژوند سندره - نه تاوکړې شوه نه ما

هر څوکه فېصله د محبت وو حق زمونږه
مجبور وو د زړه سره ، نه تا وکړې شوه نه ما

رشته د محبت غوښتنه دواړو چې شى پرې
واپس دې شوم له دره - نه تا وکړې شوه نه ما

هر خومره که زاهدۀ! پکښې زېرم د سپرلى وو
قيصه شوه له نظره - نه تا وکړې شوه نه ما

۱۲-۳-۹۰ مازېگرېه لاره مردان

شى به هر در رنا رنا - شى به هر در پلوشي
يو سره هره ورخ راوري ، د خپل نظر پلوشي

خلقو د سره پرې لاس ووينخل ، واپس نه شو بيا
هيچا ونه موندې ، د مينې ، په سنگر پلوشي

خدایه ! دا کوم سردار د بنکلو په دمه لار تله دمه
چې هر قدم دمه کهکشان - په هر ډگر پلوشي

دا وېش د خدائې دمه ، که زما د زمکې خلقو کړې
چرته تيارې تيارې ژوندون - چرته اکثر پلوشي

زاهدۀ ! تا چې ورته شپې د خوانۍ روڼې کړلې
اخر به ووينې يو خل د هغې نمر پلوشي

۱۰۵۰۹۰ مابنام په لاره مردان

هره سلگی او هره ساه - تنده ده
زندگی خه ده؟ خو اشنا - تنده ده

گناه ثواب د واعظانو کار دے
مونږه ساقی ترې یو - را - تنده ده

ستا د نظر سیند مې - په زړه کښې خائے کرو
شونډې مې وچې دی - بلا - تنده ده

هره وعده ئې ، لکه شرې - برهښي
د بنکلو مینه د صحرا - تنده ده

بیا څوک یزید د حسین لارې نیسي؟
د فرات غاړه - کربلا - تنده ده

ماته د ژوند هر سمندر سزاب شو
سترگې مې وږې شوې ؟ که دا تنده ده؟

زاهد چې مینه وکړه دومره پوښې شو
ابتدا لوړه - اتنها - تنده ده

۹۰-۶-۲ غرمه دوه بجی کور

ناؤ ستا د نظر مې زړه ته پرېوته

ور د لروبر مې زړه ته پرېوته

ورک مې شو د ورځې ، هم د شپې سکون

بت د کوم اذر مې زړه ته پرېوته

ور مې د زړه هر ښکلی ته پورې وو

یار په کوم هنر مې زړه ته پرېوته

تت شو د پی مخو د وعدو ستوری

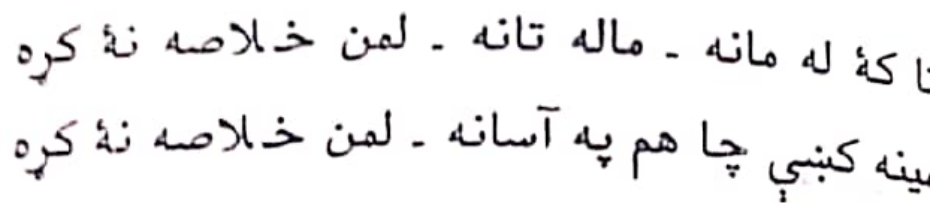
یاد دې لکه نمر مې زړه ته پرېوته

ځکه خو مې جام ته کړو زاهدۀ ! لاس

نکر د کوثر مې زړه ته پرېوته

۲۶-۸-۹۰ سحرکچری

بلا موده مې مینه وکړه - بلا ښکلو سره
ما ستا د مینې له ارمانه لمن خلاصه نه کړه

دېر نفرتونه - دېره مينه - دېر دردونه د ژوند
ما د يارانو له احسانه لمن خلاصه نه کړه

زړه که مې ټول اړې اړې - زړه که مې ټول کړنې شو
ما د پي مخو له خندانو لمن خلاصه نه کړه

تندے دی ٲول ، منم چي ٲور دے د سجدو ٲہ نخبو
 زاهدہ! ٲيا دي ٲم ريانہ لمن خلاصہ نہ کرہ

13-11-9.

کچری مردان

ماته راگوری چرته نا . مانه نفرت هم لری
خنګه ظالم دے چې دعوہ د محبت هم لری

خومره شدید احساس . واعظ ته د تضاد شویدے
لاسو کبني جام ، په شونډو ذکر ، د قیامت ، هم لری

ماته که غږ کوی . نظر ئي د اشنا په کور دے
امریکه خوږه رقیبان دی . خه حاجت هم لری

دانه چې خوښ مې دے . خومرګ ته مې هم نه زړه کیږي
خني خوږونه دا رقیب ظالم د پت هم لری

د بنار امیر بېګاه زاهد! په محفل کبني وټېل
زما د بنار خلق په سر باندې لا چت هم لری؟

۵-۱-۹۱ ماسخوتن کور

په زړه مې خومره غنې راڅکې خومره لرې لارم
پښتو چې مښخ ته شوه - له تا هم - بې خبرې لارم

لاس چې دې نشم نیوې - ناسته هم ساقی بڼه نه ده
چاله کاسې پسې کاسه - چاله بخږې - لارم

چې پرې به ټول عمر کښې نه تلم - په قسم هم اشنا
په هاغه لاره مجبوری ، چې مرور ئې ، لارم

د مرگ په وخت ئې دومره ووئېل زاهد ته پردن
زما ارمان وو ستا سندره ، بې سندرې لارم

د ژوند په لارو کښې ملگری که بې شمېره مې وو
د مرگ په لار کښې چې څوک نه وو - یوه زړې لارم

۸-۱-۹۱ سحر کور

ستا د دېواله په سپوږمۍ - څه ته سره كېښي؟
تله چې كړې په هغه لوري - څه ته سره كېښي؟

نه راځي محفل دې څوك ستا به دا گيله دي
اور له هر نظره اوري - څه ته سره كېښي

ماخو وئې لوظونه به دې شمارم تر سحره!
پت شو په وريخ كېښي ستوري - څه ته سره كېښي

نشته د زړگيه ! پښتو - هېنه - وفا - پت
ورك شو په كتاب كېښي توري - څه ته سره كېښي

لار د ابو مېنځ ته د رقيب سره زاهد!
اوس زما په لوري - گوري - څه ته سره كېښي

۲۰-۲-۹۱ غرمه د كور په لاره

بېکا کټ مې په زړه راوړېدې - خو نه راتلې
رقيب سره زمونږ په کوڅه تلې - خو نه راتلې

انصاف شو - کنه ويره د ساقی زړه کبښې پېدا شوه
راتلې - خو دومره ډکې پېمانې خو نه راتلې

دا لارې د سپرلی وې - د گل مخو پرې راتېر و
قيامت شو په دې لارو - جنازې خو نه راتلې

ویرېږم جوړ بیلېږې رانه - داسې رانزدې شوې
دا ورځې د سپرلې به په ما بڼې خو نه راتلې

ستا مرګ خو د زړه سره کړم - کوز سترګې په محلت کښې
بې ایمانه اُنکې سترګو له راتلې خو نه راتلې

پی مخی دې د مینې په بوټی پوټی شو جوړ گل رنگه
کنډر ته مې د زړه دا قافلې خو نه راتلې

زاهدۀ تنډې واغېستې کۀ هېره دې گناه شوه؟
ستا ترې په نورو لارو وو - تر دې خو نه راتلې
۱۱.۳.۹۱ د کچرۍ په لار سحر

نہ چي وړبل - نه دې نظر ته کښي
په دے موسم کښي سرے چرته کښي

داسې دې مخ ته گورم نه مړېم
لکه چي ژمی کښي څوک نمر ته کښي

که د مقصد شېرین ورځي په گوتو
لکه فرهاد به سرے غر ته کښي

د نظر تړي په ولاړه مړه شو
د ابو تړي سمندر ته کښي

ته اوس هم شک کړې د هغه په مينه
زاهد چي سترې شي ستا درته کښي

۲۶-۴-۹۱ سحر په لاره

تي-وی-

(اواز- انتظار علی)

ما ستا د غم او له سواد نه - سترگې پټې نه کړې
تا چې بېگا ولې جانانه - سترگې پټې نه کړې

دا دې په ما باندې زړه وسو - که زړه وره شولې
نن دې پرونی کښې له مانه ، سترگې پټې نه کړې

منم! چې مینه مې غربت کښې ، هم پرې نه بنودې شوه
خو ما د ژوند له امتحانه سترگې پټې نه کړې

دیدن دې وشو خو ارمان ، مې په سلگو پاتې شو
نن دې اشنا راله د شانه - سترگې پټې نه کړې

مونږ سره مینه که چا وکړه که نفرت ئې وکړو
زاهدۀ! مونږ ئې له احسانه - سترگې پټې نه کړې

۱۹۰۵-۹۱ سحرپه لاره مردان

کوز مې کړې زرګۍ ته په دې ویره ښاريه کښې
مانه ورکېدې چې ، د زړه سره ، ښاريه کښې

ستا د هريو ضد مخکښې سر خم لرم ځه ، ورشه
خدائې دې بچ ماته له بد نظره - ښاريه کښې

مونږ چې اختلاف لرو امير سره ملګرو!
خامخا به وينځو لاس له سره - ښاريه کښې

هغه محفلونه ، د شپو چرته دي زرګيه؟
نه شي ګرځېدې څوک بې خطره ، ښاريه کښې

زړه د ښار په ښکلو پسې مه تړه زاهد!
خلق ځان ساتي له هريو شړه ښاريه کښې

۵-۷-۹۱ په لاره مردان

ژوند مې سراسر دې الزامونه - راته مۀ گوره
ستا سپينه لمن به شي داغونه - راته مۀ گوره

ما تراوسه موندې لاجواب د يو نظر نه دې
تلي مې له سترگو دى خوبونه ، راته مۀ گوره

ته د "خيال په سپورۍ" د "بادرو هوا" ته ناست وۀ
ماته دى په سر لا مزلونه - راته مۀ گوره

ما د هجر اور په اُنېکو اوس ايله مړ کړېدې
نه بلؤوم نور په زړۀ اورونه - راته مۀ گوره

تاته چې له عشقه مې خطر نه ده - نو بيا ولې
تا د کور وچت کړل دېوالونه - راته مۀ گوره

زۀ لرم زاهدۀ! هر بشر سره د زړۀ مينه
ته په هر نظر کښې نفرتونه - راته مۀ گوره

۱۰-۸-۹۱ سحر کچرى

ستا يو موٽر خاوري د قدم - زما په لاس کښې دی

نڅښې نښانې دې د کرم - زما په لاس کښې دی

واخله که زينت دې د وړ بل شی ماله ډیره ده

دا يو دوه گلونه - د شرشم - زما په لاس کښې دی

هره يوه پايه مې د ژوند - ورسته په اُنکو ده

خدایه څنگه کړښې د ماتم زما په لاس کښې دی

نور به ستم څه وی ، چې اختیار ئې زما خپل نه دے

واکې که د ژوند په هر يو دم ، زما په لاس کښې دی

بيا مې هم زاهدآ! له قيمته بچ ساتلې دے

نڅښې که د جبر د قلم زما په لاس کښې دی

۳۰-۸-۹۱ سحر کور

اشنا چي خواله راغلي د کاسې - خه ضرورت وو
شوه تنده زما ماته - اوس د دې خه ضرورت وو

په مينه کښې يو ژبه وي - هغه هم د نظر
اشنا چي رقيبان وو ، نو په خلې ، خه ضرورت وو؟

سجده چي د سر هره ستا په لوري وي خالقه!
بيا ستا او د سر ، مېنځ کښې د کعبې خه ضرورت وو

اشنا بيا ئې قسم ، د نه تعلق ، خورې راته خله!
محفل ته د رقيب چي ته ورتلې - خه ضرورت وو؟

اشنا چي نه راتلې دغه يوه خبره بس وه
دا دومره د قسم او د قيصې خه ضرورت وو

زاهده مېکده کښې د زندانو وو خه فکر!
پخپله دې شکی کړل - د توبې خه ضرورت وو

۱۰-۹-۹۱ غرمه د کچري په لاره مردان

ستا د بېگانی نظر له زوره - مې توبه ده
مه راگوره نور له دغه اوره مې توبه ده

چپ شه چې مې شونډو ته واپس راشي واعظه!
ډېره ترهېدلې ستا له شوره مې توبه ده

ستا کافر نظر ته بس د ټينگې نه ده گله!
هسې مسلماننه کنى ثوره مې توبه ده

نه دې مخ روابښود - نه دې زلفې په لاس راغلي
حکله خو له سينه ، هم له توره ، مې توبه ده

ما خو جام په ژبه صفا کړې وو زاهد!
ځنائه خبر چې ولې داسې سپوره مې توبه ده

۱۹۹۰-۹۱ کچري مردان

وئېلو ته بې شمېره دى قيصې - د گل په زړه کښې
وخت اېښې دى ناترسه اندېښنې د گل په زړه کښې

رڼا که په خپل مرگ ساتې - همېش د زلفو لارې
ملگرو چا ونه ليدې تيارې د گل په زړه کښې

په وينو لمبېدلې - چې په اُنکو کښې ډوب ښکارې
نن بيا جوړې مات شوې د مې ازغې د گل په زړه کښې

مسکا ئې عادت شوېدې چې رنگ لرى د ښکلو
دا حکه چاونه ليدې لمبې د گل په زړه کښې

زاهدۀ! لکه ستا ئې په خندا نه غلطيرې
ږدونه چې ليدې شى کوم سر مې د گل په زړه کښې

۱۵-۱۱-۹۱ مابنام په لاره مردان

زۀ د رقيب او د جانان د لارې ونۀ وټم
د ژوند په لارو د ارمان د لارې ونۀ وټم

چې په گلونو ووم منښن ازغی مې پېښو کښې مات شو
په وېښو سور - د گلستان د لارې ونۀ وټم

کۀ په نظر مې پابندی شوه کۀ په خولۀ مې مهر
زۀ د دوران د امتحان د لارې ونۀ وټم

کله دې لارې تر شپې سارم - کله در نۀ شمه
بس د يقين او د گمان د لارې ونۀ وټم

ما د پښتو آبه دې خښلې چې يو وار زاهدۀ!
له هر خۀ وځم - به ايمان - د لارې ونۀ وټم

۱۱-۴-۹۲ ماسخوتن خپل کور

بوئی د گلونو هر طرف - ساده ساده - تلي دي
د بنار په لارو جوړ د کلي څوک بنده تلي دے

بيا هم ته گوره - د سحر خره کښې تا لتوی
ستا له محفله هر مټن کڅ ژړينده تلي دے

گلونه پانې پانې الوزی تر لرې لرې
د وينې بوئی دے په چمن کښې - درنده تلي دے

زمونږ د کور لارې له خاورو ډگې - پرق وهي نن
خدایه ! چې څوک په دغه لارو شهزاده تلي دے

عمرونو وشو خو زاهد ئې نن هم لارې ساری
هغه ظالم د اوس راتللو په وعده تلي دے

۲۲.۴.۹۲ اسلام آباد

لاس دې چې د ژوند په لارو رانه کړو
ژوند دې زما کله ! په خندا نه کړو

بنکار دې جوړ د زړونو اوس پرې اېښې د
غشې د نظر دې چې رسا نه کړو

تا مې بس د کور لاره سټې نه کړه
هر آفت مې کور کنى خطا نه کړ

مرگ دې هم احسان کیم - خفه نه یم
مینې ! چې دې نوم زما رسوا نه کړو

ماته بنکارېده زاهد رقیب سره !!
غږ چې په محفل کېږي ورته ما نه کړو

۱۰۶۹۲ یه لاره مردان

چا خټه په زندگۍ کښې او چا خټه په زندگۍ کښې
ما بابلې د. زړه سره ! کوره ته په زندگۍ کښې

اوس لارل کروندې له د سپوږمۍ په لور ملگرو!
کوم خلق چې به ډېر ډېر پریواته په زندگۍ کښې

ستا دؤو سترگو ته ناست ووم - هغه هم اوس د رقیب شوې
نور پاتې مې اشنا دی ، وایه خټه ؟ په زندگۍ کښې

دا تاته خو در پېښه شوه زرګیه ! له نظره
غلطی ده هر یو ښکلی ته کاته په زندگۍ کښې

اوس خبر د مې کټ په مرګ راته سپک وګوری زاهد!
ما وړې د ملګرو وو درانه په زندگۍ کښې

۲۵-۷-۹۲ سحر کچری کښې مردان

هر بوئی د زندگی دے چي ، هر رنگ د زندگی
د مرگ سره روان دے ولي جنگ د زندگی؟

بنگري دی - زولني دی - کټ زنجير دے د جنون
اشنا! زړه ته پريوخي هريو شرنګ د زندگی

جاگیر چي څوک لري د ساه - ملنګ دے کټ باچا
خلاصيري نه لر مرګه - دے قلنګ د زندگی

هر تار مې د ژوندون خولي خولي کړو اشنايانو
بيا هم څه پوهه نشوم په اهنگ د زندگی

دا ستا د پښتنو سترګو ملاتړ چي ورسره وي
زاهد به تل ولاړ وينې په ننگ د زندگی

۱۱-۸-۹۲ ماښام په لاره مردان

اوس هم خه تله نه دی اوس هم خه راغلی نه دی
شو به پخلا د جرگی خلق که راغلی نه دی

دومره زرمانه مرور شوې - دومره زر خفه شوې
د زړه خبرې مې اشنا ، به خله راغلی نه دی

سترگی مې ژاړې - زړه مې ژاړې - چې درد زړه کښې لرم
زمونږ ترکوره د سېلاب اُبه راغلی نه دی

ستا ضد وو ورغلو چمن ته - په قفس کښې کړ شو
ما درته وې سپرلی په مونږه بڼه راغلی نه دی

بیا د بازار په طرف لا نه رې عمرونه وشو
بیا دې زاهده! جور یاران به زړه راغلی نه دی

۲۶.۹.۹۲ کچری-مردان

خدائے خبر آشنا! چہ چرتہ ووتی
اُنکي ٻينتي بهر ته ووتی

يخ شو سپوري - بوئی د زلفو ختم شو
جونه ، جوړ د ژمی نمر ته ووتی!

تلې نه شوې آشنا! د زړه له کوره مې
ده گناه ټما - نظر ته ووتی

بوئی د صحبت چا ايسار کېدې؟
ستا زما قيصي بهر ته ووتی

ته خو له خلوته راوتلې ناء
بنځاري جوړ زامده! شر ته ووتی

۶۰۱۱-۹۲ سحر کچری

ولي به زاهد اشنا له تانه خفه کيری
ووايه چې چرته څوک ، له ځانه خفه کيری؟

تاته هم تقدير مې در معلوم شو
شونډې دې اشنا چې له مسکا نه خفه کيری

دومره به ملگرو! په اسانه پخلا نه شی
څومره چې پټه مخی په اسانه خفه کيری

ته رانه خفه نه شی دا يو لوظ پوره کړه
څېر د مې که خدائی ټوله ، له مانه خفه کيری

هغه دی زاهد! د قيامت نڅېښې ښکاره شوې
هغه د مې مټين له خپل جانانه خفه کيری

۱۰۸-۱۱-۹۲ بجې سحر

خزان که لارو په گلونو ویره هغسې ده
موسم بدل دے خو په زړونو ویره هغسې ده

د شپو مټن لارل له دے کلی نه شپې ئې یورې
بیا هم اشنا! په سحرونو ویره هغسې ده

ستا د بنو څوکې که ماتې شوې ځوانی دې لاره
زړه مې رپیږی د زخمونو ویره هغسې ده

خواره راوگوری پټه مخی ، خو زه ونه گورم
ستا د نظر د قیامتونو ویره هغسې ده

څه به بدل شی تقدیرونه څوک ریښتیا نه وائی
په زاهدانو د وختونو ویره هغسې ده

۹۲ - ۱۱ - ۲۰ مردان

کله مې سپوږمۍ ته کله ستورو ته کتلې دي
ټول عمر مې ستا په مینه ، نورو ته کتلې دي

زړه مې نه ځانېږي په جامو کېنې - په لویونو د م
نن یو زورور سړی کمزور ته کتلې دي

دا دې هم احساس د مخ او زلفو راسره ښکاری
کله چې مې سپینو کله تورو ته کتلې دي

لاس مې د یارۍ مات شو - چې مائې زړونه نه کتل
ما د وړو خلقو لویو سپورو ته کتلې دي

رنگ دې نن زاهدۍ په مخ ځکه پټ پټونې کړی
ښکاری د مدام خلقو ، بې کوره ته کتلې دي

۹۲-۱۲-۳ سحر سردان

نہ کہہ پرې خوک تلی نہ راغلی دی
تول عمر مې ستا لارې سارلی دی

مونږ ورپسې مړه شو - مونږ چې کروکړ
خدائے زده ، هغه خلق چرته تلی دی؟

ستا په تود نظر یخې جذبې زما
اُنکې شوې له سترگو بهېدلی دی

مونږ ته د قلم د نیوو چل بنائی
هغه کانی مونږه چې تراشلی دی

خدایه یو آواز هم چرته نه خپږی
خه چل دے چې خلق داسې غلی دی

ستا نه بس زاهدۀ پوره نه شوله
ما درسره هر څنگه منلی دی

۷-۱۲-۹۲ مردان

د نظرونو کۀ د زرونو جنگ دے
چرته ختمېږي د کالونو جنگ دے

اشنا يقين نه دے چې بچ شو پکښې
په دے محفل کښې د نيتونو جنگ دے

رقيبۀ! دا په جرگو چرته کېږي
زما او ستا خو د عمرونو جنگ دے

د چا شوگیر شی د چا خوب وُرسی
د مینې جنگ د نصیبونو جنگ دے

د زندگی مقصد په حائے پاتې شو
زمونږ د دور په خوبونو جنگ دے

راشه چې زړه کښې دې سنبال وساتم
چرته خوږ نه شي په ملکونو جنگ دے

راخه چې څو دا شاعران ښکاریږي
د دوی زاهدۀ په شعرونو جنگ دے

۱۸-۱۲-۹۲ مابنام په لاره مردان

نه مې زړه پرېږدی او نه مې وځی د لېمه نه
خدائے زده چې دا مینه جوړه شوې ده له څه نه ؟

تا د نوی کال سره وعدې نوې شورو کړې
ما د تېروتنو ابتدا وکړه ستا د پله نه

داسې معلومېږي چې مېلمه به دې رقيب وی
نن دې خالي کيږي نا بلی چې له کارغه نه

چرتہ چي مي وينې رقيبانو سره راشي
ولي مي ازار اخلي د زړه سره ! د زړه نه
چا وي چي په تلو راتلو زياتيري د زړه مينه
ماته خو راپېښه شوه والله د تله راتله نه

ما وي څه زاهدۀ پس له مرگه هم ژوندې شوې
واومي رېد غزل چي د خپل ځوئي او له وراره نه

چرتہ چي د څښو خبره وشي زاهد راشي
خلاص مي کړئ ملگرو په څه چل د دې سپېره نه

۸۰۱-۹۳ غرمه

اعجاز زاهد - امتياز عابد

ور ئې په نظر كېنې وو قیامت وو لاره تېر شو
دا ئې هم یو رنگ د محبت وو ، لاره تېر شو

نور ئې وو خه وس كېنې چې زرگيه راكوول به ئې
دا نرى مسكا ئې عنايت وو لاره تېر شو

ډېر وو كه واعظ تېرې ، پښتو ئې وه په خوي كېنې
گوره چې كمزورې ورته ست وو ، لاره تېر شو

ماته كه په مرك ئې اشنا پاتې شو ، خفه يم
ډېر كه مې رقيب وو ، ډك له پت وو ، لاره تېر شو

ډېرې كه زاهد ته ډيوې مړې كړې رقيبانو
ستا لارو كوڅو كېنې چې عادت وو - لاره تېر شو

۱۰۹۳-۳۰ ماښام په لاره مردان

کله د ځان کړی سر مے - کله د جهان کړی سر مے
دا مینه څه عجیبه شے د مے - سر گردان کړی سر مے

نور جادوگر به څه وی - نور د مینې زور به څه وی
تش په لفظونو د وعدو ، چې بنديوان کړی سر مے

په یو نظر مې داسې پوښې شی - چې بیا نه ورگورم
دا دومره پوهه - په د مے عمر کښې - حېران کړی سر مے

نور کرامت د حسن څه وی - معجزه څه شے د مے
په یو نظر - په یو خندا - گوره د ځان کړی سر مے

راشه ته هم نن تماشې ته د زاهد ودرېږه
په لېونتوب کښې به څه فکر د گریوان کړی سر مے

۱۰۲۰۹۳ په لاره مازیگر مردان

منم چي زه نيمگري بنکارمه له تانه بغير
خو گورمه ته هم پوره نه شولي له مانه بغير

دا هم د دمه وطن د ظلم يو انداز دمه - اشنا
ته چي له مانه بغير وُسي ، زه له تانه بغير

خلق چي ستا قيصه کوي نوم پکښي اخلي زما
هره قيصه نيمگري بنکاری جوړ زمانه بغير

ستا د يادونو په نشه خلق ژوندی پاتې دی
پاتې کېدېشي وايه چرته څوک له ساه نه بغير؟

تاته به هسي ځان وړوکه بي مقصده بنکاری
زاهده! چا هم گورمه شل نه کړي شوه ستا نه بغير

۲۰۲۰-۲۰۹۳ په لاره مردان

ڄار ڏي له نظره غزلونه چي راسپاري
مڙڪي چي راسپاري - رديفونه چي راسپاري

نه مي ڏي ، ليدلي نه ئي پيڙنم ملگرو!
دغه سر ڇوڪ ڏي مضمونونه چي راسپاري

ما تر ڇوشالي چرته ونه ليده په ڪال ڪٺي
ڄار ئي له ياري نه تش غمونه چي راسپاري

وگوره ! ژوند ڏي په نظر يم - ڪه مي وڙني
مر يم په خندا ڏي ، بهارونه چي راسپاري

وي وٺل رقيب ته - چي زاهد ته سلام وايه
گوره د ازغو سره گلونه چي راسپاري

۱۹۳-۹۳ په لاره مردان

ازغو کښې د ژوندون درنه ريښې نه شي پروڼه
بې ځايه دې له سره پښتنې نه شي پروڼه

دا دومره محبت کښې وی زور - ماته پته نه ده
رامخ شوه په کوڅه کښې خو نیوې نه شي پروڼه

دا ښه ده ترمکيا درسره شته د مې چې د اښکو
نزدې دې چرته مخ سره لمبې نه شي پروڼه

تا ډېره خواری وکړه خو ما ولیدې په لاره
ستا سترگې لیونې خو پټوې نه شي پروڼه

زاهدۀ! معلومېږی مرک دې ډېره کړه یربشانه
د کتبه سره دې ځی ، ولې وړې نه شي پروڼه

۵۴۹۳ په کچری مردان

هر مي ڪه ڪوو ورسره ڪور ڪله
ماتي د رقيب شو په پېغور ڪله

بينه شوله ڪمه . تله راتله شو ډېر
خه وشو؟ تر لري ڪه شو خور ڪله

زه درته غر وكرم . ته مخ واري
دې ته جور اشنا وائي ، د زور ڪله

يو فتنه گر خدايه! د بنار خه راغ
گوره چي تقسيم شو ڪور په ڪور ڪله

بنڪاري زاهد مړ دې . چي غر نه ڪوي
اړوي ڪه خلق نن په شور ڪله

۱۳۰۴-۹۳ ماښام په لاره لاره مردان

ځوانی ستا په جولی کښې زندگی ستا په جولی کښې
مټین دې چې څه مومی غورزوی ستا په جولی کښې

والله چې د زړه سره دا خدائی ورته پسخیری
ما کړې په څه شان ده بندگی - ستا په جولی کښې

بیا دومره شی بې نیازه ، چې نه مرګ وینی نه ژوند
چا ځان چې غورزولې د مې ساقی - ستا په جولی کښې

ما چرته ویرولی انتقام شی د وختونو
اشنا چې مې زده کړې ده یاری ستا په جولی کښې

زاهد خو ستا په مخ کښې چرته غږ کولې نه شو
حبران یم کوی څنگه شاعری ستا په جولی کښې

۲۰۰۴-۹۳ اسلام آباد

زړه سره به څه کوي؟ ځيگر سره به څه کوي؟
ځي د قاتلانو چم ته، سر - سره به څه کوي

څوک چې خوروي رڼا منم - چې به ئې سر والوزي
گوره! ستمگره د دې نمر سره به څه کوي

نه راځي اشنا - زرگيه! - دا ماته معلومه ده
ته د خپل يقين او د باور سره به څه کوي

دا خويو ازغې نه دې زرگيه - چې به ئې لرې کړي
وگوره بنو ته ئې، لښکر - سره به څه کوي

دا منم زاهدۀ - چې محشر کښې به انصاف کيږي
دې د گناهونو پند په سر سره به څه کوي

۲۰۷۰۹۳ مردان

ستا لوظونو ونوستمه - ستا وعدو رېزه رېزه کړم
چا چې زه راتولولم هم هغو - رېزه رېزه کړم

د دې دور ريښتيا دا دی - چې دا دور د چا نه دې
خپلو هم زړې زړې کړم - که پردو رېزه رېزه کړم

نه دې مخ زما نصيب شو - نه دې زلفې په لاس راغلې
چرته ورڅو در په در کړم چرته شپو رېزه رېزه کړم

د ژوندون درياب دې تړم - گوته اُبه ترېنه څښل گران دی
خواهشونو که په دار کړم - تلوسو رېزه رېزه کړم

زما ژوند هم يو کتاب دې - له پردونو ډک زاهد
خپلو اُنکو کښې ډوبېږم - که سلکو رېزه رېزه کړم

۲۷-۷-۹۳ مردان

تاسره يارى خو به مي خامخا كوؤله
كله ! شاعري خو به مي خامخا كوؤله

نه توكېده گل چي بي له وينو په دم رمكه
داسي ابيارى خو به مي خامخا كوؤله

ستا د كور شراب وو ترمكيا مي كړه په خلقو
خه نه خه مستي خو به مي خامخا كوؤله

دېر ووم كه مئين په تا - خو غږ مي په خله نه وو
دومره بي ايماني خو به مي خامخا كوؤله

خه رنگه اشنا ته به مي ستا بڼه وم رقيبته!
دغه دشمني خو به مي خامخا كوؤله

نور مي چي وس نه كېده - زاهد زړه مي وركړه
خپله غريبى خوبه مي خامخا كوؤله

۶۰۸۰۹۳ كورمردان

خلقو کٺٺ په زړونو د بنو کړبڼې راځکلي دي
مونږه په سينو هم د ازغو کړبڼې راځکلي دي

خدائے خبر په مخ ئې ورته څټه خبره کړې ده
نن چې مې جانان په آئينو کړبڼې راځکلي دي

مينه له پټه مخو - کتوري غوښتل له زانو دي
ټول عمر مو هسې په ابو کړبڼې راځکلي دي

دا دې هم احسان د مې چې مې راغلې د مرگي په وخت
ما دې د ټول عمر په وعدو کړبڼې راځکلي دي

څټه رنگه رقيبېه! معافي غواړې د اشنا په نوم
ستا او زما مېنځ کبڼې خو پښتو کړبڼې راځکلي دي

تاته جوړ زاهد - خط د يار ښکارېدو - ځکل دې کړو
دا خو په دېوال چا لېونو کړبڼې راځکلي دي

۸۰۹-۹۳ کور ماسخوتن مردان

مينه کښې مټين همېش په زړه ليکي خطونه
ماته مې جانان په دېواله ليکي خطونه

هسې مې هندکې رقيب تحرير ته گوته نيسي
ټول عمر له نېغ خلق کاکه ليکي خطونه

نور مې هېڅ ارمان په پښتون زړه کښې پاتې نشو
کله په پښتو به پښتانه ليکي خطونه

پوښې شه بې تپوسه به جنت کښې وي زرگيه!
څوک چې عجمي مټن له وه ليکي خطونه

هغه خواږه خلق چې لېمو کښې مې وسېږي
څه شو؟ خدايه! ولې راته نه ليکي خطونه

يو قلم ئې لاس کښې وو سره د لاسه مات شو
تاته به زاهد اخر په څه ليکي خطونه

۲۰۹۰۹۳ په لاره مابنام مردان

ستا د نظر لهونې چرته گرځي

اوتر اوتر لهونې چرته گرځي

ديدن د يار همېش په شپه کښې کيږي

په مازيگر لهونې چرته گرځي

سردار د بنکلو کډه چرته يوږه

دي در په در - لهونې - چرته گرځي

د پوه دې شپې ته په باران کښې گوره

چې دا بهر - لهونې چرته گرځي

د شپو په زور کښې شو زاهدۀ لاهو

اوس د سحر لهونې چرته گرځي

۹۳-۱۰-۳ مابنام مردان

سې کتل ماته - تا حېران کړمه

ګوري څوک چاته - تا حېران کړمه

ينه لرې زړه کښې که نفرت لرې

پرته کتل شاته - تا حېران کړمه

و نظر کښې درمره قيصې - څه معنی ؟

شم کته تاته - تا حېران کړمه

ه خوره قسم - هسې تعلق قطع کړه

لارې انتها ته - تا حېران کړمه

خلق شو زاهده! ټول حېران تاته

وائې چې هر چاته - تا حېران کړمه

۲۰۱۰-۹۳ د کور په لار څلور بجی مازیګر مردان

سپوږمې ته وگورم اشنا - كه نمر ته وگورمه
ته رانه چرته شوې جدا - تا چرته وگورمه

ته مې د فكر اثاثه ئې - خو لېدې دې نشم
آخر په كومه طريقه نظر ته وگورمه

منم چې ناست ئې مخامخ - سود د ديدن مې نشي
څه په نظر نه راځي ډېر كه نمر ته وگورمه

د قاتلانو له فهرسته مې نوم نشي وتې
نرې نرې چې د وطن سحر ته (وگورمه)

مېله د پېغلوراته مخكېنې شي - منگي رايا د شي
زاهده! كله هم چې شاړ گودر ته وگورمه

۱۶-۱۱-۳ د شپې ۱۱ بجې کور مردان

مونڊ ته چي راگوري خوش بختي - به ورتو وايو
حق نه دے اشنا مهرباني به ورتو وايو

کټه ئي تاوان دے هميشه چي د زړه سره !
مينه - مينه نه ده جوازي به ورتو وايو

ستا هره خبره چي منو د خائست شمعي
دغه که ده مينه بندگي به ورتو وايو

کله کله مونڊ ته چي په بڼه سترگه راگوري
دېر که شوم ياديري خو سخي به ورتو وايو

څه د وخت خبري - څه - صفت ستا د خواني دے
څه چي دي زاهده! شاعري به ورتو وايو

نوت:

يو ورک شوې غزل چي به ردي کښي هي بيا موندو

د لېک نېټه پرې نشته دے

چا خٔ بانہ کرل او چاخٔ - لہ مانہ لرې لارل
ما گتې کبښودې په زرۂ - لہ مانہ لرې لارل

زولنې خٔ وی د وختونو - هر یو شے بدل شی
ډېر کټ مې خلق پېژندۍ - لہ مانہ لرې لارل

د چا چې شوق وو د دیدن - د مرگ په لار هم راغلۍ
خوک چې په زړونو کښې ووغلۍ - لہ مانہ لرې لارل

ما وې په زرۂ کښې مې وسپړی - مانہ لرې نه خٔ
ماتہ چې ډېر نژدې کېدۍ - لہ مانہ لرې لارل

زاهدہ! نور به لا اتبار ، وایه ! خٔ وکړی سرے؟
زما زړگے ، زما لیمۍ ، لہ مانہ لرې لارل

۸-۱۲-۹۳ سحر مردان

ماله چي راشي اشنا - ماته گوره
ده ډېره لويه دنيا - ماته گوره

خبر دے که بڼه د رقيبانو غواړي
غواړي چي کله دعا - ماته گوره

اښکو لمن د ژوند ورسته پسته کره
کال کښي يو ځل په خدا - ماته گوره

نه مې په شپه - نه مې په ورځي څه کار
ته په تياره ، په رڼا - ماته گوره

په زمکه څه شے دے - چي ښکته گوري
کووم قيصه د وفا - ماته گوره

زلفه ئي ويخ کښي کړي قېنچي زاهد!
وړي ئي کومه سودا - ماته گوره

۱۸-۱۲-۹۳ په لاره مابنام مردان

نيسي چي لمڻي - په ازغو کښي پښتو شته کنه ؟

دوی د مېلمنونه - پښتنو کښي ، پښتو شته کنه ؟

بي له تانه گډ نه شو هيچاته د مجمر په سر

خه رنگه اشنا په سپېلنو کښي پښتو شته کنه

ويله لکه واوره شو - د وخت لاسو کښي ورک نشو

وگوره - اټک سره - ابو کښي - پښتو شته کنه

ماتي آئيني شوې - خو ستا عکس پکښي روکيري نا

وگوره اشنا! راته ، ککو کښي پښتو شته کنه

بل نوم ئي زده نه کړي شو زاهد که د " پنځوسو " شو

ووايه! اشنا په لېونو کښي پښتو شته کنه

۹۳-۱۲-۲۵ ۹:۳۰ ماسخوتن کور مردان

تہریری خدایہ! ولی نا دا شپہ د نوی کال
کالونہ محسوسہری یو لخطہ د نوی کال

بلا عمر لا پروت دے د گناہ او د ثواب
واعظہ! اغستل غواری مزہ د نوی کال

یقین نہ دے چہ تری د عمرونو شی سپراب
زرہ چاودی معلومہری دا کاسہ د نوی کال

هر لوری تہ بارود دی پہ هر خوا د وینہ رنگ
بنہ نہ بنکاری ملگرو - اندازہ د نوی کال

خو اُنکی - خو امونہ - د دردونو یو داستان
قبولہ کرہ د زرہ سرہ ! تحفہ د نوی کال

بی شمارہ قیامتونہ ئی لمن کنبی دی ترلی
زاهدہ ! استقبال وکرہ ورخہ د نوی کال

۳۱-۱۲-۹۳ ۱-۱-۹۴

د شپہ ۱۲:۳۰ بجی کور مردان

کټ ستا په وس کښې دى اشنا - زما په وس کښې نه دى

لمحې دى تاته په خندا - زما په وس کښې نه دى

زما په وس کښې وې هله - چې مې په سترگو کښې وې

اښکې مې نه ځي اوس په شا - زما په وس کښې نه دى

ځان به لاهو په سمندر کړم - خو تا نشم پرېښوې

دغه مې وس کښې دى - خودا زما په وس کښې نه دى

منم همځولو چې محفل دى - خو چې زړه مې لاره

سلگي زما دى خو والله - زما په وس کښې نه دى

بس خو طبيعت کښې مې زاهدۀ - مصلحت نشته دى

بهر تاوانى ئې کړم "ريښتيا" زما په وس کښې نه دى

۱۰۹۴-۱۰-۱۰:۳۰ ماسخوتن کور

په تا مئین یم - ستا کوڅې ته مې کتلې نه دی

کوؤم سجدې ولې کعبې ته مې کتلې نه دی

څومره ساده وی د مئینو زړونه - تل تېروڅی

ستا انتظار کړم - ستا وعدې ته مې کتلې نه دی

خپله څه څه کره رانه هېره - د وختونو جبر

عمرونه وشو - آئینې ته مې کتلې نه دی

څومره نشه ده ستا د سترگو - اشنا عمر وشو

له تندې مرم ولې کاسې ته مې کتلې نه دی

زاهدۀ! بیا هم یم د ژوند له آسائېش محروم

په مزدورۍ کښې ورځې شپې نه مې کتلې نه دی

۱۳۰۱-۱۲-۱۰:۳۰ ماسخوتن کور

ما درله احساس د حسن درکړو شهزاده مې کړې
هر څوک درته گوري - ستا هيرېږي - آئينه مې کړې

ځان ته چې اشنا گورمه ، زړه مې اُبه ونه څښي
بېرکته مې د عمر نه ارمان دے چې مېلمه مې کړې

نه درته تخت غواړم ، نه مې تاج سره څه مينه شته
خدایه ! چې بلېږم د تيارو په ضد - ديوه مې کړې

دومره مې اشنا د فن کمال دے ، دومره زور د عشق
گل مې کړې - خوشبو مې کړې - ځانېست مې کړې - نغمه مې کړې

تا خو به زاهدۀ! په ممبر هم رېښتيا نه وئېل
څنگه رېښتيا وائي چې په مئيو اموخته مې کړې

۹۴-۱-۲۵ مابنام کور مردان

مر به دې كړی زړه خو درته گوری نا
بنكلي دېر نیازبین دی بیرته گوری نا

لار به كړی غلطه - یا به ولویږی
سرت ته چې ئې خېژی ، غرت ته گوری نا

څه مطلب پرست شو د دمه وخت فقیر
سوال ترینه کوی ، خو در - ته گوری نا

تاته که نېغ نه گورم - کتې نه شم
نېغ خو اشنا څوک هم نمر ته گوری نا

بیا ئې هم مټین د نظر خبر غواری
کال کښې که یو ځل هم چرته گوری نا

غواری ترې زاهد مینه د خدائې په نوم
ځکه خو دا بنكلي ورته گوری نا

۶۰۲۰۹۴ د پېښور یونیورسټی په لار

۶:۳۰ ماښام

تنده ماتول غواړی - په لاره کښې
نن خو چرته خښل ، غواړی په لاره کښې

هسې خو سپرلې په وطن نه راځي
وينې تويول غواړی په لاره کښې

زړه وی - که ډېوه - چې تیاره کمه کړی
څه خو بلوول غواړی په لاره کښې

ستا په لمن تور چې مټين نه غواړي
ځان ورته وژل غواړي په لاره کښې

زړه مې لېونې شو ځان ځان نه گوري
يار ته څه وئېل غواړي په لاره کښې

زړه مې د پښتون محفل کښې نه ژاري
اښکې تويول غواړي په لاره کښې

گوري چې پټې مخو ته زاهد په شا
ځان جوړ روکوول غواړي په لاره کښې

۲۸-۳-۹۴

د پندۍ په لار ۳ بجې ماسخوتن

تاوئېل ، رقيب وئېل ، كە ما وئېل
يو بل ته دروغ وو ، چي هر چا وئېل

زہ خیل اعتماد پہ تا لاهو کرمہ
تاتہ بی وفا گنی دنیا وئیل

راغے د رقیب سرہ - وے ستایمہ
خومزہ لوئے دروغ ئی پہ خندا وئیل

شومہ چپی پہ دار ، راتہ معلومہ شوہ
دلّہ دے د مرگ زہرے "ریبستیا" وئپل

ستا خبرې! ستا په مخکښې! گرانه وه
خنګه به شعرونه درته ما وئېل

۹۴-۴-۱۲ به لاره مابینام مردان

مر په هغه ورځ شوم - محبت چې رانه پاتې شو
کډه مې په سر شوه ستا محلت چې رانه پاتې شو

غواړي مې همځولي د ځوانۍ د وخت خندا - مستي
چرته شم خندلې اوس - عادت چې رانه پاتې شو

اوس هم لکه گرد د مېلمنو سره جلب کبې حَم
هله راته مړ ووائئ - پت چې راته پاتې شو

يوکه شېشه گر - اوسو مونږ - کاني په لاس خلقو کبې
فن کبې - مجبوري ده - نزاکت چې رانه پاتې شو

اوس مې هم ملگری په لمنه باندې مونځ کوی!
اوس د څه زاهد یم - عبادت چې رانه پاتې شو

۱۰-۵-۹۴ مردان

دا چې کله را شم - کله رانشم
وايم چې بل چا سره اشنا نشم

دومره بې وفا لکه د وخت نه يم
لار چې شم اشنا او بيا دې رانشم

دومره خوبه وشي زه به زه شمه
خبر که دې په سترگو کښې مسکا نشم

هر ځل دې تېروځم په وعده د نن
هر ځل کووم قصد چې به خطا نشم

ځکه مې زاهدۀ! دنيا خوبه ده
ستا غوندې بې ايمانه د دنيا نشم

۳۰-۵-۹۴ مردان

وېشى چې نشې - د هېرېدو نه دی
سترگې مېخانې - د هېرېدو نه دی

يو چې هم په ژوند زما پوره نشوه
ستا هغه وعدې د هېرېدو نه دی

دا د ژمې شپه - تاودې تاودې خولې
کله دا لمحي د هېرېدو نه دی

ډېر وؤ كه غرېت خو امن - مينه وه
تېرې زمانې - د هېرېدو نه دى

كانى زړونه هم چې كړى اېه اېه
دغه نظارې د هېرېدو نه دى

ستا د مينې لار كېنې مې حاصلې كړې
دغه تجربې د هېرېدو نه دى

اوس ئې كه زاهدۀ ! وخت تېر شوې دى
بيا هم دا ډيوې د هېرېدو نه دى

۲۶-۷-۹۴ په لاره

بې له خوبونو تعبیرونه وېشی
خومره خواږه زهر وختونه وېشی

مونږ ته راگوری په ازغنو سترگو
جانان په خلقو کلابونه وېشی

خومره هوښیار شو د دے دور خلق
خپلو کښې کښې خبراتونه وېشی

مېخانې شاري کرې گل مخو د وخت
په هر نظر کښې شرابونه وېشی

وړې به پخپله د ژوند بار زاهدہ!
چرته څوک چاسره دردونه وېشی

۳۱-۷-۹۴ مردان

خبر دے اشنا که می سر پاتې نه شی
خو چې رقیب دې په در پاتې نه شی

ساقی ستا نوم سره شومتیا نه بنائی
سپرله دے - پورې دې ور پاتې نه شی

چې ستا نظر شوم هر څه راغله په لاس
که می د سترگو نظر پاتې نه شی

هېڅ څوک مړه نه دی د دروغو په سر
هسې سربے - معتبر پاتې نه شی

زاهد دې ځائے نشی د ژوند په لمن
چې ستا له سترگو بهر پاتې نه شی

۱۷-۸-۹۴ مردان کچری

نن خو مې جانانه - خطا وبخښه
شوي ده له مانه خطا - وبخښه

قصد پکښې شامل د رقيب نه ښکاری
کيږي د خطانه - خطا - وبخښه

راغله په خپل ژوند پورې خندا پروڼ
لار شوه له خندا نه خطا - وبخښه

زړه که دې قاتل دے خو معصوم هم دے
کيږي له هر چانه خطا وبخښه

پنډ په سر زاهد د گناه درغ
غواړي عفو ستا نه - خطا - وبخښه

۲۸-۸-۹۴ سحر کچري مردان

وَدې كړې خبرې بېلا - پوښې نه شوم
تا په يو نظر كېنې اشنا - پوښې نه شوم

ژوند دې خدايه ! راکړو اذيت سره
هېڅ دې په انعام او سزا پوښې نه شوم

ته او کتل ماته ؟ بيا په دې انداز؟
نن دې په مطلب د خندا پوښې نه شوم

مېنه كېنې سرې مطلب پرسته شى
راغلمه كوڅې ته دې بيا پوښې نه شوم

بيا دې په ممبر نن زما نوم اغست
څه مې ده زاهدۀ! خطا - پوښې نه شوم

۱۴-۹-۹۴ مابنام په لاره مردان

ظلم به په تا او په ما - داسې وی
نشوکه یوځانې ، تل به بیا داسې وی

لاس دې هسې نه ځی - صراحی پله
راکړه چې جام پک کړمه دا - داسې وی

راغلې لکه یاد اوس اجازت غواړې
ووايه تله چاله - د چا - داسې وی؟

دلته په هر بنکلی مخ - خېرن نظر
دلته کښې صفت د بنکلا داسې وی

دا به څه خطا وی چې خطا کړی ځان
خلق چې خطا کړی - خطا داسې وی

نه ته لېونې شوې ، نه زاهدۀ! مړ
مینه کښې خو داسې وی - یا داسې وی

۲۸-۱۰-۹۴ مردان په لاره لاره

ستا نه بیلېده مې په قسمت کښې وو
یاره ژړېده مې په قسمت کښې وو

لارمه حرم ته په واعظ پسې
خدايه! روکېده مې په قسمت کښې وو

راغله خندا ژوند پورې او مړ شومه
دومره خنډېده مې په قسمت کښې وو

اُنکو کښې څوک ډوب دی - چې زه ډوب شومه
بس خو ډوبېده مې په قسمت کښې وو

لارمه يو گام بس د زاهد په لار
خومره کړېده مې په قسمت کښې وو

۱۱۰۹۴ په لاره لاره مردان

تی وی - اواز (انتظار علی)

خان رانه هېر شو آئېنې ته به څوک څه وگوري
دا څه وختونه شو؟ څهري ته به څوک څه وگوري

چې ستا نظر پردې پردې شو - ستا خندا د بل شوه
څه به څوک درشي - ستا کوڅې ته به - څوک څه وگوري

تاخو کړې زلفې د مېنو په نوم ، مخ دې پټه کړو
چې سحر نه لري - دې شپې ته به څوک څه وگوري

هر سړی تنده د ژوند ماته کړه د زړه په وينو
وايه ساقی ستا مېکدې ته به څوک څه وگوري

هره سجده کښې شوه ریا او نمائېش زاهدانه!
ستا کلیمې ته - ستا سجدې ته به ، څوک څه وگوري

۹۴-۱۱-۱۰ مابنام په لاره مردان

چرته که د خان په تماشه شو نو وریاد به شم
پېښ که د دوران په آئینه شو نو وریاد به شم

ټول عمر ئې ما نازونه وړې دی - بې نېازه د
لږ له رقیبانو که خفه شو نو وریاد به شم

زه به ئې ترقیامته انتظار کړم چې مټن ئې یم
یار که په لوظونو شرمندہ شو نو وریاد به شم

شاره مېخانه وه د ساقی - خو ما آباءه کړه
لږ په دغه لوری که ښکاره شو نو وریاد به شم

ټول عمر زاهد راسره هسې دشمنی وکړه
پوئې که په شرابو - په نشه شو نو وریاد به شم

۱۷.۱۱.۹۴ په لاره ماښام مردان

اشنا کال نوې شو وعدې نوې کره
زما د ژوند لمحې لمحې نوې کره

دعا هم ښه ده اُنکې وچې نه کرې
زما په قبر دا ډيوې نوې کره

سترگې زړې ښې دی پښتو چې لری
بس خو ساقی دا پېمانې نوې کره

هره ادا ئې شوه مصرعه د حمزه
زرگيه! ته هم تلوسې نوې کره

زاهده! لار کره د غزل بدله
وخت نوې کيرې قافيې نوې کره

۱-۱-۹۵ ۳۱-۱۲-۹۴

ستا شونڊې دى خاموشه - ستا نظر كېنې خاموشى ده
اشنا ! زما د ژوند په هر ډگر كېنې خاموشى ده

اسمان جوړ بيا نېولى دى لمن كېنې محشرونه!
ملگرو! ټوله ورځ چې نن په نمر كېنې خاموشى ده

دنيا او عقيبى ماته يوه لار ښكارى ملگرو!
د مې سر كېنې بلا شور د مې - هغه سر كېنې خاموشى ده

حېران یم چې زلمو او پیغلو چرته یورې کډې
حجرې شاپې پرتې دی - په گودر کښې خاموشی ده

یو ته نه څښې واعظه - بل ته زه یمه زړه ماتې
شرابو کښې که شور دے - په کوثر کښې خاموشی ده

بنکارېږی چې گل مخو چرته بل خوا وکره مخه
دا ولې د سپرلی په مازیگر کښې خاموشی ده

زاهدۀ! د حمزه د غزل زور کمېدې نه شی
بیا ولې بې سببه په خېبر کښې خاموشی ده

۸-۱-۹۵ کور د شپې ۱۲ بجی

(د حمزه صیب کلیزې مشاعرې د پاره)

اوس مې هم زړه غواړي تا - اوس مې هم نظر غواړي تا
عمرونه وشو خو بيا هم په هر ډگر غواړي تا

بسترې ستومانه شي د ورځې ، اشنا! ستا په تکل
مازيگر ژاري په سرو سترگو گوره! نمر غواړي تا

ستا د نظر د نشو زور ته به څه نوم ورکړمه
خلق له خدايه کوثر غواړي - خو کوثر غواړي تا

زما د نوم تپوس کوي - خو نخښې ستا ورکوي
زما رقيب څومره په چل او په هنر غواړي تا

نه په جنت ئې څه کار شته نه په دوزخ ئې څه کار
زاهد له خدايه هم سحر هم مازيگر غواړي تا

۲۳-۱-۹۵ سحر کچري کښې مردان

دا ځنگه نوې کال د م؟ ستا لیده راباندې بند شو
د ژوند په هره لاره کښې ، هر څه راباندې بند شو

دا "چا" ازار کتلو ژوند ته - داسې ښېرې وکړې؟
سلگۍ دی په هر لوري خنډېده راباندې بند شو

ملگرو ښارنې اوس له ځنگله شوې بترې
وتې نشو له کوره ، گرځېده راباندې بند شو

زمونږ د کلی خان پرون دېزال د کور وچت کړو
ستا کور ئې کړو پناه - لیده کاته راباندې بند شو

زاهد! نه حرم ته شوې نه لارې مېخانې ته
خواږه راباندې بند شو هم تراخه را باندې بند شو

د ۳۰-۱-۹۰ څرمه کچری مردان

خه رنگه سپرله شو ؟ د راتلو نه وو
يار زما په در د موسېدو نه وو

سر كه مې قلم شو - د اشنا - په سر
وائى به زرگيه ! بې پښتو نه وو

نن مې معجزې د نظر وليدې
مړ كه مې وو زړه - د درزېدو نه وو

ووايه ريښتيا چې وينه " چا " دركړه؟
ستا د سر گلاب د غورېدو نه وو

ته او مېخانه كېنې ؟ د ساقى سره؟
دا كار خو واعظه د كېدو نه وو

غله مې زاهدۀ! حمزه وليدو
دغه سمندر د وچېدو نه وو

۵-۲-۹۵ سحر ۹:۳۰ بجى مردان كور

اشنا نه شم وئيلے - ستا نظر کښې څه کمې دے
سېزلي چې مې نشي په دے نمر کښې څه کمې دے

هېڅوک ئې باچا نه مني ملگرو ! په دے زمکه
مونږ تاج ورله پېدا کړو خو په سر کښې څه کمې دے

زرگيه طريقه که د غوښتو دې چرته زده کړه
هر څه به درله درکړي - هغه در کښې څه کمې دے

ملگرو ! رنگ د وينو ئې خپل نه کړي شو - تراوسه
سپين رنگه - معلومېږي دے "سحر" کښې څه کمې دے

په درد دې خبر نه کړې شو ټول عمر کښې زاهد
بنکارېږي ستا په فن او په هنر کښې څه کمې دے

۶۲-۴-۹۵ ماښام په لاره مردان

۲۰۷
گوره د دے کلی خلق - خه رنگه خاموشه دی
خاورې که پرې نولی خلق - خه رنگه خاموشه دی

دلنه کبې څوک لاس د قاتل نه نیسی - مرگی له خی
درد د ژوند خپلی خلق - خه رنگه خاموشه دی

خوئی چې د پتنگ لری لمبو کبې هم غږ نه کوی
گوره دا سپېڅلی خلق - خه رنگه خاموشه دی

ستا خندا د سترگو آئینې کویانه کړې دی
ستا د خلې رتلی - خلق خه رنگه خاموشه دی

نه دې اوس څوک پېژنی زامده - نه دې نوم اخلی
ستا د لاس ختلی خلق - خه رنگه خاموشه دی

۲۷-۴-۹۵ په لاره مردان

٠
بیا د بنو سپوری ته مې زړه کیږی
خم د ازغو سپوری ته مې زړه کیږی

شرنگ د زولنو مې زړه ته پرې نه وت
ستا د بنگرو سپوری ته مې زړه کیږی

وریت دې کرمه مخ - زلفې دې غواړمه
یم په غرمو - سپوری ته مې زړه کیږی

خومره به د ژوند په اور کبني ځان سېزم
خم د پیالو سپوری ته مې زړه کیږی

توان راکبني زاهدۀ ! د ژوند ختم شو
ستا د تسبو - سپوری ته مې زړه کیږی

۱۲-۵-۹۵ سحر کور د اختر د وېمه ورځ

٠
بیا د بنو سپوری ته مې زړه کیږی
خم د ازغو سپوری ته مې زړه کیږی

شرنگ د زولنو مې زړه ته پرې نه وت
ستا د بنگرو سپوری ته مې زړه کیږی

وریت دې کرمه مخ - زلفې دې غواړمه
یم په غرمو - سپوری ته مې زړه کیږی

خومره به د ژوند په اور کبني ځان سېزم
خم د پیالو سپوری ته مې زړه کیږی

توان راکبني زاهدۀ ! د ژوند ختم شو
ستا د تسبو - سپوری ته مې زړه کیږی

۱۲-۵-۹۵ سحر کور د اختر د وېمه ورځ

اوس مې هم زرگې او سترگې "تا" غواړي له خدايه
هغه پخوانۍ مينه دې بيا غواړي له خدايه

خلقو ته معنی د ژوند او مرګ جوړې يوه شوه
کله هغه غواړي - کله - دا غواړي له خدايه

خومره دې مټين په اداگانو باندې مړه دی
ګوره چې خدا دې په ژړا غواړي له خدايه

بنګاري د حسين^{رض} او د يزيد قيصره زړه شوه
خلق اوس يو نوې کربلا غواړي له خدايه

هېڅ هم ورته ياد نه دی اشنا - بې ستا له نومه
لاس ئې کرل وچت - زاهد دعا غواړي له خدايه

۲۰-۵-۹۵ ماښام په لاره مردان

دیدن د گل هم غواړو لاره هم ازغنه غواړو
څه لېونی یو زندگی ځان له سنگ زنه غواړو

هر یو مټین وی د گمان او د یقین په مټېنځ کښې
تل په وعده باندې راتله له دروغز نه غواړو

دومره تراخه راله وخت راکړل چې خواږه مو هېر شو
اوس ذائقه د زندگي هم زهر جنه غواړو

سپرله د ژوند د پولي هاغه سر ته ورسېده
مونږه لا اوس هم سره گلونه له چمنه غواړو

تاته ځان سترې ښکاری تاته قلم سترې ښکاری
مونږ لا بلا معني زاهدۀ ! ستا له فنه غواړو

۱۰۷-۹۵ ماسخوتن کور

ستا درېدېدلی اکثر - تاته دعاگانې کوی
اوس مې هم زړه او نظر - تاته دعاگانې کوی

هغه مټين چې ستا د زلفو سپورمې ټي ونه لیدو
اوس هم ولاړ دې په نمر - تاته دعاگانې کوی

ستا ثاني نشته خو مټين دې هم ثاني نه لری
گوره کړی ځان سره شر - تاته دعاگانې کوی

ساقی خفه نه شي واعظ دننه هر څه وائی
له مېخانې نه بهر - تاته دعاگانې کوی

هغه زاهد چې همېشه دې تا له در شړلې
هغه فقير ستا د در - تاته دعاگانې کوی

۸-۸-۹۵ مابنام په لاره مردان

څوک په نمرخاته څوک په قبله وځي د کلي نه
هر خواته چې ځي - ستا په نامه - وځي د کلي نه

ډېر مې که بناري رقيب ته وې - چې دلته مۀ راځه
نه ئې منل - اوس څۀ رنگه - پيکه وځي د کلي نه

گوره چې پرون پرې وو گلونه د سهر و پراته
نن په هغه لارو جنازه وځي د کلي نه

تيک ده چې روزگار له بناري ئې ته ځي ملگري مې
څومره دی پرېشان - څومره خفه وځي د کلي نه

نن خوبه اشنا لږ شان راوتې وې - چې څۀ چل د مې؟
نن خو دې زاهد په توره شپه وځي د کلي نه

۷-۱۰-۰۵ د پېښور په پلاره

هر سرے خپل یار ته گوری ټول عمر
سترگې مې ستا لار ته گوری ټول عمر

پاتې شی رندان تېری - غږ نه کوی
دا خلق خپل وار ته گوری - ټول عمر

ژوند د غریب څه وی ؟ د وهمونو بڼکار!
رانشی - بهار - ته گوری ټول عمر

سah ئې بې قراره د ژوند تېره شی
څوک هم چې قرار ته گوری ټول عمر

شپه د زاهد ژوند کښې به ، په څه راشی ؟
دے خو ستا رخسار ته گوری ټول عمر

۸۰۱۱-۹۵ مابنام په لاره مردان

گلو کښې رنگ دے - په غوتو کښې رنگ دے
ستا له نظره - په سپرلو کښې رنگ دے

ستا رنگ کښې رنگ شی - چې دروگوری خوځ !
هر یو اندام دې رنگینو کښې رنگ دے

تا ورته خدائے زده دی کتلی - کله ؟
اشنا - تراوسه آئینو کښې رنگ دے

ته رانه خه خفه شوې - نه راځی اوس
ستا تصور هم - په پښتو کښې رنگ دے

چا در کتلی دی ریښتیا ووايه!
نن دې زاهدۀ! انگو کښې رنگ دے

۹۵-۱۱-۳۰ مابنام په لاره مردان

خدایه دوه سترگې دې ژړا له راکړې
ولې صدمې دې څومره ماله راکړې

ستا به څه کم شی - مرگه روستو راشه
که دوه څلور ورځې خندا له راکړې

چرته کښې اور - چرته سپلاډ او وینې
څنگه تحفې دې نوی کاله راکړې

د نن وعدې دې راله ساه ډوبه کړه
پنډ د لوظونو به سبا له راکړې

واخله زاهدۀ - ستا سودا وه زلفې
دا زولنې دې - اشنا تاله راکړې

۹۵-۱۲-۳۱ ماسخوتن ۱۱ بجی خپل کور مردان

O

بنکلو . خندا . پریبنوده

زړه مې درزا پریبنوده

راغې جوړ قیامت په سر

زړونو دعا پریبنوده

قدر شو د ژوند بدل

خلکو وفا پریبنوده

مونڊ ته سرمايه غزل
لويه - حمزه پريبنوده

هېڅ به هم - حاصل نه ڪري
چا چي دنيا پريبنوده

خه به بائيلي اوس حلمي
جونو مسڪا پريبنوده

خه مي ئي زاهد اوس؟
ستا لمن ما پريبنوده

۲۷-۱-۹۶ سحرڪور مردان

نه ستا نه راتله نه مې درتله کيږي جانانه
مينه جوړ کميږي دا به څه کيږي جانانه

خدائے راته وختونه رقيبېان کرل مې نه کړي
نن مې ستا ديدن ته بلا زړه کيږي جانانه

دېره موده پس يو "اکبر" بل امتحان اخلي
هسک به ورته گورو چې هر څه کيږي جانانه

دلته تش خوبونه د جنت خلق ليدې شي
زه او ته ئې چې غواړو - هغه نه کيږي جانانه

تا سره مې لوظ د ياري دے لا تراوسه
بد کيږي جانانه - اوس که به کيږي جانانه

ځکه خو زاهد له ټولو ورستو وي هر څه کيږي
ده نه خوشامندي د چا نه کيږي جانانه

۷-۵-۹۶ مابنام په لاره مردان

(مغل اکبر باچا)

په انتظار ولاړ په نمر وچ شو
حمزه په طمع د کوثر وچ شو

خه به گمان خه په باور وچ شو
د غره کلاب وو په ډنډر وچ شو

زاهده! ما حمزه خاموش وليدو
حېران يم څنگه سمندر وچ شو

O

ستا په هر غزل هره مصرعه مرمه
زه دې يم مټن ستا په نامه مرمه

مرگ دې په نېټه - حمزه ژوندې يم
ما وې زه به ستا په جنازه مرمه
(د حمزه په وفات)

چرته دے رقیب - چرته زیبار - خطا
بس خو شو د مېنې کاروبار - خطا

تا مې تش کتل تراوسه معاف نه کړل
خدائے خو هم بخښی - گوره! یو وار - خطا

دواړه شو خطا - چې ساقی څه چل دے؟
ستا نه لار خطا شوه - مانه وار خطا

ژوند خو له تیندک نه بغير هېڅ نه دے
خامخا یو ځل خو - ده پکار - خطا

ماته دې خزان د زړه معلوم نه وو
زه دې شوم د شونډو په بهار خطا

ته او راتله! دلته په رڼا ورځې؟
څنگه دې زاهده! کړله لار خطا

۳۱-۷-۹۵ خپل کور غرمه مردان

زه د ژوند امتحان اخلم - ژوند زما امتحان اخلی
خوک د "چا" امتحان اخلی - خوک د "چا" امتحان اخلی

د رقیب له محفلونو - نن تر کوره زما راغی
زړه مې سر شو په تویونو - په درزا - امتحان اخلی

چې رقیب رانه خټک وکړو - ورو د ځان سره مسکه شوم
ستا نظر امتحان اخلی : ستا خندا - امتحان اخلی

زندگی هم یو سزا ده - د رنگونو سمندر کښې
هر قدم ئې د مرګ زیرمې - هره ساه امتحان اخلی

د سقراط پياله د زهرو لا خالی نه ده زاهده!
بيا دی خلق جمع شوی چې د "چا" امتحان اخلی

۵-۷-۹۶ کور غرمه مردان

پوئې شو په هر څه - په اشاره باندې پوئې نشو
خلق دې په لوظ - په وعده باندې پوئې نشو

څه به امتحان د خلقو اخلو د نیتونو
مونږه خو د ځان په اندازه باندې پوئې نشو

دا منم چې جوړ به وی په نوم د سحررونو
هېڅ د دې وطن په ورځ او شپه باندې پوئې نشو

گوره دې قسمت ته چې واعظ راسره کېناست
راکړه یو بل جام - په دې کاسه - باندې پوئې نشو

هره ساه چې اخلو - د مرگ زېرمه ورسره وی
مونږه خو هېڅ د ژوند په تماشه باندې پوئې نشو

کله له محفله چې وځي - درسره لار شی
هېڅ دې څوک زاهد! په قیصه باندې پوئې نشو

۲۰-۸-۹۶ مردان

زۀ د رڼا مجرم زندان کښې هم خوشاله يمہ
سah مې ډوبيرې شېستان کښې هم خوشاله يمہ

کۀ مې د ژوند هره لحظه ده - بې وسې او جبر
سah اخستې نشم جهان کښې - هم خوشاله يمہ

کۀ مې په سر وريرې کاني کۀ گلونه اشنا
چې تۀ ودريرۀ - د مۀ باران کښې هم خوشاله يمہ

څۀ وائۀ ؟ چاته وائۀ ؟ څنگه وائۀ ؟ والې وائۀ ؟
ستا نه بغېر به په مردان کښې - هم خوشاله يمہ ؟

زاهدۀ مينه او سکون مې پکښې ونۀ موندو
درنگ او بوئې په دۀ جهان - کښې هم خوشاله يمہ

۹۶-۱۱-۹ ماښام کور

ستا د چم بادونه چې رالوزی
سپری مې زخمونه چې رالوزی

شته دے لا د ژوند علامت دلته کښې
ستا د مخ رنگونه چې رالوزی

سah هم اخستې نشو زړه وره مونږ
تنگ شو ژوند - گردونه چې رالوزی

ستا د زلفو بوټی پکښې پوتې نه وی
وژنی مې بادونه چې رالوزی

خدائے زره چې نن څه چل دے ؟ د څه شپه ده؟
زهن ته عکسونه چې رالوزی

ځوان به وی حمزه ستا ، د "زاهد غزل"
ستا د مرگ یادونه چې رالوزی

۱۹۰۱۱-۹۶ د شپې ۱:۳۰ بجی کور

٠
بنکاريږي چې پرېوتی دی له زوره پښتانه
بې شانه خاموشي - کښې شو - بې شوره پښتانه

بيا هم د چمن خلقو ته گډا کړی په لستونو
بې نومه پښتانه دی - هم بې کوره پښتانه

کمځی کمځی وجود ئې که بدلېږي په تارونو
بيا هم په خدا سر دی - ورته کوره پښتانه

قاتل ته ئې قاتل چې مخامخ ووي ملگرو
نن وير ته جوړ تيار شو په سر توره پښتانه

مجرم ئې چې زاهد! پښتو وائي - پښتوليکي
ويشتي شي په کمرو له هر لوره پښتانه

۲۲-۱۱-۹۶ مابنام کور مردان

ستا په کتو کښې بې له مرگه څه دی ؟
اشنا بنو کښې بې له مرگه څه دی ؟

څوک چې ځان وژنی - ساقی تاله درشی
په مېخانو کښې - بې له مرگه څه دی ؟

یا به تا مړ کړی - یا به ما ووژنی
کلی - کوڅو - کښې بې له مرگه څه دی

د انتظار لمحي - د مرگ په زمکه
ښکله وعدو کښې بې له مرگه څه دی

زاهدۀ! هر وخت تذکرې کړې د مرگ
ستا په تسبو کښې بې له مرگه څه دی

۱۵-۱-۹۷ مردان مابنام

خلق یوبل ته غږ کوی - کله ! که - وی - نالگی
زما او ستا مټېنځ کښې په خه شوه - دشمنی - نالگی

بیا تر قیامتہ مې یقین نه دے چې لار مویو شی
هسې نا ستا او زما مټېنځ کښې چرته شی - نالگی

تا خو مخ داسې رانه پته کړو - لکه مړ چې شی څوک
داسې خو ژوند دے - خامخا پکښې - راځی - نالگی

یوه لحظ کښې شي خوشحاله - په یوه کښې خفه
په هېڅ دې پوښې نه شوم چې خه دې ده یاری - نالگی

بنکاری زاهد د څښو تکل کښې چرته لرې لار شی
بغېر خه وجې راسره کړی په سپرلی - نالگی

۶۴-۹۷ ماښام په لاره مردان

اسره ستا د لاس ليکلی - يو خط اوس هم شته دے
په اُبنکو روست - وټنو خوړلې - يو خط اوس هم شته دے

زما د "مرگ په پروانه" هسې جشنونه کيږي
ما شي معصوم ثابتولې - يو خط اوس هم شته دے

کړنې راځکل په لوظ - هسې دے عادت د ښکلو
ستا د لوظونو - ما ساتلې - يو خط اوس هم شته دے

رقيب به څه رنگه ثابته کړي دعوی د چمن
زمونږ په وينو کښې لړلې - يو خط اوس هم شته دے

اُبه به بيلې کړي په ډانگ - که رقيبانه ضد وکړي
تا او ما نشي بيلولې - يو خط اوس هم شته دے

زاهدۀ! چپ شه - ملامته - چې سابقې ته نه شي
ستا مېځانې ته - راستولې - يو خط اوس هم شته دے

۱۵۰۴۰۹۷ څلور بجې د شپې کور

چرته چې ته ځي دريسې ځي - نظر
څنگه به قابو کړي لېونی - نظر

هېڅ نه وينم - هر څه شو تياره په ما
وروک مې شو په تا پسې بېڅې - نظر

ماله لامبو نه راځي چې بېج به شم
ډوب به مې کړي ستا سمندري - نظر

ستا مسکی نظر کبھی دشمنی کوم دہ؟
غواری رقیبان ازگی ازگی - نظر

دا د زرہ دردونه - د اختر ورخی
اور دے لگبدلی - پہ سپرلی - نظر

نہ اوسی زاهد - مستقل دلتہ کبھی
اچوی پہ کلی سرسری - نظر

وہ کتل زاهد تہ ور ئی پورے کرو
" لگی پہ ہر چا د دے سری نظر "

۲۰۴-۹۷ د لوئی اختر دریمہ ورخ - سحرکور

د عمر وو شلېدلی گړېوانونه خلقو جوړ کړل
دا کال جوړ بختور شو چې زخمونه خلقو جوړ کړل

بې وجې رقيبان مې پېدا کيږي ستا په وجه
ته څه مې خواله راغلې - چې مخونه خلقو جوړ کړل

نه ته راځي څه وائي - او نه مانه درتله وشو
زما او ستا په مېنځ کښې دېوالونه خلقو جوړ کړل

اشنا - په عمر پس مې انتخاب ته سجدې کېږي
نن ستا - په دېوالونو ، تصويرونه خلقو جوړ کړل

مونږ دېر يو جوړ تور بخته چې په هېڅ باندې پوښ نشو
د عمر دشمنو کښې هم کورونه خلقو جوړ کړل

زمونږ په کور او کلي محبت څومره بدنام دے
تا يو خبره وکړه - داستانونه خلقو جوړ کړل

مونږ څنگه به سيالي کښې ولاړ پاتې شو زاهد
مونږ وينو تش خوبونه - تعبيرونه خلقو جوړ کړل

۹۷-۴-۲۷ د شپې ۱۱ بجې خپل کور مردان

نن دې وړبل په اوږو خور دے څه قيصه خوشته دے
هر سر دے ځان سره په شور دے - څه قيصه خوشته دے

نور کله هم - ستا د مخ رنگ ته مې رنگ نه ټينگېده
خو ولې رنگ دې نن - نور نور دے څه قيصه خوشته دے

د بنار امير ډېر دليلونه پېش کوي د امن
ولې په هره لاره اور دے - څه قيصه خوشته دے

ستا په ليدو مې اشنا هر ځل درزېدلې دے زړه
نن کيفيت مې د زړه نور دے - څه قيصه خوشته دے

تا سره هم د "چا" دعا ده - د "چا" لاس زاهده!
رنگ د غزل دې کور په کور دے څه قيصه خوشته دے

۱۴-۵-۹۷ ماښام په لاره ۸ بجې مردان

مونږ ستا د زړه او د نظر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو
اشنا! د سپوری او د نمر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو

مسکا په شونډو - خو نظر ئې د م - له زهرو نه ډک
څه ازلی د خبر او شر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو

ستا د نظر د وسعتونو په پائیو پوئې نه شو
هر څوکه مونږ د سمندر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو

نه اورېدې شو ستا آواز - نه د خپل زړه درزېدل!
داسې د ژوند د شور او شر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو

نه ته خوشاله شوې زاهدۀ! نه ساقی رضا شو
مونږ د شراب او د کوثر په مټېنځ کېنې گېر خلق یو

۱۹۰۵-۹۷ د شپې ۱۱ بجې خپل کور مردان

په مېخانه کېنې منم - هر څه کېږي
ولې واعظه ! دا بهر څه کېږي؟

يوه نورې شوله د ژوند په بيه
د سر قيمت څه شو ؟ په سر څه کېږي

مېنه کوئ ملگرو ! ژوند د پکېنې
شرونه مه کوئ - په سر څه کېږي

چې د ساقې نظر او مينه نه وي
شراب څه شې دې ! په کوثر څه کېږي

دلته انصاف زاهدۀ ! چانه غواړې
هغه به کېږي چې اکثر څه کېږي

۱۵.۷.۹۷ مردان

دا څه وختونه شو ته گوره - بهر نشی وتې
هېڅ څوک له ويرې له خپل کوره - بهر نشی وتې

يو ځل هم خوند چې چا اغستې - ساقی ستا د کنډول
ټول عمر بيا له دغه اوره - بهر نشی وتې

دومره نازکه ده - چې زور د لويټې نه زغمی
چې پښتنه ده - نو سرتوره - بهر نشی وتې

زه نه مرکېږم خو ته خنده - تر قیامته پورې
په ژوند مټين د ژوند له شوره - بهر نشی وتې

ډېر که پټې مخی ورته گوری د مطلب په نظر
زاهد کمزورم - ستا له زوره - بهر نشی وتې

۱۸-۸-۹۷ غرمه ۳:۳۰ بجې مردان

دې درې د نمر خو ولې نمر ته واپس کېږي نا
ستا له در شړلي اوس ستا در ته واپس کېږي نا

لارې د منگي او د گودر قيصې کتاب ته شوې
جونه د بازار شوې - اوس گودر ته واپس کيږي نا

اوس نې زندکي د زلفو وليده د مرگ په لار
گل اوس په قسم هم خپل ډنډر ته واپس کيږي نا

اوس خو دې يادونو هم د بنار هنگامي خوشې کړې
اوس خو د مټين زرگي کنډر ته واپس کيږي نا

تاسره نې مينه شته - خو خپل عزت هم نه بابلې
نه مني ضدې د مې - زاهد - چرته واپس کيږي نا

۰۱۱۴-۱۰-۹۷ بجي ماسخوتن کور مردان

تا چې راته څه وې - ما په زړه کرل
نور راسره څه وو؟ ما به څه کرل؟

تاچې کوم ازغی پېرزو کوول په مونږ
مونږ نکه بانه به په لېمه کرل

دلته د انصاف قيصه څه داسې ده
ورېبل هغوی - چې - چا څه نه کرل

بې له دې نه ژوند - کومه معنی لري؟
بس خو بد رېبل - او همېش بڼه کرل

ځکه مې زاهدۀ! لاس خالی بنکاري
ما د ځوانی دور کښې څه نه کرل

۲۰-۱۱-۹۷ ماسخوتن په لاره مردان

چرتہ چي مونڊ د مينې کر کري دے
مونڊ سره هر چا هلته شر کري دے

ستا مئين ستا خلاف - خٽه چرتہ اوري ؟
هميشه شر ئي - ستا په سر کري دے

مئين له سپورے نن د زلفو ورکړه
محنت ئي ټوله ورځ په نمر کري دے

چرتہ کښي هم په وعده نه ئي راغلي
مونڊ دې په هر قسم باور کري دے

د آسمان ستوري به بيا شماری زاهد
لوظ ئي بيا د مازیگر کري دے

۵-۱۲-۹۷ کچري مردان

مونڙه ڪه عشق ڪري ڏي هم ڪه دشمني ڪري ده
والله ڪه يو لار ڪنبي مو چرتي بي ايماني ڪري ده

يا خود ذره ويني مو ورڪري يا خواره ڏ ڙوندون
مونڙه په ڏي طرز ڏ گلونو ابپاري ڪري ده

ستا ڏ لاس درد وو - يو احساس وو - ڏ غربت راسره
ڪه مي روزگار ڪري ڏي هم ، ڪه شاعري ڪري ده

نه ستا لمنه په لاس راغله نه ڏ خپلو مينه
ڏ ڙوند په لارو مي ٽول عمر جواڙي ڪري ده

منم چي ڀر دردونه راکرل - وخت ڏ ڙوند په لارو
نه مي سر بنڪته شو آشنا - نه مي زاري ڪري ده

ڏ مرگ په وخت ئي ڳوته ونيوه زاهد ته پروڻ !
ماسره مينه - وئي بس دغه يو سري ڪري ده

۹۷-۱۲-۲۶ ڏ موٽروي په لار لاهور سحر

O

خوک چي زما ساه وه - هغه مړ کړمه

مرگ چي مي سزا وه - هغه مړ کړمه

چرته کړی گذار رقيب د مخې نه !!

بس خو چي مي شا وه - هغه مړ کړمه

هر خوک ئي مټين وو - گواهي نه وه

شپه نه وه - رڼا وه - هغه مړ کړمه

ټول عمر ئې برند هم چاته نه کتل
گوره چې قضا وه - هغه مړ کړمه

ما پرې د ژوند ټول خواږه نوستلی وو
دغه مې خطا وه - هغه مړ کړمه

څه به جنازه وی ؟ څه به خلق وی ؟
څوک چې مې دعا وه - هغه مړ کړمه

څه به اوس زاهدۀ! څوک اتبار کوی
څوک چې مې تکیا وه هغه مړ کړمه

۲۶-۱۲-۹۷ د موټروۍ په لار سحر لاهور نه واپس

زړه رانه پاتې شو بې ځايه - لار کښې
اوس به څه کيږي لويه خدايه - لار کښې

زما د زړه لار به اخر بنده شي
ته رقيبان دغه شان بيايه - لار کښې

په زړه دې بل څه - په خله وائي راځم
ازغی کره - گلونه - ستايه - لار کښې

قاتل مې بيا د مرگ بينا - جوړ تری
راته خنديږي چې له ورايه - لار کښې

په دې موسم کښې - دا خندا - زاهدۀ!
څوک دې لېدلی دی بيا - وايه - لار کښې

۸۳-۹۸ ماښام په لاره مردان

دا غریبی - شراب - شراب - خوانی
ازغی ازغی ماحول - گلاب - خوانی

د حسن قدر دلتہ وږې نظر !
کله نا کله شی - عذاب - خوانی

وړېخ د نمر پلوشې نه شی زغمې
چرته پتیرې په حجاب - خوانی

ډېر خه که غواړم - خه کوولې نه شم
زما زیرکے - خانه خراب - خوانی

یو خواته ستا فتوه - زاهدہ بل خوا
وریخ - سپرلے - مستی - شراب - خوانی

۱۹۰۳-۹۸ مابنام په لاره

پښېمانی

تاته به یاد وی چې یو ځل مې اشنا!
له خدائې نه ستا د عمر سوال کړې وو

چې زندګۍ دې زما تاله درکړې
خو دا غلطۍ وه زما - هغه وخت نه پوهېدم

اوس چې زه فکر کووم - د ژوند لمحوته کورم
زما په ژوند کېنې څه دی ؟

بس له سلګو نه ډک دے
ټول د ازغو نه ډک دے

اوس وایم - سوال مې خدائې قبول نه کړی
ستا زندګۍ چرته - په نول نه کړی

۱۰۴-۹۸ سحر مردان کچری

هر وخت چې په جنگ يم ستا نظر سره
مه راگوره - نه مې لگي - شر سره

داسې شوم راستون چې - درواپس نشوم
ما يو بل فقير وليد - ستا در سره

ډېر كه تهمتونه په ما پورې دي
خومره درې انښتې وي د نمر سره

ماته خو قابل د عشق ښكاره نشو
څه كه فرهاد سر مات كړو د غر سره

هر څوك مرور - چې سجنده نه راځي
څه وكرم زاهدۀ د مې خپل سر - سره

۷-۴-۹۸ يوم عارفه ۱۲:۳۰ مردان

مونږ د جانان د زلفو سپوری ته دمه ونکړه
مونږه یو بل ته د ځوانۍ د درد قیصه ونکړه

بلا خدایان دی د یو خدائې په زمکه دلته اشنا
شکر د مې یو ته مو په هېڅ شکل سجده ونکړه

د ښار امیر پرې شو خفه ، که خلقو زړونه بائېله
د زړه له زوره بیا هېچا دلته تپه ونکړه

کوم انقلاب ئې په طبیعت کښې شو پېدا - حېران یم
عمر شو تېر - ولې جانان نوې وعده ونکړه

دومره مټن دې ووم په جام چې زاهدانو سره
پنډ د توبو مې کړو په سر خو ما توبه ونکړه

۱۵-۴-۹۸ مازیگر مردان

زما د ژوند که آئینې - آئینې پاتې نه شوې
ستا د ځوانۍ هم تماشي - تماشي پاتې نه شوې

هغه وخت لارو اوس - ساقۍ چې به په لپو وېشل
گوت پکښې نه وی - مېخانې - مېخانې پاتې نه شوې

اوس خو مې هره ساه د بياچ شوه د پردونو په تار
اوس مې د ژوند هغه لمحې هم لمحې پاتې نه شوې

خلفې شوې وړوکې - پگړۍ وړوکې - شو قدونه واړه
زړونه شو تنگ - لوڼې حجرې هم حجرې پاتې نه شوې

اوس هم ځان وژنی په پښتو او په غېرت زاهد
چا وې چې دلته پښتې - پښتې پاتې نه شوې

۱۰-۵-۹۸ سحر ۸ بجی کور مردان

۰
ما ستا د نامې گل په کتابونو کښې محفوظ کړو
ما ژوند خپل - د زړه سره ! په دردونو کښې محفوظ کړو

پېرزو مې په چا نشي - په دې حقله لږ ظالم يم
ستا ياد مې د زرګۍ په دېوالونو کښې محفوظ کړو

ملګرو دا تيارې به د ژوند څه رنگه رڼا شي
شعور دلته کښې خلقو تعویزونو کښې محفوظ کړو

اوس ټوله زندګۍ مې عبادت شوه له دردونو
ستا غم مې لکه درد په پړهرونو کښې محفوظ کړو

هېڅ څوک هم د بازار په لوري نه ورځي زاهدۀ
هر چا دلته کښې ژوند خپلو کورونو کښې محفوظ کړو

۱۲-۵-۹۷ سحر ۱۰ بجې کچري مردان

خاورې زمونږ به کله کور جوړ شي
 شو چې نزدې نو څه پېغور جوړ شي

ستا به څه کم شي ساقی ! واروہ پرې
 سوې د اور که په دے اور جوړ شي

بس خو يو کور د زړه بيا نه جوړېږي
 نور که هر څه وران شي خو نور جوړ شي

د "کالا باغ مټين" په دے نه رسي
 هغه شے وران شي چې په زور جوړ شي

څوک کار د عقل نه زاهدۀ اخلي
 دلته کبني هر څه باندې شور جوړ شي

۲۰-۶-۹۸ منام په لاره مردان

پرېوت اشنا ! هغه دې نمر - مازیگر راونه وتې
بې له تا تېر شو - مازیگر - مازیگر راونه وتې

جونه بلا وې - دا منم - خو ما پرې اور لگوو
هېڅ رونق نه وو په کودر - مازیگر - راونه وتې

هره وعده - په انتظار - دې زما زړه شفق کړی
وعده کوې - ولې - اکثر - مازیگر راونه وتې

دا څنگه زول شو - چرته شور د مرغو پاتې نشو
تولې مرغی شوې در په در - مازیگر راونه وتې

په مازیگر مښ زاهد په مازیگر شولو مړ
اشنا ! له قصده - وې خبر - مازیگر راونه وتې

۱۷-۷-۹۸ سحر مردان

اُښکو ږندې کړې - د نظر آئینې پاتې نه شوې
اوس مې د درد - د سمندر - آئینې پاتې نه شوې

نه ستا د سترگو خلا شته - نه مې د زرۍ درزېده
دواړه شو گوره ! سر په سر - آئینې پاتې نه شوې

شرنگ د بنگړو د جونو وروک شو - منگی شار پراته دی
مېلې اوس نشته په گودر - آئینې پاتې نه شوې

مانه خو شکل والله هېر کړو د وختونو جبر
زرې - زرې - شولې - اکثر - آئینې پاتې نه شوې

څه تن اسانې شو - فنکار - څه ځان اسانې قاری
زاهدۀ اوس خو د هنر - آئینې پاتې نه شوې

۹۸-۷-۲۴ غرمه ۱۱:۳۰ کچری مردان

ستا د بنگرو هغه شور چرته ورک شو
زما د زړه هغه زور چرته ورک شو

هغه يو بنگر - د انگور زبله وؤ
چې خورېده کور - په کور - چرته ورک شو

ماسره ويره شوه - چې ورک نه شو اوس
د پښتونخوا نه پېغور - چرته ورک شو

زمونږ د وخت فرهاد تېشه ماته کړه
خدایه! د مینې نه اور چرته ورک شو

چې صرف ته وې پکښې - بل څوک نه وو
زما د زړه هغه کور چرته ورک شو

د جنت لار د ورکېدو خو نه وه
هغه زاهد په دمه لور چرته ورک شو

۲۶-۸-۹۸ د اسلام آباد په لار مازیگر

تبستم له شوره - هر خائے شور شور دے
بغير له گوره - هر خائے شور شور دے

منم چې شور دے د ژوندون علامت
مرو ئې له زوره - هر خائے شور شور دے

ستا په خاموش نظر کبني ژوند دے زما
تل راته گوره - هر خائے شور شور دے

ماته آواز دې - رقيب واو نه رېدوا!
لږ شان په زوره - هر خائے شور شور دے

د زړونو شور به خلق څنگه واورى؟
بشار نه تر کوره - هر خائے شور شور دے

"پښتونخوا غواړو" - "کالا باغ نه منو"
زاهد! روره - هر خائے شور شور دے

۳-۹-۹۸ سحر په لاره لاره مردان

رندې شولې ملگرو آئينې د نظرونو
بې وخته رانه پاتې شوې رشتې د نظرونو

هر څومره که پاڅه پاڅه کاته کوی گل مخی!
یارانو! خو کچه ئې وی - وعدې د نظرونو

توبه! هغه درزا د زړه - ساد ماته - او خولې
دی اوس هم راته یادې زړانې د نظرونو

ستا سترگو ته چې گورمه - بل سوال نه شم کولې
دائمي دې وسپړی سلسلې د نظرونو

والله که په یو ټکی ئې پوښې شوې یم تراوسه
ما ولوستې ټول عمر صحیفې د نظرونو

یوځل ورته زاهدۀ! چرته وگوره په غور
قائل به دې کړی خپله معجزې د نظرونو

۲۷-۹-۹۸ سحر کچری مردان

تا خبره سپینه وکره ، پوئی شومه
تا سره می مینه وکره ، پوئی شومه

لمس ستا د شونډو ! او قیمت - توبه!
مینه می په وینه وکره پوئی شومه

ستا ذکر پکښې وو - که مدهوشه ووم
چا قیصه حسینه وکره پوئی شومه

خدائېکو که په خه باندې پوښېدمه زه
تا وعده رنگینه وکره پوئی شومه

وکره په خدا زاهد قیصه د ژوند
بېره ئې سنگینه وکره پوئی شومه

۱۰-۱۰-۹۸ مازیگر کور مردان

د لور قاتل

پېغلې مرحومې لور شمینه زاهد په نوم چې اسپتال کېې ناڅاپه وفات ش

زۀ اوس هم کله کله - ستا قاتل لار کېې وینم
خو لار بدله کړمه - هېڅ ورته ونۀ وایم
دا نا چې ما کېې گنۍ - لارۀ پښتو ختمه شوه
غېرت مې پاتې نشو - ستا بدل پور شو په ما
دلته سر مې مجبور شۍ - د جبر زور لاشته د مې
دلته بلا قدرونه د سړی لاس ونیسی
بېرڅۀ کۀ وغواړی هم - خو څۀ کولې نۀ شۍ
دلته قاتل ته خلق هېڅ هم وښلې نۀ شۍ
هېڅوک ئې دلته لورې - لاس رانیولې نشۍ

0

ځکه چې دلته ورته مونږ مسیحا وایو
د بیمار قتل ته هم د خدائے رضا وایو
زۀ اوس هم کله کله ستا قاتل لار کېې وینم
خو لار بدله کړمه - هېڅ ورته ونۀ وایم
ځکه چې دلته ورته مونږ میسحا وایو
د بیمار قتل ته هم د خدائے رضا وایو

۱۳۰۱-۹۸

سبح کجری مردان

زما د زرۀ د کور رڼا ختمه شوه
ستا په واته - د کور رڼا ختمه شوه

اوس خو سپين پرق وو - هر يو شے پرقېدو
څنگه ؟ په څه ؟ د کور رڼا ختمه شوه

تله دې اشنا څه وو - هر څه مې لارل
خلکو کاته ! د کور رڼا ختمه شوه

ته ترې څه لارې چې کنډر مې شو زرۀ
لارۀ ليمۀ - د کور رڼا ختمه شوه

زاهده! څه کوي اوس سوال د ژوندون
لارل - هر څه - د کور رڼا ختمه شوه

۲۲-۱۰-۹۸ مابنام په لاره مردان

اوس مې هم په سترگو کښې ستا رنگ وښی
ښکلی چې د وخت رانه په څنگ وښی

کوزې دې پکړې د رقیبانو وی
غرونه دې تل ستا وطنه ! دنگ وښی

ستا د کوڅې خاورې بادوی په ځان
پېژنې ؟ ستا خوا کښې - یو ملنگ وښی

هسې نا پیکه دې کړې د حُسن راج
ستا خوا کښې دې هر سره بدرنگ وښی

ماته د ژوند دغه علامت ښکاری
ستا پېنښېب دې ټول عمر په شرنگ وښی

تا زاهد ته څه خبره کړې ده
عمر وشو ځان سره په جنگ وښی

۱۱۲۵-۱۲۰۹ بجی د شپې کور

ستا په خائے گلاب خوښ کړو دا نه کیږی
 ځان له دې عذاب خوښ کړو دا نه کیږی

اوس ده " پښتونخوا " د مرگ او ژوند قیصه
 بل نوم دې جناب - خوښ کړو دا نه کیږی

ستا د سترگو رنگ - چې پکښې نه ښکاری
 څنگه به شراب - خوښ کړو دا نه کیږی

تاسره رقیبه! دوستی ؟ څه معنی
 کور دې په حباب - خوښ کړو دا نه کیږی

وېښې مونږه ورکړې د سپرلی په نوم
 گل دې د کتاب - خوښ کړو دا نه کیږی

خلق دې زاهد! مری له تندې نه
 ځان له دې دریاب خوښ کړو دا نه کیږی

۲۲-۲۰۹۹ ماسخوتن کور ۱۰۳۰

اوس خو په خه کار هم ماله نه راځي
هسې په دے لار هم ماله نه راځي

خه غورزوؤم - ازغی د لاسو نه؟
کل خو د بهار هم ماله نه راځي

خه به کوؤم زه - که مینه ختمه شی
"خدايه ! بل خه کار هم ماله نه راځي"

بس خو تر سحره په يو نېب ولاړ
چل د انتظار هم ماله نه راځي

څنگه به له داغه لمن وساتم
ستا په شان انکار هم ما له نه راځي

تاته مینتونه راته ښکاری مرگ
بې له تا قرار هم ما له نه راځي

چاته به زاهدۀ! حال د زړۀ وایم
ژبه د دے ښار هم ماله نه راځي

۱۹۰۳-۹۹

سحر کچری مردان (مصرعه غلام محمد قاصر مرحوم)

ستا د بنگرو شرنگ راباندې بڼه لگي
دغه يو اهنک - راباندې بڼه لگي

دا چنار دې ماته يادوي قامت
خومره چې شي دنگ - راباندې بڼه لگي

دې خو مې تائيد د انتخاب کوي
دا رقيب بدرنگ - راباندې بڼه لگي

ځکه مې خواني مئيو کښې ډوبه کړه
ستا د سترگو رنگ راباندې بڼه لگي

ستا قيصي زاهدۀ! له ثواب ډکښې
بس خو د جام کړنگ راباندې بڼه لگي

۲۵-۵-۹۹ مابنام بازار مردان

هر چاته كه ما وكړه د زړه قيصه
وايه ماته چا وكړه د زړه قيصه

غني مي په زړه راځكي - څوك پوښي نه شو
نن مي په خدا وكړه د زړه قيصه

وي وېل خدا كېښي - هېڅ هم پوښي نه شوم
ما كه په ساه ساه وكړه د زړه قيصه

بس د يو منصور قيصه ريښتيني وه
داسې خو دنيا وكړه د زړه قيصه

څه كنه زاهدۀ ! څه دې ووايي
نن دې په ريښتيا وكړه د زړه قيصه

۸-۶-۹۹ مابنام بازار مردان

بې له شرابو نه اوده اوده شوې
زاهدۀ څنگه ؟ دا په څه اوده شوې؟

زرگيه ! خيرې كرې ازغي د وعدې
لكه د اُنكي په بانه اوده شوې

بيل شو په خوبنه - خو بيا هم توله شپه
نه زۀ اوده شومه - نه تۀ اوده شوې

د ارمانونو شور دې چرته ورك شو؟
جانان خو راغې - ولې زړۀ - اوده شوې

يار دې تپوس وكړو - د حال زاهدۀ
بې خانه پرېوتې - بې زړۀ اوده شوې

۲۷-۸-۹۹ مازيگر بازار مردان

دا په خوب ورغلی - خلق نه پاڅی
خلق ئې که ولی ، خلق نه پاڅی

خور دې کړو محفل - خو چې تا خه ووې
ډېر شو ساه نېولی - خلق - نه پاڅی

لا خو ساقی غږ د خښلو نه وو کرۍ
داسې خو سپېڅلی خلق - نه پاڅی

ډېره که شپېلی ورته خوږه کړی څوک
دا د ژوند وژلی خلق - نه پاڅی

ووايه زاهدۀ ! غزل شپه شوله
هسې ستا د کلی خلق نه پاڅی

۲۴-۹-۹۹ مابنام په لاره مردان

وایی واعظ چې مې بې حایه بس ستی کره خوانی
دے خه خبر دے چې په مېو مې خوانی کره خوانی

دلته غربت کښې به څوک خه اتبار کوی په خوانی
څنگه بې وخته پېغلو ختمه په منگی کره خوانی

خلق پیری هم د تعویز هسې په غاړه ساتی
مونږه پیرزو په یو "غریب غوندې سړی" کره خوانی

ستا د بنو د دې کششه به څوک چرته بچ شی
ستا د بنو سره یاری راله ازغی کره خوانی

چې په لاسونو کښې د پېغلو ترقیامته برېښې
زاهده ! ته لکه نکړېزې دایمی کره خوانی

۱۵-۱۱-۹۹ سحر کچری مردان

د اعتبار نه پس د عبدالروف
زاهد صېب اخري کتاب
(زېږه) چې د هغوی د مرگه
پس چاپ شوې دي . د کتابت
او پروف پي حده ستونزې
لري . نو پکار دی چې د
دوباره کتابت نه پس ئې
ملگرو سره شریک کړو .
امتیاز عابد
اېډوکېټ
مردان

زیر کے

عبدالروف زاہد

زپرے

عبدالروف زاہد
ٹمینہ لاج . تی 84
شیخ ملتون تاون مردان

د کتاب نوم _____ زېږه
مصنف _____ عبدالروف زاهد
د چاپ کال _____ ۲۰۱۵
تعداد _____ ۵۰۰
بيعه _____ ۲۵۰
رابطه _____ اعجاز زاهد (اېډوکېټ)
03025712300
امجد زاهد 03018303515

دوباره نوې املا ، کپوزنگ او
پی پی ایف ته سمون
امتیاز عابد (اېډوکېټ)

۲۰۲۲ء

ٲرون

د عبدالروف زاهد (مرحوم)
نمسو عانيه زاهد ، منسا زاهد ،
ٲمينه زاهد او احمد زاهد په
نوم چي د نيکه مينه ٲي نصيب
کښي نه وه

اگران او محترم ارواښاد عبدالرؤف زاهد صېب چې په رسته کښې زما سکه تره (کاکاجی) دے . او هم په دغه وجه د هغوی د فن متعلق د خه لیکلو او یا د صفت کولو نه ځان قصدن ژغورم . چې په هغې کښې به زه انصاف او نه کړې شم . خو د هغوی لنډه پېژندګلو او خصوصاً د دې کتاب د پی دی ایف ته د اړولو څو خبرو اشد ضرورت محسوسوم .

زاهد چاچا د زور هوتي په نورمن خېلو کښې د ارواښاد عبدالحکیم کره په ۱۹۴۰ کښې سترګې پرانستې . خو په سرکاري کاغذونو کښې ئې پېدائش ۱۹۴۴ درج دے . چاچا ابتدائی تعلیم ، نه تر لسم جماعته پورې د مردان په علاقائي سکولونو کښې حاصل کړو . او بیا تر پښتو اېم اے پورې سبق ئې د پېښور یونیورسټۍ نه په پرائیوېټ توګه پاس کړې دے . د تعلیم په دوران کښې د لسم نه پس په ۱۹۶۱ کښې په واپدا کښې نوکر شو ، او تر ۱۹۸۳ پورې هم د دغه محکمې سره منسلک پاتې شو . خو چې کله ئې په ۱۹۸۳ کښې د اېل اېل بي امتحان د کراچۍ نه پاس کړو ، نو د واپدا نوکرۍ نه مستعفي شو او په مردان کښې ئې باقائده وکالت شورو کړو . چې ورستو تر مرګه هم د دغه پېښې سره تړلې پاتې شو . دې نه علاوه زاهد چاچا د ۱۹۷۱ نه تر ۱۹۸۵ پورې د PWD عوامی مزدور فېدرېشن د ټولې صوبې ستر سکر هم پاتې شوې دے . د زاهد چاچا په چاپ کتابونو کښې ، پرځه ، قیامتونه دی لمحې ، حادثې ، اعتبار او دا زېرے شامل دی . چاچا د شاعرۍ ابتدا تقریباً د ۱۹۵۵ نه کړې ده ، او د ۱۹۵۶ چاپ مواد ئې په بانګ حرم او شهباز کښې محفوظ دی . په ۱۹۶۰ کښې ورته د غزل بابا امیر حمزه خان شینواری صېب د پښتو غزل د (جګر مراد آبادی) لقب

ورکړو . او هم دغه وجه وه چې هغوی بیا ټوله توجه تر مرګه
غزل له ورکړه . او دا خبره ئې هم ثابتۀ کړه چې .
زاهد چې څو پورې ژوندۀ وی نو غزل به لیکي .
او کۀ مونږ د دې کتاب د شعرونو تاریخونه کورو نو د مرګ په
شپه ئې هم لیکل کړی دی .

دا لور او استاد شاعر زاهد چاچا په ۱۸ جولایي ۲۰۱۲ باندې
وفات شو او هم په دغه ورځ غرمه ۲ بجې د پورې هوتي د
شاه دند بابا په مقبره کښې د خپلې مور او لور سره خوا
کښې خاورو ته اوسپارلے شو . (په کور ئې نور شه)
او تر څو چې د دې کتاب خبره ده نو زاهد چاچا لا ژوندۀ
وۀ ، ماته ئې یوه ورځ وئېل ، چې چرته راشه ، دا نوې
شاعری او ورسره ټوله زړه درته حواله کوم . چې یو غټ
کتاب ترې چاپ کړو . خو د دې خبرې نه پس هاغه داسې
ناڅاپي وفات شو چې | مونږ هډو څۀ ته جوړ نه شو . بیا نه
خو ماسره د هغوی قلمی نسخه محفوظه وه او نه څۀ نور
څۀ مواد . نو بس خبره داسې پاتې شوه . بیا د هغوی د مرګه
درې کاله پس د هغوی ځامنو دغه کتاب (زېړے) راله چاپ
شوی حالت کښې راوړو . نو هر څو کۀ په دې نوم د
محترمې ... س ب ب ... کتاب شته ، خو بیا ورکښې ما څۀ
کولې شو . بحر حال کتاب چاپ شو . او چې چا به کتاب
اخیستو نو واپس به ئې ماته د کیلو او مانو دکښې دکښې
رابطې کولې . چې دا کتاب خو د غلطو نه ډک دے . او په دې
خو د زاهد چاچا هغه شته شخصیت په اوبو لاهو شو . خو
ما څۀ کړې وې ، نه ئې د چاپ نه خبر ووم ، نه مې پکښې څۀ
اختیار وۀ . خو بیا هم د زاهد چاچا د هر لوستونکي دا مطالبه
وه چې کتاب دې په هر صورت تیک کړې شی . او هم د دغې
په تناظر کښې ما دا ټول کتاب د موبائېل په سکرین تائېپنگ
کښې . په مزه مزه دوباره ټول . کمیوز کړو ، چې . یکښې . داسره

گران کشر عطاء الرحمان باور هم دېر کار وکړو .
 د کتاب صحت داسې وو چې د املا د غلطو سره سره
 پکښې نور هم دېر کمې پاتې وې. خو چې کوم کمې ما پوره
 کولې شو ، نو هغه مې پوره کړو . د غزلو بعضې مصرعې
 دېرې غلطې تائېپ شوې او چاپ شوې وې . نو یاخو مې هغه
 نیمګړې پرېښودې او یا مې ترې حذف کړې . په دې غرض
 چې کتاب په صحیح صحت کښې لوستونکو ته وړاندې
 شي . دغه اصلاح هله کېدې شوه چې د زاهد چاپا قلمی
 نسخه مونږ سره وې .

بل ما چې د دې کتاب سر مخ تائېتل له د زاهد چاپا کوم
 تصویر خوښ کړه او لګولې دې نو دغه تصویر هم د هغوی
 له مرګه ورځ دوه مخکښې ایستلې شوې ده .
 بحر حال که بیا هم په دې کتاب کښې څه غلطۍ راغلي
 وي نو بخښنه غواړم ، او که دېره سنگینه غلطۍ پکښې چاته
 په نظر راځي ، نو د کتاب په سر کښې د هغوی د ځامنو
 نمبرې درج دي ، د هغوی نه پاتې غلطۍ معلومولې شي .
 د دې کتاب پی دی ایف ته اړول صرف او صرف د هغوی د
 کتاب د صحت سمون او د طالبعلمانو او لوستونکو په بار بار
 غوښتنو اصل مقصد لري .
 ستاسو هر قسمه تنقیدي رائي به زما له پاره دېره د ویاړ
 خبره وي .

ستا سو
 امتیاز عابد

(اېډوکېټ)

۲۲_دسمبر ۲۰۲۲ء مردان

ستا د نظر خبرې _____ پرېږدمه زه
څنگه د نمر _____ خبرې پرېږدمه زه

دلته ځوانی زما _____ تیارو وخوره
څنگ د سحر _____ خبرې پرېږدمه زه

ستا د خدا نسبت به څه سره شی ؟
که د محشر _____ خبرې پرېږدمه زه

ویرېږم _____ تا ته گوته پورته نه شی
دا چې اکثر _____ خبرې پرېږدمه زه

زاهد چې ذکر کوی _____ ستا د سترگو
د سمندر خبرې _____ پرېږدمه زه

۱۹۹۹-۱۱-۳۰ سحر کچهری مردان

رحمة العالمين

هغه چې ترپنه نمر _____ د راختو کوی پوښتنه
هغه چې ترې وريخ _____ د ورېدو کوی پوښتنه

هغه چې کائېنات ئې دی _____ له مخه پېدا شوی
هغه چې ترپنه زړه _____ د درزېدو کوی پوښتنه

هغه چې کهکشان ئې د پښو گرد دے _____ آشنایانو
هغه چې ترپنه اور _____ د سوزېدو کوی پوښتنه

هغه چې خدائے ئې هم _____ په صفتونو نه مریږي
هغه چې ترپنه مرگ هم _____ د راتلو کوی پوښتنه

هغه چې د رنگونو _____ د نسلونو نه خلاف دے
هغه چې زندگۍ کښې _____ د ظلمونو نه خلاف دے

هغه چې مساوات ئې لوږې مقصد _____ د زندگۍ وه
هغه چې د رسمونو _____ رواجونو نه خلاف دے

هغه چې ورورولي _____ امن او مینه ئې مسلک وه
هغه چې بې مقصده _____ د جنگونو نه خلاف دے

هاغه محمد _____ چې په امین باندې یادېږي
قران کښې په طاحه _____ او په یاسین باندې یادېږي

چا کړې په سترگو کښې رانجه او چا په سر اونوستې
ستا د کوڅې خاورې وې ____ خلقو په نظر اونوستې

څه ظلم اوشو ____ چې د ښکلو نه خندا هېره شوه
خدایه ! چې بیا وینې چا نن د لار په سر _ اونوستې

ماته ____ قسم دے پلوشې ستا د نظر ____ ښکارېدې
خلقو که ډېر وئېل _ اوبه وې _ چا په نمر اونوستې

څنگه به ستا د مخ مټین په یو ځای مومی _ قرار
چې دې لمحې _ د دیدنونو در _ په در _ اونوستې

د کانو ښار کښې به زاهد _ څوک پرې څه پوهه شی
گنی ____ ملگرو ____ ملغلرې ____ د هنر اونوستې

مونږ فقيران د ژوند په لار _____ د نظر خبر غواړو
وی که کوڅه او که بازار _____ د نظر خبر غواړو

اوس رقیبان ئې هم شو پوهه _____ په انداز او رموز
ځکه په هره ساه _____ د یار _____ د نظر خبر غواړو

مینه ده څومره زوروره _____ مونږ مجبور څومره یو
یو د هر چا د سترگو خار _____ د نظر خبر غواړو

زمونږ غوښتنې څه دی _____ بس خو یو د مینې نظر
یو مسافر د هر یو ښار _____ د نظر خبر غواړو

زاهده داسې به رسوا شو _____ ما منله چرته
ځای په ځای گرځو _____ | د سرکار د نظر خبر غواړو

۲۸ فروري ۲۰۰۰

خه نشه _ مستی _ ستا په نظر کښې ده
مینه او ځوانی _ ستا په نظر کښې ده

مر دې کرمه _ ساه دې _ رانه وخکله
ما وې _ زندگی _ ستا په نظر کښې ده

څومره لېونتوب دے _ ستا په سترگو کښې
څومره هوښیاري _ ستا په نظر کښې ده

هر نظر ستا مخکښې _ اشنا خاورې شی
دا څنگه خدائي _ ستا په نظر کښې ده ؟

عمر غواری _ ستا د یو نظر معنا
څومره گهرائي _ ستا په نظر کښې ده

رابه شی سپرلی زاهد _ دلته کښې
خه بې یقینې _ ستا په نظر کښې ده

۱۳_۳_۲۰۰۰ مابنام په لاره

وائی چہی مہی نہ راخی _____ پہ خلہ دروغ
وائی مخامخ راتہ _____ دا خہ دروغ

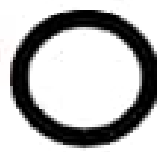
شک د محبت نہ _____ بھر چرتہ وی ؟
یا خو زہ دروغ وایم _____ یا تہ دروغ

ہر خہ چہی تہ وائی _____ راتہ اووایہ
نہ وائی د زرہ سرہ _____ لہمہ دروغ

دا زمونہ د دور _____ المیہ بنکاری
خومرہ ریشتیا سپک _ خومرہ درانہ دروغ

وہی وئیل _____ اشنا مہی دے _ بس یو زاهد
دا دی د کچہ عمر _____ پابنہ دروغ

۲۱_۳_۲۰۰۰ مردان

ماله لږه لار راکړئ _____ چې لار شمه
پته مې د يار راکړئ _____ چې لار شمه

ماته د جنت په طمع _____ گران دے مرګ
څه نه څه اتبار راکړئ _____ چې لار شمه

وی دے د ژوندون _____ يا ستا د زلفو ول
ماله خو څه کار راکړئ _____ چې لار شمه

څه دی په چمن کښې _ بې له درده اوس
زېږے د بهار راکړئ _____ چې لار شمه

بې مینې حرم کښې _____ زاهد څه کوی
مینه د دلدار راکړئ _____ چې لار شمه

۲۰_۵_۲۰۰۰ ماښام مردان

زره مې تا اوس هم غواړي _ سترگې مې تا اوس هم غواړي
چرته صبرېږي ستا له مينې _____ سزا اوس هم غواړي

د زره به څه وايم _____ د مينې اصول څه دی اشنا
دې ستا د شونډو هېره شوې خندا _____ اوس هم غواړي

لمن د عقل چرته نيسي _____ د دې دور خلق
هاغه د کانو زمانې _____ په دعا اوس هم غواړي

نه مې په لاسو کښې ساه شته _ نه مې په سترگو کښې دم
څه بلا نوشه دے واعظ گوره _____ لا اوس هم غواړي

ملگری لارل _____ د تيارو په سمندر لاهو شو
زاهد يوازي شو _____ خو ژوند له رڼا _____ اوس هم غواړي

۱۴_۷_۲۰۰۰ مابښام مردان

ما تورو تيارو کښې _____ ستا د سترگو رڼا موندې ده
ځکه مې اشنا _____ د ژوند په لارو سزا موندې ده

چا وې چې څه وکړي _____ هم هاغه به رڼې سره
تول عمر بدل کښې _____ د وفا مې جفا موندې ده

تا ته هر نظر کښې _____ محبت او مينه رقص کوي
خداي زده د زړه سره _____ چې دې کومه دعا موندې ده

اوس خو آئېنې هم دروغژنې شوې _____ دوه ژبې دي
کومه څهره دلته چا _____ بې رويه _____ رڼا موندې ده

دا خو بس زاهده _____ د نظر نظر خبره ده
ما خو د صحرا په هر يو کاني کښې _____ سا موندې ده

۲۳_۸_۲۰۰۰ سحر کچهرۍ کښې

زما او د جانان مټينځ کښې____ ښکاره خبره وشوه
له کومې چې مې مرگ وه____ هم هغه خبره وشوه

واعظ او وټېل وڅښئ _ چې ځوانۍ مو ابدې شي
بېگاه په مېخانه کښې____ عجيبه خبره وشوه

زرگيه نور ژوندون دې____ په سلگو رامعلومېږي
د يار او رقيب خپلو کښې____،،ښکاره،، خبره وشوه

رېباره قيصې مه کړه____ نور مې زور د زرگي نشته
ستا سترگو ته چې گورمه _ پرېږده _ خبره وشوه

زاهده هر څوک پوښي شو____ که تا ډېره پتوله
د لاسو چې دې پرېوته____ کاسه _ خبره وشوه

۲۶_۱۰_۲۰۰۰ درې نيمې بجې مردان

هر وخت رانه مخ اروې ____ گران درته ښکارېږم
سوچ راباندې وکړه ____ چې اسان درته ښکارېږم

نن چې راته داسې په يو نېب گورې ____ رقيبېه
داسې راته ښکاري _ چې جوړ ځان درته ښکارېږم

زه خو ستا په شانې ____ يو بنده يم د دې زمکې
نه رانزدې کېږې ____ پاس آسمان درته ښکارېږم

وخته دا څه لوبې دې راخستې دې _ بې وخته
زه خو دې تار تار کړمه _ گرېوان درته ښکارېږم

ماته چې زاهده ____ د څښکو ست کوې په پته
ښکاري چې زه هم د ځان په شان درته ښکارېږم

۳۱_۱۰_۲۰۰۰ شېخ ملتون تاون مردان

نه می اول د زړه نه اوته وی ____ نه اوس وته شې
نن هم _ یقین وکړه _ زما په زړه کښې ځان کتې شې

خلق دې ډېر که صفتونه _____ د فیاض خوئ کوی
ماله خو کله نه اول وی _____ نه به اوس سپرله شې

زمونږ د ژوند خو یوه لار ده _____ ستا په کور درغلې
ته چې په کومه لاره ځې _____ په هاغه لاره تلې شې

تا کښې خو توان د درزېدو زرګیه ! هم _____ ختم وه
خدای خبر څه دې اورېدلې دی _____ په څه ژوندې شې

زاهده مونږ به دې استاز د غزل _____ هله منو
که د حمید غوندې وېښته _____ د فن په زور څیرې شې

۱۷_۱۱_۲۰۰۰ حمید بابا ماشو خپل ته اشاره ده

دا غزل فنی ستونزې لري . خو ما د چاپ کتاب نه کمپوز
کړو . خدای زده چې په قلمی ډاډېری کښې زاهد صېب څنگه
لیکلې دې ؟ دا به کتل لازمي وی . عابد

چې معجزې — ئې ستا ليدلى نه دى
هسې اوسپړي — ستا د كلى نه دى

هر څوك زما د وينو — تېري ناست دى
ما خو هيچا ته څه وئېلى — نه دى

دى سلامت ئې — گړېوانونه ځكه
زړونه د دې خلقو — شلېدلې نه دى

خال دې مئينو له — په لاس نه ورځى
ستورى چا لاسو كېنې — نيولى نه دى

زاهد خپل لاس — بل چا له نه وركوي
فالونه مونږ چرته — كتلې نه دى

۲۵_۱۱_۲۰۰۰ ..... لس بجې د شپې
شېخ ملتون تاون مردان

ما تاسره کره مینه _____ تا زما سره کره مینه
شریکه دې جانانه _____ اوس د چا سره کره مینه

ستا مخ ته کتل _____ خلقو ته گناه ښکاری د کفر
جواز مې د مرگ دا دے _____ ما گناه سره کره مینه

بې شمېره یزیدان دی _____ خو حسېن به همېش یو وی
هغه چې منفرده کربلا _____ سره کره مینه

د وخت جبر خو شته دے _____ ولې جبر د ځان څه وی ؟
دا ما په کوم دلیل _____ اخر سزا سره کره مینه

پراته دی په کنډر کښې د تیارو _____ له هر چا هېر
زاهده لکه ستا ئې چې _____ سبا سره کره مینه

۱۸_۱۲_۲۰۰۰ د شپې لس بجې
شېخ ملتون تاوان مردان

لار شمه په کومه _____ لاره نشته دے
دلته بی ماتمه _____ لاره نشته دے

ژوند هم ستا د زلفو رنگ _ اخستې دے
ژوند کښې یو بی خمه _ لاره نشته دے

چا وې چې غر لوټې دے _ په سر لار لري
کوم دے _ زه در خمه _ لاره نشته دے

چرته کښې ازغے _____ چرته لمبې د اور
کور ته دې یو سمه _____ لاره نشته دے

پوهه یمه _____ ستا د آذیت په راز
اې د زرګی غمه _____ لاره نشته دے

هر خوا ته چې خم _ کور د رقیب ښکاری
تا پله همدمه _____ لاره نشته دے

ما خو درته وې زاهدہ _____ زر اوڅه
کښېنه اوس بی غمه _ لاره نشته دے

دعا

خدایه ! زموڼږه دا دردونه _____ کم کړې
دا پرېشانی او ازمېښتونه _____ کم کړې

موڼږه سفر غواړو _____ په لور د سپوږمۍ
وزرې راکړه _____ نور بوجونه کم کړې

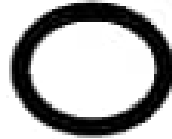
موڼږ د ذلت له سمندر _____ بهر کړې
هر یو اندام زموڼږ _____ نظر نظر کړې

د تقدیر واګې مو _____ د بل لاس کښې دی
ته مو هېر کړې یې _____ خالق مو بل کړو

د عقل _____ علم لار مو پرېښودله
لوږې اخستې یو _____ رازق مو بل کړو

اوچ لرګی پاتې یو _ بې مینې شو اوس
نوی ژوند راکړې تول بې وینې شو اوس

۱۲_۳۱_۲۰۰۰ _____ ۱۱ بجې د شپې

ما وې قاتل دے۔۔۔ نور مې هېڅ او نه وې
ورسره لارم۔۔۔ کور مې هېڅ او نه وې

هغه وې غم څه وی؟۔۔۔ درد څه ته وايي
ورته مې مخ کړو۔۔۔ نور مې هېڅ او نه وې

د هر قاتل جرم۔۔۔ مې واخست په سر
ښه په رضا۔۔۔ په زور مې هېڅ او نه وې

د مرګ په لار تېر کړم۔۔۔ د گل خاموشۍ
که د بلبل په شور مې۔۔۔ هېڅ او نه وې

خدا دې اور کړو۔۔۔ په بدن راپورې
زاهده مرم په اور مې۔۔۔ هېڅ او نه وې

۲۶_۱_۲۰۰۱. شېخ ملتون ټاون مردان

پتہ راتہ ولگبدہ _____ زرہ چہ می خفہ کری
ہبٹوک می خوشالہ نہ کرہ _ تہ چہ می خفہ کری

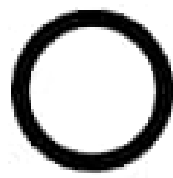
دا عجیبہ ضد دے _____ پہ طبعیت د محبت کنبہ
دومرہ دی بیا غوارم _ خومرہ بنہ چہ می خفہ کری

دی یوہ ادا دی _____ دنیا اوہی دہ زرگیہ
بیا دی پہ خندا وو ہم لبمہ _____ چہ می خفہ کری

بیا دی ہم دعا د عمر غوارمہ _____ لہ خدایہ
کلہ چہ خفہ شہی رانہ _____ زرہ چہ می خفہ کری

خنکہ دی ملگرے _____ د کافرو کرم زاہدہ
ہر خہ دی ما خیلہ اوربدہ _____ چہ می خفہ کری

۳_۳_۲۰۰۱ ..... ۳:۳۰ بجہ شیخ ملتون مردان

ستا آئيني سترگي — دروغ نه وائي
دا پوښتني سترگي — دروغ نه وائي

سمندر ڊوب ڪرو _ د لوڻي والي غرور
ولي — ولي سترگي دروغ نه وائي

ژوندون عذاب ڪري _ د دروغو عذاب
لمبي لمبي سترگي — دروغ نه وائي

شراب تضاد دے — د دروغو _ اشنا
ستا مېخاني سترگي _ دروغ نه وائي

دروغ زاهدہ _____ د ڊي دور دستور
دي ستا زړي سترگي _ دروغ نه وائي

۲۰_۳_۲۰۰۱ . ..... ۷ بجي ماڻھام

زره كه مي ژاري ____ خو دنيا ته اوبنكي نه تويوي
پښتنې سترگې دي ____ هېچا ته اوبنكي نه تويوي

د دې نه بل جبر ____ به څه مټين په ځان وگرې شي
ځان سره ژاري ____ خو اشنا ته اوبنكي نه تويوي

ژاري هغوي ____ چې حسېني زره په سينه كښې لري
يزيدي زره خو كربلا ته ____ اوبنكي نه تويوي

لكه شبنم د شپې وريږي ____ د گلونو په مخ
مټين د ورځې ____ تا او ماته ____ اوبنكي نه تويوي

۱۶-۴-۲۰۰۱..... شيخ ملتون مردان (نيمگرے)

څوک د شرابو مټينان _____ څوک د ساقی لېونی
کوم خوا چې چې د ژوند په لارو هله وی لېونی

هر څو که پانه هم چمن کښې _ چرته پاتې نه شوه
بيا هم د گل لارو ته گوري _____ څو ازغي لېونی

کاني راواخلي خو د „ښار سړی“ پرې چرته اولی
څومره هوښیار دی آشنایانو _____ دا ښاری لېونی

ښکاری ایرو کښې درته اوس هم جوړ بڅری د اور
په عمر پس راته نن گورې _____ لېونی لېونی

زاهده خان سره څو کانی _ چې راځي _ راواخله
وائی چې بیا په هاغه لار به نن _____ راځي لېونی

۱۰_۵_۲۰۰۱..... ۳:۳۰ بجې شېخ ملتون مردان

ولې ؟

ما خو ليدلې وې پرون _____ په دوبو دكو سترگو
زړه كښې مې نوره خه سودا د دیدن _____ پاتې نه وه

تا هم خوږې خوږې خبرې _____ راسره كړې وې
تنده مې هم هېڅ په ريښتيا د دیدن _____ پاتې نه وه

دېرې گيلې مو وې يو بل ته _____ په نظر كښې كړې
دېرې خبرې مو د زړونو _____ وې په خله راغلې

دېر وو يو بل ته نژدې شوې _____ فاصله خه نه وه
د هر چا خله كښې زمونږ مينې ته _____ اوبه راغلې

اوس مې هم بوټي ستا د دیدن _____ په خواوشا كښې گرځي
اوس هم دا وايم _____ چې په خوا كښې راسره ولاړي

اوس هم دا وايم چې دې لاس زما په لاس كښې پروت دے
اوس هم د خيال په دې دنيا كښې _____ راسره ولاړي

خداے خبر ولې مې په زړه باندې نن _____ دېر ورېږي
په هر قدم _____ په هره ساه راته _____ اشنا يادېږي

چاته د ژوند په لار _____ پېسه رشته ده
چاته له ځانه هم خوږه _____ رشته ده

اوس هم لا وینه کښې شته _ وزن او زور
ځکه زما او ستا _____ درنه رشته ده

ستا د وعدو په شان _____ کچه خو نه ده
چرته ماتېږي _____ دا رشته _ رشته ده

يو په محشر کښې به هم _ دواړه په شر
رقيبۀ ! ستا زما _____ اوږده رشته ده

شونډې دې خاندی _ سترگې برنډې لري
څومره خوږه _____ څومره ترخه رشته ده

د مونځ په سر غواړې زاهده _____ جنت
ستا او د خدای هم _____ عجيبه رشته ده

۶_۶_۲۰۰۱..... کچهړۍ مردان

ژوند ؟

ماته د ژوند يوه معنا په کار ده

تول عمر وگرځېدم _ وکرېدم
خو دومره پوښې شوم دومره اورسېدم
چې ژوند يو پل دے اوږد
هېچاته پته نشته
چې کوم ځای مات دے دا پل
بس د قسمت قيصه ده
څوک په څو گامو کېږي ځي
دغه مات ځای ته رسي
بيا ئې څوک او نه ويني
چې کومې کندی ته لار
چې څنگه خدای ته رسي

| ۷_۶_۲۰۰۱ ..... ۴ بجې مازیکر |

زړه کښې مې تل د محبت _____ مینې _ خبرې اوسې
حرام _____ که زړه که مې نفرت چرته _ بڅرې اوسې

ځکه خو اوښکې مې بنو ته _____ په مشکله راځي
زما په اوښکو کښې ملګرو _____ ملغلرې اوسې

پښې مې ټنګې شې _ ديدن ئې کړم _ د مرګ په بعيه
زما په زړه کښې چې اوسېږي _____ څومره لرې اوسې

د خوشالۍ په لارو ډېر وی _____ که ملګري د ژوند
د غم په لارو کښې سره تل _____ يوه ذرې اوسې

پيرې ځوانۍ کړې _____ مري هم کړې راژوندی زاهده
د زړه په تار کښې _____ د مټين داسې سندرې اوسې

۵_۷_۲۰۰۱..... مازيګر

خوم کښې دې ساقۍ _ يو پوټې شته کنه ؟
دلته ېې خودۍ _____ يو پوټې شته کنه ؟

نه وي چې انسان _____ د بل انسان غلام
داسې زندګۍ _____ يو پوټې شته کنه ؟

سترګې د نرګس _____ انتظار سترې کړې
زېرۍ د سپرلۍ _____ يو پوټې شته کنه ؟

هر څه دې بلها _____ د ژوند لمنه کښې
قدر د سرۍ _____ يو پوټې شته کنه ؟

پند د ارمانونو په سر _____ سترۍ دے
ځائې د لېونۍ _____ يو پوټې شته کنه ؟

غم چې يو لحظه _____ د زاهد لړۍ کړې
داسې شاعري _____ يو پوټې شته کنه ؟

۱۵_۷_۲۰۰۱..... شېخ ملتون تاون مردان

د چا درد کښې ئې پرېشانه _____ د غزل شاعری وکړه
دلته خلقو څومره گرانه _____ د غزل شاعری وکړه

نه دې زه په مزاج پوښې شوم نه مې ته په طبعیت پوښې شوې
مونږه دواړو جوړ جانانه _____ د غزل شاعری وکړه

چې ستا رنگ وه _____ ژوند وه درد وه خلقو اوپېژندم کله
ما که پته د دنیا نه _____ د غزل شاعری وکړه

چا د یار خال ته ملگرو _____ د شعرونو سجدې وکړې
چا د ژوند په لار ستومانه _____ د غزل شاعری وکړه

څوک دې لوستې دی زاهده _____ که چا اولیدې په لاره
نن دې داسې په اسانه _____ د غزل شاعری وکړه

۲۵_۲_۲۰۰۱ شېخ ملتون تاوان مردان

محمد

هر قدم تيارې تيارې _____ هره شپه وه توره شپه
هر سره په اور كښې وه _____ هر بشر تنور كښې وه

هر يو زړه بې نوره وه _____ هر دښمن تياره تياره
نور نه وه په سترگو كښې _____ هر نظر تنور كښې وه

هېچرته موندې نه شو _____ خه ته چې سكون وائي
چرته كښې ژوندون نه وه _____ خه ته چې ژوندون وائي

وه كه زندگي وه به _____ بيا هم وو د مرگ حالات
.....؟

هر يو كور لمبې لمبې _____ هر يو در تنور كښې كښې وه
هر سره په اور كښې وه _____ هر بشر تنور كښې وه

راغله ستا د نور رڼا _____ هر در شو رڼا رڼا
هر خاي كښې شو ظلم ورك _____ هر قدم انصاف انصاف

نمر د زندگۍ شو سور _____ هر نظر _____ سحر سحر
هر خاي ورورولي شوله _____ هر يو در سحر سحر

لاس شو د يتيم په سر _____ اوښکې لارې اوچې شوې
نمر د انصاف وځلېد _____ هره ساه رڼا رڼا

ورکې شوې تيارې د ژوند _____ شوه بلها رڼا رڼا
ستا د نومه څار شمه _____ ستانه پس نبی نشته

وی دې همېشه په مونږ _____ ستا رڼا رڼا رڼا
دا رڼا رڼا رڼا _____ دا رڼا رڼا رڼا

۹_۹_۱۹۹۲ (نوت _ يو ورک نظم)

يادگیرنه - دې نظم کښې دغه يوه مصرعه په کتاب کښې
نيمگړې چاپ شوې ده . او اصل قلمي دائري ماسره نشته .
نو ځکه مې هم داسې اولیکله . ..... عابد

زره باندې داغونه _____ چې په شمار لری
مینه کښې هم سوچ _____ د کاروبار لری

خه ضدي اشنا مې دے _____ هېڅ نه مني
غرکه لوه دے _____ بیا هم په سر لار لري

رنگ ئې _____ د خبرې تائید نه کوی
ډېر که مې له مینې نه _____ انکار لری

خوئ ئې د ازغي دے _____ وفا نه لری
رنگ که ظالم هر خو _____ د بهار لری

لاس ئې په ژوندون کښې چرته سره نه شي
څوک چې د نکريزو _____ کاروبار لری

خه عجيبه خوئ _____ زاهد خپل کړې دے
نه خه کښې مطلب _____ نه په چا کار لری

۳۱_۷_۲۰۰۱..... کچهري مردان |

دنيا كه لويه ده _____ خو زه به دې په زړه كښې ساتم
ته مې يې ژوند _____ تر ژوندانه به دې په زړه كښې ساتم

رقيب مې يې _____ خو تا مې خوښې ته سجده كړې ده
كه بد دې ډېر دى _____ خو دا ښه به دې په زړه كښې ساتم

نن مې كړې اوښكې _____ چې دنيا دې شى خبر په ظلم
تر كومه درده _____ اخر زه به دې په زړه كښې ساتم

ته بې پښتو شوې _____ بې وفا شوې _ زه دې نه يادېږم
زه خو يادونه پښتانه به دې _____ په زړه كښې ساتم

يوه قيصه وه د جنت زاهده _____ ودې خوره
تا سره خه دى _____ اخر خه به دې په زړه كښې ساتم

۲۳_۸_۲۰۰۱..... ۳ بجې مازيگر

کله چې نیت خراب شی _____ قدر بیا د وینې نه وی
بیا څه تعلق د رشتې نه وی _____ زور د مینې نه وی

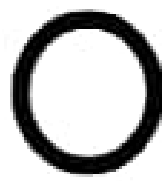
شوق د منزل چې وی په زړونو کېږي _ جذبې ځوانې وی
لارې که هر څومره اوږدې شی _____ خو سنگینې نه وی

د سپرلی ورځې _____ د ځوانۍ موسم کېږي ښکلې ښکاري
چې دې مسکا له شونډو اوتختی _____ رنگینې نه وی

د پښتو خاوره کېږي کمال دے _____ چې ښکلا وروی
پنجاب کېږي هم جینکۍ شته _____ خو ماه جبینې نه وی

څه خو لحاظ سرے لری _____ د ژوند په لار زاهده
خبره ډېره که ریښتیا شی _____ سترگې سپینې نه وی

۱۳_۱۰_۲۰۰۱..... مردان |

کله په یوه _____ کله په بله ځی
پته ده ؟ زاهد چې هلته _____ ځله ځی

دومره شی نزدې _____ چې ساه هم وانځلي
څوک چې لرے _____ لرے _ له اجله ځی

زړه د لیدو شے نه دے _____ چې اووینې
څنگه ؟ ستا مټین _____ ستا له محفله ځی

څو چې وینه زړه _____ کښې د مټینو شته
تل به دې محفل ته _____ دیوه بله ځی

ژوند کښې مینه اوس زاهده _ ورکه شوه
نن چې بوئ د وینې _____ له غزله ځی

۲۴_۱۲_۲۰۰۱..... ماښام کور کښې |

زما د شعر شور ته _____ خله کښېښی
چې سوزوی ئې _ اور ته خله کښېښی

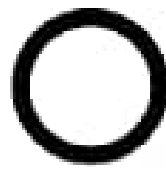
نه خه رڼا لري _____ نه رنگ _ ملګرو
فقیران دغه کور ته _____ خله کښېښی

ستا د محفل خلقو کښې _ مینه نشته
هسې سر _ پېغور ته خله کښېښی

په ژوند اتبار _____ یوه ذره چې نشته
خلق په طمع _____ نور ته خله کښېښی

څوک د خبرې جواب _____ نه ورکوي
زاهد بیا دغه تور ته _____ خله کښېښی

۲۹_۱۲_۲۰۰۱..... مابینام کور کښې |

ما چي زندگي _____ له خدايه غوښتي ده
دا مې جدائي _____ له خدايه غوښتي ده

سوال چي د جنت مې _____ په خله نه راځي
ما دې اشنائي _____ له خدايه غوښتي ده

سوال ستا د دوو سترگو به مې _____ وه مني
ما کومه خدايي _____ له خدايه غوښتي ده

تل ئې ده ورکړې _____ باچايي دلته
چا چي بندگي _____ له خدايه غوښتي ده

خلق دې زاهده _____ خوښوي غزل
تا جوړ شاعري _____ له خدايه غوښتي ده

۱۵_۱_۲۰۰۲..... کور کښې |

ژوند راله اشنا _____ د ویرانې غواړی
شمع همېش مرګ _____ د پروانې غواړی

هر ځایې ستا د کور د لار _____ تپوس کوی
زره مې رانه لوټې _____ استانې غواړی

خبر دې مرور شه _____ خو بې وجې نا
مرګ که حقیقت دے هم _____ بانې غواړی

درد مې د زره اولید ستا په اوښکو کښې
مخ ته رسېده دې _____ زمانې غواړی

زره مې ځان هلک کړو _ په دې تېر عمر
مانه د ځوانۍ هغه _____ کانې غواړی

بل ته گوته نیسی _____ ځان ته نه گوری
دا خلق په لاس کښې _____ آئینې غواړی

تول عمر کښې دومره زاهد _ پوهه شو
تنډې له د خدایه _____ مېخانې غواړی

عشق کنبی الزامونه _____ په سوونو دی
یاره _____ تهمتونه په سوونو دی

ستا د غم انداز پکنبی _____ جدا ښکاری
دلته که غمونه _____ په سوونو دی

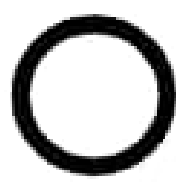
کوم وکړی _ کوم پرېږدي _ سره ستړې شی
ژوند لږ دے _____ کارونه په سوونو دی

ستا د سترگو جام ته _____ پکنبی کوم رسی
هسې خو جامونه _____ په سوونو دی

بیا د چا قضا ده _____ شو بانه دې نېغ
چرته څي فوځونه ؟ _____ په سوونو دی

ستا د کوم یو جاله به _____ ځان بچ کړی څوک
ستا د ښکار جالونه _____ په سوونو دی

رنگ دے د زاهد د شعر _____ ستا په شان
هسې خو شعرونه _____ په سوونو دی

نہ مني ___ ماتہ می جانان معلوم دے
ماتہ تقدیر د خیل ارمان ___ معلوم دے

پہ صفتونو د چا _____ نہ تہروخم
زہ چہ خہ یمہ ___ ماتہ خان معلوم دے

د حق خبرہ باندی _____ پنبہ راکاری
ماتہ د دی خلقو _____ ایمان معلوم دے

بی لہ افته _____ بل خہ نہ راکوی
ماتہ لہ عمر نہ _____ آسمان معلوم دے

زاهدہ ذکر د ایران _____ نہ کوی
چاتہ غزل چہ د مردان _____ معلوم دے

۱۰_۳_۲۰۰۲ ..... ماہنام کور کنبی |

مئين ته ئې ژوند ورکړو _____ که جانان _ ذرې ذرې کړو
هېڅ پوهه پرې څوک نه شو _ که چا ځان ذرې ذرې کړو

ما مينه د ځوانۍ د نظر _____ توئې کره په گل مخو
ما وې چې به راتول شم _____ خو ما ځان ذرې ذرې کړو

بيا هم پکښې نشاط کوری _____ خو نه ورځی په گوتو
دې بار د زندگۍ څومره _____ انسان ذرې ذرې کړو

اشنا مئين دې څومره _____ په ارمان غواړی له خدايه
چا خیرې کره لمنه _____ چا گړپوان ذرې ذرې کړو

ما توئې چې کرلې اوبښکې _____ دومره پوئې شومه زاهده
پرکا د ستورو څه رنگه _____ آسمان ذرې ذرې کړو

۱۸_۵_۲۰۰۲..... مابنام کور

نُه په گلونو کښې رنگ شته _____ نُه سحرونو کښې رنگ
ته چرته لارې _ پاتې نُه شو _____ په ښارونو کښې رنگ

وختونه هاغه دى _ منم _____ خو نظرونه سپور شو
چرته په سترگو کښې رنگ شته _ نُه په مخونو کښې رنگ

يا خو زما زړه هاغه نُه دے _____ يا ستا خوئ بدل شو
اوس دې وعدو کښې خه رنگ شته نُه په لوظونو کښې رنگ

ویره د مرګ چې د ژوند لارو ته _____ په کومه راغله
نُه مازيګر کښې مستی شته _____ نُه ماښامونو کښې رنگ

داسې ښکارېږي _____ چې علاج مې د زړه پاتې نُه شو
اوس قیامتونو کښې رنگ گوري _ _ محشرونو کښې رنگ

ځکه خو هر څوک مې رقيب شو _____ هر سرے مې دښمن
چې ستا د مخ پشانې نشته _____ په رنگونو کښې رنگ

هاغه رنگین سرے خو لار زاهده _____ اوس خه گوري
اوس نُه په ژوند کښې مې رنگ شته دې _ نُه شعرونو کښې
رنگ

په اور مې نه وژنی _____ ظالم دے _ په خندا مې وژنی
خومره هوښيار دے _____ چې د خلقو نه په غلا مې وژنی

دا برنډې وروژې _____ برنډ بانه _____ د رقيبانو محفل
حېران يم خدايه ! چرته راغلم _____ په چا چا مې وژنی

په دې مې خدائېگو که څه کار وي _ چې خوښ يم که نا
دا چې خبره پوره نه کوي _____ بس دا مې وژنی

ماته ئې وخنډل _____ خو لار _____ د رقيبانو څنگ له
که ابتدا راکوي ژوند _____ خو انتها مې وژنی

نن ئې په داسې نظر وکتل _____ د لارې په سر
ښکاري زاهدۀ _____ مرگ مې راغے _ په ريښتيا مې وژنی

۲۲_۶_۲۰۰۲..... مازيگر کور کښې |

هر يو رنگ د پسرلی دې _____ ستا په نوم شی
زما ټوله شاعری دې _____ ستا په نوم شی

هر رنگ د زندگی دې _____ ستا بنائست شی
د ژوند هره رنگینی دې _____ ستا په نوم شی

که ستا ساه پرې اوږدېدې شی _____ د زړه سره
زما ټوله زندگی دې _____ ستا په نوم شی

چې په مونږه دې پېرزو _____ د نظر کېږي
دا شراب او دا مستی _____ دې ستا په نوم شی

هر ماښام دې شی زموږ _____ د سیاه بختو
د ژوند ټول مازیگری دې _____ ستا په نوم شی

ستا د تنډې علاج _____ دا ښکاری زاهده
اخری جام د ساقی دې _____ ستا په نوم شی

۳_۷_۲۰۰۲..... مازیگر

چاله به خوب ورشی جانانه _____ د ازغو په څوکو
ستا نه بغیر _____ زندگی کرانه د ازغو په څوکو

را دې شی خبر دے _ نن _____ زرګیه ! رقیبانو سره
سah رانه اخلي په اسانه _____ د ازغو په څوکو

اوبنکو کښې ډوب ئې وو بانه _ جامې زما هم خوشته
پت به څوک څه شی له بارانه _____ د ازغو په څوکو

ویره _ پېغور _ پښتو او رسم _____ د دې کور او کلی
څنګه به راشی بنډیوانه _____ د ازغو په څوکو

ماله ئې سوچ د زندگی راکړو _____ په نوی انداز
نن راته شنه شوه له خندا نه _____ د ازغو په څوکو

ستا د کوڅې نه راواپس شه _____ پې دینه زاهد
پرپوته لار _____ سترے ستومانه د ازغو په څوکو

۱۴_۷_۲۰۰۲..... شېخ ملتون تاون مردان |

قسم

ستا په قسم مې دې قسم وی خدایه
مونږ له تاوانه بچ — کېدلی نه شو

سره د دې — چې مو ایمان دے په تا
سره د دې — چې مونږ گذاره هم یو
سره د دې — چې مو عمل دے صالح

د ایوب صبر مو — شپوه چرته ده ؟
د حق اغوستې — مو جامه چرته ده

مونږ له تاوانه بچ کېدې — چرته شو
مونږ د جنت په لاره تلې — چرته شو

۲۴_۷_۲۰۰۲..... غرمه کور

ستا د جمال رنگ دے _____ اشنا ! که د جلال رنگ دے
په يو موسم هم بدل نه شو _____ د کمال رنگ دے

هر خو که پت ئې کړې له مانه _____ خو زه تا پېژنم
خدائېکو معلوم راته رقيبۀ _____ ستا د چال رنگ دے

ستا د لوظونو او وعدو به سرے _____ خه کړې گيلې
په ورځ کښې شل ځله بدلېږي _____ د دېوال رنگ دے

زړه مې تراوسه لا سپين نه شو _____ ستا مئين ته د خال
پخپله هر څومره کچه _____ که ستا د خال رنگ دے

د بودی تال ته تول واره _____ په تماشه وی کنه ؟
هر څوک پسڅېږي ورته _____ داسې ستا د شال رنگ دے

عمرونه اوشو _____ خو پیکه نه شو غزل د زاهد
د خلقو زړونو کښې (ئې) تراوسه لا _____ بحال رنگ دے

۲۴_۸_۲۰۰۲ ..... ۴ بجې مازیگر

„چا، راله په مخ او چا _____ په شا خپېرې راکړې
ماله د ژوند لارو کښې _____ هر چا خپېرې راکړې

راني کرل کلونه _____ وې _____ رقيب دی رالېږلی
نن ئې راله څنگه په خدا _____ خپېرې راکړې

خه دومره خو اوشوه _____ په کتاب ئې د ژوند پوښی کړم
خبر دے که په مخ راله _____ دنيا خپېرې راکړې

وای چې مدام کوه بڼه _____ بد نشته دنيا کښې
ماله خپلو ښو _____ خدایېکو _____ بلها خپېرې راکړې

هر چا که رتلم _____ «» خو کیله مینه خله نه وه
مر شومه زاهده _____ چې اشنا خپېرې راکړې

۸_۱۲_۲۰۰۲..... د اختر درېمه ورځ کور |

وۀ مې كړو بېعت چې _____ د هغه په لاس
راغۀ خۀ مقصد _____ د ژوندانۀ په لاس

دلته كېنې د سود او زيان _____ قيصه نشته
دلته كېنې سودا كېږي _____ د غلۀ په لاس

خان مې كړو لاهو _ زړۀ _ چې مې ستا منل
نۀ راله هغه راغۀ _____ نۀ تۀ په لاس

بيا دې هم شري _____ ماته معلومه ده
ور. كۀ شې رقيبۀ _____ چرته سرۀ په لاس

تول عمر دې تېر _____ په دشمنو كېنې كړو
د غلۀ زاهده اخر _____ خۀ په لاس

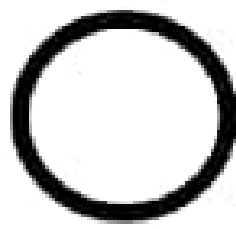

نوټ .. د مطلع دوېمه مصرعه د ادائېگۍ معنې بدلوي . لكه

راغۀ خۀ مقصد ؟ د ژوندانۀ په لاس
راغۀ خۀ مقصد د ژوندانۀ په لاس.....زاهد

۲۵_۲_۲۰۰۳..... سحر لس بجې |

نن د جانان_____ د کوڅې خاورو له ځم
د خپل ارمان_____ د کوڅې خاورو له ځم

خدا د دې څوک نه کړی اسیر ستا د زلفو
څومره پرېشان_____ د کوڅې خاورو له ځم

مینه کښې چرته_____ سره فکر کوی
په کهکشان_____ د کوڅې خاورو له ځم

هر څه زاهده_____ په یو ساه اووایه
یمه روان_____ د کوڅې خاورو له ځم

۲_۷_۲۰۰۳..... کچهړۍ مردان
(نیمګړې)

هلتہ چا پہ زورہ _____ چغہ جوڑی کری
مونڈر لہ دغہ شورہ _____ چغہ جوڑی کری

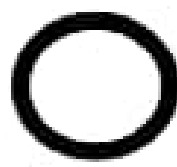
تول خلق وو چپ _____ د زورور مخکبہ
هر سری اوس گورہ _____ چغہ جوڑی کری

نہ می رسی _____ تاتہ د زرگی اواز
دبری می لہ گورہ _____ چغہ جوڑی کری

توپ ئی کرو دریاب تہ _____ چہ بی کسہ وو
لور سرہ د مورہ _____ چغہ جوڑی کری

راغلہ جنازہ د زاهد _____ هاغہ دہ
پہغلو پہ سرتورہ _____ چغہ جوڑی کری

۲۰۱۱_۲۰۰۳..... سحر کچہری مردان

راغلو تر جانانه _____ اوس به خه کوو
شوه خبره گرانه _____ اوس به خه کوو

تا خو وی خه مرگ دے _ قیصه ختمه شوه
بچ شوم له قضا نه _____ اوس به خه کوو

دا کوم یو مقام ته _____ د دیدن راغلو
ورک شو له خپل خانه _____ اوس به خه کوو

را مې غې _____ پوښتنې له په عمر پس
گرانه شوه اسانه _____ اوس به خه کوو

ما درته زاهده وې _____ خاموش اوسه
یار دې کړو پرېشانه _____ اوس به خه کوو

۳۰_۱_۲۰۰۳..... سحر کچهری |

خومره بی درده دی _____ دا خلق _ مینه نه پېژني
خومره ناترسه دی _____ اوبه او وینه نه پېژني

زما د کلی خلق _____ تول دی د گلونو په رنگ
خبره دا ده _____ چې خبره سپینه نه پېژني

دا خه مجنون شو _ چې لېلا کوری د ښار کوڅو کښې
دا خه فرهاد شو _____ چې د ژوند شیرینه نه پېژني

د ازغو کرښې دې په لاسو _____ د گل وینې ښائی
داسې به څوک وي _____ چې لا تا گلچینه نه پېژني

یو ځل ئې مینه _____ ، غنم رنگې ، سره کړې ده بس
بله د ژوند په لار زاهد _____ حسینه نه پېژني

۱۱_۱۰_۲۰۰۳..... مازیگر

چرته گلونو می لار و نیوه _____ ازغو پاتې کرم
چرته سرو شونډو ته ایسار شومه _____ بنو پاتې کرم

د زندگی گرانو _____ په لارو ایسار نه کړې شومه
خه عجیبه ده _____ چې دوه اوښکو پښتنو پاتې کرم

ما د تول عمر مینه _____ ستا مخکښې ښکاره نه کړې شوه
پرون می ډېر درته زړه جوړ کړو _____ خو سلگو پاتې کرم

دا نه چې وخکې می د زړه نه یې _____ هر کړې می یې
د کور له وره دې واپس شومه _____ پښتو پاتې کرم

تا راکتلی وو _____ د زړه سره _____ نو تلې چرته شوم
ستا د محفل جهرت اخستو ائینو _____ پاتې کرم

۲۰۰۳_۴_۲۰ ..... ماښام شېخ ملتون مردان (نیمگړې)

زه منم _____ کل د سپرلی یې
خو لوږې شوې _____ په ازغي یې

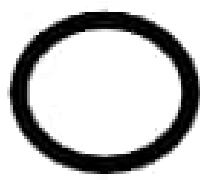
ته مې سوچ یې _____ ته مې فن یې
ته مې مینه _____ زندگی یې

زما خوبنه ده _____ ستا خوبنه
خو رقیب مې _____ اذلی یې

چاله ډک جام _____ چاله هېڅ نا
چې دا ته ځنگه _____ ساقی یې

څوک به څه درشی _____ زاهده
نه ته خان _____ او نه ولی یې

نوت .... یو زور غزل ،
نېټه ئې نه ده معلومه . زاهد |

را دې په وعده نه شې _____ وعده کوه
ستا دروغ مې خوښ دی _ تل دھوکه کوه

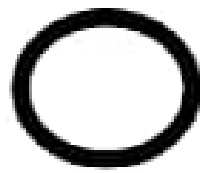
بس دې _____ نور زما د زړه زور نشته دے
خه چې دې زړه غواړی _____ هم هغه کوه

دې قبر کښې پروت دے _ ستا يو زور مټين
کله کله _____ دلته کښې _____ دمه کوه

ژوند به زمونږ _____ تول عمر دوزخ نه وی
هر خه به شی سم _____ ته تماشه کوه

اوس به شی تپوس د زاهد _ ځای شته دے
خومره چې کوې ظلم _____ کوه کوه

۲۰۰۳_۴_۳۰ ..... ماښام کور |

سوال می نن ظالمه ____ د زرۀ و منہ
مر به دی په در شم ____ ولی خمه نا

هسې تماشې ____ له مېخانې ته خم
اووئېل واعظ راته ____ خۀ خېنکمه نا

ماله ستا د نوم ____ وظیفه ډېره ده
نور ____ نور کتابونه یادومه نا

دغلته د لار په سر ____ رقیب اوسی
خکه دی د کور په لاره ____ خمه نا

ډېرې می زاهده ____ ستا منلې دی
نوره دی خبره یو ____ منمه نا

سحر کور مردان |

که می دسترگو نظر لار شی _____ که د زره می لار شی
خو هپرېدی رانه ته نه شی _____ که هر خه می لار شی

دی ته جور مینه وائی _____ تاته چې ایله اوگورم
سم قدمونه هم آشنا _____ کاره _____ واره می لار شی

زمونږ د دور پېغله وائی _____ په لاش نه ژارمه
ویرېږم _ هسې نه _____ د سترگو نه رانجه می لار شی

ساه به می اودرېږی _____ وحشت کښې د تیارو له ویرې
که دی یادونه د کندر زره له _____ کاله می لار شی

په ژوند خو دلته کښې زاهده _____ بدنام پاتې شومه
د مرگه پس گورې که نوم چرته کښې _____ بڼه می لار شی

۲۰_۸_۲۰۰۳..... یولس بجې د شپې

تېره به شی هر خه چی وی _ خه شپه ده
دېره که سنگینه ده _____ درنه _ شپه ده

اوبه شی دیدن زرگيه _____ خله مری
رابه شی اخر _____ لا خو پرته شپه ده

خومره قیامتونه پکښې _____ خي راخی
خدایه _____ د دې کلی عجیبه شپه ده

نور له خدایه خه غواړي ؟ _____ دا لږه ده
نن ئې چی زرگيه _____ درسره شپه ده

خله ! په ورځ _ کرښې کرښې مخ وینو ؟
مونږه کناهکارو له _____ پرده شپه ده

لاره د سحر به راته _____ لنده کری
دېره هم ملگرو _____ که اوږده شپه ده

لار _ زاهد په تا پسې _____ اوبو یورو
خلقو ورته دېر اووې راخه _____ شپه ده

داسې ځم ____ نه داسې ځم ____ نه داسې ځم
هر څه چې وي ____ ستا منم زړه _ داسې ځم

نور پکښې څه پاتې شو ____ کښېنم څه ته
لارې له محفله چې ته ____ داسې ځم

ستا نوم مې په شونډو وي ____ ستا درد په زړه
داسې ځم ____ که داسې ځم ____ که داسې ځم

تلې شمه په هره لار بڼه ____ داسې ځم
ماته هم لږ وگوره ____ زه داسې ځم

پوښې شومه زاهده ____ مینه (ئې) ورکه شوه
نن ئې راته ځان کړو اوده ____ داسې ځم

۱۲_۴_۲۰۰۳ ..... مردان |

دېر کورونه په دې زمکه _____ مونږ که جور کړو
خپل ذرې ذرې زرگی به _____ په خه جور کړو

بيا هم وايو _____ چې انصاف کوو په زمکه
حقيقت کښې خه وی _ مونږه ترې خه جور کړو

هر ځای وايو _____ زندگی د لمبو خوب دے
ولې مرو له قبرونه _____ پاشنه جور کړو

خدایه خپلو فیصلو له _____ ستا رنگ ورکړو
مونږ د بڼه نه بد _____ او بدو نه بڼه جور کړو

ستا خبرې راته مخکښې شی _____ در نه شو
کڼی شل ځله _____ محفل ته دې زړه جور کړو

خاورې _ خاورې وی زاهده _____ سره زر نه وی
دا خو مونږ یو _ چې د خاورو نه سره جور کړو

۲۱_۱۱_۲۰۰۳..... مردان

خپل ورته گوري _____ هم ملگرو پردی پکار دے
يو زړه لرم _____ خو هغه هم د هر سړی پکار دے

نه خه ريبښې د گرېوان شته دے _____ نه د وينو خاڅکي
خه اهتمام خو په دې لارو _____ د سپرلي پکار دے

وره غلطی _____ سرے د لوڼې کمر نه وغورځوي
حساب هر خه کښې _____ د هر چاسره سهی پکار دے

دواړه سره اوسې _____ خو د دواړو رنگ او خوئ بدل دے
فکر په ژوند _____ هم د گلاب _____ هم د سپرلي پکار دے

ماحول ئې ټول راته خراب د مېخانې کړو _____ زاهد
اوس په هر شکل خه علاج _____ د دې سړی پکار دے

۸_۳_۲۰۰۳ ..... غرمه کچهری

داسې دې راوکتل _ چې ځان دې رانه ورک کړو
ستا په تماشه شومه _ جهان دې رانه ورک کړو

ما خو وې په مینه کښې _ کافر هم مسلمان شي
عشق دې لېونې کړمه _ ایمان دې رانه ورک کړو

کله ستا د حسن معجزو _____ ته حېرت یوړم
ورغلم لمن پسې _ گرېوان دې رانه ورک کړو

ورک ووم _____ د یقین او د گمان په سرحدونو
ښه شوه لېونتوبه ! چې گمان دې رانه ورک کړو

دا دې څه قيصې زاهده _____ جوړې د جنت کړې
حورو ته دې پرېښودم _ جانان دې رانه ورک کړو

۳۰_۳_۲۰۰۳..... ماښام کور |

خو چي دي سترگو کښې نظر _____ نه شمه
قائل به زه په خپل هنر _____ نه شمه

چي ستا په عشق کښې در په در _____ نه شمه
ستا په کوڅه به چرې در _____ نه شمه

دنيا پرېږدمه _____ ستا لمنه نيسم!
چي ملامته _____ په محشر نه شمه

ورځم _ خو څنگ کښې ئې رقيب وه وينم
لاره بدله کړمه _____ ور نه شمه

ساقې ورځم _____ خو نيمې شپې ته گورم
چرته زاهد سره _____ په شر نه شمه

| ۲۵_۱۲_۲۰۰۳ ..... سحر کور |

هر څو ڪه موسم ڏے ڏ سپرلی _____ او هم لطيف ڏے
بيا مي هم په زړه باندې غمونه دي _____ ڪثيف ڏے

مينه ڪوم زه _____ اشنا زما ڏے _____ څه چي وائي
ته وې رقيبہ ! راته برنڊ شوې ؟ _____ څه تڪليف ڏے

نن ڏي ڪرامت ساقی _____ ڏ ميو را معلوم شو
وگوره واعظ ته _____ څومره غلې ڏے _ شريف ڏے

دا ڪوم ڪيفيت ڏے ڏ ژوند _____ ڪوم پله روان يو
هر سرے خاموشه ڏے _____ نن هر اواز نخيف ڏے

دواره راته گران دي _____ قلندر ڏے ڪه حمزه ڏے
يو مي قافيه ده ڏ غزل _____ بل مي رديف ڏے

ته پري هم زاهدہ _____ خان ڪره غلې _ بنه به دا وي
نن ڏي رقيب غلې ڏے _ ڪمزورے ڏے _ ضعيف ڏے

۸_۴_۲۰۰۳..... (قلندر مومند _ حمزه شنواري)

په یادونو دې زه پایم _____ ستا غمونه مې غزل دے
چې پیری پرې هم خوانیږی _____ شرابونه مې غزل دے

د مادي محل به خه کرو _____ چې روحونه پکښې ژاري
چې تسکین پکښې ژوند مومي _ وران کورونه مې غزل دے

د ماضي دیوو نه خار شم _____ چې د حال شپې ئې رڼې کړې
د وختونو په بهیر کښې _____ تېر یادونه مې غزل دے

ستا په زلفو کښې چې اوسم ستا د مخ په شان ئې رنگ دے
شپه د هجر پرې رڼیږي. _____ سره گلونه مې غزل دے

د دوران په غم کښې خه دی ؟ _____ د جانان غمونه وایه
چې روحونه پرې ویښیږي _____ بهارونه مې غزل دے

بیا ریښتینې جذبې چېرم _____ د لفظونو په تارونو
لاس په زړه زاهده کېږده _____ قیامتونه مې غزل دے

د ۱۹۶۴ یو غزل ، چې د پرځه نه پاتې شوې دے |

مینه خه وي؟ ___ درد خه وي؟ ___ لمبه خه وي
تا راته راوښودل _____ رشته خه وي

ښکلي دي _____ بس ښکلي په دې نه رسي
زړه خه وي؟ ___ وفا خه وي؟ ___ وعده خه وي؟

عشق که ترې کړو لرې _____ خه به پاتې شي
مونځ خه وي؟ سجده خه وي؟ کعبه خه وي؟

لار د مقصد هره ځي _____ مقتل پله
لارو کښې د ژوند _____ بله خطر خه وي

ستا اواز ته نه رسي _____ د ژوند آواز
کل خه وي _____ سپرله خه وي؟ نغمه خه وي

ستا د سترگو يو نظر دے _____ ساه زما
جام خه وي؟ _ شراب خه وي؟ _ نشه خه وي

عشق زاهده ويره _____ لالچ نه لري
مرگ خه وي؟ _ جنت خه وي؟ _ توبه خه وي

۲۷_۱۲_۲۰۰۳..... ۱۲:۳۰ د شپې خپل کور |

په کومه لار _____ کومه کوڅه باندې چې یاره لارې
د خلقو سترګې درېسې _____ په هغه لاره لارې

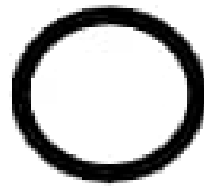
دا هم یو لویه المیه ده د وطن _____ ملګرو!
چې قافلې د مرګ په لوري _____ بې روزګاره لارې

نۀ په مېلو کښې زلمي شته _ نۀ په ګودر کښې پېغلې
هغه مزې اوس اشنايانو! _____ له بهاره لارې

اوس له تۀ چاته ګورې _____ څنګه به دې ژوند تېرېږي
کدې د ښکلو خو زرګیه! _____ له دې ښاره لارې

مینه دې کمه شوه زاهده _____ کۀ دې عمر ډېر شو
نن چې د یار په کلي _____ تۀ بې انتظاره لارې

۲۸_۱_۲۰۰۴ کچهرې مردان

ستا په تماشه شم _____ زړه مې وژاري
ماته آئینه شم _____ زړه مې وژاري

ماته چې راياده شي _____ ځواني خپله
تېره زمانه شم _____ زړه مې وژاري

دېر څه مې وي زړه کښې _ وه دې نه وينم
تېر دې په کوڅه شم _____ زړه مې وژاري

ځانله د خپل جرم سزا _____ داسې وي
ستا نه چې خفه شم _____ زړه مې وژاري

وي وئېل زاهد ته _____ خوښ مې هم نه ئې
ستا نه چې ستنه شم _____ زړه مې وژاري

هغې له مخه چې نقاب _____ لري كړو
له بلها زړونو ئې _____ عذاب لري كړو

وينې مو توئې كړې _____ خو په لاره نه شو
خلقو له مونږ نه _____ انقلاب لري كړو

بنار كښې قېمت د گلاپونو _____ كم شو
تا چې د زلفو نه _____ گلاب لري كړو

اوس هم لا وايو _____ چې سپوږمۍ ته خېژو
مونږه د لاسو نه _____ كتاب لري كړو

كه محبت كوي _____ كوي دې خلق
زاهد له ژونده _____ دغه باب لري كړو

۲۴_۴_۲۰۰۴ غرمه مردان

اساقي كه مرگ رابخيني هم ____ كه زندگي رابخيني
كاسه كيني زهر وي كه مئي _ په رون تندي رابخيني

باور پري نه كوم ____ خو زړه مي تري هم نه صبريږي
دغه سره څوك دے ____ چي زېرے د سپرلي رابخيني

خداے دي جانان له عمر وركړي _ چي مي عمر شي ډېر
ماته دردونه _ پرېشاني د ژوند _ بخيني _ رابخيني

څه بڼه انصاف دے د چمن خلقو كيني _ څه به وايم
كلونه نورو له اوږي _____ ماته ازغي رابخيني

تول خلق وائي چي زاهد له ښكلو _____ ولې ناوړي
دوي څه خبر دي ____ چي دا ښكلي شاعري رابخيني

زړه د لیونتوب په مطلب _____ پوهه شوم
اوس د سریتوب _____ په مطلب پوهه شوم

مرگ مې د نېزدې نه اشنا _____ وه لیده
ستا د دید د رعب په مطلب _____ پوهه شوم

لاسو کښې پیاله د سقراط _____ راکړه وخت
مرمه! _____ د نرتوب په مطلب _____ پوهه شوم

سترگې مې ایله _ خوږې ستا د څنگ کښې شوې
خدائېگو! نن د خوب _____ په مطلب پوهه شوم

لا مې ده ځواني زاهده! _____ اوس ایله
زه د زلمیتوب په مطلب _____ پوهه شوم

۲۰_۹_۲۰۰۴..... مازیگر شېخ ملتون مردان

ستا سترگو کښې که ژوند دے خو مرگي پکښې هم شته دے
هوسۍ هسې کاته کوي _____ زمري پکښې هم شته دے

غزل چې مې ملگرو! _____ آئينه ده د ژوندون
دردونه پکښې ښکاري_____. خو مستي پکښې هم شته دے

دا چا وې _____ ددې کلي هر سرے چې _____ آدم خور دے
ملگرو! لتون غواړي _____ خو سري پکښې هم شته دے

زرگيه! په رنگونو پي مټين _____ خو ځان خبر کړه
دا لارې دي د گلو _____ خو ازغي پکښې هم شته دے

زاهده! لوږې فهرست لرم _____ په زړه کښې د يارانو
شنواري _____ افريدي دي _____ بنوخي پکښې هم شته دے

۱۰_۱۰_۲۰۰۴ د بنون په لار غرمه

مينه کڻي چي کوم سرے ___ برباد نه شو
چرته د تاريخ پانو کڻي ___ ياد نه شو

چا وي چي قبليري ____ دعاگاني تل!
زره کڻي مي پوره لا ___ يو مراد نه شو

عمر وشو ___ تا ___ ويران پري ايڻي دے
بنار مي د زره اوس هم ___ لا آباد نه شو

خلق ددي زمکي ___ تر سپورمي لارل
درد له د غربت علاج ___ ايجاد نه شو

هغه شان زاهد دے ___ په خيل خاء ولار
نور خلق ئي بناد کرل _ خو دي بناد نه شو

۴_۱۰_۲۰۰۴ گرمه کور

ريښې ريښې کړي خپل گريوان هم _ عجيبه خلق دي
نصيب يې گل نه شي _ ماليان هم _ عجيبه خلق دي

تیارو کښې اوسي _ خو خوبونه ___ د رڼا ویني تل
یره! ته گوره ___ دا رندان هم عجيبه خلق دي

ما د جنت په لار بوځي ___ دنيا مې نه ښه کوي
زمونږ د کلي واعظان هم ___ عجيبه خلق دي

ازغي زمونږ په پند کښې ږدي ___ گلونه بل له ليري
دا په مونږ واړه مئينان هم ___ عجيبه خلق دي

مانه خو مينه د زړه غواړي ___ خپله هېڅ نه لري
زمونږ د لارې رفيقان هم ___ عجيبه خلق دي

نه پښتو پېژني ___ نه مينه ___ نه د کلي رسم
مئين زمونږه په جانان هم ___ عجيبه خلق دي

گوره! يوه ژبه ورځي ___ او هغه هم د مينې
زاهده ___ ستاسو د مردان هم ___ عجيبه خلق دي

چې لمحہ _ لمحہ _ د ژوند عذاب عذاب شي
نو علاج ئې وايه څه ____ بې له شراب شي

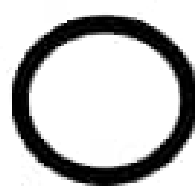
د ملگرو! هر آواز ____ ساتي په زړه کښې
اوازونه هم پيش رفت ____ د انقلاب شي

مونږه جام کښې ساقې نه گورو _ چې څه دي
ورته لاس کړو چې پېرزو _ څه د جناب شي

ډېر ويرېږو ____ د واعظ له گناهونو
هسې نه چرته کښې مونږ پسې _ حساب شي

څه خو ووايه زاهد ته ____ ډېر خاموش يې
چې زينت يې هر يو لفظ ستا _ د کتاب شي

۵_۱۱_۲۰۰۴ مازيگر

د ژوند لار کښې چې ملګرو څوک بدنام دي
دغه خلق ټول _____ قابل د احترام دي

تورو شپو کښې _ ستا د مخ په تکل ګرځي
ستا مټين نه په سحر _____ نه په مابښام دي

واعظ څومره لوټې دروغ _ په ممبر وه وائ
شراب هلته کښې حلال _____ دلته حرام دي

داسې چم کښې _ مو د ژوند لمحې تېريږي
چې ئې خلق نه په ميم دى _ نه په لام دي

دا زاهده! هم اعجاز _____ د هغه مخ دے
چې بلها خلق قائل _____ دې د کلام دي

۱۹_۱۱_۲۰۰۴ مابښام

بس دے دیوه مره کره اوس خوک نه راځي
پورې د دروازه کره ___ اوس خوک نه راځي

څښکي به خو سره ___ د انتظار وينې
هېره ئې نامه کره ___ اوس خوک نه راځي

تښې شوې کاسې واعظه! ___ نشته گوټ!
خه بس دے _ توبه کره اوس خوک نه راځي

او_او_نا_شو پاتې_ زمونږ مينځ کښې زړه
ساه دې په دمه کره ___ اوس خوک نه راځي

ما او تا شو پاتې ساقي ___ شوه رڼا
بنده مېکده کره ___ اوس خوک نه راځي

چا د پاره يه زاهده ___ کورې مخ!
ماته ائينه کره ___ اوس خوک نه راځي

۲۵_۱۱_۲۰۰۴..... مابښام

پت رقيبان ناست دي _____ له تا نه وروستو
تيوس مې وکړه _____ خو جانانه وروستو

په ځان پوښې نه شومه _ رخصت مې درکړو!
هېڅ خبر نه شومه _____ له ځانه وروستو

ور دې هغوي له کړل _____ ساقې ظلم دے
څوک چې راغلي وو _____ لمانه وروستو

وره خبره وه _____ خو ته مې بائيللې!
د تيوس پاتې نه شوم گرانه _____ وروستو

اول مې وه اوژنې _____ دا څه ظالم ئې
سهې خبره کړې _____ جانانه وروستو

زاهده! زه وم ورته _____ سپک د بڼې
محفل کښې څنگه شو _____ پرېشانه وروستو

نشته دے وفا _____ د دې غاښلو په کتاب کښې!
څه گورې زاهدۀ! _____ ته د ښکلو په کتاب کښې

هسې سپارې راته _____ واعظ وائي _____ وزگار دے!
چرته سزا لیک نه ده د څښکلو _____ په کتاب کښې

خلقو پټ کرل پانو کښې _____ انداز ئې د عشق گوره!
څه به زندگي وي _____ ددې گلو _____ په کتاب کښې

چا چې تر پروڼه _____ څارول رانه _____ ځانونه
نن مې جرم گوري د وژلو _____ په کتاب کښې

تاته هسې ځان به _____ معتبر ښکاري زاهدۀ
ته ئې نه د لسو _____ نه د شلو په کتاب کښې

د محفل خلقو ته په مرو سترگو کاته _____ مه کوه
پرده به واخلي د ساقی د میو! _____ ته مه کوه

اوس محبت_ معامله د زرونو _____ مېنځ کښې نه ده
اوس تجارت شو_ درته وایمه چې زړه _____ مه کوه

کومې خبرې _____ چې ټول عمر په لېمو شويدي
هغه خبرې د زړه سره! _____ ته په خله مه کوه

هر څه د زړه مني_ چې عقل یې تعویز کښې بند وي
چرته د داسې خلقو مینځ کښې _____ وه سپده مه کوه

الله گواه دے _____ چې مې زړه کښې چاته بد نه راځي
زاهده خلق راته ډېر وایي _____ چې ښه مه کوه

۸_۱۲_۲۰۰۴.... مردان

نه مو چم وه شو لا تراوسه ____ نه محلت کيږي
ستا او زما مينځ کښې به څنگه ____ محبت کيږي

چرته کښې ويړه د دوزخ ____ چرته لالچ د جنت
هر ځاے کښې مونږ سره خالقه ____ سياست کيږي

واعظ هم ختمه خاموشي نه کړه _ د وعظ په زور
ساقې که وه غواړي _ دا هر څه په يو ست کيږي

دومره را اوښودل د ښکلو ____ د تول عمر مينې
ځينې کارونه ____ نه په پت نه په دولت کيږي

چرته کښې زه _ چرته د ښکلو _ دا محفل زاهده!
هر څه چې کيږي _ بس هم ستا په برکت کيږي

۵_۱_۲۰۰۵ دولس بجې د شپې
شېخ ملتون مردان

د فکرونو زاویې _____ بدلؤل غواري
د ژوندون دا ورځې شپې _____ بدلؤل غواري

د ژوند _____ هره پېمانه شوله بدله !
د ساقې دا پېمانې _____ بدلؤل غواري

يو لمحہ د ژوند _____ ولاړه په ځائې نه ده
د تاريخ پاڼې زړې _____ بدلؤل غواري

د عمر او خالد _____ يو کار کښې شک نېشته
د دې وشوې زمانې _____ بدلؤل غواري

يو انداز د محبت _____ اوس هغه نه دے
د مټينو روپې _____ بدلؤل غواري

د مجنون دور _____ بيا نه راځي زاهده !
د اختر په ورځ _____ جامې بدلؤل غواري

۲۰۰۷_۱_۷ مازيگر
شېخ ملتون مردان

جانان په خپله لاره ځي _____ لار بدلؤل نه غواړي
جوړ د رحمان سره عزيز _____ کله کؤل نه غواړي

په خله د هر چا دي _____ ملگرو دا هوښيار مخي
خو ولې کله د زړه _____ چا سره ساتل نه غواړي

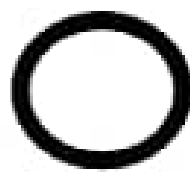
داسې يو درد مې دے سينه کښې۔ چې مې وژني هم نه
داسې يو درد دے۔ چې ژوندے مې هم ساتل نه غواړي

خدائے خبر څه چل دے۔ محفل کښې ماته نه گوري نن
قاتل د سترگو جنگ _____ زما سره کؤل نه غواړي

زما د زړه د هر يو لفظ په معنا _____ ښه پوهيږي
خدائے خبر ولې دا کتاب _____ اشنا لوستل نه غواړي

راغے زاهدہ! _____ ولې سترگو کښې يې اوښکې نه وې
جوړې په قبر مې ديوې هم _____ بلؤل نه غواړي

۱۲_۱_۲۰۰۵ شيخ ملتون مردان

خه په هنر خان _____ بنائي په خلقو کښې
ماته رقيبېان ستائي _____ په خلقو کښې

دا ئې کوم انداز _____ د ستم وه گنم
نن زما ديوان _____ وائي په خلقو کښې

چا چې _____ تر پروڼه پېژندمه نه
نن مې په خه شان بيايي _ په خلقو کښې

مړېې کړم پخپله پروڼ _____ گوره ته
نن مې په ارمان _____ ستائي په خلقو کښې

خکه خو زاهده _____ شو بې زوره مونږ
ختم شو _____ ايمان وائي په خلقو کښې

۳_۳_۲۰۰۵..... مردان

خان مې خفه کړو___ خو ملگري مې خفه نه کړے شو
ما سازشونه___ چې د ژوند په لارو___ زده نه کړے شو

خدایه خادر دې د شپې___ هم د مطلبونو ډک دے
ځینې کارونه دې بندیانو___ چې ښکاره نه کړے شو

خفگان دې څه وه___ هر یو زړه درسره لارو___ مر شه
بل چراغونه بېکا چا___ په مېخانه نه کړے شو

مټین د زلفو دې بس___ هسې د رڼا نه تښتي
داسې هم نه ده___ چې دې بله یو دیوه نه کړے شو

ستا د نظر پرڅې ته گوري___ دومره پوښې شو زاهد
د زړه په وینو یې___ کلونه هم تازه نه کړے شو

۲۱_۳_۲۰۰۵..... مردان

فيفي دي رانه _____ واخېستو راهي خو راته پرېږده
خالقه! څه نا څه _____ دا شاعري _____ خو راته پرېږده

د گلو آبياري كېنې ده _____ زمونږ وينه شامله
ظالمه يو دوه كله _____ د سپرلي خو راته پرېږده

نه تاج سره مو كار دے _____ نه د تخت لرو خواهش
دا ناسته په دې زمكه د پوزي _____ خو راته پرېږده

اے وخته خپل احساس د تنهائي به مې پرې نه ږدي
تول خپل دې رانه واخېستل _____ پردي خو راته پرېږده

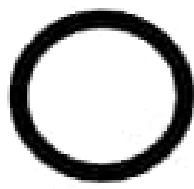
غمونه د خومانو راله _____ مه كوه زاهده!
يو دوه گوته په جام كېنې د ساقي _ خو راته پرېږده

نوټ! د فيضي صاحب د مرگ په خبرېدو فوري رد عمل ،

۳۰۰۵..... مردان

زره يواځې نه ئې ته ____ پرېشان گورے بلها دي
دلته پت مټين دي په جانان ____ گورے بلها دي

وه نه کړئ قېصې د عقل ____ چاته چې ملگرو!
دلته کښې د عقل دښمنان ____ گورے بلها دي

چرته کښې رهبر چرته قاتل ____ چرته رهزن دي
دلته کښې رنگونه د انسان ____ گورے بلها دي

ته خو په هر چا باندې ____ ايمان راوړې زرگيه!
خيال کوه ____ بېمانه د جهان گورے بلها دي

دا بڼه ده چې دلته د هغه پشان ____ څوک نېشته
ستا په شان زاهد ____ زاهدان گورے بلها دي

۲۶_۴_۲۰۰۵ مازیکر مردان

نه درزېده مې زړه پرېږدي ____ او نه سهې درزېږي
ته رانه څه لارې ____ په ځان لوبې کوي درزېږي

څوک چې معنا د زندګۍ کوري نو وا دې وري دا
زړه زندګي ده ____ څو چې ساه زمونږه وي درزېږي

ماته راغاره وت پرون ____ ناڅاپه لارو په شا
وې په سينه کښې دا څه شے _ ددې سړي درزېږي

ستا په ناڅاپه راتلو څه مې وي ____ حالت د زرګي
لکه د نيمې شپې څوک ور _ چې درزوي _ درزېږي

څه راپېښېږي ____ چې زاهده زړه مې غلے نه شوا!
نن چې بې واره په موسم کښې د سپرلي درزېږي

۲۵_۴_۲۰۰۵ مابنام کور

دوه شعرونه

چې درد خوړلې شي __ عذاب څښکې شي
هغوي زموږ سره ____ شراب څښکې شي

ساقی __ چې ست ورته د څښکو او نه کړي
زاهد ظالم ____ خانه خراب څښکې شي

۳_۵_۲۰۰۵ مابینام کور

د زړه دردونه مو تر اوسه ____ په قلاړه ____ نه شو
په هېڅ حالت کېنې هم جدا ____ له خپله ياره نه شو

تا که بلها قيصې واعظه ____ د جنت جوړې کړې
ولې هېڅ څوک د مېخانې نه ____ ستا په لاره نه شو

ته په يوه وعده هم مه راځه ____ چې زړه دې نه دے
مئين دې سترې په يو لار ____ له انتظاره نه شو

مينه به څه وکړو ____ مونږ ښکلو ته به څه وگورو
مونږ لحظه هم چې اوزگار ____ چې له کاره نه شو

ستا انتخاب دے منفرد ____ ستا عشق دے هم منفرد
ځکه زاهده ستا د يار مئين ____ بې شماره نه شو

۲۳_۹_۲۰۰۳..... غرمه کچهری |

ٲا رانيوله _____ خو كاسه شوه ماته پاتي نه شوه
كيله به څنگه كرم ساقى _____ كه ما ته پاتي نه شوه

د ډيوې لږ عمر _____ زموږ د مينې عمر ډېر كړو
په نيمه شپه كښې شوله مړه _ سبا ته پاتي نه شوه

ما چې په عمر كښې كړه جوړه _ تا لحظه كښې ماته
هغه رسته مو _____ اوس سلام دعا ته پاتي نه شوه

څه قرآنونه _____ د دروغو به دې ماته خوړل
ښه شوه وعده چې دې اشنا _____ سبا ته پاتي نه شوه

ديوان مې خبر دے كه زاهده _____ اشنا اوسېزلو
خفه په دې يم _____ اثاره مې چا ته پاتي نه شوه

٢٢_١٠_٢٠٠٣..... ٤ بجې ماذيگر
شېخ ملتون تاون مردان |

دېر که تنها یم _____ خو بیا هم څوک راته گوری شته دے
د دېوالونو په شا _____ بره یو څو ستوري شته دے

د جدای احساس _____ د غم چپې _ د زړه دردونه
دغه څو نخبې د یاری _____ لا ستا د لوری شته دے

وفا _ پښتو _ مینه _____ خلوص _ پت _ احترام د مېلمه
د زړه کتاب کښې مې موجود _____ لا دغه توری شته دے

ما وې _ څه _ هر څه رقیب پرېښودل _____ اشنا زما شو
خو نا _ په زړه کښې ئې څه ماته _ چې راگوری _ شته دے

په کومه خله د امن نوم اخلو _____ زاهده دلته
اوس هم لا جنگ _____ د زورورو او د کمزوری شته دے

۵_۵_۲۰۰۵..... ماسپښین کور

وتې ترېنه شم چرته _ په وعده كېنې دې راگېر كړم
ظالمه دا په كومه _____ دائره كېنې دې راگېر كړم

د ژوند په هره لاره خيال د يار _____ راته خليږي
رقيبۀ ! كومه لار _ كومه كوڅه كېنې دې راگېر كړم

تا كړېنه راته راڅكه _ د پښتو او مينې مېنځ كېنې
اشنا _____ لكه تصوير په آئينه كېنې دې راگېر كړم

ما وې چې زموږ مينه ابدې ده _____ د زړۀ سره
دا څۀ د _ او _ او نا _ په كشاله كېنې دې راگېر كړم

زاهده ما په تا باندې بائېلې ده _____ منمه
په بله رانه اوځې _ چې يوه كېنې دې راگېر كړم

۲_۶_۲۰۰۵..... ماښام كور

ستا هغه وعدي _____ راته رايادي شوې
تېرې زمانې _____ راته رايادي شوې

ستا د سترگو رنگ __ د نشو رقص پکښې
کومې مېخانې _____ راته رايادي شوې

هر وخت د راتلو قسم _____ او نه راتله
نن دې بهانې راته _____ رايادي شوې

ستا وعده __ د ژمي شپه _ او خوشې ښار
خپلې حوصلې _____ راته رايادي شوې

ستا زلفې _ قامت _____ شوندي او خوږ نظر
خومره خزانې راته _____ رايادي شوې

مينه د زاهد _____ ورسره ستا _____ نفرت
کومې ورځې شپې _____ راته رايادي شوې

”س ب “ سلیم په مرگ

د هر چا زړه کښې اوسېده _____ هغه سره داسې وه
په درد د هر چا دردېده _____ هغه سره داسې وه

بلها غمونه ئې پند کړي وو _____ د ژوند په لارو
هره لمحہ به موسېده _____ هغه سره داسې وه

رنگ ئې د گل _ خوئی ئې د گل _ خندا ئې هم د گل وه
د ازغو مېنځ کښې اوسېده _____ هغه سره داسې وه

زړه کښې نفرت ئې چرته نه وه _____ تشه مینه مینه
لکه کلاب به غورېده _____ هغه سره داسې وه

کمال ئې دا وه چې رقیب ئې هم په مېنځ کښې نه وه
په هر ښکلی مړ کېده _____ هغه سره داسې وه

د چا که مینه ورسره وه _____ او که نا _ زاهده
د هر سړي نه خاړېده _____ هغه سره داسې وه

ماښام کور

د دې نظم عنوان په چاپ کتاب کښې (س . ب . سلیم په
مرگ) دے . خو زما دا غالب امکان دے چې دا به
(س . ر . سلیم) یعنی سېف الرحمن سلیم وی . |

خهره

خني نظر _____ خني خبري _ خني رنگ داسي وي
چي د سري په زړه کښي ښخ شي _ بيا ترې نه شي وتي

عمرونه تېر شي _____ صدي واوري _ خو ناخاپه چرته
هم هاغه سترگي _ هاغه رنگ _____ هاغه خهره ياده شي

داسي يو ځل مې وي ليدلې _____ د ژوندون مېله کښي
اوس مې هم زړه کښي لا اوسېږي _ لا وتي ترې نه شي
د زړه لمن کښي مې محفوظ يې _____ پرېوتې ترې نه شي

۷_۷_۲۰۰۵..... مردان

چا درسره مینه وکره _____ چا په زړه کښې ځای کړې
ما درسره مینه وکره _____ ما په زړه کښې ځای کړې

بیا به دې لوڼې والې خلق _____ اووینی پخپله
گوره که هر راز _____ لکه صحرا په زړه کښې ځای کړې

ستا محفل کښې ناست ووم _ خو څوک پوښې راباندې نه شو
اوبښکې مې د سترگو _____ څه بلها په زړه کښې ځای کړې

هېڅ به ترې جوړ نه کړې _____ ستا کردار به د رقیب وی
دېر که داستانونه _____ د دنیا په زړه کښې ځای کړې

هسې به زاهده _____ درته ځان وړوکه ښکاری
هر څوک دې مټین په فن _____ دنیا په زړه کښې ځای کړې

۳۴_۷_۲۰۰۵..... مازیگر کور

هر څوک په ځان شو _____ سم اشنا _ قیامت وه
راتله محفل ته دې بیګا _____ قیامت وه

دوب شوم خولو کښې _____ شوه بې کوره مې ساه
دا ناڅاپي دیدن دې _____ لا قیامت وه

چې د محشر په ورځ مې _____ شوې تر سترګو
په ما اختر شه _____ په دنیا قیامت وه

دا سې انداز دې _____ ما لیدلې نه وه
پت په خندا کښې دې واللہ _____ قیامت وه

راتلو دې ځان سره _____ سپرلي راوستل
تله د رقیب سره دې بیا _____ قیامت وه

زاهد چې یاد کړي _____ محبت د ځوانۍ
ابتدا مرګ وه _____ انتها قیامت وه

۹_۸_۲۰۰۵..... مردان

ڊير غوارمه _____ خو ځان د ډي عذابه ويسته نشم
جانانه _____ ستا د لاس گل له کتابه ويسته نشم

پښتو چې راشي مينځ ته _ بيا سره شي _ بې اختياره
رقيبہ ! ته که مري _____ تا له دريا به _____ ويسته نشم

يو ځل ډي راکتلي وو _____ عمرو نه پکښې تير شو!
ستا ياد لا د زرگي _____ خانه خرابه ويسته نشم

ستا سترگو کښې غوښتنې _ بې حسابه شوې اوس کله
شم مړ به پکښې _ ځان له ډي گردابه _____ ويسته نشم

هر څوک که ډي عمل راته _____ معلوم دے خو زاهده!
دے جبر لا د وخت _____ تا له محرابه ويستې نشم

۲۰_۱۰_۲۰۰۵ مابنام کور

دې ښار كښې خو څوك نه كوي _ هېچا ته _ دعا گانې
دا څنگه خلق تاته كړي _____ هم ماته دعاگانې

تاريخ كښې چرته نشته دا _____ پريكړې فيصلې !
حسين په زړه كښې ځاې كړې _____ كړيلا ته دعا گانې

يو ته يې _ چې په ژوند كښې دې نوستلې دي رنگونه
شي ماته دې ښېرې _____ خو ولې تاته دعاگانې

دا څنگه په لمحو كښې شو _ سپور والې په ژوند خور
هر زړه كوي ته گوره! _____ ستا خدا ته دعا گانې

زمونږه د ښار خلق چې مټين اوس _____ په تيارو شو!
زاهد ولي په كانو _ نور _____ هر چا ته دعاگانې

۲_۱۱_۲۰۰۵ مازيگر كور

دروغ وايي بي شانه _____ آئينه زمونږ د کلي
وه نه گوري جانانه _____ آئينه زمونږ د کلي

ما اېښې ده صندوق کښې په دې خيال _ اے د زړه سره
غلا وه نکري لتانه _____ آئينه زمونږ د کلي

تا دير چې ورکتل _____ لري کولې ئې _____ له خانه
اوس ډېره ده _____ پرېشانه _____ آئينه زمونږ د کلي

پخواه خو داسې نه وه _____ په هر حال ئې وې ريښتيا !
اوس ډېره شوه بېمانه _____ آئينه زمونږ د کلي

يو ځل چې ورکتلي دي چا _____ بيا (ئې) راخېستې نه ده
بي مخه ده بي شانه _____ آئينه زمونږ د کلي

په زړه کښې ئې يوه وي _____ په خله بله _ منافق دے
زاهد ته شوه حېرانه _____ آئينه زمونږ د کلي

(۲۸_۱۲_۲۰۰۵) کچهری مردان

تہ مانہ بی درکہ شوہی _____ زہ ستا نہ بی درکہ
د ژوند پہ لارو _ هر څوک شو _____ جانانہ بی درکہ

دا درد چې چا ليدلے وي _____ کړي داسې دعاگانې
خداے مه کړه يو اشنا _____ د بل اشنا نه _____ بي درکہ

جادو دې د وعدو راباندې _____ داسې لوبې وه کړې اوکړې
ولار د ژوند په لاره يم _____ پريشانه _____ بي درکہ

اوس لاره د خپل کور هم _____ راته نور خلق رابنډي
خداے مه کړه څوک زما هسې _____ له ځانه بي درکہ

زاهد به څنگه هير کړي _____ دا اختر د زندگۍ
يوازې کت کښې پروت دے _____ له دنيا نه بي درکہ

۱۱_۱_۲۰۰۶ د لوڼې اختر په ورځ

ما ډير كه ڪتل تاته _____ ولى توان د ڪتو نه وه
رقيب دې وه_ په سترگو ڪښې بېمان _____ د ڪتو نه وه

قيصه د محبت وه _____ ځكه هر سړي كره خوښه
يقين وكړئ ملگرو _____ چې عنوان د ڪتو نه وه

تا ځان پكښې لیده _____ ځكه دې سترگې واړولې
جانانه زما سترگو ڪښې طوفان _____ د ڪتو نه وه

ستا گرد پكښې د پښو وو _____ زمانه (ئې) په تماشه وه
جانانه ! گنې هسې _____ كهكشان د ڪتو نه وه

دا ښه شوه زولنو ئې نوم _____ د ښار د دروازي كړو
گنې دغه د زلفو بنديوان _____ د ڪتو نه وه

يو گل ئې كړو په عمر ڪښې پېدا_ چې ستا په رنگ وه
گنې بغير د دې نه _____ گلستان د ڪتو نه وه

دا بڼه شوه رقيبانو هم پښتو زده کړه _____ سړي شو
گڼې د دغه خلقو _____ نوم نشان _____ د کتونه وه

زاهده مونږ ملگرو _____ کړو رنگين د فن په وينو
مردان په نوم مردان وه _____ خو مردان د کتونه وه

۱۵_۲_۲۰۰۶ کور مردان

ما د سترگو اور ته _____ زرہ نیولے دے
تل می هر پېغور ته زرہ _____ نیولے دے

هر خه چی کوي _____ ورسره خه اوکرم
ما د ښکلو کور ته _____ زرہ نیولے دے

گورے که آواز پکښې _____ ستا واورمه
ما د دنيا شور ته _____ زرہ نیولے دے

مينه کوؤل هم _____ د صراط پل ښکاري
دا می کوم يو _____ کور ته زرہ نیولے دے

ستا زرہ هم زاهده! _____ د کتو شے دے
تا د دنيا زور ته _____ زرہ نیولے دے

۱۴_۳_۲۰۰۶ مردان

قطعه

کله هغه ږسې مړ کيږي _____ کله ده ږسې مړې
چرته کښې تا هم يادوي څوک کنه _____ ته ږسې مړې

زاهده! خدای خبر چې ته د کومې خاورې جوړې یې
چرته کښې څه ږسې مړ کيږي — چرته څه ږسې مړې

(01-01-07) ماښام کور

عمر مو تېر شو_ په غرمو_____چرته پرې سپورے نشو
بيا هم خواهش د زندگۍ زمونږ_____ کمزورے نشو

مخ دې اشنا رانه څه واړوه_____ هر څه واورېدل
پت په وريځو کښې ښکاره د قسمت_____ ستورے نشو

منم! چې ډېر څه دې رقيب ته____ يو ه ساه کښې اووې
چې دې خندل محفل کښې پوښې په ستغې سپورے نشو

ستا په يوه خبره مات شو_____ که په هېڅ هم نه وه
پېوند تراوسه مې زرگے_____ راشه که گورے نشو

ئې به د خپلو گنهگار_____ هم د پردو زاهدہ!
ښه ده چې تور د محبت درباندي_____ پورے نشو

۲۰_۳_۲۰۰۶..... د گل ورځ کور کښې

خان ئې مر کوۀ چې په پښتو _____ خۀ پته نه لگی
تلۀ چې په دې لارو _____ د هغو خۀ پته نه لگی

خدائ زده انتظام ساقی _____ د چا لاسو ته پرېښودۀ
هر خۀ بې درکه _____ د کاسو خۀ پته نه لگی

هسې شپه کړم تېره _____ د يقين او د گمان په مېنځ
نه راځې اشنا _____ ستا د وعدو _____ خۀ پته نه لگی

خدایه د ژوندون _____ لویه مېړه کښې مرم له تندې نه
هر ځایې سرابونه _____ د اوبو خۀ پته نه لگی

تش گلونه پاتې شو _____ چمن کښې لارې جوړې شوې
منع رقيبان وو _____ په ازغو _____ خۀ پته نه لگی

نۀ ورکوم لاس زاهده _____ زړۀ ئې چې زما نه وی
دلته د مخونو _____ د څېرو _____ خۀ پته نه لگی

۱۹_۱۰_۲۰۰۶..... کچهری مردان

لاری بدلول هم _____ سرے سترے کری
تا پله درتلل _____ هم سرے سترے کری

درد چہی۔ کوم په زرۂ کنبی وی ورکېږي نا
تول عمر دا څښکل هم۔ سرے سترے کری

هر وخت آذیت _____ دردونه۔ زرۂ خورل
بار د ژوند اورل هم _____ سرے سترے کری

دا د سپرلی ورځې _____ دا وحشت _____ خدایه
تل گرېوان شلول _____ هم سرے سترے کری

هر وخت د قیامت _____ او د سزا _____ ویره
وعظ اورېدل هم _____ سرے سترے کری

مۍ وایه زاهده _____ غزل مۍ وایه
تا ته کېناستل هم _____ سرے سترے کری

۲۰_۱۰_۲۰۰۶..... کچهری مردان

نن خو دې په شونډو خندا _____ پاتې کړه
دے موسم د گلو _____ اشنا پاتې کړه

خې به د دې خلقو _____ بندوې څنگه
شپې خو دې پرده د گناه _____ پاتې کړه

راغله چې په عمر پس _____ وئېل مې زړه
پاتې کړه _____ دا پاتې کړه _____ دا پاتې کړه

مرگ څومره ظالم دے _____ څومره زور لري
سah د زندگۍ دلته _____ چا پاتې کړه

تا _____ چې څه په خله درتلل نو اوډې وې
يو گيله مې زړه کښې وه _____ ما پاتې کړه

دا د تيارو خلق _____ رڼا نه غواړي
مونږ ځکه په زړه کښې رڼا _____ پاتې کړه

څومره مصلحت _____ زاهده دلته دے
هر سړی خبره _____ ريښتيا _____ پاتې کړه

اشنا ته نه وايم _____ چي ما سره ياري دي کوي
يوه رشته خو به وي _____ خبر دے _ دشمني دي کوي

دا رويه د کوم يو عشق ده _____ اے سادہ زرگيه
له ياره لري _____ سرے کښېني _ اسوېلي دي _ کوي

وي همېشه به مې ملگري _____ د زړه کور کښې دېره
که کل پاشي نه کړي _ په ما _ نو سنگ زني دي کوي

خان په تا وژني _ او ژوند غواړي _ راته داسې ښکاري
روژې دي نه نيسي سرے _____ او پېشمېني دي کوي

ارام طلبه دي زاهد بېخي _____ ملگرو _____ منم
چې هېڅ هم نه کوي _ څه خبر دے شاعري دي کوي

۳_۱۱_۲۰۰۶..... ماسخوتن کور

خومره رنگ او بو____ چي په بهار کښې دے
دې نه يو په شل____ ستا په رخسار کښې دے

ستا د اقرار ورځ به وي____ د مرگ زېرے
ژوند زما____ اشنا ستا په انکار کښې دے

مه څه____ له دې کلي گورے ورک به شي
کله____ هر چالاک سرے____ په ښار کښې دے

دې نه به بل____ جبر ژوند کښې څه شے وي
خدايه____ کوم يو شے مې په اختيار کښې دے

بيا دې هم ليدل دي____ د قيامت په ورځ
هر څو که ستا کور____ زما په لار کښې دے

ژوند کښې شوه زاهد____ دلکشی ختمه
هر سرے____ د مرگ په انتظار کښې دے

۱۹_۹_۲۰۰۶..... کچهری مردان

گرځي په تياره کښې _____ رڼا پېژني
مانه لرې تښتي _____ که ما _____ پېژني

نوره معجزه د شعر _____ څه معنا؟
نه (ئې) پېژنم زه _____ ولې ما پېژني

بيا به ملگرتيا _____ د يذيد نه کوي
څوک هم چې حسېن _____ کربلا _ پېژني

ماته يو قدم _____ رانېزې کيږي _____ نا
دېره که جفا _____ او وفا _____ پېژني

هر مئين خويونه _____ د پتنگ لري
ځکه پتگان مې بلها _____ پېژني

دغه خلق پېژني _____ معنا د ژوند
څوک چې ابتدا _____ انتها _____ پېژني

هسې کړي زاهد _____ د دانشور دعوې
خدائېگو که دروغ _____ او ريښتيا پېژني

اوس مې هم زړه رپيږي ____ اوس مې هم ځيگر رپيږي
ځواني د دواړو لاره ____ بيا مې هم نظر رپيږي

اشنا د رعب به دې څه وايم د بنائست ____ په حقله
مئين چې كله هم ____ در مخ شي نو اكثر ____ رپيږي

نور به ملگرو درته څه ليكمه ____ حال د چمن
ده هره پانه ____ ځانله ____ ځانله در په در ____ رپيږي

د خپل نظر د زور پوښتنه ____ راشه ____ مانه وه كره
پرېوتې نه شي _ ماښامي كښې ____ اشنا نمر رپيږي

اوس دې زاهد هغه شان نه دے _ كوم چې تا به ليدۍ
يواخې گرځي _ همېش ____ ځان سره په شر _ رپيږي

۱۵_۴_۲۰۰۶ د خالي ورځ ماښام كور

أور دې كړو راپورې نظر _____ مردې كړم
نه وينم په سترگو كودر _____ مردې كړم

ما خو وې چې مينه ده _____ مزي به وي
دومره بوج دې راكړو په سر _____ مردې كړم

جام كښې دې ساقې خه وه _____ پوښې نه شومه
شومه د جامو نه بهر _____ مردې كړم

سترگې وې ريباره _____ ستا په لور كېږي
رادي وړو دا څنگه خبر _____ مردې كړم

نه راځي منزل په نظر _____ شل شومه
خدايه چې دے څومره سفر _____ مردې كړم

شپې مې د ژوند _____ خدايه هسې روڼې كړي
كله دې په ما كړو خبر _____ مردې كړم

دغه يو اسره مې وه _____ د ژوند په لار
پورې چې دې ماته کړو ور _____ مړ دې کړم

وخته نور به څومره _____ پښتانه وژنې
زړه مې سورے _____ ژوبل ځيگر مړ دې کړم

يه واعظ! _____ دا هاغه انصاف و ستا
سورے دې کړو خپل _____ زه په نمر _____ مړ دې کړم

ستا د بنو زور ته مې _____ زور چرته وه
رادي وستو دومره لښکر _____ مړ دې کړم

يه زاهده _____ څښکل دې راله زهر کړل
کله دې په ما کړو خبر _____ مړ دې کړم

۲۳_۵_۲۰۰۶..... مردان

ستا نه دې په شا شم _____ اشنا گرانه ده
گرانه ده _____ دا گرانه ده _____ دا گرانه ده

ژوند هم د دروغو جامې _____ واغوستې
دلته اوس خبره _____ رښتيا گرانه ده

اوس پې شو گردان _____ د سبا هم ختم
اوس ورته وعده _____ د سبا گرانه ده

چرته دې رقيبۀ _____ د جرگو نه ځم
ماته که شرطونه ږدې _____ بيا گرانه ده

خلکو ډيوې مړې کړې سترگې (پې) پټې کړې
دلته کښې راتلۀ _____ د رڼا گرانه ده

هر څۀ چې کوي _____ ولې د ور په شا
جام سره زاهده ته گدا _____ گرانه ده

خان ته جانان به رانېزدې _____ څنگه كړو
لرې اسمان به _____ رانېزدې څنگه كړو

خوب كښې چې زېرے _____ راكوي د سپرلي
دا مهربان به رانېزدې _____ څنگه كړو

دې كښې شك نشته _____ ته مو زړه كښې اوسي
خدایه _____ انسان به رانېزدې _____ څنگه كړو

سحر يوه _____ او ماښام بله وائي!
رقيب بېمان _____ به رانېزدې څنگه كړو

چې كړي سرسبز ه _____ شاري مزكې زمونږ
د غره باران _____ به رانېزدې څنگه كړو

زاهده ذكر د قيامت _____ او ويړه
دا امتحان به _____ رانېزدې څنگه كړو

۳۰_۶_۲۰۰۶ ماښام كور

چرته چې ژوند نشته. _____ بيا هم په هغه لوري ځمه
له دار د سره مې ملگري راته _____ کوري _____ ځمه

ستا د وعدې نشه هم _____ کمه د شرابو نه ده
شپه مې په سترگو کښې شې تېره ورک شي ستوري ځمه

څه عجيبه دي خواهشتونه _____ ددې وخت زرگيه
خلکو قبضه په کوم هنر کړل _____ د ژوند سوري _____ ځمه

ملگرو خپل دي که پردي _____ انصاف په چا کښې نشته
تول زورور دي _____ له دې کلي مونږه زوري _____ ځمه

زاهده تیک ده _____ بې تاوانه مې څه او نه موندل
بيا هم په مرسته همېشه _____ د هر کمزوري ځمه

۲۲_۸_۲۰۰۶ کچهری مردان

ڇنگه به زه شمه _____ بي غمه _____ غمه
راسره ځي _____ په غر او سمه _____ غمه

ځکه مې ښکلی زړه کښې _____ نه ټينگېږي
د زړه په کور کښې دې _____ ساتمه غمه

پريرکو _____ بلها رنگونه راوړل
په وزرونو _____ له کوم چمه _____ غمه

په مرگ او ژوند کښې وه _____ بلها فاصله
خدا ځير ځنگه دې کره _____ کمه غمه

د ژوند په هر گت پېر _____ کښې ستا سپور ډډه
په کومه لاره _____ چې ورځمه غمه

بي پښتو کار _____ به زاهد ځنگه کوي
په نيمه لار به دې _____ پرېږدمه ؟ غمه

۸_۱۱_۲۰۰۶..... ماسخوتن کور

خطونه تول راته _____ د نورو په لاسونو ليكي
د زړه خبرې _____ لېونی په دېوالونو _____ ليكي

پته قيصه وه _____ د محفل خلق پرې هم پوهه شو
هر څوک ئې لولي. چې قيصې څوک په مخونو ليكي

زما نامه ئې چرته _____ هېره باندې هم ناخسته
اوس په نكړيزو مې نومونه _____ په لاسونو ليكي

د مينې لار كښې دومره ويړه _____ د قيامت نڅښې دي
مئين سلام هم _____ په پرزو _____ په كاغذونو _____ ليكي

چې ئې پښتو له همېشه _____ نيلام د وينو او كړو
دي څومره خلق _____ چې په هغه داستانونه ليكي

چې دې په تول عمر كښې _____ يو ځل هم وړ او نه كتل
زاهد قصدن _____ ستا په وعدو او په لوظونو ليكي

۱۰_۱۱_۲۰۰۶ ..... ماښام كور

جمات که تربنه لرې شی _____ حجرې که تربنه اوځی
پښتو کښې به څه پاتې شی _____ جرگې که تربنه اوځی

منم چې ده توکره _____ خو کائنات پکښې ځائېږي
اسمان زمکه به یو کړی _____ زړه _____ ښېږي که تربنه اوځی

لېواله د منزل _____ چرته اودرېږي _____ په ظلمونو
اورونه که پرې بل شی _____ او لمبې که تربنه اوځی

منم چې محبت یوه جذبه ده _____ مقدسه
پیکه پیکه به پاتې شی _____ وعدې که تربنه اوځی

دا ښکلې زندګۍ به _____ یو قیامت شی _____ یو محشر شی
پی مخی که ترې لار شی _____ مېخانې که تربنه اوځی

زاهد ته عذاب خبرې _____ وخت خرابول دی
د حق خبرې خدای خبر _____ په دې _____ که تربنه اوځی

۷_۱۱_۲۰۰۷ ..... ماښام کور

مونڙه جنت چي دے پري ايڻي _____ په غنم زاهده
اوس به په کومو سترگو _____ بيا ورله ورځم زاهده

نه د چا خيال ساتي _____ او نه د چا په درد درديږي
ته به شي څه _____ هر دل عزيز _____ او محترم زاهده

چي د تعلق قابل هم نه وو _____ ما په زړه کښي ځاي کړل
ښه مې دا خلق پېژندل _____ پري پوهېدم _____ زاهده

مونږه ديوه د ژوند _____ په وينو بله وساتله
تا عمر تېر کړو _____ په تعويز _____ کله په دم زاهده

اوس نه خبرېږي _____ نه راتلې شي _____ ستا د زړه مېنان
اوس ئې ځان مه وژنه _____ په نښو په قدم زاهده

کله د چا کوې تعريف _____ کله د چا قصيدي
هېڅ دې زده نه کړو _____ احترام د خپل قلم زاهده

۸_۱_۲۰۰۸..... غرمه کچهرۍ مردان

زۀ گل ورکوم خلقو له _____ گلونه ترپنه غوارم
بس مينه عام کؤل غوارمه _____ زړونه ترپنه غوارم

وخت کله راکوے شي هاغه څۀ _____ چې ما ورکړي
ځواني ترينه زۀ غوارم _____ سحرونه ترينه غوارم

ملگري رانه بيل شو _____ بس په دې يوه خبره
لستوني مې پکار نه دي _____ لاسونه ترينه غوارم

دي رونه مې کتاب کښې _____ دا منمه خو ما وژني
خپل کور چې ترپنه غوارم _ خپل حقونه ترينه غوارم

دنيا ده څوک به تخت او څوک به تاج غواړي زاهده
شاعريمه _____ شعرونو کښې دردونه _ ترپنه غوارم

۷_۴_۲۰۰۷ مابنام کور

د ژوند په لارو کښې څه نه وو؟ _____ اذیت مې خوښ کړو
په زړه مې ډیرې غنې راښکې _____ محبت مې خوښ کړو

دلته مې هم کوره هېر نه کړې شوې _____ چې ساه وې زما
ارخونه ډېر دي که د فن _____ خو نزاکت مې خوښ کړو

داسې هم نه ده _____ چې زما پکښې څه قدر کیږي
کله! بس ته پکښې اوسېږې _____ ستا محلت مې خوښ کړو

خلکو د سرو غرونه په سر کړل _____ چې قلم یې نه وه
زه د قلم د قبیلې ووم _____ قناعت مې خوښ کړو

ځان مې په زور باندې محرومه _____ له هر شي کړو ساقي
دا څه کم عقل وم _____ چې ستا د سترگو ست مې خوښ کړو

هره نشه یې رانه هېره کړه _____ هر غم مې ورک شو
غم که دې ډېر وزن لري _____ خو څو څو مه مې خوښ کړو

دا چې وعده وکړې _____ قسم وخورې _____ او نه راځې بیا
ستا له بې شماره عادتونو _____ دا عادت مې خوښ کړو

سودا مې او نه کړه _____ گنې د وخت باچا به وومه
زه د پښتو په لاره تله وم _____ نو پت مې خوښ کړو

هر څه که وي _____ خو د انصاف تله به نه ککېږي
مرگ که مې خوښ نه دے زاهده خو قیامت مې خوښ کړو

د چانه لارې شوې خطا _____ د چا کورونه هېر شو
دا څه چل وشو _____ چې د خلقو نه ځانونه هېر شو

دا کوم ظالم د مينې لارو کښې _____ خوره کره ويره
منگي شو پاتې _ پيغلې ورکې _____ گودرونه هېر شو

يا داسې وخت وه _ چې ياران مې وو _ د سترگو نظر
يا داسې وخت شو _ چې له ما نه يې مخونه هېر شو

مينه _ پښتو _ وفا _____ نيکي او د غېرت تصور
د وخت طوفان کښې څه _ بلها بلها _ څېزونه هېر شو

دا کوم يو نسل ته شو پاتې _____ کوم يو دور راغی
له پښتنو نه پټکي پاتې _____ څادرونه _ هېر شو

چاته به ځنگه څوک نېزدې شي _ او تپوس به ئې وکړي
دلته د خلقو نه زاهده! _____ احسانونه هېر شو

۲۳_۳_۲۰۰۷ غرمه

خه بختور وي _____ چې قلاړ كښېني
هله كښېنو مونږ _____ چې سرکار كښېني

د وخت گردونو راله _____ مخ بدل كړو
پېژنو يو بل _____ چې غبار كښېني

خي چې منزل ته _____ نو په غر هم خېژي
څوك چې كښېني _____ په لويه لار كښېني

په مېخانه كښې چې شو _____ جام په سجدو!
څښكو ته په كوم دليل _____ مېخوار كښېني

مړه شي _____ خو گل د سپرلي وه نه وينې
هسې په طمع د بهار _____ كښېني

زړونه له يو بل شو ماره _____ زاهده
څوك به د چا په انتظار _____ كښېني

د سر په بيعه ئې _____ ديدار هم گران دے
گرانې ده _____ هر شے د بازار هم گران دے

ښه پوښې يم _____ ماسره په لاره نه ځي
بيا هم څه چل دے۔ په ما يار هم گران دے

يقين مې نشته _____ شېخه ستا په بيان!
ستا د خبرو نه _____ انکار هم گران دے

دلته د هر سړي شو _____ دېر مخونه
ژوند که سوچ وکړې نو د ښار۔ هم گران دے

تيک دي زاهدۀ! _____ ستا قيصې د جنت
خو تر قيامته انتظار هم _____ گران دے

۳۱_۳_۲۰۰۷..... مردان

خلقوا! د لار په خلقو _____ څه چل وشو؟
ورک شو اعتبار _____ په خلقو څه چل وشو؟

مزاحمت نه کړي _____ له ژونده وېزار!
خيژي په دار _____ په خلقو څه چل وشو؟

سرڅي د مخ ئې _____ هوا چرته يوره!
ښکاري بيمار _____ په خلقو څه چل وشو؟

داسې پرکاله شو _____ چې شور يې ورک شو
د څه ازار؟ _____ په خلقو څه چل وشو؟

د گلو لارې _____ د راهزنو دکې
څو په انکار _____ په خلقو څه چل وشو؟

زاهده! مينه ترينه _____ چرته لاره؟
زما د ښار په خلقو _____ څه چل وشو؟

۱۴_۰۷_۰۴ مابنام کور

وعدې راليږي _____ تصويرونه راته هم راليږي
کله نا کله خپل شعرونه راته _____ هم راليږي

بوج ئې څوک چرته شي اورې _____ د ستمنو د زور
چې مې ژوندې ساتي گلونه _____ راته هم راليږي

خوا کښې مې اوسي _____ خو زما د کور په لار نه راځي
ياد مې ساتي _____ پردي خطونه راته هم راليږي

په هر يو خط کښې به ئې نوم _____ د رقيب خامخا وي
پت په لفظونو کښې دردونه _____ راته هم راليږي

وايي زاهد ښه دے _____ خو دا عادت يې نه خوښوم
سلام سره چې خپل لوظونه راته _____ هم راليږي

۰۶_۰۵_۲۰۰۷ مازيگر کور

دزره وينې به نچور کړو _____ خپل سرونه به گانه کړو
په خه چل به مونږ اباده _____ ساقي تاله مېخانه کړو

د يقين او گمان مينځ کښې _____ سرابونو کښې راگېر يو
په کوم شي مو اختيار شته دے کوم يو شے به فېصله کړو

دا زمونږه د ژوند لارې _____ خه زړه سترې دي ملگرو
په سلکو سلکو روان يو _____ په قدم قدم دمه کړو

دلته کله په اسانه _____ په هېڅ شکل ممکن نه دے
څوک له مونږه مرور شي _____ له چا مونږه ځان خفه کړو

دا يو گر د زندگۍ مو _____ په شپېته کاله کښې زده کړو
چاته ځان هوښيار هوښيار کړو _ چاته ځان ساده ساده کړو

دلته هر سرے زاهدۀ _____ د ژوند بار اوږي په خپله
هېچا او نه کتل مونږ ته _____ که دې بار زړه زړه کړو

۱۹_۰۶_۲۰۰۷ سحر کور

خلق ئې ورک کړل _____ خو د ژوند لاره به سمه نه شي
څوک دې هم دلته کښې اشنا _____ د چا په طمعه نه شي

دا به قیامت وي _____ که په زړونو کښې درد پاتې نه شو
خدایه د چا سترگې دې اوچې _____ او بې غمه نه شي

زاهده نیت دې کره صفا _____ چې فاصلې ختمې شي
کني نو لار به دوه قدمه _____ دوه قدمه نه شي

خبر دے _____ که په بند کتاب کښې _____ توري یو
خلکو له رڼا ورکو _____ ستوري یو

هسې رقیب مونږه _____ زورور گڼو
څوک زورور نشته _____ مونږ کمزوري یو

د سکه ورنو د لاسه _____ چې برباد شي
دا سرے به د ژوند لارو کښې _____ څه بناد شي

د خدای کور کښې چې ټول یو شان _____ انسانان دي
دلته ولې څوک فرعون _____ او څوک شداد شي

ملگرو خبر دے _____ کټ مې ساہ لارہ شي
خو چي د زرۂ نہ مې _____ سودا لارہ شي

زلفو کښې _____ مخ دې راتہ _____ لارہ بنائي
تيارۂ چي راشي _____ او رنا لارہ شي

ورکرہ واعظ لہ _____ ساقی خټۂ چي غواري
خو پە خټۂ چل چي _____ دا بلا _____ لارہ شي

پوئي شم چي زور مې شتہ _ نظر کښې د عشق
چپہ پە مخ دې _____ د حيا لارہ شي

زاهدہ مٽ ژارہ _____ تش لاس دہ خواني
د چا دنيا _____ د چا خندا _____ لارہ شي

۱۳_۰۸_۲۰۰۷ مازيگر کور

مرگ مې قبول کړو ____ ولې ستا سترگې مې ښکته نه کړې
خلکو غوښتل ____ خو اشنا ته مې ملامته نه کړې

پوښې شه ____ چې اوبښکو کښې دې درد نشته ____ زړه مښه
د اسمان ستوري چې پرې زمکې ته ____ رابښکته نه کړې

ژوند به د اور يو سمندر شي ____ څوک به پاتې نه شي
خدایه خالي د هېچا زړه ____ له محبته نه کړې

بيا به د گلو قتل عام شي ____ مخ نيوے به نه وي
خدایه ازغي د چمن چرته کښې ____ بې پته نه کړې

دغه سپېره زاهد چې گوت هم ____ درنه وه نه ځکي
هېڅ څوک محرومه نور ساقي ____ له دې لذته نه کړې

۳۱_۰۸_۲۰۰۷ غرمه کچهری

د ژوند په لارو کښې شوم پاتې _____ چې دوکې نه راځي
ياران لمانه لرې لارل _____ اوس نږدې نه راځي

هاغه چې زړه ته کوزېدل به _____ د نظره سره
اوس په دې لارو _____ د گل مخو قافلې نه راځي

سپرلي هم گوره ستا رنگ واخستو ستا خوځي ئې خپل کړو
راشي تر دغې _____ خو زمونږه تر کوڅې نه راځي

هسې مې اوڅارلې لارې _____ هسې مې کړو ځان
ښکلی په هاغه لاره ځی _____ ولې په دې نه راځي

يا ستا لیدو کښې شو زور کم _____ يا زما مینه کمه
ستا په لیدو مې اوس په زړه کښې _____ زلزلې نه راځي

زاهده هسې دې ځان مې کړو _____ د ریا په سجدو!
گوره د هر سړي تندي له _____ خو کعبې نه راځي

۱۸_۹_۲۰۰۷ غرمه کچهری مردان

نسکور جامونه مو ساقي____ پرېښودل
مونږه هم خېنل د پسرلي____ پرېښودل

د حجرو ناسته____ ورورولي او مينه
خلکو قدرونه____ پخواني پرېښودل

د آزادۍ احساس پېدا شو____ خلکو
موتو کښې بند پريرکي____ پرېښودل

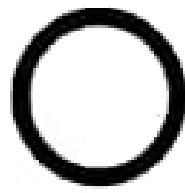
هسې ويريزو____ چې منزل مو نشته
کني خاپونه لاروي____ پرېښودل

دومره د مرگ ويره____ خوره شوه دلته
خلکو کورونه____ دا دے ځي____ پرېښودل

زاهده دومره شو____ بدل وختونه
ورو کوڅو کښې____ برندي پرېښودل

۲۴_۱۰_۲۰۰۷ مازيگر کور

ملگرو بڻه شته من یم _____ خه نه لرم
خو دومره ده _____ د کاني زره نه لرم

جناب _____ د ميني لهونے یمه بس
زر او وزرې _____ دواړه _____ زه نه لرم

خدایه دنیا دې _____ ماته ښکاري نقطه!
چې پکښې لیشت زمکه _____ کاله نه لرم

درته چې ډېر وگورم _____ ورک شې رانه
لکه چې روند شمه _____ لېمه نه لرم

زاهده بیا به منافق _____ یادېدم
بڼه ده چې ستا پشان خو زره _____ نه لرم

۲۸_۱۰_۲۰۰۷ مابنام کور

ستا نظر مې زړه کښې ځای کړو ، ستا خندا کې زړه کښې ځای کړه
يو محشر مې زړه کښې ځای کړو، يو پرېښنا مې زړه کښې ځای کړه

باچاهي مې هم غوښتې شوه _____ خو ستا مخکې راته هېڅ وه
ته مې خوښ وي د زړه سره _____ ستا ادا مې زړه کښې ځای کړه

د خدا خلق خو لارل _____ چرته بل ځای کښې اباد شو
ژوند مې ټول د ويرې ډک شو _____ چې ژړا مې زړه کښې ځای کړه

ستا د زلفو په مثال وي _____ خو تيارې مې خوښې نه کړې
همېش ځان سره په جنگ يم _____ خو رڼا مې زړه کښې ځای کړه

خدا دې رنگ ورک کړه زاهد! _____ په يو دوه کښې دې جېړان کړم
نه په لاره د جنت شوم _____ نه دنيا مې زړه کښې ځای کړه

۲۱_۲_۲۰۰۸ سحر کور

ته خه خفه شوې____ چې هر چا مې په نوم کړېښې رابښکې
بيخي يوازې شوم____ دنيا مې په نوم کړېښې رابښکې

هر خو رشته که مو د نوم وه____ نور تعلق مو نه وه
خه په سلگو____ او په ژړا مې____ په نوم کړېښې رابښکې

دا چې اوس راغې____ تماشه مې د ساه گانو کوي
ظالم خبر شو____ چې بېگاه مې په نوم کړېښې رابښکې

له زړه دې ويستې وم____ د ژونده دې اوس هم بهر کړم
د رقيب مخکېښې نن چې تا مې____ په نوم کړېښې رابښکې

ما چې په زړه کېښې ځايول____ او ما پرې فخر کوه
زاهده! وگوره____ چا____ چا____ مې په نوم کړېښې رابښکې

(يو شعر)

خلق دې زاهده____ په ايمان باندې اوس شک کوي
خومره موده اوشوه____ چې قبلې ته دې شا کړېده

۲۰۰۸_۳_۱۳ مابنام کور

ستا د نظر اور کنبی می _____ خان وه سېزو
خه د امن کور کنبی _____ می خان وه سېزو

لاره د مقصد پکنبی _____ یوه نه وه
خدایه په کوم شور کنبی _____ می خان وه سېزو

نه می مر کوي _____ او نه مر کیږي اور
دا په کوم پېغور کنبی _____ می خان وه سېزو

نه دې شوم کلاب د زلفو _____ نه دې خال
یاره! په کوم تور کنبی می _____ خان وه سېزو

تیک ده چې زاهده _____ خوشحال نه شومه
بیا هم رتنهمبور کنبی می _____ خان وه سېزو

۲۰۰۸_۳_۳۰ مابنام کور

وينې زما ئې په دېوال _____ لکه اوبه توئې کړې
خدايه د رحم ئې اوبه _____ چرته په زړه توئې کړې

نه خه مقصد په گوتو راغی _____ نه منزل د ژوندون
وخته _____ بې وخته دې زموږ وينې په خه توئې کړې

ما وې جور ستوري د اسمان شو _____ راگزار په زمکه
بېگاه اوبه چې دې په ما _____ د تناره توئې کړې

نه مو نشې پله خيال ځي _____ نه مو کاسې ته فکر
ساقی _____ له سترگو نه نشې چې راته ته _____ توئې کړې

زاهده بيا به درته گران شي پښتونخوا کښې ژوندون
که دې رقيب ته چرته اوبښکې _____ د ليمه توئې کړې

۳۰_۶_۲۰۰۸ مابنام کور

يوه مصره ده زندگي _____ چرته غزل به نه شي
د خواهشونو دے امبار _____ زاهده _____ حل به نه شي

مئينو خومره اوبنکې توئې کرې خومره ئې وينې توئې کرې
ولې داستان د محبت دې _____ مکمل به نه شي

هر يو محاذ دې د ذلت _____ هر يو محاذ د شکست!
خه عجيبه تقدير لرو _____ خدايه بدل _____ به نه شي

ژوند د مئينو چې پرېشانه _____ تر قيامته غواړي
په اوږو خور لري _____ راتول ئې دا وربل _____ به نه شي

هر خه به وکړي _____ خو وفا به ورله چرته گورې
د اوبو مينځ کښې دا چراغ زاهده _____ بل به نه شي

قطعي

لاسو کڻي ستوري د سپرلي _____ غواږي
خه په اسانه _____ زندگي غواږي

زاهده تا چا سره _____ بڼه کړي دي
خنکه له خلقو نه _____ نيکي غواږي

خکه خو خان ته _____ نېزدي کېږمه نا
چې له يارانو نه _____ زه لري نه شم

زړه که مې لوټې دے خوئ مې هم ساھو دے
ولې اوږې گورے _____ خبرې نه شم

د ژوند لمنه کښې بې شمېره _____ خداگانې شته دے
هرې خدا سره تړلې _____ ژراگانې شته دے

ویره چې ورکه شي _____ او قدر د قانون ختم شي
جرمونه ډېر شي _____ که بې شمېره سزاگانې شته دے

مری به _ مری وي _____ زرګیه خو مردان _____ مردان دے
مري ژوندي کړي _____ دلته داسې هواګانې شته دے

حوصله نه ماتوي خلق _____ د تيارو په مخکښې
ملګرو ژوند له خو _____ بې شمېره رڼاګانې شته دے

د ژوند تصوير _____ په مصنوعي خبرو نه وړانيزي
شکر دے دلته لا بلها شے _____ ښکلاګانې شته دے

خومره ښکاره دے _ اوچت سر ئې د کوفيانو مېنځ کښې
ښکاري زاهد سره _____ د مور پلار دعاګانې شته دے

۲۰_۷_۲۰۰۸..... مردان

غوارم _____ چي وختونه په ځاي ودريري
ستا دا قدمونه _____ په ځاي ودريري

وي دي چي راتله _____ تل د رقيب په لار
خداي زده چي دردونه _____ په ځاي ودريري

تاسو که پي مخو _____ خدا پرېښوده
خدائيگو _____ چي دا زړونه _____ په ځاي ودريري

جام دي په گردش کښي _____ ساقې او ساته!
هسي نه نبضونه _____ په ځاي ودريري

اوښکې چي زاهده _____ ځي له سترگو نه
څه به بارانونه _____ په ځاي ودريري

نوت

دا ورومې شعر مې د خپل مشر ځوي
اعجاز زاهد کوهات ته تلو په موقع اوليکو
(زاهد)

۲۴_۰۷_۲۰۰۸ کور مابنام

حمد

هر سحر_____ په هره شپه کښې_____ ته ځلېږي
هر يو غر_____ هره چينه کښې ته ځلېږي

په هر گل او هره پاڼه کښې_____ ستا نوم دے
د شبنم هره قطره کښې_____ ته ځلېږي

د هر ستوري په پړقا کښې_____ ته ښکارېږي
د سپوږمۍ په پلوشه کښې_____ ته ځلېږي

د اوبو په ساز کښې_____ ستا وجود ښکارېږي
په چپه_چپه_چپه کښې_____ ته ځلېږي

د نظر خلقو ته هر څه کښې_____ ښکاره يې
هر يو وخت_هره لمحہ کښې_____ ته ځلېږي

د دنيا که گناهگار دے_____ لويه خدايه
د زاهد هره مصرعه کښې_____ ته ځلېږي

۲۳_۸_۲۰۰۸ کچھري مردان

تل يې چې اېښې وه _____ سينه په ازغو
قلندر _____ نه کېښوده پښه _____ په ازغو

ستا په ښو کېنې _____ اوښکې داسې ښکاري
لکه چې پرڅه وي _____ پرته په ازغو

ما وي _____ جور ښکته کهکشان _____ راکوز شو
پاتې وه ستا نه _____ لويته په ازغو

زړه له هغو غواړې _____ چې زړه نه لري
چا بله کړې ده _____ ديوه په ازغو

رقيبۀ _____ زۀ دې کړم جدا _____ له کله
خدا ځو دې ټول عمر کړه _____ شپه په ازغو

د خپل په ضد _____ پردي _____ دې خپل زرگيه
دومره تګيه ښه نه ده _____ ښه _____ په ازغو

خدايه شوځۍ له ژونده _____ چرته لارې
شوه هره ساه _____ هره لمحۀ _____ په ازغو

زاهده دلته _____ سپرلي نه راځي اوس
بس دے نور مه گرځه _____ راځه _____ په ازغو

نوټ! (زۀ په لاره قدم نه ږدمه سينه ږدم)
قلندر مومند

۱۲_۱۲_۲۰۰۸ سحر

غواړي زاهد_____ چې د ژوند لار کښې په قلاړه نشي
ظالم ضدي دے_____ ډ تر قیامتہ به لاره نشي

مونږه د زړه وینې شاملې کړې _ ستا جام کښې ساقي
چې مېخانه _ چرته خالي دې _____ له مېخواره نشي

رقيب هم لاره د طالب _____ خوښه کړه روغه نکړي
ياره کوڅه به دې له شره _____ اوس وزگارہ نشي

منم چې هره لار کښې (ئې) ويره! هر کت پير کښې لمبې
زړه به مې مور د خپل مردان _____ له يو بازاره _ نه شي

يار ته ولاړ دي _____ خو خبره قدرې نشي کوي
لکه زاهد دې څوک _____ عاجز د خپل اظهاره _____ نشي

نوت دريم شعر کښې (طالبان تحريک) ته اشاره ده
۲۲_۸_۲۰۰۸ ماسپښين کور

د رندو ښار کښې _____ ائينې گرځول _____ هم گرانه شي
زاهده خان ته _____ زمانې گرځول هم گرانه شي

ما خو وي دا به سره اوکړې شي _ چې خان نفي کړي
خو نا _____ تندي ته د کعبې گرځول _____ هم گرانه شي

مشران وايي _____ د ميړي دشمني هم _____ نه ده ښه
ټول عمر غشي او لينده گرځول _____ هم گرانه شي

د مئين توب روايت اوس کوم دے _ د ښار خلقو کښې
يار ته بوجونه _____ د وعدې گرځول _____ هم گرانه شي

زاهد به څو پورې نازونه _____ د دې خلقو وړي
بوج په اوږه _____ د يارانې گرځول هم گرانه شي

نوټ! دريم شعر کښې زما خپل شعر ته اشاره ده.

انسانه خپل تندي له دې کعبې راواړه وه
(زاهد)

۳۱_۸_۲۰۰۸ مازيگر کور

مينه غوارو _____ زره غوارو _____ ياري غوارو
تري يو _____ له زانو كتوري _____ غوارو

بس چي خان له ناست يو _____ خوك مو نه چيري
نوره مونږه خه _____ له چا خدائي غوارو

خلق به مو غواري اخر _____ ولى مرگ
مونږه خو د هر چا _____ زندگي غوارو

داسې غريبي خو خدايه _____ كفر دے
مينه چي له ښکلو _____ خبراتي _____ غوارو

وايي _____ تجربې غلطېدې. نه شي
خو مخکېنې _____ وختونه پخواني _____ غوارو

هېڅ نېشته زاهده _____ ستا د ژوند په لار
خو لږ مېخانې پله _____ خواني غوارو

۴_۱_۲۰۰۸ مازيگر کور

زما د سترگو چي بهيري _____ زما زره ته راځي
اوبنکي چي هر څنگه توئيري _____ زما زره ته راځي

تولي د بنکلو قافلي _____ په هره لاره چي ځي
چرته چي سترې دمه کيري _____ زما زره ته راځي

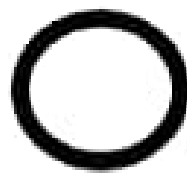
هغه يادونه د ځواني _____ ستا د الفت د کوڅي
اوس هم چي الوځي _____ تيريږي _____ زما زره ته راځي

نن يې راوکتل _____ په داسې نظر _____ مريې کر مه
زور يې د ظلم جوړ کيږي _____ زما زره ته راځي

ما ورته پورې دروازه کړه د زره _____ خوښ مې نه دے
زاهد د خلقو نه پتيږي _____ زما زره ته راځي

(۱۹_۱۲_۲۰۰۸) ۱۲ بجې کور

اور له راغلی وه _____ د کوره نه ځي
څه عجيبه ميلمه ده _____ کوره نه ځي

ما د نظره _____ لويته جوړه کړه
پښتنه پېغله ده _____ سرتوره نه ځي

خلق کانه شو _____ د بازار له شوره
لېونه زړه مې _____ له دې شوره نه ځي

ما وې چې کور به مې _____ د زړه اباد شي
تر سترگو راغله _____ ولې نوره نه ځي

زاهده ښکلو _____ سره مينه کوه
دا بلاکانې دي _____ په زوره نه ځي

۰۷_۱_۲۰۰۹ غرمه کور

زره مې څه پاگل دے — په پردې سړي — ځان وژني
روغ مټين په ژوند وي — ليوني سړي — ځان وژني

دا خو خپل انداز دے — د فکرونو د سوچونو
چاته چې کل گران وي — په ازغي سړي — ځان وژني

کلي کښې سوونه خلق — اوسي څوک ئې څه کړي
دا خو د زره سره — په سړي — سړي — ځان وژني

دا خو يو سره وي — چې سبب د انقلاب شي
هسې خو ډېر خلق — ځي راځي — سړي ځان وژني

ستا او زما ژوند خو — اذيت دے اے زاهده
څه چې ورله ورشو — قيمتي سړي — ځان وژني

۲۲_۰۱_۲۰۰۹..... مردان

يو ځل چې لاره شي ځواني_____ بيا واپس کله راځي
سړه که دېر شي_____ ارمني بيا_____ واپس کله راځي

د ښار په لارو کښې_____ بلها شوکمار د زړونو ناست وي
سړه له ښاره ارمني_____ بيا واپس_____ کله راځي

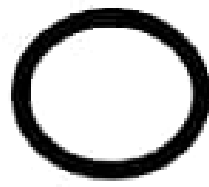
د ځواني ورځې_____ ليونتوب_____ او زړه ورتوب د مينې
د ژوند په لارو_____ ناداني_____ بيا واپس کله راځي

مرغۍ د لاسو_____ قېده شوې_____ چې يو ځل_____ والوځي
لاره شي دېره اسماني_____ بيا واپس کله راځي

دآئينو ژوند_____ خو لحظه لحظه کښې رنگ اړوي
اشنا چې لاره حېراني_____ بيا واپس_____ کله راځي

دا خو زاهده د ديدن لمحې وه_____ لاره لرې
په ژوند کښې داسې اساني_____ بيا واپس کله راځي

۱۰_۲_۲۰۰۹ سحر کچېرى مردان

وائی هوبنیاران چي تجربه _____ نه غلطیږي
مانه تر قیامتہ _____ ستا کوڅه نه غلطیږي

هغه ده ښکاریږي _____ د دیو په رنایانو
دېره که وي شپه _____ خو مېخانه _____ نه غلطیږي

زړه مې دې خلقو _____ ژویو دومره هوبنیار کړو
اوس د چا په ژبه _____ او جامه _____ نه غلطیږي

داسې مې په شونډو ستا نامه _____ اوري آسانه
څنگ چي د سړي نه کلیمه _____ نه غلطیږي

دېره که ماتېږي _____ په لحظه لحظه زاهده
مانه په هر گوت پسې توبه _____ نه غلطیږي

۱۵_۹_۲۰۰۹ سحر کور

رنگ د یاری دې دومره پوخ دے _____ چې له زړونو نه ځي
تر اوسه برېښي _____ د مټينو په مخونو _____ نه ځي

رقيبہ مۀ راکاره کرښي _____ د مټينو مېنځ کښي
دغه يو رنگ _____ د دشمني _____ بيا په کالونو نه ځي

سینه کښي زړۀ نه لري _____ تول دلتۀ پي درده اوسي
د کانو خلق دي _____ په لاره د گلونو _____ نه ځي

کوم يو کافر به معجزې _____ د محبت نه مني
عمرونه اوشو _____ خوشبوي دې له خطونو نه ځي

خدایه په زړۀ کښي مې کوم رنگ دے چې د ټکلو خوښ دے
يو ځل چې راشي دلتۀ _____ بيا په قرآنونو نه ځي

زاهده لاري _____ د پنځوسو نه هم واورېدلې
ولې رنگونه د ځوانۍ دې _____ له شعرونو نه ځي

۲۰۰۶_۱۲_۲.....کچهرۍ مردان

چې ټي له سره دې____ په در را نه شي
نو د مقتله _____ معتبر را نه شي

ځكه مې لړ كړل____ دېوالونه د كور
گورې آشنا كې مې په وړ____ را نه شي

خبر دې كې مړ شم____ د پښتو په كرنه
خو چې بهر مې چرته سر____ را نه شي

په كومه لار چې ورته____ زه اودرېږم
ظالم په هاغه لار____ اكثر را نه شي

لار ئې شي ژوند____ دلته په نوم د رڼا
ولې په ژوند كښې ئې سحر____ را نه شي

زاهده تول عمر____ چې پاتې شومه
د زړه خبره _____ چې بهر را نه شي

۵_۱_۲۰۰۷..... مازيگر كور

ستا د ____ یوې ____ یوې ادا ____ تفسیر اسان خو نه دے
د خضر عمر غواری ____ دا تصویر اسان خو نه دے

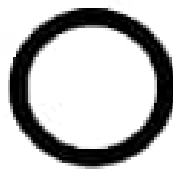
ستا د بنایست ثانی ____ منم د ژوند په لار کښې نشته
ولې اشنا ____ زما د عشق نظیر ____ اسان خو نه دے

دا شب پرست خلق به (ئې) څنگه ____ پې له مرگه پرېږدي
جوړېدل دلته ____ د رڼا سفیر ____ اسان خو نه دے

خامخا څه نه څه تدبیر ____ به ورله هم گورې زړه
تش په دعا ____ دې شی بدل تقدیر ____ اسان خو نه دے

ته خو باچا پې ____ د هېڅ شی نه خبر نه (ئې) زاهده
دغه سفر د ژوند ____ د زړه په ویر اسان خو نه دے

۲۰۰۷_۲_۱۲ ..... غرمه کور

ستا کوخه د تلو وه _____ خو ما پرېښوده
ډکه د سرو وه _____ خو ما پرېښوده

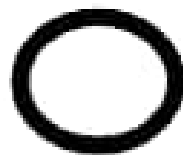
ما وې لوپته ده _____ لږې نه شی تلې
ښه د رانیوو وه _____ خو ما پرېښوده

هر یو شے چې عام شی _____ زما خوښ نه وی
لاره که د تلو وه _____ خو ما پرېښوده

ما وې د دیوې مره کول _____ ژوند نه دے
ډېره په سلکو وه _____ خو ما پرېښوده

دغلته زاهد سره مې _____ نه لکي
لار د تماشو وه _____ خو ما پرېښوده

۱۵_۱۱_۲۰۰۷..... سحر کور لس بجې

خه ناقلاره زره _____ لرم سينه كنبه
يو به روزگاره _____ زره لرم سينه كنبه

چه به بله شى _____ جنت هم پرپر دم
خومره خودداره _____ زره لرم سينه كنبه

فرشته نه يم _____ چه خفگان نه لرم
انسان يم _____ ياره _____ زره لرم سينه كنبه

هله نه درد شته ده نه مينه شته ده
راغلم له بناره _____ زره لرم سينه كنبه

ملگرو تش د نوم _____ زاهد خو نه يم
بنه پرهيزگاره _____ زره لرم سينه كنبه

۴_۱_۲۰۰۸..... ماينام كور

اول ئې خوش وه _____ اوس زما د انتخابه تېنتي
زما رقيب _____ د محبت له انقلابه _____ تېنتي

هېڅ د دې خلقو _____ په نظر او ايمان نه پوهيږو
مخکې ئې جنگ وه په محراب_ اوس له محرابه تېنتي

د ښار د خلقو په نظر کښې _____ ظلم _____ زور پېدا کړو
که په نقاب کښې دي څوک هم _____ که بې نقابه _ تېنتي

اوس د عمرونو حسابونه _____ په لحظو کښې کوه
ما درته وې چې دې ياران زرگيه _____ شابه _____ تېنتي

زما د دور په طالب چې خدايه _____ خه چل وشو
پرون يې شر وو په کتاب _____ نن د کتابه تېنتي

خه پر اسراره بنيادم دے _____ څوک پرې نه پوهيږي
هر سرے دلته له زاهد _____ خانه خرابه تېنتي

۱۱_۲_۲۰۰۹ مابنام کور

په دې موسم کښې _____ شاعري ملګرو چرته کيږي
دومره ګراني ده _____ چې ياري _ ملګرو چرته کيږي

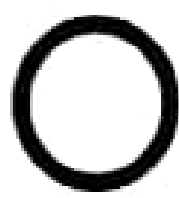
ساقی هم غلے _ لري ناست _ تندے يې کرښې کرښې
ياران هم نشته _____ مېخواري ملګرو چرته کيږي

سر مې دې لار شي _ خو پښتو به څنگه ډوبه کړمه
مانه د ژوند سوال او زاري _____ ملګرو چرته کيږي

چې په کلونو هم تپوس _____ د يو بل نشي کوه
د داسې خلقو اشنائي _____ ملګرو چرته کيږي

رقيب د دې خاورې پېدا _ زاهد به معاف څنگه کړي
په رقابت کښې سرکوزي _____ ملګرو چرته کيږي

۱۱_۳_۲۰۰۹ مازيګر کور

ما کٺُ مَر کوي _____ کٺُ مِي ژوندے ساتي
خداے دِي هميشه _____ بنه دا سرے _ ساتي

سود ئِي چِي پِه بل نه ده _____ زما مينه
گوتِه کِنِي مِي بند _____ لکه غمے ساتي

دلته د گلونو رواج _____ ختم شه
هر سرے پِه لاسو کِنِي _____ ازغے ساتي

چاته چِي ور اوکوري _____ نو خيل ئِي شي
خداے زده پِه نظر کِنِي چِي خٺُ شه ساتي

لاس کِنِي د زاهد وي _____ هميشه تسبي
سرتِه د بالخت لاندِي _____ بنگرے ساتي

۳_۴_۲۰۰۹ کور ماينام

ویره

خدایه اقدار دې د ژوند _____ تول بدل شو
خپل رانه لرې _____ او پردې نېزدې شو
ریا مو خپله کره _____ ستا در _____ مو پرېښود

اوس مو د رزق _____ وسیلې نورې شوې
سجدې کؤو _____ ولې کعبې نورې شوې

خلقو ته مرګ او ژوند _____ اوس یو شان ښکاري
نه ورته ځان یاد دے _____ نه تا یادوي
په هره ساه کښې بس _____ دنیا یادوي

اوس روزانه مرګ دے _____ چې بل خوا لارو
اوس د قیامت ویره مو _____ زړه کښې نشته
دلته هم اور دے _____ په اور سوي ګرځو
رنگ مو تک تور دے _____ په اور سوي ګرځو

ته راته هم کنډې _____ د اور _____ یادوي
دوي راته هم اور _____ د دوزخ یادوي

جنت ئې هېر دے _____ د خپل ځان د پاره
خپل ورونه وژنو _____ د جهان د پاره

مینه اشنا کله کېدے شي _____ له شبا به بغير
تراخه د ژوند کېدے نشي _____ له شرا به بغير

هر سري پند دے په سر کړے _____ د دردونو نه ډک
زندگي کوم ده _____ په دې زمکه له عذاب به بغير

سپوږمۍ ته خيژو _____ وسيلې مو په نظر کېنې نه دي
ياري هر چا سره کوو _____ مونږ د کتاب به بغير

خه مې پوښتې _____ چې زندگي مې بې لټا څنگه ده
لکه مه چې زندگي کړي _____ له دريا به بغير

زاهد ښه پېژنم _____ ماته ئې پايو معلوم دے
ځينې کار نه کيږي _____ ددې خانه خرابه بغير

۲۶_۰۷_۲۰۰۹ مازيگر کور

پښتو ئې هېره کړه _____ دې خلقو چې پردې ماتې کړې
دا په کوم طرز _____ د عمرو نو ئې رشتې _____ ماتې کړې

هر څه مې هېر وو _____ بس سودا ستا د راتلو ورې ووم
د کلي خلقو _____ بلها وخت وشو _____ روژې ماتې کړې

مکين پکښې وه _____ خو له ويرې (ئې) آواز نه راختمو
ما په وهلو د کورونو _____ دروازي ماتې کړې

ما خو د هېچا سره کاني لاس کښې _____ او نه ليدۀ
په کوم هنر ئې د ښار تولې _____ دروازي ماتې کړې

ساقی څه واچول په جام کښې _ څوک پرې پوهه نه شو
رندان خو پرېږده _____ واعظانو هم توبې _____ ماتې کړې

اوس خو زاهد ته د ژوندون معنا _____ معلومه نه ده
دلته په نه څه مې يارانو _____ يارانې ماتې کړې

۱۴_۷_۲۰۰۹ مازيگر کور

په هغه لاره كۀ ورځو _____ كۀ په دې لاره ورځو
د رقيبانو په كورونو _____ تر دلدازه ورځو

د "اناالحق" نعره يوازې _____ د منصور خو نه وه
دلته خو مونږه روزانه _____ په دغه لاره _____ ورځو

نه د جرگې ضرورت شته _____ نه ده منت پاتې شو
جانان منكر شو _____ اشنايانو له انكاره _____ ورځو

چرته سقراط پياله په لاس _____ چرته فرهاد كني غر
د عشق مېله ده لږېدلې _____ خو تر ښاره ورځو

د مر ژوندي پته ئې نه لگي _____ عمرونه اوښو
نن د زاهد خانه خراب تپوس له _____ ياره ورځو

۲۷_۸_۲۰۰۹ سحر كور

چاله كه لاس وركوې هم _____ چاله كه زړه وركوې
زاهده مينه پكښې شرط دے _____ چې هر څه وركوې

بنكاري دنيا دې شوه جور ويښه _____ د ظلمونو نه پس
اشنا جواب د محبت _____ اوده اوده وركوې

هغه يو زړه دې وه _____ هغه دې هم توتې توتې كړو
اوس به زاهده نورو ښكلو له _____ ته څه وركوې

دوي په دې هيله بيا د مينې په جامو كښې ځاې كړې
چې هر سړي له د خوړو په ځاې _____ تراخه وركوې

تاته به روغ څنگه څوك وايي _____ هډو ته ووايه
چې دې زاهده زندگي _____ په يو كاته وركوې

۱۰_۹_۲۰۰۹ سحر

دلته په تول عمر کښې _____ کور چرته آباد کړي سرے
د سترگو رپ کښې ورله _____ څه رنگه برباد کړي سرے

نه په نفرت ئې مونږ پوهیږو _____ نه په عشق زرګیہ
په یو ساعت کښې مرده باد _____ او زنده باد کړي سرے

هر یو سرے سودا اخستے دے _____ پرېشانه ګرځي
په دې حالاتو کښې به یو بل _____ څنګه یاد کړي سرے

چرته د زلفو زولنې _____ چرته زنجیر د یزید
د کوم یو قېده به ځان _____ دلته کښې ازاد کړي سرے

پرون مې وه لیدۀ _____ همسا په لاس زاهد روان وه
د زمانې بادونه _____ څه رنگه برباد کړي سرے

۴_۱_۲۰۱۰ سحر کور

نه د چا مخ ته گوري دوي _____ نه د چا زړه ته گوري
مطلب پرست دی _____ که خاته _____ که نمر خاته ته گوري

بې د ریا نه _____ د واعظ سره خه شے پاتې دے
حېرت اخستے یم _____ چې ولې خلق ده ته _____ گوري

خه معجزه ده _____ د ساقی سترگو کنبی پوهه نه یم
که بلها خلق دي محفل کنبی _____ خلق ده ته گوري

اوس دلته هر څوک خود پسند شو _____ رشتې ختمې شوې
دلته کنبی څوک د چا خاطر _____ نه د چا زړه ته گوري

زاهد برستن د ځانه تاؤ کره _____ چې خه کار ئې نېشته
د چا چې کار وي _____ نه گرمی _____ او نه ساره ته _____ گوري

۲۴_۱_۲۰۱۰ مابنام کور

د ژوند په كشالو كښې _____ وركېوتې دے انسان
والله د خپل معراجہ _____ راپرېوتې دے انسان

تر اوسه يې لا زړه _____ له غنم رنگو نه مور نه دے
جنت نه د غنم په سر _____ راوتې دے انسان

ژوندون رڼا رڼا دے _____ خو د كاني دور ښكاري
تیارو كښې د غارونو _____ ننوتې دے انسان

نه مرگ يې د مرضۍ دے _____ نه د ژوند په معنی رسي
د ژوند له كړښو لرې _____ چرته وتې دے سرے

په مزكه اوس هم خلق _____ د دودۍ په سر وژل كړي
منم چې نن سپوږمۍ ته _____ كه ورخته دے انسان

هر څو كه ځان خاوند _____ د كائنات گني زاهدہ
مغروره د تقدير لاسو كښې _____ چتې دے انسان

۲۰۱۰_۲۰۱۱ مازيگر ۳ بجې كور

ژوند يو هنگامه ده _____ څوک پرې نه رسي
گونجې کشاله ده _____ څوک پرې نه رسي

يو زړه مې خبر دے _____ چې ته نه راځې
ستا د خلې وعده ده _____ څوک پرې نه رسي

عشق د صراط پل دے _____ پر اسراره دے
ماته يې تخته ده _____ څوک پرې نه رسي

گورې چې مېله د ژوند _____ زرگونه دي
داسې تماشه ده _____ څوک پرې نه رسي

هسې د تگ لارې _____ که بې شمېره دي
لار د زړه يوه ده _____ څوک پرې نه رسي

شعر د زاهد نه _____ دي راغوند خلق
گرانه معمه ده _____ څوک پرې نه رسي

۲۰۱۰_۲_۶ ..... مردان

زما په لارو کښې _____ ازغي _____ ازغي دي
څه مې د خپلو _____ څه پردې ازغي دي

زموږ ته گورم _____ پېمانه دې اخلم
ستا په نظر کښې خو ساقې _____ ازغي دي

بې له ازمېښته مې _____ په زړه کښې ځای کړل
ياران مې وژني _____ خونړي ازغي دي

ديدن دې ياره _____ څه اسان خو نه دے
په هره لاره چې درځي _____ ازغي دي

که ورله وينه څوک _____ د زړه ورکوي
بيا ورله هم لاس څوکوي _____ ازغي دي

زاهده نېغ _____ په رقيبانو ورځه
ويرېره مه ترې _____ کاغزي ازغي دي

زما او ستا په مینځ کښې دي _____ ېې شماره فاصلې
کمیرې نا _____ دېریرې زما یاره _____ فاصلې

خته شي د غره سر ته _____ که بارونه یې په سر وي
وهلې کلي وال نه شي _____ تر بناره فاصلې

دا زړونه _____ به رڼا نه شي نیتونه به _ صفا
تر څو چې دی موجودې _____ پراسراره فاصلې

مقصد د زندگی چې _____ د چا مخکښې وي زاهده
هغوي ته هډو ښکاري نا _____ تر داره فاصلې

۱۱_۲_۲۰۱۰..... مردان (نیمګړې)

چې عادت دې _____ د سرو سترگو په نشو کړم
طوافونه اوس اشنا _____ د مېکدو کړم

ماته پته ده _____ چې هېڅ دې رښتیا نه دي
مجبوري مې ده _____ اټبار دې په وعدو کړم

زړه زما درته معلوم دے _____ آئینه ده
منافق _____ خدایه! د خلقو رویو _____ کړم

په درنه سترګه مې نه کتل _____ ساقې ته
خپل غرور څنګه محتاجه _____ د اوبو کړم

د ګلونو زمانې _____ تېرې شوې لارې
ستا په یاد کېنې اوس خوبونه _____ په لمبو کړم

ښه په نېغه لار _____ روان وومه زاهده
دا بې لارې _____ ستا بې لارو مسلو _____ کړم

ته مي تماشه ڪري _____ تماشه شومه
هر ڄاڻي ڪنبي رسوا _____ زره زره شومه

ڇوڪ چي راته گوري _____ پڪنبي خان ويني
زره ڪنبي مي ستا مينه _____ آئينه شومه

وڙني هواگاني مي _____ سلگي وهم
نن چي د تيارو په ضد _____ ديوه شومه

ته ظلمونو ورڪ ڪري _____ ڪه ٻڌڪاره وي ڊپر
زه لڪه د نمر هسي _____ ٻڌڪاره شومه

خدائيه تصور د مينبي _____ ختم شو
ويره مي له ڄانه شوه _____ خفه شومه

وي وئيل زاهد ته _____ راشه وڃنڪه نن
ستا د پاره _____ توله مېڪده شومه

۶_۴_۱۰ ماڻنام

دېرې وې پرېشانه _____ پرقېدې راپرقېدې
اوبنکې وې نادانې _____ پرقېدې راپرقېدې

لارې ضابطې د ژوند _____ بدلې شوې زرگيه
نن خو فقيرانې _____ پرقېدې راپرقېدې

خومره قافلې د آرمانونو وې _____ چې لارې
تاپسې روانې _____ پرقېدې راپرقېدې

ستا د ياد دېوې وې _____ مړې کېدې نه په اسانه
زړه کېنې بنديوانې _____ پرقېدې راپرقېدې

خو چې په محفل کېنې وه _____ موجود هغه زاهده
دېرې رنګانې _____ پرقېدې راپرقېدې

۱۲_۷_۲۰۱۰ سحر کچهری مردان

لار کښې مېخانو نه _____ به په کومه ځې
زړه _____ د ډوبېدو نه به په کومه ځې

زلفې (ټې) راخوړې کړلې _____ په مخ باندې
وې _____ د زولنو نه به _____ په کومه ځې

لارې به د ژوند بلها _____ بدلې کړې
وايه د پښتو نه _____ به په کومه ځې

پوهه يم _____ چې ځان رسوې زلفو له
کله _____ د ازغو نه به _____ په کومه ځې

چم ته د يار ته _____ رقيبې ولې تلې
اوس د لیونو نه به _____ په کومه ځې

سوچ دې د جنت _____ زاهده هم ښه دے
دې _____ ”پریرکو“ نه به _____ په کومه ځې

خپل مې وو _____ پردي شو _____ اشنا ستا په سر
تول ازغي _____ ازغي شو _____ اشنا ستا په سر

راغلي چې محفل ته _____ شراب توښې کړل مونږ
بدي د ساقې شو _____ اشنا ستا په سر

ډېر که رانه لرې وو _____ نېزدي شو اوس
خپل مې بنوڅي شو _____ اشنا ستا په سر

اوس دې هم نظر کښې _____ معجزې شته دے
ډېر خلق سړي شو _____ اشنا ستا په سر

ډېر که دانشور وو _____ د زاهد هسې
دلته ليوني شو _____ اشنا ستا په سر

۲۰۱۰_۰۸_۰۳ کچهری مردان

د محبت لاره وه لنده _____ ما او تا اوږده کړه
چا په جفا باندې اوږده _____ چا په وفا اوږده کړه

ستا احترام راباندې گران وه _____ بېگاني محفل کښې
دېره وه لنده _____ د رقيب مخکې مې ساه اوږده کړه

وره خبره وه _____ د "او" "نا" _____ د هغه د لوري
ريباره هسې دې خبره _____ په بيا بيا اوږده کړه

ما وې کوڅه کښې دې رقيب اوسي _____ په بله لارم
ځان ته مې هسې _____ ستا د کور لاره اشنا اوږده کړه

خداء دې د ښکلو د خدا انداز _____ نور هم ښکلې کړي
چې د مئينو زندگي يې _____ په خدا اوږده کړه

چې ئې نصيب د ډوبېدو وه _____ زاهد لارو ډوب شو
گنې هغې خو لوپته خپله بلها _____ اوږده کړه

۲۷_۲_۲۰۱۱..... مردان

جوارگر شومه ملگرو _____ سحرونه مې لاهو کرل
اوس هېر شو رانه هر خه _____ تول يادونه مې لاهو کرل

لار د مينې مې اوس پرېښوه _ کله دومره شوم اوس سترې
زړه مې اونيو لمبو ته _____ ستا خطونه مې لاهو کرل

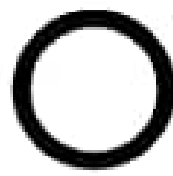
چې د ژوند لمبو ستي کړم_ هوش مې اوس ايله په ځای شو
ستا وعدې مې کړلې هېرې _____ ستا لوظونه مې لاهو کرل

تېښته نه منم له ژونده _____ نه مايوسه يم ملگرو
رويو کړمه بې لارې _____ خپل فکرونه مې لاهو کرل

چې ئې قدر چرته نشته _____ شاعري يو عياشي ده
خپل دردونه مې لاهو کرل _____ خپل شعرونه مې لاهو کرل

۲۷_۲_۲۰۱۱ کور

خومره سیپاری می _____ په تا ولوستې
هېڅ هم په لاس رانغلۀ _____ ما ولوستې

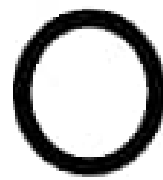
پوښې به شې زما د ژوند _____ په درد هله
کاش چې په ملګرو کښې _____ چا ولوستې

سترګې دې مسکې _____ راته رایادې شوې
نن مې چې لږ ډېر په ژړا _____ ولوستې

نن د سمندر په چپو. _____ پوهه شوم
سترګې مې چې ستا _____ په رڼا ولوستې

خدائېکو که دې څۀ _____ په ایمان پوهه شوم
ته که مې زاهده _____ بلها ولوستې

۱۰_۱۰_۲۰۱۱ سحر کچهری مردان

چې شراب پرېږدي _____ صراحي پرېږدي
سرء به څنگه زندگي _____ پرېږدي

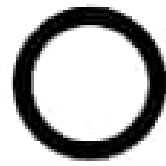
نوي انداز د رشتو _____ دې له راغې
خپلو ته ور بند کړي _____ پردي _____ پرېږدي

د گل ياري _____ دومره اسانه نه ده
څوک به په سترگو کښې _____ ازغي پرېږدي

ته ئې په سيوري _____ يو لحظه خو کښېنه
زړه به لمن د هر سري _____ پرېږدي

عجيبه خلق شو _____ زاهده دلته
خبره هېڅ نه وي _____ خپلوي پرېږدي

۴_۱۱_۱۱ سحر پېښور ائيرپورټ

کله په یوه _____ کله په بله باندې راشم
لارې دې ژوند ډېرې دي۔ اکثر پکښې خطا شم

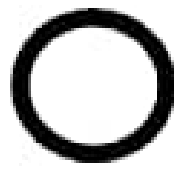
مانه د قیامت د ورځ _____ پوښتنه کوي ځله
دغه دے قیامت۔ چې ته زما شې او زه ستا شم

دغه مې د ژوند _____ د ناکامۍ یو لوږی سبب دے
هره یو خبره کښې _____ بې وخته انتها _____ شم

ستا او زما مینځ کښې _____ دغه فرق دے رقیبه
ته نه خطا کېږي _____ ولې زه اکثر خطا شم

بیا به هم زاهدۀ _____ د شعرونو انتخاب کړم
زه لکه غالب _____ که په شعرونو کښې رسوا شم

۱۱_۱۱_۱۱ کچهری مردان

د خپلو بدو _____ د پردو _____ په لار کړم
ذکر همېش اوس د ازغو _____ په لار کړم

د محبت شراب ئې _____ راکړل په زور
څوک چې بې لارې وو _____ هغو په لار کړم

د واعظ شور _____ رانه کړې لارې خطا
د ژوند د لارو حادثو _____ په لار کړم

ما نه دې هېر کړل _____ ټول غمونه اشنا
زه دې د ژوند د رنگینو _____ په لار کړم

زاهده _____ خپله چې پښتو _____ نه لرم
یاران به ځنګه _____ د پښتو په لار کړم

۷_۵_۲۰۱۱..... مردان

زما د زړه _____ ژبې تر مينځه _____ فاصله نشته
د منافقو سره ځکه مې _____ رشته نشته

ددې نه لويه الميه _____ به نوره څه وي د وخت
د طالب لاسو كښې وسله ده _____ سپاره _____ نشته

زړونه د يو بله ماره شو _____ رشتې پاتې نه شوې
د ژوند په لارو كښې سكون _____ يوه زړه نشته

د ژوند مېلو كښې دي زرگيه _____ څه بلها مخونه
هاغه چې ته ورپسې مړې _____ هغه څهره نشته

هاغه زاهد _____ چې د رڼا په تكل مرگ له لاره
اوس ئې په قبر بله شوې _____ يو ديوه نشته

۲۵_۱_۲۰۱۲ کچهری مردان

اوس گورو چې راځي _____ په دې طرف او کنه نا
جامونه د ساقي _____ په دې طرف او کنه نا

مئين دې د کوڅو چې شو رامات _____ ما ورته نه وي
بې شماره ليوني _____ په دې طرف او کنه نا

بې وخته بارانونو مو _____ کچه کورونه وران کړل
بندونه څوک تري _____ په دې طرف _____ او کنه نا

وختونو لار خطا کړه _____ د هر چانه د ژوندون
څوک را به شي سري _____ په دې طرف او کنه نا

ځوانۍ ورته زاهده _____ مونږ زړې کړې _____ شو بې زوره
چې رابه شي سپرلي _____ په دې طرف او کنه نا

۱۶_۷_۲۰۱۲ کچهری مردان

دا غزل زاهد چاچا د مرکه دوه ورځې مخکېنې ليکلې دے
د هغوی د مرګ نېټه . ۱۸ جولایي ۲۰۱۲ء

قانون

کله چې د ظلم غلبه شي _____ او ساه دوه شي
کله چې ماحول تياره تياره شي _____ رڼا دوه شي

کله چې تمیز د انصاف ختم شي _____ څوک ښکاري نا
کله چې سلګۍ سلګۍ ماحول شي _____ خندا دوه شي

کله چې د ژوند په مخ _____ نوکاري د ظلمونو شي
کله چې د ژوند د ښکلاګانو ادا _____ دوه شي

کله چې ظالم او مظلوم _____ يو شي تمیز ختم شي
کله چې ښېرې ښېرې نعرې شي _____ دعا دوه شي

کله چې باچا هم د انصاف په زنځير _____ بد ګني
کله چې د اوښکو قيمت ورک شي _____ خندا دوه شي

هلته به حسين راپېدا کيږي _____ دا قانون دے
هلته به ظلمونه تول ورکيږي _____ دا قانون دے

---

۱۷ جولایي ۲۰۱۲ء

دا نظم زاهد چاچا د خپل مرګ په شپه ليکلې دے. ماښام
ژوندے وه او چې سحر شو نو د مرګ اعلان ئې وشو .

عبدالروف زاهد د شاعری ابتدا د څلورم جماعت نه کړې وه چې د بشیر زار صېب وېنا (چې عبدالروف زاهد پېدائېشی شاعر وه. او شاعری هغه ته ورایت شوې وه) صحیح ثابتوي . او چې عمر ئې شلو کالو ته رسېده نو ځان له ئې په ادبی دنیا کښې یو واضح مقام پېدا کړې وه . دا هاغه وخت وه چې کله حمزه بابا او قلندر مومند غونډې لوئې شاعران په خپل عروج کښې وو . خو زاهد (مرحوم) په دغه وخت کښې د خپل قلم زور ښودلې وه او هم دغه وجه وه چې د حمزه بابا خیال ئې ځان ته راگرځولې وه .
د زاهد (مرحوم) په شاعری کښې هاغه ټول یادونه واضحه ښکاري ، کوم چې د زاهد صېب د ژوند سره تړلی دی ، او هغه د ژوند هره مسله ، هر غم ، هره خوشحالی ، ناگامی ، کامیابی ، دشمني ، دوستی ، مینه ، درد ، وفا ، جفا ، پښتو ، روزگار او د رشتو مقام په خپل غزل کښې ډېر په منفرد انداز ځای کړی دی .

عبدالروف زاهد د غزل په مزاج پوهه شاعر وه ، او د هغه شاعری د هغه د تجربو ، مشاهدو او د مطالعې هنداره ده ، زاهد (مرحوم) په خپل غزل کښې نوې نوې تجربې کړې دي خو د غزل مزاج ئې نه دے مجروح کړې . بلکې دغه جدت او انفرادیت د هغه د غزل ښائست نور هم ښه کړې دے او نن هغه د پښتو ادب یو معتبر نوم دے .

نبیله زاهد
(اېم اے جرنلزم)